THALIA MUSAT JURNALUL UNEI
ADOLESCENTE
CopeiL* colecţiei: *RADU DORIN*

MUiAESCU Coperta : SEKG/U
DUMITRESCV

unei

adolescent

e

Toate înlimplârile cc<nsenmate aici sint strici

autentice. Chiar şi cele inventate.

EDITURA PORTO-FRANCO
GALAŢI - 1991

I.S.B.N. 973-557-053-x

1

N-am să încep acest jurnal pînă nu vă povestesc, foarte pe scurt, cîteva din avatarurile prin care am trecut pînă a mă decide să fac, totuşi, treaba asta năstruşnică. A fost o întreagă halima, să nu mă întrebaţi...

De cînd am luat, acum un an, examenul de ‘treapta a doua, la liceuJ din <3., orăşelul în care locuieşte familia noastră, tata nu-mi mai dă pace, se ţine scai de capul meu să mă apuc numaidecît de scris. A venit vremea să te apud serios de literatură. Nu mai încape nici o amînare, se agită el. Şi că e bine să începi cu un „jurnal literar", dintr-o mie de motive, dintre care aici nu voi consemna decît faptul, invocat de dînsul, că la ora actuală specia e la modă, că prezentul şi viitorul literaturii, dacă nu cumva esenţa artei dintotdeauna, este ficţiunea în spiritul realităţii...

— Sau, dacă vrei, continuă tata agitînd ambele braţe, realitatea ridicată la rangul ficţiunii. Găci, să ştii, draga mea, fără realitate nimic nu e, măcar că uneori imaginarul e mai real decît însăşi realitatea. Nu ştiu dacă mă-nielegi... Iar jiirnalul, ca literatură, fii atentă, are suprema posibilitate de a proiecta cea mai precisă realitate în — ca să mă exprim poetic — transcendenţa cea cu strai de purpură şi aur...

— De data asta, te-ai depăşit, iubitule... Ar mai trebui aplauze furtunoase, prelungite... Eu, fiind singurul auditor, nu pot decît să-mi exprim adeziunea şi sentimentul de înaltă preţuire...

— Lasă, rogu-te, glumele astea puerile, ca să nu zic altfel, şi bagă bine la tărtăcuţă ceea ce ţi-am spus 1

Tatei i-a intrat. în cap'că am talent, şi pace l încă de prin clasa întâi, a observat că am „vocaţie[11], nu ştiu ce l-o fi condus către o asemenea convingere. Mai întîi, în glumă a invocat faptul cS stat aiurită. Apoi, mai serios, a făcut aprecieri ditirambice la adresa compunerilor mele şcolare; Mi-a venit să zîmbeso a rîde cînd mi-am amintit, citind nu ştiu unde, că unul foarte prost la compoziţie a ajuns scriitor celebru, chiar din această pricină. Argumentul decisiv a fost, însă, ereditatea. De altfel, şi despre surorile mele, Calliope şi Melpomene, crede că au .ceva" înnăscut. Dar la destinul lor literar a fost obligat sS renunţe deocamdată, datorită împrejurărilor vitrege, care se vor vedea pe parcursul acestor confesiuni mai mult *impuse* decît *la alegere., Se* pare, totuşi, că, într-un punct oarecare s-au mtîLnit cele două coordonate: îmboldirea şi .harul" inconştient. Slova de foc, oho...

Ce să mai lungesc vorba. M-am împotrivit eu o vreme, dar n-am puttut scăpa nici în raptul capului de insistenţele .bătrînului". Ca în fata unei fatalităţi, a trebuit să cedez şi de curînd m-am apucat de treabă: să scriu acest jurnal... Nu mai spun că Mecena

m-a dotat cu o puzderie! de .documente", cu jurnale, cu teoria jurnalului, cu cărţi, reviste, literatură subiectivă", .literatură de frontieră", ehe, mai bine aş scrie un studiu în materie, dacă nu mi-ar fi luat-o atîţia înainte...

In vacanţa de vară, am reuşit să-l fentez pe papa, mai ales că am beneficiat de sprijinnf bunicii i

— Lasă fata-n pace ! Ce, ai căţţiat de băutură ? M-aţi omorit cu fumurile astea ale voastre. Doamne, ce belea pe capul meu, o viaţă-ntreagă... Mi-au toat apărarea şi mama şi surorile şi chiar mătuşa Catrina, sora tatei. Spun .chiar*, pentru că şi ea are apucături din astea. Nu fiindcă scrie, ci că ar fi vrut să scrie, dar, fiind semianalfabetă, a scăpat biata hîrtie de încă o ameninţare. A rămas tanti cu un soi de bovarism dacă recită toată ziua, bună-ziua, din Alecsan- dri, Topîrceanu, Eminescu şi din poeţii cei mai reprezentativi din judeţ, pe care i-a cunoscut de la sutele de „întîlniri cu cititorii". Despre unul cu ochii verzi şi arzoi, cu tenul măsliniu şi cu versuri de inspiraţie rurală, are cele mai palpitante amintiri. In primul rînd, cărţile lui cu autograf şi cu poze pe copertă. Nea Lefter, soţul ei, e de-o gelozie bolnăvicioasă, deşi ea l-a luat din dragoste tocmai fiindcă seamănă, sau, mă rog, aduce la fason cu bardul judeţean. Numai că, din nefaricire, Lefterică n-are cu literatura nici în clin, nici în mînecă. Ba s-ar putea spune că are doar silă şi dispreţ. I se pare un nonsens să citeşti ori — horribiJe *dictu* — să scrii literatură, cînd există atîtea lucruri serioase de făcut pe lumea asta. Dintre arte, nu suportă decît mu-

zic a (populară, romanţe, cintece de pabar, inflexiuni gitane, orientale). Are un caselofon, numai cu de astea se delectează toată ziua : »Dă-i cu şpriţul pin' la ziuă / e şoseaua gîtului", „Gucul şi cu pupăza*, un cîntec tragic din care eu nu deţin decît refrenul:

Te-am iubit, *tctito,*
Şi **fu bi***-ai distras.*
Şi-o să te blesteme
Dumnezeu ***de*** **sus.**

Tanti Gatrina şi-a pus toate speranţele în fiu-său Ste- rică. Ghiocel îi *zice,* fiind un nume mai poetic. Tînărul prezint,! deja semne bune: doarme enorm. Ehei, visul romantic, onirismul... Soră-mea Calliope i-a şi compus un catren i Visul poate, cum se ştie, / Să producă poezie; / Dumnealui se conformează : / Doarme, doarme şi semnează !“ Ba mai mult decît alit, Ghiocel a rămas repetent de două sau de trei ori, nefimd un caz singular In istoria liaeraturii române şi universale

Cum se vede şi cum mereu spune tata, din familie ni se trage. Mai precis, de la bunicul, dacă nu cumva şi mai demult Se zice că străbunicul, tatăl lui tata, era artist get-be- get Nu compusese producţii artistice (un fel de Monsieut Jourdain), dar avea manifestări ieşite din comun. Cum ara spune noi astăzi, creaţia la el se confunda cu existenţa, deşi unii înţelepţi susţin că a crea înseamnă a te snstracje a- tracţiej existentei. Străbunicul, îmi şopteşte bunica, de la- o vîrstă, a luat-o razna, se urca în dud şi începea să cîntî cît îl ţinea gura, zicînd că-i „cuc şi altă pasăre", ce-o mai fi şt asta-

Bunicul, însă, a fost un adevărat rapsod al satului. Nu numai că doinea din fhrier şi din nai (acum. de cînd cu a- paratele de radio, nu mai are nici o trecere, a şi îmbătrinit de tot), dar improviza la hore, la nunţi, la chiolhanuri, sau unde se nimerea, versnri cu nemiluita, -care s-au pierdut în negura timpului. Doar nişte pluguşoare mai deocheate s-au păstrat. Se spun în cercuri restrînse şi mai mult între bărbaţi. Noi, copiii, n-avem voie să accedem la aceste comori folclorice...

Dar-ce spun eu de bunicul... Sora lui, mama Lina a a- juns de pomină, ca să nu zic aftfel. Lumea o crede trăznită. Nici vorbă I Buna matna Lina e în toate minţile. Numai că vorbeşte tot timpul în versuri.' „Bună ziua, maraS Lină!*

r

„Mulţumesc, dragă vecină" «Unde mergi aşa grăbită ?" „Mi s-a idl<icil o vită". Sau. alleori, fără să fie nevoie s-o provoci. o Mne numai în rime. Am putut să reţin doar un fragment, debitat în vara asta. Gătre bunicul şi bunica : „Dinule, bătrînule, să te ţină zilele, că s-au cam rupt filele i iar tu, dragă Măriuţă, nu te lăsa de căruţă, că te văd cam sărăcuţă".

M-am decis* să-i iau un interviu acestui fenomen poetic în expansiune.

— Mamă Lină, de ce vorbeşti matale în versuri?

— Ce zici, fată, că vorbesc ? Că nu prea mă dumiresc.

— Adică potriveşti cuvintele, de seamănă între ele...

— Aaa ! Aşa îmi vine mie, draga mamei băbătie. Dar de la o vreme-ncoâce, treaba asta nu-mi mai place. însă, vezi tu, n-am ce face, că păcatu' nu-mi dă pace...

A urmat o întreagă epopee. Păcat că n-am avut un mag su o înregistrez. Casetofonul Philips, bucuria familiei noastre, mi l-a smucit din mînă un pieton negricios in gară la Ploieşti, cînd să cobor din tren. A fost o adevărată dramă. O lună de zile n-am mai putut asculta muzică după casete şi nici ştiri, de la „Europa liberă". Mai pe urmă, mama a luat un aparat „Gloria", dar ăsta nu înregistrează. De fapt, pe ea n-o interesa decît „Şopîrliţa“. Nu ştiu ce fenomen tehnic sau parapsihologic se petrece, că, lot ţinînd-o pe un singur post, se aude de la Miinchen mai bine decit de la Bucureşti. L-o fi vrăjit mama şi cu soră-mea Calliope, că ■' nici un bruiaj din lume nu poate stăvili cursul liber a) informaţiei, spre disperarea tătînfe-meu care, ca profesor de filosofie, a fost sfătuit la şedinţe şi la consfătuiri că e jale mare pentru cine apleacă urechea la .oficină*, de unde exală numai minciuni, calomnii, instigaţii, otrăvuri. Nici dracul nu fuge de tămîie. cum o ia lăiruţul la goană cînd o dăm pe unde scurte. El se informează masiv din cărţile lui ile socialism ştiinţific, din magistralele cuvîntări, din „măreaţa operă", din presa multilateral subdezvoltată... Şi. cu toate astea, ce om de aur e tata, seamănă cu epoca, probabil, o să vedeţi, şi ce talent scriitoricesc are, vă veţi convinge... Nu exagerez cu nimic, din subiectivism, cînd afirm că din întreg arborele nostru genealogic el se află pe piscul cel mai înalt, unde sălăşluiesc cele nouă muze, în graţiile lor...

Treaba cu jurnalul e foarte serioasă. A dezlănţuit controverse.
pasiuni... Se vede că nu mai exislă nici o scăpare.

Şi, ca să fiu sinceră. De undeva-cumva, îmi place situaţia. mai ales că eu sînt'măru] discordiei, personajul principal. Mai mult, imi suride chestia cu jurnalul. O iau ca un fel de joacă... Am citit recent o carte despre „jocul poeziei", mai aflasem şi de prin alte părţi despre esenţa ludică a artei, despre gratuitate, despre ceva în legătură cu „fericirea*, nu mai ţin minte cum anume... Dar asta e treaba creatorilor. Nu înseamnă că toţi jucăuşii sint automat şi artişti, doamne iartă-mă. însă e clar eă toţi marii creatori au avut in sîngele lor microbul jocului. Stau numai şi mă întreb: oare l-au avut şi cind au fost, în viaţă, nefericiţi sau cînd au scris tragedii? îmi vine să cred că da. Argl câ imagina chiar moartea ca pe un joc viclean, al tuturora — .şi fiecare îl joacă bine" ! într-un loc, poetul dă drumul unei mărturisiri aparent ciudate : „N-am făcut altceva nimic. M-am jucat". Să ne jucăm, deci... Fiecare cum îl ţin mrelele... Eu ştiu una şi bună, că fleacurile mele „scriptice mă incintă numai ca mod de a mă juca... Şi totuşi...

Mă trag dintr-un neam jucăuş. Chiar şi tata, cart *-a nimerii mai pe alături, are. în sobrietatea lui cam caraghioasă, un nu ştiu ce ludic. Cea mai bună comparaţie e cu Don Quijote. dar unul mai apatic. N-are simplul realităţii nici cit negru sub unghie. Aerian. Şi lipsit de maleabilitate. Nu scorţos, timorat. Dă impresia de supuşenie şi fondul e de frondă, zici că-i mototol şi, în realitate, nu stă rău cu inteligenţa. Se înţelege, nici nu străluceşte. Nu, nu poate fi suspectat de ipocrizie. Poate e numai speriat şi concesiv, dintr-un sfînt impuls al supravieţuirii. Face eforturi să se acomodeze, uneori mergînd pînă la compromis. Paradoxal e faptul că, în ciuda oricăror străduienţe, rămîne mereu în contratimp. Un inadaptat, în ultimă instanţă. Iată că se poale să fii anacronic trăind în aceste vremuri viteziste. Pluteşte undeva intre pornirea obscură a conservării şi insatisfacţia care macină lent, între calcul şi inocenţă, între umilinţă şi orgoliu, între credinţă şi tăgadă. Prudenţa lui nu-i mama înţelepciunii, ci mama incapacităţii de decizie. Categoric nu-i disimularea moromcţiană, dar o stranie dedublare : ascunde ceea ce crede şi dă pe faţă. fără să vrea, ceea ce nu este... Şi totuşi, repet, nu-i făţarnic... încurcate sînt căile Domnului Muşat!... Cine poate să-i dea de fir? Ca peştele viu iţi alunecă printre degete. E, în felul lui, un complicat şi probabil de aceoa pare interesant, ca orice „enigmă neex- pli.cală". Ce se poale pipăi în spaţiul dintre utopie şi stoicism ? O astfel de fire ou intră oare ia domeniul Inefabil al jocului ? Dar cea mai bună dovadă a fondului sau lud ic e însuşi şi faptul că mă pistonează cu jurnalul şi că şi-a asumat rolul de povăţuilor estetic. Ge să mai spun despre firea lui de arttst născut şi făcut—

Şi de la mama moştenesc tentaţia jocului. Ea însăşi ne spune că „l-a luat* pe padredin joacă. N-avea nici nouăsprezece ani cînd

l-a văzut „aşa prăpădit" şi i-a spus să vină la ea să citească împreună nişte cursuri de economie politică. Şi nu i-a mai dat drumul. Nici el n-a mai vrut să plece... I-a plăcut joaca, şi au creat-o pe Melpomene, apoi pe Thalia (pe mine, adică), pe Galliope. Şi, zice mama, dacă o mai ţinea aşa, ii oferea pe toate cele nouă tnuze, sii-i fie pe măsura insaţiabilităţii lui artistice...

Şi astăzi tot mama pune la cale jocul. Un consiliu de familie unde să se lămurească, „o dată pentru totdeauna, ce înseamnă bazaconia asta cu jurnalul"... Se discuta cu multă aprindere. Regulile Jocului: toţi au cuviut, toţi au drept de vot. De *veto,* numai mama. Tata a fost, în cazul ie faţă, cu iniţiativa, cauza cauzelor, impulsul primordial ca să zic aşa. Una dintre rarele excepţii. Acum, însă, depinde în cea mai mare măsură de ea. Pretinde că nu se cuvine să fac un efort în plus tocmai acum cînd mă aflu în pragul bacalaureatului şi al examenului de admitere:

— Vrei cu tot dinadinsul să ratăm şi acest examen ? Facem feţe-fete. fiindcă aluzia e la Melpomene. pe care, din cauza a două eşecuri la admitere, o compătimim şi o iubim cel mai mult... Încurcat, tata face eforturi titanice să . nu piardă mica poziţie cîştigată pînă acum.

— In ’ contextul **pregătirii** sale pentru filoloqie, acesta eslc* un exerciţiu foarte eficient™.

— Să lăsăm sloganurile, U întrerupe mama. Fata trebuie sâ pună mina pe cărţi şi să le tocească, asta e!

Tata rămîne blocat, eu de asemenea.

— Cum a... adică, se bîlbîie el, să toceşti pentru admiterea la filologie ? Şi cu nn curaj care ne zguduie: Ge asta e biologie ? Noi pufnim. Mama, profă de biologie, tnghite gâluşca Observ că tata are şi accese de amor, la nn secol o dats. Mama nu se lasă, deşi pare că-i slăbeşte cerbicia.

Bine. bine, s3 admitem că-i un exerciţiu util, cum spui, că nu-mi cade bine cu vin tul „eficient[11]... atunci da unde timp ? O scuteşti tta de practica agricolă î

Tata încremeneşte... Gîngiie, promite că încearcă să faca tot ce-i stă în putinţă. Mama îşi exprimă neîncrederea.. Tata îşi ia inima în dinţi şi declară că va vorbi cu doctorul Gîrneaţă, tatăl elevei sale, colega mea, Magy (Magdalena). Mama insistă asupra acestei clauze. 11 determină pe tala so jure...

Se supune la vot destinul jurnalului meu. Comisia de numărătoare a voturilor găseşte, patru voturi „pentru" şi o abţinere. Mama nu mai uzează de prerogativele sale. Soarta mea a fost pecetluită, definitiv şi irevocabil.

Începe (de fapt, continuă) şi jocul diplomaţiei. Ca să mă introducă în „atmosferă", tata mă invită la deschiderea cenaclului de la Casa Tineretului, după vacanţa de vară... Pe drum, nu scap

de dădăceală. Şi asta n-ar fi nimic, dacă n-ar fi făcut nişte gafe... Mai întîi, o ia pe departe şi apoi loveşte la ţintă, e drept, cu destule eufemisme, să-mi menajeze susceptibilitatea pe care a bănuit-o de la bun început.

— Ai văzut cu cîtă pricepere am determinat-o pe mai- că-ta să fie de acord. Eram sigur de victorie, mai cu seamă că obţinusem, oarecum, acceptul tău_ A fost ca să spun aşa, pusă asupra faptului împlinit. Asta e o lovitură de maestru^. Acum nu-ţi mai rămîne decît să acorzi zilnic măcar o oră™ Nimeni nu o să-şi bage nasul In caietul tău. Nici eu. decît doar cu sfaturi de ordin generaL Notezi ce şi cum crezi de cuviinţă... Numai cu chestiile astea politice să fii atentă— e pericol mare... am auzit că l-au prins pe unul cu un jurnal politic şi l-au făcut harcea-parcea— Ai atîtea lapte şi fenomene de observat., nu-i bine să-l zgîndări pe zoon *politîkon...* mare pericol... tu mai tragi cu urechea pe unde nu trebuie... maică-ta nu-şi ţine gura, nici Mirică, nici Gane. nici Balea vin şi discută politică la noi parcă e la cafenea... Maică-ta îi stimulează... Mai lăsaţi naibii prostiile alea de pe unde scurte, o fi acolo muzică mai multă şi mai bună pentru voi, dar ăia mai vorbesc şi— fii atentăm, eu te învăţ de bine... Ehei, cîte subiecte nu ai la discreţie.» adolescenţa, şcoala, natura, chiar iubirea...

— Cum poţi să vorbeşti aşa ? Mă dezamăgeşti... Dacă ii spun mamei...

— Nu. nu, fii cuminte, las-o pe maică-ta... eu îţi vreau binele... tu procedezi cum crezi, cum ştii...

— Intr-adevăr, „nimeni pace nu-ţi dă dacă ai nevoi* de dădacă"... Cel puţin magistratul Boileau le spunea mai ci tîl-c : „iubiţi deci raţiunea...", „alege-ţi bine tonul, scrieţi terna ideală", „daţi lectorului ce-i face lui plăcere", alege-ţi pe eroul cer de popor iubit'*...

Cum se vede, cenaclul a început încă de pe stradă.

Puţini, dar cei mai de soi creatori băştinaşi, au venii U ..deschidere": conducătorul cenaclului B. B. Deleanu, poetul octogenar Mihalache Zubaşcu, romancierul şi folcloristul Nicolae Goga, criticul Gheorghe Balea, poeta Nadia Miloin, poetul Vasile Pârşescu, epigramiştii Petruş Luncaşu, Nico- lae Milescu, Gh. Ispăşoiu. Au mai trecut pe aici secretarul Oprea, care a plecat imediat la o consfătuire, şi Ilie Băneşti, care s-a retras după ce a supt trei sferturi din provizia de Hectar, mîngîindu-ne cu cîteva voroave de rezonanţă villo- nescă. B. B/îşi mîngîie barba de patriarh, înspicată, îşi tot împinge ochelarii cu dioptrii puternice, să nu-i cadă de pe nasul mic şi strîmb, apoi bălmăjeşte o poveste lungă, între* ruptă des de gifîituri şi fornăituri. Gă a venit ..Prinţişorul" i-a Casa Tineretului şi a stat mai mult de trei minute, că avea costum aşa. maşină aşa. că-a promis ajutor mare pen- try ,,casă", că... Povestea deviază în improvizaţie şi fantastic. Apoi, fără să-l întrebe nimeni şi fără să aibă vreo legătură cu literatura (în afară de fantezia ieşită din matca ei), ne spune cum a fost el în Deltă şi cum a prins atîta peşte încît a trebuit să sature jumătate din oraş pentru a nu se strica... î] opreşte Lae Goga care spune ceva despre Agnita, despfe Sibiu, cum s-a întîlnit cu scriitorimea de acolo, că Mirel Graba şi Marcel Tro'tuş vor neapărat să publice o pagină-două de literatură a cenacliştilor noştri Ln revista si- biană, că a cules atîta folclor în vara asta de n-a putut să scrie nici un rînd la cele şapte romane ale sale aflate pe masa de lucru, deşi n-are masă. Prolificul romancier are însă, un umor irezistibil. E-o frumuseţe de bărbat, scurt, în**desat,** *Cioată* i se spune, cu picioarele vînjoase şi palmele sub formă de baros. Face glume în lanţ, de ne cutremurăm de ris... Domnul Mihalache Zubaşcu recită, ca întotdeauna, opt-zece poezii emoţionante, semănătoriste, cu cai, ogoare şi oase de străbuni. Are o memorie formidabilă la cei optzeci şi doi de ani al săi. Clipeşte des din ochi, după ochelari şi turuie sacadat pînă se satură şi zice: „Mă opresc aici". Nadia citeşte o singură poezie, un catren, iar Vasile Pârşescu — tot o poezie scurtă, din care reţin versul: „Primăvara îşi dă poalele peste cap ca o tîrfă". Tata prezintă în cinci minute comunicarea sa „Existenţialismul bacovian" pe care o va susţine la simpozionul de la Bacău. Domnul Constantin Telu (Pascalopol), profesorul meu de literatură, vor- beşte despre... jurnalul ca literatură, cu siguranţă rugat îq prealabil de *mon pere,* care, acum, se preface că e surprins. De fapt, domnul Telu rezumă, cum

recunoaşte, un ‘studiu al lui Jean Rousset. In tot acest timp, muzeograful O. Nilă (Ovidiu Nilă, Onilă, O'Neil) schiţează de zor portretele unor cenaclişti. In final, cere îngăduinţa să mai citească numai cîteva pagini dintr-o carte a sa, în manuscris. Toată lumea se înfioară, fiindcă are obiceiul să citescă obositor de mult, cu vocea lui monotonă, ce abia se strecoară prin gura-i încleştată... Nu i se dă voie, fiind amînat pentru următoarea şedinţă a cenaclului. Cu precizarea maliţioasă a lui *Pasca*- Jopoi că atunci cînd *Onilă* pune mîna pe condei să nu-şi mai dea în petic. Lae Gogu i-a spus-o o dată de-a dreptul i

— Maestre, nu prea le bungheşti mătăluţă cu scrisul... Domnul O. Nilă nu se supără niciodată. Surîde galeş cu guriţa lui care se întinde pe o mare suprafaţă a feţei şi ameninţă, moale că nu ne va acorda spaţiu în „Almanahul" pe care îl pregăteşte, de la cutremur încoace, .pentru o ed i tuia foarte ospitalieră... Fiecare cu păsărică lui... Ii privesc cu mare simpatie şi respfect. Deşi oameni în toată legea, uneori se comportă ca noi, elevii. îşi dau porecle, „pseudonime", se tachinează, măcar că se adresează unul altuia cu „maestre", .ilustre’, „ilustrissime“, „sire*, „monşer”, „coane", „magistre". Avem şi o deviză, după modelul Junimii: „Cu virtute şi servitute, tot înainte!" A fost propusă de domnul Gheorghe Balea, omul care nu scrie şi nu citeşte in cenaclu. El vine aici numai din prietenie. Să asiste, să audă şi să vadă. Şi, în final, *pout la bonne boci*e, să participe? la oficierea slujbei întru cinstirea zeului Dionysos. Cum se m- tîmplă şi acum. Domnul Balea, *Corbul* — păr negru grizo- uat, ten tuciuriu, ochelari fumurii cu ramă neaţjră, costum negru, pardesiu negru, pantofi negri, cerul gurii negru, suflet blînd, conştiinţa imaculată — are şi rolul unui maeslru de ceremonii. Invită pe scriitori la partea festivă, în acompaniament de epigrame... Tata se eschivează, pretextînd ciî mă conduce acasă. Eu însă bănuiesc că se sustrage de la o „activitate" unde resursele inspiratoare rlpzloaqă prea mult limbile...

Doini ore s-au scurs fără să băgăm de seamă... Nefiind uimit la televizor, continuu să citesc pînă la miezul nopţii. Melpomene şi Galliope demult cochetează cu Morfeu.

Tata a plecat la Bacău. Fericit nevoie mare că domnul Tase I-3 băgat şi anul acesta în seamă. Nu mai avea nici! o speranţă, dar tot s-ar fi dus, chiar aşa pe cost propriu» Calîiope s-a îndrăgostit şi ea. Mai bine zis, s-a îndrăgostit Sorin de ea. E o întreagă poveste, o spun puţin mai tîrziu, că merită... Acum a primit bilet de voie pentru a merge la Intîlnire. De obicei, cînd e cald, se duo la .Fîntîna cu Cireşi*. Se întîlnesc în faţa Poştei 1 .Salut*, .Salut", ‚Ai venit ?" „Da*. „Ce mai faci?'[1] „Bine". „Mergem?" „Da". Şi pornesc agale,

cam ţepeni, păstrînd între ei o distantă de zece-douâzeci d® centimetri, O iau .prin spate*, pe o străduţă unde locuiesc doctorii Elizar şi Precup, şeful de sindicat de la şcoala noastră, Theodor Torian, şi familia Rafailă, prietena familiei noastre... De aici încolo, el o apucă de mînă, ea vrea să şi-o retragă, dar nu cu prea multă convingere. Nu scot nici o vorbă. Ba, de la un timp, gîriguresc monosilabic... în dreptul Lacului, unde e şi'restaurantul numit .Lac* îşi desprind nuinile şi nu şi- le mai cuprind decît in muchia dealului, cam pe unde locuieşte domnul profesor Sile Scurta. Cînd ajung la „Fîntîna cu Gîreşi", el o întreabă invariabil: „Luăm cîte o sticlă de lămîiţă?" „Nu, n-are nici un gust". „Luăm seminţe?" „Nu, mă ustură limba'*. „Dacă ar fi îngheţată...**. Tăcere. „Dacă ar fi vată din zahăr...*. Tăcere. Apqi, el o dă în toate leagănele, cu toate că nu au voie decît copiii pînă la 12 ani. Dar ea e mică şi se confundă...

Mama şi cu Melpomene s-au instalat din zori la coadă. Se aude că se va aduce peşte congelat. Sînt informată că e „omor de om'[1]. Peştele congelat e o raritate, o delicatesă mult rîvnită. Vorba cîntecului: *.Valurile vâlureşte, / Malurile mâlureşte, / Salcia încet şopteşte/ Nici o masa lără* peyfe*.

Eu sînt ocrotită. Trebuie să învăţ pentru bacalaureat şi admitere. Conspectez din literatura veche. Renaşterea şi Cronicarii. Pun la punct vocabularul, apoi trec la lecturi .particulare": *Numele trandafirului* de Umberto »Eco... Mti-nebunesc, maman 1... De la *Un veac de singurătaie* a-an mai simţit o asemenea inciotare... Dacă m-ar vedea mama. ar spune să las „prostiile", să studiez 'ce se cere. Dar eu am.
citit toate operele prevăzute de programă şi încă pe deasupra. Ba mint, n-am citit *Păsările* de Ivasiuc... Nu-mi scapă. am auzit că are o tramă interesantă, ceva cu un ingjner arestat de pomană, care face pîrnaie grea şi nu-şj mai revine nici măcar printr-o dragoste mare.

Dragoste... Eterna dragoste...* Universala dragoste... Caci unde nu e dragoste, nimica nu e... Tot Marin Preda spunea, în altă împrejurare, că există în noi, intre 15 şi 20 de ani, un sentiment divin, cînd ai impresia că istoria (o obsesie a sciilorului acesta) vine ca un fluviu din urmă şi că în capul acestui fluviu te afli tu, că ţi-a venit ţie rîndul sâ faci istorie, s-o duci mai departe. Intr-adevăr, simţi pe umeri această imensă răspundere pe care o s-o porţi plin de un neasemuit orgoliu... Stau şi mă gîndesc — mi se intîmplă şi asta ! — la adolescenta noastră agresată, mai mult ca ori- cînd, de istorie. Dacă ţăranul român n-a boicotat istoria (a fost o discuţie pe această temă), noi o boicotăm. Căci aco- lescenţa este eternă ca şi dragostea. Platon a găsît-c splendid : .lubirea esle, pentru oameni şi zei, o măreaţă şi minunată divinitate (din mai multe motive, dar mai ales pentru că este divinitatea cea mai veche". Filosoful se

vede treaba, avea, pe lîngă *doxa* şi *anamnesiS,* şi *anomotos* >i *hedonai.* Negreşit, apa e făcută să curgă, 'soarele să strălucească, copiii să se joace şi tinerii să se iubească...

Iacăt-o şi pe gigîlicea de Calliope. Abia a împlinit 15 ani şi şe duce „la întîlnire". M-aş face o muscă s-o văd „in exerciţiul funcţiunii". Dar ce zic eu de ea [1] Eu m-am îndrăgostit în clasa a opla. Că ceea ce simţeam eu pentru colegul meu Mircea, incepind încă de prin clasa a doua. numai dragoste ou se numeşte. Şi-apoi ciţi ..iubiţi" de aceştia n-am avut._ în toate clasele cîte unul. ba chiar cile doi sau mai mulţi. Abia în clasa a opta m-am 'îndrăgostit lulea de Bogdan (tot un nume de domnitor, probabil că şi acest fapt a avut un cuvînt de spus). Şi-a durat prietenia noastră trei ani încheiaţi. Dacă aş povesti-o ar ieşi un roman la concurentă cu *Paul* şi *Virginia.* Acum n-am să spun decît a'îț» am tinul enorm la el, în primul rind, pentru că el mă adora. Iubirea nu admite nici unui iubit să nu-i răspundă cu iubire *Si vis amari, ama !*

Calliope vine îmbujorată, se aşează, în hol, în faţa linei oglinzi mari. de te vezi întreagă. E obiectul cel mai de preţ pe care îl avem noi in casă. Eu trag cu ochiul prin uşa întredeschisă. îşi pipăie puloverul âlb, pufos, cu guler, rulat»
Ii qăseşte o poziţie mai convenabilă, ca şi cum pînă mai adineauri ar fi stat pe altă fiinţă, îşi netezeşte fusio de bl ugi pe şoldurile înguste şi apoi o priveşte intens pe cea di xi oglindă. I se pare că nasul are o lacună şi-l freacă nervos. Cu obrajii, pesemne, se împacă, fiindcă şi-i mîngfie uşor... O şuviţă i-a căzut pe frunte şi ea o cîrlionţează pe degetul arătător, potrivind-o exact deasupra nasului... Tuşesc şi fac zgomot, ca să o chem la spovedanie, măcar că ştiu cS de obicei nu prea se destăinuie. De maimuţăritul in oqlindă nu se sinchiseşte. Acum tresare, Am luat-o prin sur-prindere? Nu cred.»Ea ştia că-s în cameră, şi că o văd. încerc strategia ocolişului i

— E frig afară ?
— Nu. E chiar cald.
— Mie nu mi se pare.
— Dacă stai într-un loe...
— Voi v-aţi plimbat ?
— Bineînţeles.
— Pînă la „Fîntîna cu Cireşi* ?
— Nu, pe Bulevard.
— Şi n-aţi stat în părculeţ?

Se prinde că o trag de limbă şi devine suspicioasă ;

— Tu vrei să ştii amănunte, ea să ai ce nota în Jurnalul tău. Ai nevoie de personaje, de situaţii... Nu pupi ^sa ceva de la mine.;. Poate nu ştii eă şi eu tin jurnal, nu literar, ca tine, ci, pur şi simplu, notez numai pentru mine. Dar n-ai să-l vezi In vecii vecilor. Amin... Aproape toate colegele mele au ba un Jurnal, ba un caiet cu

„amintiri*. Faa ochii mari şi surîd imperceptibil unui gînd diabolic. Voi să- vîrşi un sacrilegiu, chiar de-ar fi să fiu pedepsit de zel. Nu se poate să nu-i găsesc ascunzişul în vastele noastre apartamente. E mai bime de o mie de ori să-i văd Jurnalul, decît să-mi povestească. Jubilez.

— Fii liniştită, am eu subiecte pentru cinci jurnale îl pentru cinci romane, plus o nuvelă... Dar să ştii că eram curioasă aşa, la modul gratuit, fără vreun interes nedemn. (O eum de pot să mint eu atîta senimătate!). Şi să mai >tii, drăguţo, eă adevărata dragoste nti e ascunzi ca pe o nelegiuire.

— Bar aiei s-o răspîndeşti în cele patru vînturi ca pe pleavă...

— Oho, aombaţi tare... Dar ia ascultă şi ce spun oamenii mai mari, eare ştiu cîte-n lună şi-n stele i lubirea cea

— mai tăinuită Iasă să-î scape unele semne ale secretului eL Racine. E bine ?

— In ce mă priveşte, nici nu e vorba de iubire, ci numai de prietenie, de, cum să-ţi spun, de afecţiune...

O iau doctoral:

— Ei, vezi, că nici pe asta n-o ştii... (Declamind): O iu- bire nemărginită este mai obişnuită decît o prietenie perfectă. Un chip plăcut, un zîmbet — gata iubirea! Pe cîtă vreme, prietenia se formează anevoie, printr-o lungă frecventare şi presupune spirit, bunătate, devotament, servicii.

— Că multe mai ştii dumneata, surioară. Dacă ţi-ar fi şi inima aşa de dotată... Loveşte tare puştoaica, dar nici eu nu mă dau bătută :

— De ce nu mi-ar fi inima dotată ?

— Pentru că e de bănuit că cine ştie prea multe despre dragoste simte mai puţin. Teoria acoperă practica. Ce, nu ai aflat cum e cu *Educaţia sentimentală,* apud Gustave Flaubert ? Dragostea se învaţă din cărţi ? M-a luat tare. dar nu pune problema bine. Ii dau replica :

— Hai că eşti isteaţă ! Nu am timp eu acum să-ţi explic de ce o minte bine pusă la punct nu păgubeşte inima. Cită luciditate, atîta putere a sentimentului. Numai clasicii puneau în discordie raţiunea şi pasiunea. N-ai auzit de pasiunea ideilor ? Dar ca să-ţi fie ceva mai clar (sînt dură !) citeşte *Patul lui Procust* şi-ai să împuşti doi iepuri dintr-un foc : mai adaugi şi tu o lectură la cele foarte multe pe care le ai şi ai să găseşti acolo un personaj, pe nume doamna T. Şi atunci mai stăm de vorbă.

Mă prefac foarte categorică, superioară in maturitatea mea, şi mă retrag cu nasul în teancul de cărţi şi caiele. Dar nu fac 'âltceva decît să mă gindesc la această discuţie... Ajung la concluzia că sînt cazuri şi cazuri. Galliope e mai ascunsă. Nepermis de discretă. In schimb, Ana Rebu. prietena mea, se situează pe ţărmul dimpotrivă. Ea nu ezită şă-mi spună tot-tot ce are pe suflet, chiar şi unele lucruri care ar trebui să fie strict personale. Mi se încredinţează mie mai mult decît ei însăşi, ca unui confesor care iscodeşte cele mai secrete tainiţe ale sufletului, pe care tu însăţi te abţii să le răscoleşti.

Tata ne povesteşte despre simpozionul la care a luat parte. E tot un truc, pentru a mă ţine în priză. Se strădu-

ieşte să fie cit mai captivant, insistă asupra unor murunţi- furi cărora vrea să le dea un aer nostim. Tata şi umorul! Totuşi străduinţele lui sînt demne de apreciat. Realmente (intern cucerite.

Începe cu un *lamento.* Se putea altfel ? Că acum ciţiva ani in urmă erau simpozioane, colocvii şi festivaluri straşnice. Acum au rămas doar eu numele. Nu se mai acordă fonduri pentru astfel de iniţiative... Puţini şi săraci şi inimoşi au rămas pe baricade. De la anul, însă, şi puţinul a- cesta se va suprima. Au şi anunţat că din „lipsă de fonduri" anul acesta e ultimul in care se mai organizează tradiţionala întîlmre... Toţi cei puţini (dar mai ales tata care e, orice s-ar spune, un tolerat, graţie prietenului său, fostul coleg Tase Găliman care îi cunoaşte pasiunea literară), toţi, indiferent de grad, sex şi rasă, şi-au plătit transportul, cazarea, masa... Tata stăruie asupra unor amănunte mai pi- cante, pentru a-şi ascunde dezamăgirea de fond şi pentru a ne ţine treaz interesul. Noi, cum spun. îl ascultăm extaziate... Dacă tata ar avea şi talent narativ...

— La Ploieşti, acceleratul de 14,37 întîrzie numai o oră, venind dinspre Bucureşti. <5înd soseşte, în sflrşit, mă urc şi umblu de colo-colo, doar voi găsi vreun loc, măcar pentru o vreme. Gînd să traversez vagonul de clasa I. pe cine credeţi că vad ? Pe domnul profesor Rogoz, care merge şi dinsul la simpozion... Ne cunoaştem tot de pe la colocvii de acestea şi, dacă mai'ţineţi minte, a fost şi la C. în inspccţie de grad... Şi dînsul înţelege încotro mă îndrept, îi spun că n-am loc, mă pofteşte să stau în compartiment cu dumnealui. „Cum să stau, dom' profesor, după ce că la simpozion sint un fel de intrus, mai merg şi clandestin ?" „Stai, domnule, îmi zice, că doar n-o pieri lumea... Sînt focuri libere..." Nu ne-a deranjat nimeni. Celelalte două persoane, bărbaţi, sforăie non-stop. Discutăm ba de una, ba de alta, ce este, ce va să fie... îmi spune că i-au plăcut totdeauna comunicările mele, că abia aşteaptă s-o audieze şi pe aceasta, interesant cu existenţialismul dacă mata eşti filosof, aşa m-a numit... A făcut-o ori ca să mă ironizeze, ori ca să des- fiinţeze, indirect, pe altcineva cu care mă compară. Cu alte cuvinte, dacă eu sînt mai bun decît respectivul, cit de jos poate să fie acesta ! De altfel îl şi numeşte nulitate patentată.. îmi laudă eseul din SLAST. unde l-ani citat de şase ori. şi-mi recomandă să adun tot ce am scris pînă acum, că

i-

mă ajuta di-nsul sil public o carte, frai vorbeşte frumos de Emil Botta, Eugen Jebeleanu, Mihai Beaiuc...

— Nu l-ai contrazis în legătură cu Beniuc ? îl întrerup eu, ştiind că n-a îndrăznit tata aşa ceva.

— N-a fost cazul, a vorbit singur, avea şi bună dispoziţie... I-am dat satisfacţie... Apoi, e un semn de civilizaţie să nu întrerupi discursul unui om, n-aţi văzut cum procedează eoglezii ? Nu ca la noi, se bat turcii la gura celor care poartă un dialog, vorbesc amîndoi deodată, nu se ascultă reciproc... De altfel, nu a fost nevoie să-i dau en prilej de a-şi exprima nemulţumirile. A făcut harcea-parcea ce] puţin douăzeci de nume foarte cunoscute, mie mi-e şi jenă să va spun, fiindcă mulţi au trecut în lumea umbrelor, iar cei care trăiesc sînt oameni de mare ispravă... Nu, nn insistaţi, că nu dau nume dintre acestea pe rare domnul profesor Rogoz le-a zdrobit...

De Ia Focşani încolo plouă tot timpul... Se face întuneric. Lumină în tren nu este. Ne distrăm copios, pe tema toamnei bacoviene. „N-a plouat, domnule, toată vara. un strop n-a picat, şi plouă acum eînd trebuie adunate -recoltele de pe cîmp...“ In gară, cînd coborîm, ne intimpină doi domni simpatici, nu-i ştiţi voi, degeaba vi-i spun, domnii Neagu şi Piticaru. Cu o maşină, străbateam bezna serii pînă la hoielul „Moldova". La recepţie, aflăm că deja sin- tem repartizaţi la etajul al nouălea. „Sîntem în al nouălea cer, domnule!" Dînsul la 901, eu la 907 cu (voi afla puţin mai tîrziu) criticul Liviu Gristescu... Vi-I descriu cînd ti vine rindul, că deocamdată nu-i „acâsăV îmi las bagajul în cameră şi încerc să dau de vreun cunoscut. Aud găgie în camera de alături, la 908. Gioc ! Gioc ! intru şi dau cu ochii de prietenul Adin Sergam, mi-e prieten dar nu f-am întrebat niciodată ce naţie este. Că român nu-i la obîrşii, nu-I arată nici numele, nici chipul. Are o figură arabică, păr creţ-ondulal sub formă de tîrtan, nas acvilin, ochi mari, negri, focoşi, tenul ciocolatiu şi o mustaţă cit un pui de cioară sub nas... Un bărbat în adevăratul sens al cuvîntului. Citeşti pe faţa lui voinţă, forţă, virilitate... Momentan, na se vede din cauza unor damigenuţe şi sticle aduse de prin xona nord-estică a ţării. Saddam — că aşa îi spun eu —, surprinzător, mă vede. Reuşeşte să se ridice, mă îmbrăţişează şi mă pupă apSsat şi zgomotos. Parcă mi-ar fi trecui

o perle de sîrmS pe faļă. .Ce faci, bătrîne ? Bine cS ai ve- ait! Oedeam că Tase nu te-a Invitat, tocai ai pe tine. un- bră veche. Rămîi aici cu noi, nu mai încape vorbă... Hai treci la coniac! ce coniac... esen(ă de coniac... mai oun de-o mie de ori deciit *vizichi...* Jur că este esenţă... Gusta... bea. Uite-aşa..." Şi-mi bagă pe gît un păhăruţ de 250 de grame cu esenţă de coniac. Nu-mi dau seama dacă-i cu a- devărat esenţă, dar e tare... arde gura, gîtul, pieptul. Şi curg lacrimi. »Ce-ai făcut ? Te-ai înecat ?J... Ai slăbit, bătrîne... Dă-1 tot pe gît şi nu mai simţi nimic"... Pe cele două paturi, întinşi, recunosc pe poeţii Rădescu şi Scurlureanu. Dar mai e şi o femeie I Chipeşă, cu păr bogat, răspîndit pe umeri, cu năsuc mic şi obraznic şi cu o privire galeşă... Pare interesată de prezenţa mea. Mă cercetează cu o curiozitate care mă cutremură. Mă cuprinde o dorinţă vinovată de a o vedea in picioare, să-i admir boiul. Dar domniţa stă întinsă leneşă pe pat, cu un picior atîrnînd dezordonat... Are pantaloni, pulover larg, lejer, care nu îngăduie să i se deseneze formele... Dau să-i sărut mîna, şi-o retrage brusc, mă priveşte surprinsă, alarmată. .Stimate domnule Muşat, mă numesc Liviu Prundu, medic şi, ca tot românul, poet". „E doctor, bătrîne, ce naiba, ai început să faci confuziuni, per- versule, şi n-ai băut decît un păhărel..."

In după-amiaza aceasta a avut loc în sala Teatrului o deschidere festivă, la care, se-nţelege, n-am putut să particip, din cauza întîrzierii acceleratului cu mai mult de două ore. .Lasă, bătrîne, că n-ai avut ce pierde... nici noi nu ne-am dus, după cum bagi mata de seamă... E mai bine aici, nu-i aşa ? Ce stai, maestre, ca o curcă plouată... ia şi bea şi fă giubea. că şi tata a beut şi nimica n-a făcut... ha, ha. ha I Păi ce crezi că-i acolo ? Clămpăneşte primarul despre .condiţiile create", desigur ciripeşte şi Belaliu de la Bucureşti, eventual Drăguşin de la Iaşi..." „Cred c-au terminat acum, intervine apolinicul doctor-poet. E vremea să mergem şi noi la masă, acolo se adună mai mulţi..." „Ce ai păţit, copile? se agită Saddam, ridicind o butelcuţă in sus, ca pe un stindard. Aici e de noi. de azi şi pînă mai apoi... La cantină e sărăcie mare şi mai dai şi lovele". Il convingem să meargă, eu trebuie să mă intîlnesc cu domnul Tase Căliman, ceilalţi vor să fie măcar acum, pentru prima zi, „în plen"...

La ora 21 sîntem deja* la cantina unei şcoli, nu mai ţin minle care. Intr-adevăr, gazdele au făcut mari eforturi pentru a organiza acest concert de... lebădă... Ehei, ce era pe vremuri, îmi aduc aminte în '81 la centenarul naşterii lui

Bacovia, ce de lume bună, ce de manifestări... a fost atunci şi Agatha Grigorescu, soţia poetului, după aceea s-a prăpădit. *Tempus irreparabile tugitl...* Acum e subţirică treaba... Dar ca la orice ultimă zvlcnire, se străduiesG cu toţii să fie bine şi de data aceasta.... Se zîmbeşte mult, se vorbeşte tare, se rîde zgomotos. O nonşalanţă eam trasă de păi. Se simte, ca un fluid, cum izvorăsc dia adlncuri, nelinişţea, insatisfacţia, o teamă vagă de o iminentă ameninţare.- Nu înţeleg de ce...

Domnul (săliman se bucură sincer cînd mă vede, mă înlănţuieşte cu aceeaşi efuziune simulat-protocolară, un feâ de teatralitate intimă şi de un haz discret... Voi două l-aţi văzut, numai Calliope nu-1 ştie, aşa că H voi creiona pe scurt. E un domn înalt, subţiratic, aşa ca mine, numai că el e brunet, nu negricios ca Saddam sau ca domnul Balea, ci brunet, cu tenul deschis, cu părul negru arhiabundent şi cu ochii cum îi culoarea castanei. E un bărbat adorabil. Fireşte că are un succes enorm, nu numai la femei. Poetesele se dau în vînt să le asculte versurile, să le aprecieze şi să le publice în revistă. Şi el e generos ca un nabab, şi ele se topesc. Soţia lui, Emy, are de ce să fie geloasă dar şi mia- dră... Natura a fost aşa de darnică, de mărinimoasă. cu el.-

Am făcut această paranteză, să ne întoarcem acum în sala aceea sărăcăcioasă, dar atlt de primitoare... Saddam e cel mai proaspăt dintre toţi. Nimeni nu scapă neîmbrăţişat şi nepupat. Abia într-un tirziu se aşează tn stingă mea şi aţipeşte... la dreapta, Lucian Dealu — critic şi memorialist, un veteran cu păr coliliu, vioi ca o zvîrlugă — vorbeşte asurzitor despre (Soşbuc şi despre femei, li face curte prea frumoasei soţii a poetului şi criticului Valeriu Tăşulă. Printre picături, le ciupeşte pe fetele care ne servesc la masă. eleve la o şcoală de ospătăriţe, după cite am înţeles... In faţa noastră, poetul Iancu Ardeleanu, cu alura unui misionar samaritean. Faţă prelungă, nas ascuţit, privire străpungătoare. Vorbeşte puţin, încet, blînd, cu .fraţii mei", „glia noastră strămoşească", „întru credinţă şi pace", „adîncul sufletului nostru mistuit". El a venit de pe „cimpia română", unde, cu o grupă de enoriaşi, culege „roadele acestui pă- mînt dumnezeiesc". Şi se va întoarce numaidecît la „datorie". între timp, se înfruptă ca un călugăr benedictin, repede cu sfinţenie şi umilinţă, din bucatele sărăcăcioase care n-au nici pe departe atingere cu mana cerească.,.

Se lin scurte discursuri. Dratr-un coif, se aude o voce incertă care mulţumeşte pentru această nouă dovadă a preţuirii faţă de marele poet, distinsul meu tată, mulţumeşte organizatorilor, urează viaţă lungă şi opere valoroase... Va- leriu Turda, cel mai mare poet din Iaşi, spune ceva‘foarte subtil, la modul eliptic: .Sîntem aici... genii! Tofi, genii... Eu vorbesc in numele meu... Nu oficial... Genii şi numai genii...* Şi se aşează tare

nemulţumit... îşi cere permisiunea să cuvînteze şi criticul Grigore Turcu. Cei mai mulţi îl a- plaudă furtunos, cu ovaţii prelungite, semn că atita aşteptau... Nu prea înţeleg că vorbeşte cam incilcit şi e Întrerupt la fiecare propoziţie cu adeziuni şi imbolduri zgomotoase. Deduc că este extrem de indignat faţă de toţi şi de toate, cu deosebire faţă de .veleitari şi nulităţi", care s-au cocoţat în frunte precum paraziţii. Şi dă nume de prestigii* ale literaturii române contemporane şi arată cu degetul. Ciţiva se distrează, il aţiţă. insă ceilalţi se simt stingheriţi şi chiar se revoltă cînd Turcu strigă „Ge caută aici acest individ care nu scrie?" şi îşi îndreaptă arătătorul către un tovarăş de la . cultură. „Păi dacă nu eram eu, nici dumneata nu erai acum aici", se supără omul... Spiritele se Încing, atmosfera e pe cale să explodeze. întrunirea se destramă. Era şi timpul. Cite unul, cîte doi sau In grupuleţe, părăsim spaţiul acesta atit de ospitalier. .Stranierii*, care n-au fost invitaţi in alte locuri, ne îndreptăm către hotel...

...Iar soneria noastră sună strident. Vine omul de serviciu de la şcoală, că n-avem telefon, şi-l anunţă pe tata că e chemat de urgenţă la şedinţă de partid fulger. Ne iasă cu buzele umflate, dar cu promisiunea că va continua istorisirea. cînd va avea timp.

•

Mentorul iar inii ţine o lecţie plictisitoare de estetică. Deşi sînt lucruri noi pentru miue. din păcale nu pot fi şi interesante. Tot mi se pare că seamănă a clişee, a predică insipidă, că miroase a lozincă. Le cam spune ciceronele ex c*athedra.* Na că m-am molipsit şi eu de savantlicuri in exprimare. Cel puţin, am o scuză, ba două: vîrsta fragedă îmbie îndeobşte Ia preţiozităţi, fără a fi, sper, ridicole, apoi, nu peste mult timp, vor *da* la facultate, ehe, Ia Filologie, „umanioare", cum Ie zice dumnealui, sper că aţi înţeles ci- n§. Cuci tot Măria sa.a decis. Şi limba străină: latina. „E mama limbii noastre, ni-a «tras atenţia, mindru ţi amenințător. Nimeni n-o mai bagă în seamă... Şi cînd te gindeştl că ungurii, cehii, polonesii o u indusă Io programa şcolara»* Pledoaria sa pentru învăţarea limbii de obtişie ca* pată accente patetice şi ţine minute in şir. In această privinţă, no mă **sfiesG** să afirm, tata are dreptate şi, de aceea, nu-1 suspectez deloc de conservatorism. Şi tot din această pricină, am acceptat cu plăcere şi cu înverşunare să faa lecţii de latină, in particular, cu excelentul profesor Mari- nescu, aflat acum Ia pensie...

Uite. m-am luat cu vorba, dar n-am pierdut din vedere că acum sîntem la „lecţia* de estetică, nici nu ştiu cum s-o numesc. O adevărată harababură. Or fi avtnd acestea schepsisul lor, nu zic nu ? oricum, nu poate să-mi scoată nimeni din cap credinţa eă literatura nu se face cu tot felul de principii, scheme, calapoade,

doctrine...

— Păi nu e vorba de aşa ceva, măi urito... Ideea e că literatura mare nu-i cu putinţă fără a avea conştiinţa acesteia. *Ars sine scieniia nîhil est.* Numai cîntecul privighetorii ţişneşte din instinctul pur... nu ştiu cine a spus asta. Trebuie să-ţi intre bine fa cap că semnul cel mai distinctiv al literaturii moderne este luciditatea, simţul critic, reflexivitatea. S-a zis cu estetica romantică a creatorului „inocent*. Ai înţeles?

— Yes, sir!

— Aşa deci...

— Şi prin urmare...

— Te roq... Mai bine fii atentă...

— Şi bagă de seamă, vorba bunicului...

— Gata. Să revenim la oile noastre... Deci, in locul vechiului *ingenium,* azi tronează forţele cerebrale. .Un poem trebuie să fie o serbare a intelectului'[1], spunea Valery. Mă priveşte triumfător. Gu ochii mari. cu un zimbet şăgalnic, cu degetul arătător de la mîna stingă ridicat în sus.

— Dar parcă Andre Breton tocmai credea că uo poem trebuie să fie prăbuşirea intelectului™.

— Hai că astea sînt excese. Dacă ai citit cu atenţie pe Huoo Frednch bănuiesc că ştii despre ce e vorba. Dacă nu. iţi torn eu altă bibliografie, să n-o poţi scoate la capăt nici la Pastele Cailor. Aşa că învaţă, fetiţă, notează-ţi tot 1

O fac pe sspărata. numai aşa, ca să-l şicanez:

— Crcd că te-ai prins cît mi-e de lehamite de -toată **a-** ceastă Cel puţm Ela I? «ea pe Ştefan CbwqH- diu, alte relaţii, alte condiţii, mă rog, filosofie adînru, fără notiţe...

— Uite, iţi mai spun cîleva lucruri şi apoi te las să citeşti şi să conspectezi şi, bineînţeles, să scrii în jurnal. Ţi-am promis de mai multe ori că nu voi controla şi cenzura ceea ce notezi. In schimb, Îmi rezerv dreptul să-ţi mai ţin cîte o propovedanie sau, dacă vrei, să purtăm cîte un dialog... Nu trebuie să ai ambiţia atotcuprinderii. Spiritul de selecţie e mai important. Nu mai ţin minte cine spunea că o carte, pentru a cuceri, trebuie scrisă eu o treime din foiţele, din cunoştinţele pe care le ai despre subiectul ales. Asta nu înseamnă eă trebuie neglijate detaliile, ele fac dovada scriitorului adevărat, adică vederea lor. Ai auzit de spiritualitatea vederii ? ©red că e un lucru fundamental să vezi chiar dacă ceea ce vezi seamănă a bagatele. Ţi-am mai vorbit eu o dată de .fantasticul banalităţii", ştii ce voga are acum cotidianul. (Siteşte toată proza aceasta tînără. Dar ce zic eu proză tînără, că încă de pe vremea autenti- cismului interbelic, nu-i aşa, obişnuitul, anodinul, derizoriul, insignifiantul capătă drept de cetăţenie literară. Mai ţii minte chestia cu „felia de viaţă", cu oglinda pe eare o treci nu şt<u cum. Dar „viaţa ca o pradă"? Viaţa, realitatea, realismul magic...

(Sălăuzul şi demiurgul meu se ambalează dînd cu pumnul într-un obiect care nu se vede. Atitudinea e discordantă cu temperamentul şi înfăţişarea lui. de ascek mai rleyrabă. Tata e deşirat, palid, blond, cu ochelari bogaţi In *u(<ptrii. E sfios ca fata mare şj blajin de obicei... Cred că are dreptate, măcar că nu e prea clar, dar mă împinge Mititelul să-l contrazic, ştiind că-i p.ace :

— Banalitatea ucide arta. Asta am citit-o chiar într-un eseu de-al tău pe care nu ţi l-a publicat *România literară.*

— Ei, n-ai înţeles nimic ! Una e banalitatea, materia primă a diletanţilor, alta e perceperea, să mă exprim aşa. a generalului în particular. Asta e o chestie de filosofie, mă rog. Dar fă analogia cu ghinda şi pădurea, cu picătura de apă şi oceanul. Sa nu confundăm ceea ce este familiar, comun, cotidian, aparent prozaic, cu platitudinea, locul comun, placiditatea, monotonia. Sînt aici nişte nuanţe. Numai că pentru capul tău de rousculiţă e mai greu de priceput.

— Bine, bine, asta am înţeles, nu*s chiar aşa do încuiaţii, mai ales de cînd m-ai pus la muncă silnică şi zilniră. Numai că nu-mi dau seama cum se împacă detaliile astea.

care sînt materialele, cu ideile, cu pasiunea reflexivităţii despre care spui **mereu ca repTezmla consemnul** cel **mai** clar al literaturii moderne şi, în definitiv, al valorii.

— Ţi-am mai făcut teoria asta, dar dacă eşti uitucă... Totul se rezumă la adevărul potrivit căruia între lucruri şi vigoarea mintală nu-i nici o discordie.

— Că bine le mai zici, soro. Dar pentru asta îţi trebuie experienţă... şi eu... vai de capul meu...

— In primul rînd, bibicule, mai ai puţin şi împlineşti optusprezece ani, vreo cinci luni mai sînt, parcă... In al doilea rînd, se cunosc multe cazuri de precocitate artistică...

— Şi diletantistică !... Eu am o părere mai puţin bună despre mine.... Ai văzut, m-ai purtat pe la atîtea cenacluri şi n-am reuşit să public decît cîteva ,,poezii" în reviste şcolare... Despre pace, despre copilăria noastră fericită... Ba conducătorul cenaclului de la Casa Tineretului, mister-B. B., mă îndemna să scriu şi despre Tovarăşul şi despre Tovarăşa./

Pygmalion, cînd aude acestea, zîmbeşte subţire, mă mîn- gîie şi-mi repetă. — pentru a cîta oară? — că am spirit critic ceea ce e încă o dovadă a aptitudinilor mele literare.

— Şi-încă ceva, să nu uit: scriind jurnal te formezi (pronunţă apăsat şi silabisit ..te formezi") ca scriitor. E un exerciţiu mai serios.

— E cam devreme, dar n-am ce face. Vrei. nu vrei. bei Grigore aghiazmă

— Ba îti **ş:** formezi mîna pentru examenele de bacalaureat şi de admitere la facultate. E un argument strivitor.

— Aha, împăcăm şi capra şi varza. Folclor. M/scere *utile dulcis.* Horaţiu.

— Vezi că te pricepi ?

— Ehei, şi încă n-am pus totul la bătaie. Sărmanul padre nu ştie că noi, cei de vîrsta mea. ne punem întrebări dcslul de delicate : Care este sensul vieţii ? Care este soarta tineretului azi, in aceste împrejurări dramatice? Poate fi el fericit ? Poate iubi ? Se poate afirma ca fiinţă umană, cu aspiraţiile sale ?... Nu mai ştiu unde am citit astea... Dar ne punem astfel de întrebări. Lui tata nu-i împărtăşesc „secretul". Ar însemna sa mă declare numaidecît genială şi nu-mi convine postura asta. Prefer să trec drept neserioasă, cu o vervă cam îndoielnică. Pentru el şi acestea sînt calităţi ale ... inteligenţei creatoare ! Acum se lansează intr-un discurs utopic şi înfierhîntat; *

— Mai ai puţin şi înveţi şi ta ce-l mfncarea asta care se numeşte jurnal. Atunci ai sS-ţi dai seama cS trebuie si nu sameni cu nimeai. De altfel, In cazai jurnalului aşa ceva vine de la sine.

Gum sS imiţi ca oaia, să zfcem pe Virginia Woolf, că-i damă, cînd alta este experienţa, altele circumstanţele, altul scopul... Aşa că, vrînd-nevrînd, ceea ce v« face tu, scumpete mică, e ceva unic, nemaivăzut...

— Da, să Închizi ochii şi să fugi... Unică şi nemaivăzută poate fi şi o catastrofă...

— Hai să n-o luăm razna. Singular nu înseamnă neapărat că va fi şi o minunăţie care să pună in umbră atîtea şi atîtea nume celebre. Doamne fereşte... Am eu motivele mele să cred că va fi ceva interesant, in sensul bun al cu- vîntului. Mai ales că ai un călăuz aşa de...

— Ei, tocmai aici e baiul. Nu voi face nimic bun ptnS nu mă emancipez de tutelă.

— Şi libertatea are nevoie de stăpin, grăit-a Schiller I Se amuză copios, nu ştiu de ce, apoi începe să recite teatral 1

„Dacă (i-i dorul olil,* dacă rivno aşa mare fi-e-n *suflet.
Ca să străball ale Stixului băl{i şl. de două ori, negrul Tartar să-l
vezi, dacă-fl place să-n- cerci o nebună ispravă, lată ce e** de **lăcut
mal întîi..."

Tata, exaltat?

Nu prea i se potriveşte. El e un timid, de o pudoare deloc masculina. Poate că „excesele" lui vin tot din ireala, incredibila, inacceptabila sfiiciune, tn mod sigur, actele sale de cutezanţă aduc a donquijotism. Gît despre momentele expansive, ele par mai degrabă bizarerii şi sînt cu totul întîmplătoare. De pildă, acum, pentru a mă impulsiona pe mine... Nici nu poate fi suspectat de histrionism. tn lume, şi chiar faţă de mama, trăieşte intr-o vizibilă nelinişte. Parcă tot îi este frică de ceva. Se simte mereu ameninţat. Nici un fel de fibră de luptător. Mie, iaca, niciodată nu mi-1 frică de Qimic. Gel mult poate să-mi fie silă, oroare. în privinţa asta, nu seamttn de fel cu dlnsul. Nici cu mama car* seam&nă mai mult ea Doamna Ohiajaa, cu Doamna Clara, cu Vidra, numai personaje* istorice... si ve» I Eu cred că-1 moştenesc pe unchiul Alexandru, om dintr-o bucată, dar jucăuş şi plin de umor. Un spirit practic altoit pe un fond, totuşi, artistic. Soră-mea Caliope e bucăţică tăiată din *padie.* Ea a împins, însă, inocenţa pină la naivitate, sfioşe- nia pînă la o maladivă retractilitate. Despre Melpomene, sora cea mare, nici n-am cuvinte... E o frumuseţe, nu se a- semuieşte cu nimeni din familia noastră. Poate, cumva, cu bunica de la P., mama mamei. 6a temperament, urmează linia maternă. De aceea, sireaca, n-a avut

noroc cu admiterea la medicină, nici anul trecut, nici anul acesta. Poate are baftă cu Mihai Lăpuşneanu, fiul directorului adjunct, student la mate. Ea i-a sucit lui capul, el... mai bine să tac...

Dar m-am luat' cu vorba şi am uitat personajul principal... Cum să-l uit ? Mi-e necaz tare că omul ăsta trăieşte ca un osîndit. E ca un poet simbolist, dintre aceia blestemaţi... Aş crede că-i un laş, dacă n-aş şti că-i numai un suflet hărţuit. Ga un erou kafkian... Şi totuşi, nu-i nici aşa, de vreme ce ţine cu tot dinadinsul să se integreze, să intre în voia lumii, să facă ceva... Cel mai mult îi lipseşte umorul... Doamne, şi ce impresie proastă are despre umor ! Spune că e ,,caz de frivolitate".

— Să fii mai serioasă, s-a zborşit de curind la mine. Cu ghiduşitle tale n-ajungi departe. Giumbuşlucurile sînt bune pentru măscărici...

— M-am enervat şi i-am replicat tăios:

— înţeleg să nu ai umor, dar să nu fii împotriva umorului...

— Hopa, că mi-ai zis-o ! Prin urmare, *homo stupidus* et *solcmnis...*

— Ei, nici chiar aşa... Mai bine întrerupem discuţia.

— De ce ? Să stăm de vorbă, să vorbim, să spunem cuvinte lungi, sticloase... Observi că am şi eu umor ? Dar matale probabil că nu ştii — să-ţi dau numai un exemplu — că Dante,- care o fi avut şi el umor. mai mult decît mine, a cam privit ponciş comicul. Uite, ca să nu pierzi prea mult, timp, citeşte din *Istoria literaturii italiene* de Francesco de Sanctis. paginile 238—240.

— Poate nu ştii — şi există o mie de exemple — că rî- sul face casă foarte bună cu literatura şi cu organismul uman. Iar Dante. pe care il invoci, a numit rîsul „lumină de fulqer a bucuriei sufleteşti". Am citit acum cîteva zile in urmă că medicii sînt convinşi, în unanimitate, de puterea terapeutică a unei bunei dispoziţii. Rîsul, afirmă, slujitorii lui .Ă,şkle;

pios, exteriorizează stări de spirit pozitive, mijloceşte abcesul spre adîncurile personalităţii, sau, daci vrei, ale per* sonalităţii. şi chiar spre adîncurile cifrului genetic etc. et*. Poftim de mai zi ceva !...

— Mai spun că sînt, acum, atîtea motive de îngrijorare, de amărăciune şi de indignare, că nici caricatura, nici ironia nu se potrivesc. Poate,, sarcasm';!...

— O chiar că mă sperii ' Inti: de toate, n-am eu atit* umor cit s-ar cuveni. Mai puţin decîl strictul necesar, da, de acord. Apoi, cel puţin deocamdată, n-am treabă cu me-‘ tafizica şi cu tărîmurile abisale... Tristeţea, suferinţa, mînia, indignarea, groaza... o, e infernal... La lecţiile de socialism ştiinţific parcă altfel ne .învеţi... Hai nu te jena. Spun din simpatie. Şi-apoi ce ne facem cu „entuziasmul vibrant", eu „voinţa noastră fermă", cu „prezentul luminos şi viitorul de aur'* ?...

— Mai bine să ne-mpăcăm, că eşti şugubeaţă rău...

— O.K. 1 Şi-ţi promit solemn că mă voi strădui să fiu mai sobră... 8a o cobră... Iar acum, să mergem falnic către vastele noastre garderobe, să ne pregătim vechea armură şi harnaşamentul că mîine începe marele asediu.

— Hai, lasă, c-ai sărit peste cal...

Şi dacă tot mi-am propus să numă feresc de livresc, ba din contra, să-l provoc, îmi face plăcere să înregistrez cl- teva citate : *Jurnalul* personal, cum i se spune, e cel mai bun dascăl al cititorului care doreşte să scrie. HI îl învaţă, pe încetul; să se rotunjească, să caute şi să descopere cuvintele trebuincioase, mai bune decît altele, mai puţin corespunzătoare cu gtndul, să mlădieze fraza, să poată porni şi să poată sfîrşi o povestire" (T. Arghezi). Şi pentru că tot s-au împlinit, acum 88 de ani de la naşterea lui Julien Green. neapărat să-i spunem la mulţi ani şi să-i împrumutăm cîte- va propoziţii! „Acest jurnal este o oglindă tn care mS văd"; ..Există un adevăr la care trebuie să ajungem cu orice preţ, cel aflat în Inima oricărui om care vine pe lumea asta" ,• „împotriva omului cafe sînt va protesta întotdeauna omul care aş fi vrut să fiu" i „Nu sînt, niciodată s-am fost omul jurnalului pe* care îl scriu... Sînt mai bun sau mai rău decît am lăsat să se Înţeleagă, dar totdeauna am vrut să fiu adevărat". Stendhal spunea că „dacă s-ar tntîmpla ca această carte să cadă vreodată în mîinile unui cititor din anul 2000 sau 2020, ce-ar putea vedea el într-însa .şi ce mi-aş reproşa că n-am spus?“ — întrebare pe care şi-o pune şi Julien Creen în 10 a VITI-a, 1941. Răspunsul ar Ii simplu, crede el . a, ii na om. un om din'.o'deauna, oe ieri ca şi de miine, care îşi judecă existenţa in ideea desă-virşirii sale".

2

Azi, joi 15 septembrie, e festivitatea de deschidere a şcolilor. Cei care incă n-au plecat in practica agricolă, la 1 septembrie, mergem in ţinută de gală, nouă sau îndelung reconsiderată, la acest eveniment emoţionant.

Din tribul nostru numai Melpomene rămîne acasă, cu poruncă ,,de la centru" de a se aşeza la coadă, în Big, poate c ă pînă pe înserate să facem rost de un pui sau de nişte *tuerlucius*.

— Să prinzi rind şi la pîine, Mely.

— Da, mamă, se înnegurează domniţa, de parcă ar tri—mile-o la ghilotină. Păi nu e glumă să stai la două cozi ore în şir, zece-cincisprezece, şi să te pomeneşti că ,,nu mai este" ! Şi mie mi s-a-ntîmplat să pierd o groază de timp la coadă, să iau ce ,,se dă" şi. după o babilonie de cîteva ore, cu înjurături, ţipete, bătăi, strivituri. să aud apocaliptica stricare : „Nu mai e nimic! S-a terminat!* Da, repede se isprăvesc „adidaşii", acele picioruşe miraculoase de purceluş, cu o cromatică ademenitoare : alb-vînăt-gălbui. Gred că nimeni n-a scăpat să vadă, măcar o dată, doar o dată in viaţa lui. copitele. Dacă reuşeşti să obţii opt-zece bucăţi, ţi-a pus Dumnezeu mîna pe cap. Gospodina le dă unghiile jos cu satirul sau numai le curăţă bine, că nu-s otrăvitoare, le pîrleşte la flacără, pentru a le depila, le secţionează în două sau în patru părţi şi face două feluri de mîncare tradiţională. delicioase : o oală zdravănă de borş şi mai multe porţii de piftie. Ginta trăieşte două-trei zile de îmbuibare, dacă mai poate face rost şi de pîine. Pînă acum a fost ceva mai rău cu plinea noastră cea de toate zilele. Stăteai la erzi monstruoase şi riscai să răniţi cu buzele umflate. Acum, de cînrl cu cartelele, în cel mult o oră îţi iei raţia şi qala — om eşti...

Dar ce-mi veni mie cu povestea asta nu prea veselă? Are dreptate sfetnicul meu literar cînd mă avertizează : „Digresiunea o să te mănînce, gură spartă". Şi totuşi, mă surprinde, pentru că de regulă are un cuH al detaliului, ai 'Spontaneităţii, care nu se împacă nicidecum cu densitatea. „Stai, drăguţă, că le cam confunzi. Nu-i tot una s-o iei razna, să te împiedici de toate fleacurile, şi să baţi cinipii cu graţie ca Odobescu..." Şi ca să fie tacîmul complot îmi recită şi o lozincă faimoasă : „Atenţie la amănunte, că de ele depinde perfecţiunea, iar perfecţiunea nu este un amănunt"...

Dcci plecam noi, cei patru cărturari, spre orizonturile **noastTe.** Mama, profă de biologie, e navetiştii, intr-o localitate limitrofă, la maximum 50 de kilometri. Intr-o oră şi ceva, dacă **nu** e defect autobuzul şi dacă se poate procura benzină, e in satul M.ᵣ la o şcoală cam dărăpănată, dar cu avantajul că majoritatea elevilor sînt cam bronzaţi şi n-au nici un chef **de** lumina învăţăturii. Frecvenţa lor le îngăduie dascălilor să respire cit mai îndelung...

Ta la, eu şi Calliope sîntem, fiecare cu rostul lui, la cel mai de soi liceu din orăşel. E şi cel mai vechi, de prin 1919, în curind **vom** sărbători 70 de ani **de** la înfiinţare... înlr-o vreme, s-a numit „Barbu Ştirbei", apoi şi-a preschimbat numele in „Nicolae Grigorescu". iar mai încoace ii zice mai poetic .Liceul Industrial **nr.** 5". Căci **mai sînt** patru licee, de unde "şi zvonul că în C. se află **cei mai mulţi intelectuali pe** cap de locuitor, din ţară. O **fi** liceul nostru **industrial, dar** are şi două **clase** de matematică-fizică, în **treapta înlîi,** ca în treapta a doua să rămînă una şi bună. La astfel de clase ne-am rătăcit şi noi, Calliope într-a zecea, eu într-a douăsprezecea. incepînd cu această zi de 15 septembrie. Se înţe**lege că** respectivele clase de elită se află în atenţia întregii urbe. Sîntem sau ne considerăm ca nişte vedete. Eu, însă, am nimerit aici ca musca-n lapte, pentru că drumul meu are altă predestinaţie... în tot cazul, nu ne ajunge nimeni cu prăjină la nas, de unde rezultă şi alte pocinoc*uri. De aici apar performerii oraşului la examenele de admitere la facultăţi. Bunăoară, în vara asta, din 36 de absolvenţi cu brio, au intrat 13 in învăţămîntul superior. Ceilalţi vor încerca la anul, ori la anul celălalt, ca biata Melpomene, ori se vor încadra in cimpoi muncii, alătari de absolvenţii de la clasele de obşte. Mulţi ajung In viaţi mai bine decît cei care intţă in gratiiile lui Akademos. *Non seholae, sed vitae disc.imiis!* Cum să nu, dacă o spun strămoşii noştri! Cei

mai mul(i intră ia comerţ, alţii se *tac* activişti, securiştt, miliţieni... Cea mai mare satisfacţie a lor e să prindă)a înghesuială un fost dascăl de-al lor. Măcar să-i stropească o dată cu *Dacia,* pe stradă, cind plouă, virind printr-o băltoaca...

..Serbarea" are loc în curtea şcolii... Emoţii... Mari e-

oţii Totuşi mai bine era dacă începeam cursurile de luni, ca e săptămîna mai mare, vorbea bunicii. Dar dacă aşa glăsuieşte tradiţia...

Cerul, înnourat, slă gata-gata să ne acompanieze bucuria începutului de an şcolar. Pentru colegii mei şi pentra mine. emoţiile sint şi mai copleşitoare, fiind ultimul nostru an de liceu. Ne trezim cîntînd cu foc i

Ani de liceu
Cu emoţii la română ;
Ani de liceu
Cind la mate dai de grea ;
Ani de liceu
Cind se-ntlmplă-o tragedie,
Cind te văd la un lilm cu alt băiat.
Ani de liceu
Cind te crezi înaripat Prometeu...

Colegii mei s-au prezentat toţi la datorie. Dan Tănase, Ana Bebu, Mugurei Varga, Simona Hauer, Corina Florea, Mihaela Gavrilă, Sorin Voinea, Decebal Brad, Remus Baiaş, Tiberiu Marinescu, Andy Tîrlufcea, Magy Gîrneaţă, Gina Pîrtoacă, Ady Popleacă, Aurel Bumbăcea, Mihaela Cosmin, Dan petru... Toţi, in carne şi oase şi uniforme. Că doar n-o să slrig acum catalogul...

Deocamdată, e întuneric. Nu ţinem seama de peisaj. Atmosfera din sufletele noastre contează. Simţim cum ne trepidează inimile. Mare animaţie peste tot. Profesorii şi diriginţii ne adună, cu dificultate, într-un careu din jurul **UDei** mese lungi acoperite cu pînză roşie, instalată pe un promontoriu... Directoare Bărzoi, Raţa (oh, prostul obicei al elevilor de a porecli pe profesori şi pe colegi <) se agită, biata de ea. parcă-i apucată de sancă :

— Sălbatişilor, unde-j bunul simţ, vezi, tovarăşe Gane şe-i cu balamucul de-acolo, drajii mei, şe debandadă, oi, oi,

oi ş-avem oaspeţi de la judeţ şi de la minister... Ochii i se bulbucă, obrajii i se conqeslinează, guşiţele îi fîlfiie in vint. pîntecele îi tresaltă spasmodic. Profesorii ne înconţoa- ră — gardieni delicaţi, şuieră printre dinţi chemări la ordine. Liţă Brezol Il înghiontesc pe unul de-a noua, tata stâi aplecat, dezolat, parcă ii vine să plîngă, Sile Scurtu mormăie ceva, probabil vreo înjurătură, şi se scarpină in spate, directorul adjunct Lăjşuş stă ţeapăn ca o mumie, aruncînd priviri feroce în gol... Profesorii de fizică, Mircea Birzu şi Radu Corbea, fac eforturi disperate pentru a pune in

funcţiune staţia de amplificare. Măgăoaia nu face altceva decît să behăie de două ore.

— Oi, oi, drajii mei, se zdrăngăneaKi, mai lăsaţi-o dracu, o să cuvîntăm fără panarama asta, ducă-se pe pustii... Mihalache Buligă, secretar de partid în şcoală, profesor de educaţie fizică, *Hipopotamul,* care îşi poartă legat cu uu şnur de gît, .tot timpul, materialul didactic, un fluier, scoate sunete stridente, urlă în microfonul mut. agită braţele rotofeie cu violenţă... îndrumătoarea utece, Veronica Pleşcan, o duduiţă foarte finuţă, s-a înveneţit de neputinţă şi nu face altceva decît să emane sunete ascuţite, care nu se aud Je- cît în conştiinta ei ultragiată.

Rumoare deodată, linişte deplină. Intr-adevăr, flancat de tovarăşa Bene de la eultură şi de preşedintele comitetului de părinţi pe şcoală, înaintează ţanţoş, cu o atitudine cezaric ă *(Aut Cesar, aut nihil I)* inspectorul şcolar judeţean :

— To'arăşul Gristea... to’arăşul Cristea... inspectorul şef... Vestea se răspîndeşte «subversiv, cu iuţeala fulgerului, producînd o impresie covîrşitoare. un fior electrizant... Şeful de la minister nu e. nu ne dă nouă nimeni socoteală, nici nu ne interesează, ba chiar ne face plăcere, nu ştiu din ce pornire diabolică...

Directoarea Bărzoi incepe, gîfîind, un imn de slavă închinat genialului conducător, eroului între eroi, celui mai iubit fiu al poporului, precum şi tovarăşei academician doctor inginer, savant de renume mondial, care au ridicat în- vâţămîntul românesc pe cele mai înalte trepte... grija părintească... contribuţia fundamentală...

Şi cîte n-ar mai fi spus vorbitoarea, cuvinte înălţătoare, care an de an ne mîngîie sufletele şi ne înaripează... dacă nu începea o previzibilă şi iresponsabilă ploaie. Şi torenţială. Potop, nu altceva. Că dacă n-ar fi fost aşa, am fi înfruntat opreliştea şi n-am fi luat-o la qoană care încotro, ca potirnichile. Dar cum să te opui canonadei şi diluviului...

Cu calm, cu măiestrie didactică, sîntem coordonaţi către clasele dinainte hărăzite, fiecare colectiv cu dirigintele lui în frunte. Noi cu Miron Viju, profu1 de mate. Nu i-am pus poreclă, pentru că numele său e de-ajuns. Ii spuneam scurt ; Viju. Rareori: dirigui.

N-am să mai zăbovesc, fiindcă nu s-a mai întâmplat mare lucru. Am stat multă vreme încartiruiţi, din cauza ploii care nu binevoieşte să se potolească, dimpotrivă. E cu fulgere şi trăsnete... Şi din cauza magistralei^ cuvîntări a genialului, care se transmite la difuzor şi pe care trebuie să o ascultăm cu sfinţenie, fiindcă in ea se cuprinde toată esenţa invăţămîntului... Nu s-aude prea bine, din pricina prăpădeniei de-afară. E drept că şi noi — elevule, numele tău e ingratitudine I — preferăm să ne povestim intîmplări de astă vară, din practică, de la demonstraţia de 23 August, de la pregătirea pentru acest eveniment, din tabăra pefeaPe. Ne admirăm bluzele de la uniforme, cerceii... Viju ne controlează dacă avem bentiţe care să ne strîngă părul de pe tîmple şi de pe frunte, dacă avem unghii mari lăcuite, bre- toane, inele, uşoare urme de rimei şi alte abţibilduri. La băieţi de coafură, dacă sînt tunşi raşi şi frizaţi. Toată lumea, indiferent de sex, să aibă matricolă. Fără această emblemă, e ca şi cum n-ai exista pe lumea asta. Prusacii erau nimic pe lingă noi: *Link gehen, Rechts tahten — Veiboten*I Vorba lui Moş Teacă | „diciuplina". Ghiar aşa : ce s-ar face şcoala fără disciplină, sincer vorbind ? Aşa că nu ne mirăm cînd secretarul Buligă şi cu îndrumătoarea utece intră ca o vijelie în clasă ne mustră rău, ne ameninţă jupiterian *(Tonans* !) că nu ascultăm magistrala cuvîntare, descoperă cîteva fiinţe „neregulamentare*[1]. le expediază la retuşări şi reparaţii capitale. Ni se face o imensă jenă. Unii. s-au albit de frică. Afară urgia continuă...

— Mîine, strigă Buligă din uşă. Ja ora opt fix, toată lumea la şcoală I O să vedeţi voi... Gredeţi c-aşa merge treaba ?.

... Ploaia s-a mai potolit, a luat-o mocăneşte. Nu mai scapără, nu mai bubuie. Loc destul pentru neajutorata mamă de a prelua ea aceste iniţiative. Se bat turcii la aura ei, blestemă, ocărăşte, vrea să arunce televizorul pe re- reastră, In stradă, în timp ce Grandiosul Conducător subliniază „realizărili" măreţe ale învăţămîntului românesc de la măreţul Congres al IX-lea... Să-mi fie cu iertare, mama este excesiv de dură cu Genialul Couducăttfr şi cu savanta

de renume mondial, ti gratulează cu nişte termeni de le a- pucă groaza: .idioţii*, .nenorociţii", damblagii mintali*, ■dementii", .criminalii', .paranoicul", .pigmeul-, „limbricul", „piticania", „putoarea", „toanta"... Nu, hîrtia nu mai suportă... Ne opunem expulzării nevinovatului televizor, pentru a putea urmări emisiunea muzicală, nocturnă, la bulgari...

Mama a venit murată, deteriorată. La plecare', dimineaţă, a fost cum a fost: autobuzul n-a întirziat decît o oră. Intre timp, s-a declanşat furia firamentului. La întoarcere, a trebuit să meargă pe jos, prin ploaie şi noroi, apoi s-a Indurat un nene de le*a luat (mai- era o colegă navetistă) cu camionul... Il învinuieşte pe tata că n- are nici un pic de trecere la Inspectorat, că e un papă-lapte, în fiecare an pierde de pomană săptămîni întregi la transferări, detaşări, rătăcit în puzderia de prăpădiţi, în loc să aranjeze în prealabil, bărbăteşte... Că o să se ducă ea la Inspectorat şi-o să-i ia de gît şi-o să recurgă şi la alte metode de convingere, ajunge pînă la Minister, la Sonsiliul de Stat, la CG... Mama turuie şi plînge. Tata o şterge englezeşte în noapte. Se duce, nefericitul, • la prietenul Ghiţă Dalea, burlac, cu două „şambre", dotat cu diverse licori bahice şi cu *tiutiun.* Vor veni aici, negreşit, alţi dascăli, mai mult sau mai puţin 'opresaţi în familie, să schimbe impresii des- pre prima zi de şcoală. George Ciucă, zis *Thales,* Alexandru Detcu, zis *Tataie,* Lae Gogu, zis *Grăsime,* fraţii Iuliu şi Narcis Cosmin... Toată floarea cea vestită a corpului didactic din G.

Mely a luat un pui de te apucă rîsu' — plînsu', anemia, numai gît, plisc şi ghiarele de el.

— Pe ăştia îi sacrifică după ce mor de foame sau de boală, constată mama, aruncînd altă suită de invective.

Pîinea e tare ca piatra, poate fi folosită ca armă albă, deşi e neagră ca pămîntul. Noroc că, fiind tare şi neagră, e spornică...

•

Plouă şi azi, mai decent. La şcoală ni se dau manuale, pe gratis, preluate de la foştii colegi de-a douăsprezecea. Manualele transmisibile de la un an la altul. Unele sînt „recondiţionate", însă cele mai multe arată de parcă au făcut războiul, aşa că cei mai cu stare şi cu pile vor lua manuale noi de la librărie, contra cost. Ne amuzăm de mustăţile, bărbile, ochelarii ,şi de alte adaosuri ale portretelor, inclusiv portretul cel mai mare, mai în faţă şi mai luminos. Tot telul de inscripţii, unele hazoase, altele aşa de licenţioase, că ne faG să roşim noi, fetele. Răsfoim manualele şi aducem, fiecare după posibilităţi, contribuţii substanţiale la grafică şi texte...

Grindină... Am încurcat-o cu noua revoluţie agrară. „Comandamentul'[1] pregăteşte, într-un iureş ameţitor, plecarea noastră in practica agricolă, clasa noastră la ferma viticola Leapşa, clasa Calliope! la smuls sfeclă, între Băneşti şi Paralelă. Sînt

aproape, aşa că seara se vor întoarce a- casă, se vor spăla, dar nu vor mînca struguri pe ruptele, vom sta la Leapşa două săptămîni sau cît va fi nevoie, ;în cantonament" neîntrerupt. Sînt confecţionate caiete-tabele, cu fiecare grupă în parte, avînd cîte un responsabil din rîn- dul profesorilor noştri... Organizare, nu glumă f Băieţii din clasa noastră îl au ca şef pe dirigu, iar fetele pe *Lad*y Mary, profa de engleză... Unii părinţi se arată îngrijoraţi că noi. cei din clasa a douăsprezecea nu sîntem lăsaţi să ne pregătim pentru cele două mari examene care ne aşteaptă. în vară. Cu toată avalanşa de şedinţe, de activităţi politico- ideologice, cu toată practica industrială, care ocupă o lună din trei pe trimestru, tot am mai fi* găsit ceva timp şi pentru învăţătură. Dar aşa.. Eu ce mă fac la latină, cu gramatica, cu istoria literaturii române ? Chiar că-ţi piere che-’ ful de glume şi te încearcă un fel de tremurici... Şi profesorii sînt cătrăniţi din cauza asta, inclusiv tata care de o- bicei nu se opune acestei legături strînse cu activitatea productivă, dar anul acesta, de hatîrul meu, pare a fi convins că mai normal e să ne ocupăm cu învăţătura dacă tot sîntem .elevi. Şi-apoi, tata mai are un năduf. Direefcunea l-a pricopsit cu dirigenţia la clasa cea mai .problemă", a.IX-a J, profil construcţie, toate ciurucurile, zice el, acei care la examentul de admitere au obţinut medii între 1 şi 4. Sînb destui care ţin de resortul psihiatriei. 6um să se descurce el cu copii predestinaţi pentru şcoli speciale ? Ce, el e Makarenco? Omul suferă cumplit şi mă doare sufletul văzin- du-1.

Azi, urmează o nouă încercare, de fapt două, de o ciudăţenie ieşită din comun. E un paradox pe care ou-1 pot înţelege cu nici un chip. Dar, vorba ceea : nu cerceta aceste legi, că eşti nebun de lentelegi...

Iată, sîntem confruntaţi cu o mulţime de situaţii de un puritanism exagerat, pe de o parte. De pretutindeni răsufla o morală rigoristă şi severă la sînge. NU mai spun că puţinele filme pe care le jnai putem vedea sint cenzurate, tăiate nemilos, să nu apară nici o scenă din care să înveţi cum viaţa preţ să aibă... Se zice că to'arăşa savantă a dai ordin să uu mai apară balerine pe micul ecran (ca şi cum numai de asta ducem lipsă in cele două ore de emisiune in care apar doar cei doi eroi). Sau auziţi tărăşenie : dansatoarele să se îmbrace cu fuste lungi (că şi aşa e gheţărie prin sălile de spectacole). Nu cu pantaloni care să pună în evidenţă formele şi liniile, marcarea unor elemente erogene. Cărţile sînt „croşetate", iar revistele publică în proporţie de optzeci la sută discursuri şi ode...

Dar mai catolice decît Papa sînt urmaşele domnişoarei Cucu. încercarea de care pomeneam mai sus tocmai la asta se referă. Directoarea, îndrumătoarea u/e ce (Scorpena!) şi Încă patru doamne diriginte adună fetele în amfiteatru (băieţii sînt îndreptaţi către sala de sport, un hangar) şi începe „ed ucaţia".

— Drajile mele, am primit indicaţii să organizăm aceasta întîlnire pentru a vă aduşe ia cunoştinţă o serie de lucruri foarte, cum să le spun. jingaşe. S-a băgat de samă de către forurile superioare şi de către noi cadrele didaclişe că destrăbălarea creş)te de la o zi la alta. Noi, şcoala trebe sa veghem la buna conduilă a tinerei jeneraţii... Ţinuta şi comportarea voastră, in şcoală şi In afara şcolii, lasă foarte mult de dorit...

— Nu se încadrează calităţii de utecist, de tîniir educat 111 spiritul moralei comuniste, intervine *Scorpena...* Afară plouă, noi simţim nori negri deasupra noastră... Unde vor să ajungă?

— Aşa-i, drajile mele, eu am să mă leg de ţinută, iar tovarăşa îndrumătoare se va axa asupra comportamentului... Iaca, arunc eu o privire către voi şl nu-mi plaşe deloc cum arătaţi. Tu, fato, de colo, ridicăie-n pişioare, ia uitaţi-vă la dumneaei cum arată, parcă-i o paparudă... „Fata" se face roşie ca racul fiert, se fîstîceşte... De şe n-ai făcut sarafanul mai scurt, incai s-arăţi tot şe mai ai ascuns? V-am spus de-atîtea ori ca uniforma să fie cu o palmă de la je- nunchi în jos, nu cu trei palme în sus! (Rîsete înfundate). Ia spune, matale ai venit la şcoală să înveţi, ori să suceşti minţile băieţilor? Uitaţi-vă, drajile mele, şi la şealaltu de dincolo... Tu, fato, te-ai sulemenit c-o Întreagă drogherie. Mămica ta nu te vede cum te-ai văpsît ?... No, ia priviţi-o pe Gina Pir toacă, şe pieptănătură are, parcă-i o pupăză zburătăşită, iar sarafanul e tot de-o şchioapă... V-am spus să purtaţi pantofi fără toc şi unele dintre voi veniţi la şcoală pe catalije... Aişea nu-i şire, drajile mele! Nu mai zifl cum umblaţi pe stradă, ca la ştrand sau, pardon, ca la casele de tolerantă. Poate o să vină ziua cînd să ajunjeţi în costumul Evei şi să faşeţi nudism pe strada prinşipală...

Izbucnim în rîsete dezlănţuite. Rîde şi directoarea cn-tremurîndu-şi sînii voluminoşi, se distrează şi cele patru diriginte. Numai *Scorpena* nu schiţează un surîs. Se încruntă amenințător şi ne apostrofează :

—'Sinteţi inconştiente! Nu ştiţi ce vă aşteaptă... Neruşinarea. depravarea, prostituţia... Gunoaştem cazuri cînd

fQgt puse la cale adevărate orgii. Şi ce-i mai trist e că desfriul are loc sub privirile îngăduitoare ale părinţilor I Cunoaşteţi, de asemenea, cazul elevei de la şcoala noastră care s-a dus la un .ceai" cu patru huligani... Ştiţi despre cea care a fost maltratată, batjocorită şi aruncată de la e- taj... Anul acesta am fost nevoiţi să transferăm la seral douăsprece eleve care au călcat pe bec... Numai tn judeţul nostru şi numai de la începutul anului s-a înregistrat o proporţie alarmantă. 17 la sută, de astfel de triste întâmplări...

Şi tovarăşa îndrumătoare *utece* tşi continuă discursul, cu exemple concrete, cu reprezentări ale Gheene!. Ne-a pierit orice poftă de distracţie. Personal, mă gîndesc la Mel- pomene care... cu Mihăiţă al ei... ăla e coţcar, ea — pe cît de frumoasă, pe atît de...

Şi încă ar mai fi ipers ce-ar mai fi mers, dacă n-ar fi urmat partea a doua a reprezentaţiei, pe care n-o mai descriu în amănunte, ci o **reproduG** la rezumat... După' ce ne-au zugrăvii acest tablou apocaliptic, ni se face un control medical, cu atenţie specială pentru zona mediană.. Apoi doamna doctor şi cu o juristă, mai ales aceasta din urmă, ne spua cu totul altceva. Aiuritor I... Au pornit de la un decret de prin 1966. cu privire la creşterea natalităţii, la interzicerea Întreruperii sarcinii potrivit indicaţiilor aceluiaşi strălucit gînditor. Că, în consecinţă, nu trebuie să ne **ferim** 'de a procrea, chiar dacă sîntem eleve şi, firește, necăsătorite. Ni se promite că nu vom avea **de** suferit nici un **pre**judiciu pe' linie şcolară. Se recomandă, cu deosebire la a- ceastă vîrstă, să devenim mame, pentru sănătatea progenitarilor şi a noastră. Statul şi partidul, personal tovarăşul cu pricina, se îngrijesc special pentru a asigura condiţii optime... (Da, condiţii optime 1 Nu mai e un secret pentru nimeni că plozii mor cu miile In maternităţi, în incubatoare, din lipsă de căldură, hrană, medicamente... Gatastrofă !) Să nu ne ferim, deci, să dăm frîu liber sentimentelor. In veacul nostru, după revoluţia freudiană, s-a produs o liberalizare a moravurilor şi a luat o nouă întorsătură problema sexualităţii. E drept că s-au înmulţit şi deviaţiile, perversiunile, violurile, incestul, sadismul, masochismul, voaieris- mul, dar noi trebuie să alegem calfea raporturilor firești, care să conducă la patriotica înmulţire a neamului românesc...

Ieşim năucite. Diavolii de băieţi, care fuseseră şi ei instruiţi cam tot pe această temă, ie răsar în cale cîntînd o melodie foarte răspîndită la petreceri:

Lasă şcoala, să tugtm,
Şl-amlndol să* ne *iubim
Pînă* ne *căsătorim...

N*am dispoziţie să „meditez profund şi solemn" în legătură cu cele întîmplate în prima parte a zilei. De altfel, nici nu mă pricep. Recunosc, însă, sînt mai frapată decît mă aşteptam şi decît merită. De aceea îmi permit nişte întrebări care bănuiesc că se asortează ca nuca-n perete. Oricum, *to be, or not to be, that is the* guestion. Sau mai pe româneşte: *Alea iada est I* Chiar să nu mai aibă nici un sens marile poveşti de dragoste, Orfeu şi Euridike, Sakun- tala şi Duşanta, Dante şi Beatrice, Petrarca şi Laura, Paolo Malatesta şi Francesca da Rimini, Tristan şi Izolda, Romeo şi Julieta?... Să fie, acum, preferate exclusiv acele „story* colcăind de erotism? Oare a învins cu desăvirşire „naturismul" *(Homo sum, humani nîhil a me alienum put o) ?* Intr-adevăr, sexologii să fi ajuns personajele principale în ziua fle azi ? Am nimerit, oare, la „rîpa Uvedenrode" ? Nu se mai potriveşte: „A iubi — aceasta vine / Tare de de- parte-n mine" ? O rochie mai scurtă sau mai decoltată să însemne un atentat la bunele moravuri ?

Luciditatea face imposibilă feminitatea ? Sînt incompatibile gingăşia şi isteţimea ? Cum adică, să aibă dreptate Freud et comp. că toate facultăţile noastre stau sub seninul libidoului ? Să fi a- juns castitatea un viciu, în vremurile noastre ? Nu-i mai bine, la virsta aceasta, să lăsăm fiorii să se instaleze după

cum le dictează .raţiunea* instinctului şi noi să ne concentrăm mai mult asupra „Galaxiei Gutenberg* ?...

m

Chiar acum am făcut rost de cartea lui Denis de Rou- gemont, *Iubirea şi occidentul,* şi de cartea lui Jean Burgos, *Pentru o poetică a imaginarului.* De care să mă apuc mai intii ? Ca să fiu echitabilă, le citesc in paralel: o oră Rou- gemont, o oră Burgos. Ambii mă interesează, dar mă ispiteşte mai mult primul. Păi, nu-i normal să aflăm şi noi cum e cu amorul pe' la capitalişti ?... Păi, vorba Calliopei (şi a altora}, iubirea se cuvine trăită, nu citită... Mă întrebam dacă poveştile de dragoste mai pot avea acum vreun sens. Cum să nu ! M-am supărat degeaba, fiindcă dragostea na cunoaşte, oprelişti, fie ce-o fi. Trece ea prin momente de cumpănă, poate acum şi aici mai mult decît oricînd şi oriunde, dar mpreu e biruitoare... Ba chiar s-ar putea spune că pătimirea o îndîrjeşte. *L'amor,. chi* move *il.sole e altre slelle !* Şi sîntem atît de singuri / şi atît de fericiţi... Du-rnă, fericire, în sus, şi izbeşte-mi / tîmpla de stele...- Sau o fi, mai curînd, un lung prilej pentru durere, o jale- adîncă... lu- biti-vă pe tunuri l E de preferat o oază, un cring, o poie- niţă ... Acolo-n ochi de pădure, / Lîngă trestia cea lină / Şi sub bolta cea senină *j* Vom şedea în foi de mure... Dar iar mo-ntorc şi zic : nici o iubire pe lumea asta n-a fost o continuă idilă. Doar în unele scrieri nechioabe. Altminteri, mai toată literatura mare (ca să nu mai vorbesc de viaţa însăşi) e plină de exemple ale iubirilor înnobilate (sau degradate) de durere. Eros şi Thanatos...

Să zic şi eu ca în debutul romanului *Tristan et Iseult:* „Cinstite feţe, v-ar plăcea să ascultaţi o poveste minunată de iubire şi de moarte?...- O, ce grozav ar fi. Sau, poate, numai a umbla ou'luminarea după succes, a zgîndări gusturile nărăviţilor de melodrame... Dar cum poate fi — decît intimplător asociată iubirea cu moartea? Dacă nu m-aş teme de pedanterie, aş arăta cît de strtos legate între ele şţnt acestea. Marile iubiri sînt fatale. Iubirea însoţită de suferinţă. adică de pasiune mistuitoare şi ajunglnd mai totdeauna în moarte, pare a fi starea firească • existenţei: Orfea p Euridike, Francesca da Rimini şi Paolo Malatesta, Antonio şi Cleopatra, Romeo şi Julieta... Dar Dama ca camelii.

Ernma Bovary, Anna Karenina... Iubirea-pasiune, crede De- ui.v de Rougemont, e o eternă logodnă; argheziana zicere —- Logodnică de-a pururi, soţie niciodată...

Nu-i cazul să rezum sau să recenzez *Iubirea şi occidentul.* Ci, dacă vreau să dezleg acest mister, dragostea, trebuie să mai treacă apă pe Dunăre... Şi tot nu-1 voi dezlega... Eu cu lumina mea sporesc a lumii taină / şi tot ce-i ne-nţeles / se schimbă-n ne-

nţelesuri şi mai mari... Dacă m-ar auzi Blaga... Nu ştiu ce m-a apucat. Era vorba că iubirea trebuie trăită...

N-am să pot, totuşi, concepe ca această putere universala, iubirea, să ardă tot ce este „altceva". Nici chiar la vîrsta noastră. Căci iată ce mi-a fost dat să aud : .Oare cine mă va ajuta să-mi regăsesc zborul? Nu mi-a mai rămas decît plSnsul. Caut dragostea şi numai dragostea întruchipată înti-un băiat căutător al aceleaşi comori. La mine o va găsi cu siguranţă. Vino, necunoscutule, să primeşti darurile celei mai bogate fiinţe din Univers, stăptna împărăţiei care s-a format din iubire şi adevăr, din puritate şi frumos !“ ; Anii mei sună a cîntec, dar trec pe lingă ei cu dragostea în mină şi am rămas cu ea întinsă, ca a regelui Lear. De ce m-am îndrăgostit, nu ştiu. Tot ce ştiu e că fiecare fibră a fiinţei mele pulsează pentru el. Şi l-am pierdut. Nenorocirea vieţii mele. El nu m-a iubit. M-am gtndit la moarte. Cred că totul s-a sfîrşit. Sufăr cumplit. Doream atîtea şi n-am avut nimic. Nu cred eă voi mai iubi vreodată. Mi-am pierdut toată încrederea în mine. încerc să mă vindec, nu Teuşesc. Mă gindesc numai la el. El are pe alta. Parcă nu trăiesc în prezent. Plînq şi sufăr cumplit. Jur că n^o să mai iubesc niciodată* ; .încă îl mai iubesc. Mi-e ruşine s-o spun, mi-e ciudă că-i adevărat, dar asta-i realitatea. Aş dori să pot uita totul, chiar am început să uit. Simt că sufletul meu moare. Şi lacrimile de ce curg ? Mi-e frig şi mi-e dor, dor, dor de el, de dragostea lui. Simt nevoia de dragoste. Am un gol imens în suflet. Vreau să pot revărsa asupra cuiva toată iubirea strînsă în mine. Nu şliu ctt de repede se va ivi El ca să-mi schimbe viaţa* , .îl iubesc şi sînt şi eu iubită. Cunosc fericirea mai puternic decît orieînd. Dacă-l pierd, înseamnă că nu merită. Şi totuşi, sînt sigură de sentimentele lui. 6red ca o nebună In cuvintele lui şi crede ca un nebun în cuvintele mele. l-am dat tot şi nu-mi pare rău. Sînt fericită, mă-nţelegi ? Nimic *altceva* nu contează. Viaţa ne aparţine. Am şi uitat că am fost cîndva disperată. Dar poate mai bine c-a fost aşa, fiindcă acum viata are pentru mine altă dimensiune" Zică unii oameni înţelegători, gene-, roşi din cale-afară, că nebunia adolescentei este sublimă, că nebunia aparţine adolescenţei. „Nebunie, ce frumoşi sînt anii tăi!" exclama un îndrăgit om de spirit... Să fie, totuşi, „nebunia" „apanajul" adolescenţei ? Atunci cum se explică faptul să tanti Cecilia, care are aproape patruzeci de ani, fi spunea deunăzi lui tata : „Ce ştiu alţii ce-i aia dragoste ne- bnnă ? Nici tu, Tache, nu cred că ai iubit la nebunie, cum
Il iubesc eu pe Lae“.

•

Fel de fel. Crimpeie nesemnificative. Intimplări mai lungi, mai scurte, cu prietenii din curte... Nu cred să intereseze nici măcar pe cei mai apropiaţi mie. Doar pe tata, sigur, numai că nici el nu are

cale de acces către acest text... ezoteric. Care e finalitatea ? Care va fi, totuşi, finalul dacă voi ajunge pînă acolo ? Am şi început să am o stare de incertitudine amestecată cu lehamite... Motivele ţinerii acestui jurnal le-am înţeles parţial, dar sentimentul de inutilitate devine tot mai apăsător. Altceva se înţelege, de bună seamă prin gratuitatea... în artă. Aici e chiar un imperativ : „noble inutilite"... Intr-un eseu am citit despre feluritele motive ale consemnăriloj diurne. „Scriu pentru că sînt singur" (A- miel). Eu nu-s singură, ba prea multă companie... E drept că simt nevoia să vorbesc cu mine însămi. Şi cu mine însămi !... Cel mai mult mă apropii de explicaţia lui Jules Renard i scriu ca să mă amuz. Se înţelege că nu totdeauna am pretexte de amuzament. Dreptate au şi Camil Petrescu şi Roland Barthes cînd cred că jurnalul este o cronică a banalităţilor dreptate au şi acei care cred că depinde de calitatea nataţiei, de adîncimea observaţiei, de volumul adevărului. Uu reputat critic al nostru (pe care am avut onoarea so-1 văd şi să-l ascult) afirmă clar : „Scriem un jurnal ca să spunem adevărul integral despre noi şi despre alţii. Această iluzie a adevărului, a sincerităţii totale mi se pare hotărl- toare. Jurnalul este spaţiul în care. rupţi de convenţiile sociale, trăim sub ochiul adevărului, gîndim liberi şi scriem fără nici o oprelişte ceea ce gîndim. Nu mai ştiu cine a spus că, în vremuri în care libertatea individului este reprimată. jurnalul este un spaţiu al libertăţii şi. aş adăuga, un martor tăinuit al adevărului". Cel mai mult m-au îneîntat afirmaţiile lui Amiel şi Musil : jurnalul e „o perna a trîn-

dăvieiV o formulă comodă. Da, comoditatea, sfînla lene cS-reia ɒu mai ţin minte cine li făcea un elogiu patetic şi... lenevos... Dar clte temeiuri ale jurnalului nu stnt... Oamenii importanţi consemnează fiindcă au lucruri importante de comunicat sau „să-şi comunice". Marii scriitori îşi mărturisesc, uneori, tribulaţiile scrierii unor opere de-ale lor. In multe cazuri, aceste jurnale de creaţie au ajuns ele Insele creaţii de sine stătătoare... Cum să nu, bat cîmpii fără graţie...

Frînturi, crîmpeie neînsemnate, harababură... Fraqmentarismul, iată una din primejdiile (sau poate avantajele !) jurnalului. Nu, după opinia mea, e un beteşuq, nu mai încape vorbă. Al jurnalului „literar", „ca literatură", cu destinatar. Dar şi despre fragmente am citit undeva cuvinte foarte frumoase. Îmi pare rău că nu mi-am notat. Reţin numai că Mircea Eliade a scris un *Fragmentarium* şi *Frag- ments d'un journaî...* Asta e condiţia jurnalului, caracteristica lui definitorie. Viaţa, ideile n-au o cursivitate în 'frapt, ci una rinduită aposteriori.

La şcoală mergeam numai, grupele de elevi constituite pentru a orna clasele, pentru a aranja laboratoarele şi cabinetele. Ceilalţi rămm acasă ca să se pregătească în vederea colosalei campanii agricole... Trebuie să exploatăm timpul nemilos, că şi el e neîndurător cu noi. .

Minigrupa noastră acţionează în cabinetul de literatură. Sîntem prompţi, eficienţi şi inventivi. De fapt, nu prea a- vem ce inventa, fiindcă există prevederi clare în leqăturS cu ce trebuie să cuprindă fiecare cabinet. Pentru cine nu ştie, cabinetul e o sală de clasă obişnuită. Aşa e porunca i să fie cabinete. E na mijloc modern de instruire şi de educare. Mai greu de Înţeles e de ce profită numai o singură clasă de asemenea sursă generoasă instructiv-educativă. Căci in acest cabinet, de literatură, să spunem, se instalează un „colectiv" de elevi, par exemplu profilul „prelucrători prin aşchiere", şi nu-i mai urmeşte de aici nimeni, un an Întreg». Dar să trecem peste acest amănunt... Pe vremuri, Ministerul şi Inspectoratul şcolar contribuiau din belşug la dotare. Acum lotul s-a simplificat piuă aproape de zero. Se bănuieşte că din motive de economie. Numai ce se poate face prin autodotate...

Pentrn cabinetul de Kteraturi stat cîteva planşe confecţionate cv tfapol de cltre elevi (carenţe literare, geniul literare, viaţa ţi opera wti icriMorji dosi Titrine ea revi»-

'tt
le de cultură, aranjate în aşa fel incit să se vadă chipiA zimbitor de pe prima pagină. Obligatorie este vilriiiu specială care conţine numai „documente" ale eroului şi despre erou. Tronează un mamut intitulat *Omagiu.* Impunătoare sînt şi celelalte volume literare închinate conducătorului mult iubit. S-a primit ordin „de sus" ca

portretele scriitorilor clasici să nu mai fie splnzurate — acesta a fost cuvintul — pe pereţi. „Ce au elevii de învăţat privind chipul scriitorului ?" a întrebat retoric anul trecut un tovarăş. .Un singur portret trebuie să rămînă, ca un simbol, ca o mărturie... în definitiv, asta-i legea, şi-i bună, nu se discută !“

Operaţiunea de amenajare a cabinetului se axează cu deosebire asupra curăţeniei : măturat, răşluit băncile cu lama, briceagul, geam spart, şters praful şi ferestrele, spălat totul. Am adus detergenţi de acasă, clrpe, ziare, mături. Apă fiartă luăm de la o vecină a şcolii, special angajală pentru această afacere. Şi treaba merge strună, cabinetul' iese lună. Proful de română, Constantin Telu, zis *Pascalopol,* ne priveşte cu o inexplicabilă compătimire, zîmbeşte moale parcă l-ar durea ceva, ne felicită şi ne urează practică u- şoarS. Mai murmură cîteva cuvinte neînţelese, dintre care eu desluşesc doar atit i „Vae victis".

Grupele celelalte ne invidiază pentru operativitate. închipuiţi-vă cit au de lucru cei de la cabinetul de ştiinţe sociale. însă cel mai muJt se oftică muncitorii de pe culoare unde pavoazarea este de o monotonie strivitoare. O singură temă. Mai mult ni si c fărîmă...

Cadrele didactice rămln la şcoală toată ziua, că au o şedinţă *pecete, o* restanţă învăţămînt politic, un consiliu profesoral şi o şedinţă de catedră.

Doamna Mirică, vecina, năvăleşte in bucătărie, unde trebăluieşte mama, şi-i comunică o veste senzaţională:

— Doamna Muşat, haideţi repede, că aduce pui, în spate la ABG!...

Femeia glfîie de parcă ar fi alergat la maraton. Se a- şează cîteva secunde pe un scaun, să-şi tragă sufletul. „Subţirica din vecini", aşa o numeşte mama pe doamna Mirică. Şi pe bună dreptate, căci, deşi are doi copii, e suplă, trestie, ca să nu spun slăbuţă. 'Trage adînc are în piept, îşi aranjează fusta care şi-a schimbat poziţia normală şi se lansează spre uşă, în atac.

— Thalia, îmbraca-te repede şi hai să prindem rînd...

Strîmb din nas, dar n-am ce face. Mely nu-i acasă, iar tOalliopQ nu se simte bine. Mama singură nu face nici o tsrînză, fiindcă „se dă“ numai cîte un pui de persoană. S-ar ■putea nici să nu fie pui, ci doar tacîmuri, ghiare adică. Şl din astea „dau" numai o pungă...

Coborîm vijelios şi ne instalăm la coadă care deja a căpătat dimensiuni alarmante. O prind pe mama de braţ. Mă simt mai în siguranţă... Timpul se scurge implacabil, răspin- dind şi el, nesimţitorul, o stare de neastîmpăr. îmi tremură picioarele, mi se face greaţă...

— Stai şi tu mai la margine, mai la aer, imi zice mama.

Un zgomot, agitaţie, busculadă. Vine hudubaia, o maşină mare. Lîngă mine apare un moşneag. Se bagă în sufletul meu.., Lăzile sînt descărcate anevoie, nu se mai termină. Stau prea înghesuită, strivită. ,

— Nu mai pot, nu mai pot. încep să strig. Vreau să ies, nu mai stau.,.

— Fii liniştită, îmi zice doamna Mirică. Rămii aici! Ai aşteptat atîta... înţeleg că are dreptate şi mă resemnez. Mama intervine!

— Thalia, ţi-e rău ? De ce nu face cineva ordine ?

Ei rîd cu răutate. Au feţele schimonosite... Trebuie să ne organizeze cineva... lini vine să ţip... Şi, deodată, Încep să cresc, să mă înalţ deasupra tuturor... Oamenii rămîn ca nişte păpuşi mecanice. Eu, Gulliver în ţara piticilor... Mă urc pe duba aceea şi dau ordine. Aşez frumos păpuşile, urlu, dau din mîini. Aşez jucăriile într-o rînduială perfectă...

In faţa mea văd capul unui om turtit între ceilalţi. El nu vrea să asculte... Şi acum sînt aşa de mică, Incit mă pierd printre picioarele lor, ca un Tom DegeţeL Văd fiecare pantof, fiecare pantalon, fiecare rochie sau fustă... Toate au fost cumpărate, pentru fiecare lucru ei au trebuit să hoiă- rască. Ridic ochii şi văd capul bărbatului acesta. Ce om simpatic I Are ochi albaştri şi blajini. E foarte mic de statură şi se uită cu îngăduuaţă în sus. Lîngă el, o fetiţă îl tot întreabă i

— **Tată, tatâ se e asta ?l**

Omul se pierde in mulţime, de-abia i se mai văd ochii strălucind albastru. Atunci mama mă ia în braţe şi mă leagănă : „Puiul mamei, puiul mamei...*

— Lăsaţi femeia asta în faţă, are un copil mic in braţe...

Eu mS zbat tn scutece. MS sufoc de călduri... Rup scutecele, sar din braţele mamei şi mă reped in fată cu amin- două miinile întinse...

•

Am ‘dormit ca un prunc fără crampe. Tun. Să tai lemne la capul meu. De obicei, mă mai frămînt, mă mai tre- ■ zesc, mai

visez, mai răscolesc pelincuţele... Acum sînt *fraîche,* cu bună dispoziţie şi cu poftă de mîncare... E duminică. Nu mai plouă. Aş vrea să fac o baie şi nu curge apă caldă. Nu mai curge de astă primăvară. I un, cum fac mereu, pe a- ragaz, o oală mare cu apă şi peste o oră-două se va încălzi. Gazele ies foarte alene, fac o flacără cit un sîmbure de mac...

— Tu, păpuşică, ai avut febră, mă informează mama. Doamne, ce-a fost cu tine ?...

Sînt surprinsă. Ştiu că nu m-am simţit bine in flagelul de aseară, dar... *Padre* mă scrutează, pufăie a nemulţumire, a satisfacţie, nici nu-mj dau seama. Trage cu sete diatr-o ţigară „Garpaţi". Are o figură chinuită, palidă, şi cearcăne. Mormăie ca un bondar. Apoi se plînge In gura mare că n-a închis un ochi toată noaptea din cauza nuntaşilor de la .Grădină*, care au chefuit pină către ziuă ;

— Dar ce hal de petrecere, desfrîu. dezlănţuire de instincte primitive... „Muzica"... o teroare. Şi urlau de se cutremurau baierele lumii :

Noi de-aicea nu plccăm,
Nu plecăm acasă.
Pînă nu ne Îmbătăm Şi
***cădem sub* masă -**

Dar ce credeţi că tămbălăul s-a încheiat după ce s-au făcut pulbere?...

Tata e hipersensibil, simte enorm şi vede monsLruos. De aceea exagerează... Sau mai ştii ?

— Dacă nu eşti rupt de oboseală... să vezi ce ai dormi, ca mieluşelul, după o navetă ca a mea, i-o reteză mama în timp ce, cu iuţeală de viespe, ne pregăteşte o gustare : magiun făcut de bunica şi margarina... Unt n-am mai mvncat de-un secol, ceai n-am mai băut de-o lună I

— Te plîngi domnia ta, om în toată legea, §i la bielele fele nici nu te gîndeşti. De egoism n-ai dus niciodată lipsă,' te cunosc eu după atîta amar de ani... Trebuia să te !aci luntre şi punte şi să le absolvi de practică, să le scoţi certificat medical. Nu vezi cTi a nnouă sînt bolnave?

Tata sare ca ars:.

— Cum să le scutesc ?! Nu ştii ce vorbeşti. Dacă noi, cadrele didactice, recurgem la asemenea mijloace pentru a ne sustrage de la sarcini, ce face restul lumii ?... Ni s-a a- tras hotărît atenţia şi in consiliu şi la şedinţe pecere că na se admite nici o scutire! Gei care se eschivează vor fi aspru pedepsiţi, mergînd pînă la exmatriculare !

— Doamne, Dumnezeule, eşti ca şi ei$_r$ nu mai spun cum... datorie, sarcini, şedinţă, pedeapsă aspră, ni s-a atras hotărît

atenţia, auzi, hotăiît...

Mama e supărată foc. Lasă impresia că e gata să se repeadă la tata, să-l sfîşie. Altminteri, nu mai încape vorbă, ea îl iubeşte, s-au luat din dragoste, cum repetă ei, mai în giumă, mai în serios. Şi se şi vede, chiar dacă la vîrsta lor,

* patruzeci, au un fel de pudoare a sentimentelor.

— Nici într-un caz Calliope nu poate să meargă! N-o vezi cum arată ? Eu îi scot scutire I Fata o să stea acasă şi o să se întremeze I

— Cine iţi dă scutire, că medicii au ordin să nu acorde nici un...

— Ia mai lăsaţi-mă şi mai lăsaţi-ne în pace cu ordinele voastre ! Ce-i ţara asta cazarmă stăpînită de o juntă militară ? Ordin, regulament, uniformă, instruire, comandant, comandament, tabără, grupă, detaşament, brigadă, campanie, revoluţie... şi nu mai ştiu ce mitdcănii de astea cazone... Iţi demonstrez eu că merg la doctorul Grădinaru şi obţin trei certificate...

Tata, ca să aplaneze conflictul, o dă în glumă :

:— Tu, da... doctorul, ehei, ştim noi... sau nu ştim tot...

Mama dă din mâini în semn de silă şi, după ce tata mai aduce cîteva argumente mai serioase, se ajunge la concluzia că e normal să ramină acasă Calliope, ptnă se pune zdravăn pe picioare, şi că eu voi merge .la datorie", chil că prin asta, ca şi colegii mei, fac un sacrificiu stupid, acum cînd sint în ultima clasă de liceu.

Ne pregătim frenetic în vederea educaţiei prin munci, pentru muncă. Răscolim toate cotloanele s3 dibuim hain* de toate soiurile, corespunzătoare diverselor nuanţe ale timpului tomnatic. Capriciile acestei .Doamne" sint cunoscute şi recunoscute de unde şi variatele diapazoane: „A venit toaaamnaa...“, »E toamnă iar.*,*, .Iţi mai aduci amift-

te, Doamnă...', „Spaima florilor şi Doamtia / Cucurbitacee- k>r", „Şi plouă şi ninge, / Şi ninge şi plouă"... Vara care a trecut a fost caniculară şi secetoasă. Toamna asta văd că a început cu ploi şi cu frig...

Tata crede că ar fi bine să avem cizme de cauciuc, dar noi nici măcar ghete nu ne-am învrednicit să procurăm.

— Eşti cu capul in nori, dom'le, ti atrage atenţia mama. Nu ţi-ai făcut rost de-o căciulă, de-un hanorac, de-o şubă. Crezi că ai rezolvat-o cu pălăria aia de flaşnetar... Şi cum să te duci în haină, doar nu mergi la Sindrofie (îi întoarce atacul)... sau mai ştii... Ia-ţi puloverul de lină, ce dacă ţi-a rămas mic. cu ăsta doar m-ai cucerit... Să nu uiţi ranţipliul, ştii că ai plămînii In pioneze...

Pe mine m-a dotat ca pentru o expediţie la Polul Nord. Găciuliţe de lină, pijamale vătuite, pulovere groase, bluze de piele chinezeşti, şosete flauşate, scurtă de flş, pantaloni matlasaţi, vestă

din lină, tot pentru dormit noaptea, nişte mănuşi mai vechi din PNA, roşii, de cînd eram în clasa a cincea, să nu-mi îngheţe mîinile la cules... Numai cu încălţările stăm mai prost, n-am decît o pereche de adidaşi din înlocuitori de piele, arhaici, prin care sigur va pătrunde apa...

— Poate ne dai şi cîte o plapomă, o tachinez eu.

— Şi crezi că ar strica ?… Să nu vă uitaţi fularele şi ciorapii de bumbac...

•

încă de ieri ne-am înţeles cîteva „perechi" să mergem azi la filmul *Piedone în Africa.* La ora 14,30 trecute fix sîntem deja în sala unicului cinematograf din oraş. O sală sub formă de amfiteatru, cu un sistem ingenios de iluminat, după modelul luminilor ascunse, cu lambriuri care se vor antifonice... Ar putea fi cochetă, dacă majoritatea spectatorilor n-ar fi constituită din persoane cam suspecte, care, în procesul contactului cu fenomenul artistic ajung la reacţii cel puţin bizare : zgîriie băncile, scuipă, mănîncă seminţe, vorbesc, fluieră. Noroc că domnul Stoia,n, şeful, e mînă de fier şi intervine adeseori decisiv. Cam suferă fluenta spectacolului, dar şmecherii sînt puşi temporar la punct. Nimeni însă nu-i poate stăpîni să consume „bomboane agricole" şi sS fluiere la scene mai „picante". Aceasta e o reacţie de anvergură naţională... Ronţăitul seminţelor este, pentru dom- nul Stoian Antohi, silenţios, aşa că numai intervenţia fina-

ÎS a măturii rezolvă situaţia în chip fericit... Alţii vin numai pentru a avea un loc de şezut şi întunericul prielnia manifestărilor tandre sau de-a dreptul erotice. Vorba cuiva : „Am văzut aci-ntr-o noapte nişte fapte care m-au scanda lizat" ! Ce s-a întîmplat acum o săptămînă, aici, şi altă- da tă, e de rîsul lumii... N-aş vrea s-o fac pe mpralista, totuşi rămîn la convingerea că exhibarea instinctelor e penibilă Nu libertinajul în sensul rău al cuvîntului, ci un libertin aj decent, dacă se poate spune aşa. Şi cred că se poate._ N-aş spune că mîngîierile sau chiar pupăturile ar fi un capăt de ţară. Rămîne numai de stabilit dacă se mai poate considera că ai fost la un spectacol sau în altă parte unde, negreşit, ar fi fost mai nimerit.

l'iby, prietenul meu, mă ţine doar de mînă şi pot vedea filmul în bună pace. Ce se fac, însă, cu educaţia artistică, de exemplu, Trică Iufea, zis *Biontozaurul,* şi cu dolofana V>aly? Aceştia, deşi persoane .cu greutate", s-au contopit înlr-o singură fiinţă...

După ce ne delectăm cu loviturile ca de buzdugan ale lui Piedone, pentru că e încă devreme, ne hotărim *in cot- porc* să facem o plimbare pe Bulevard. Doi cîte doi şi toţi laola'tă.

Castanii străjuiesc calmi şi maiestuoşi traseul nostru. An început să cadă frunze galben-aurii şi roşiatice. Ciudat, strada este foarte îngustă, dar trotuarele au fost concepute mai spaţioase. Pe aici şi-au purtat paşii generaţii de-a rîndul, cu amintirile, cu gîndurile. cu bucuriile şi tristeţile lor. cu melancolie sau exuberanţă juvenilă, cu umerii apăsaţi de povara anilor, cu cărucioare din care strălucesc ochi nevinovaţi... Şi toţi ii spun simplu sau pretenţios : „Bulevardul".» „Hai la o plimbare pe Bulevard!" -

Mie mi-i drag şi de aceea sînt încercată de ademenirile poeziei cînd mă gîndesc la Bulevard sau mă plimb pe el. B ca un scurt arc de cerc. cu punctul de plecare la Bancă, o clădire de un cenuşiu cald. şi cu capătul la „grădina" „Bulevard". cunoscută mai mult sub numele de „(Soţul Donului-, Artera (auzi. artera ') nu are mai mult de 300 m, dar nouS ni se pare nesfîrşilă. Pe această distanţă, ea înlănţuie ca o centură marginea de sud-vest a oraşului, dincolo de care se deschide o privelişte magnifică : o pantă abruptă, cu copaci drepţi şi falnici înlănţuiţi de liane şi invadaţi de iarbă, care coboară pin a la l'nia ferată, de unde iarăşi se înalţă un deal impozant. împădurit, Piţigaia. In punctul de unde

se vede această privelişte au fost presărate de către edilii oraşului băncuţe cochete, străjuite de un gărdut de fier for jat. Şi asfaltul a fost recondiţionat, dar, nu se ştie din ce motive, a trecut o echipă înfuriată de sfredelitori, lăsînd în urma lor răni deschise ca nişte *black holes.* Unii spun că se lucrează la canalizare, alţii susţin că se vor introduce conducte de gaze. Cert este că aceste tranşee, gropi şi gropiţe au rămas şi acum neastupate.

în partea locuibilă a Bulevardului se mai află sediul Miliţiei biblioteca orăşenească — o vecinătate destul de[v] glumeaţă —, un cabinet dentar unde cirmuieşte celebru! doctor Minu, falnica şi străvechea clădire a petroliştilor, cu faţadă a la Versailles. cîteva case sistem vilă. chipoase şi solide, construite demult, un bloc mai nou, ogirjit, schilodit de seismul din '77... La o sinuozitate a braţului pe a. re îl face Bulevardul există un părcuJeţ, dacă e propriu să numeşti aşa un spaţiu de cîtiva metri, cu trei copaci, d.ouă bănci deşelate şi nu scrînciob ca o arătare extraterestră... Ne oprim aici pentru cîteva momente. Băieţii ne dau, pe rînd, în leagăn, arătînd o afecţiune copleşitoare faţă de noi. Chiuim de plăcere... Pe o bancă, Trică lurea zis Brontozau- rul. o şmotoceşte pe dolofana Valy. Pe cealaltă bancă. Ti- by nu-şi permite decît să mă sărute pe gît. mai jos de lobul urechii stingi, în linişte şi îndelung...

Trecem şi pe la „grădina" „Bulevard", un ţarc minuscul, în faţa unei dughene. Cîndva aici se înghesuia lumea la mici şi bere, dar de la o vreme locul e pustiu. Din cînd în cînd mai apare în cadrul chioşcului cîte o figură adormită cu cîteva sticle de suc leşios. Şi mai rar, grătarul împrăştie fum ca un furnal nervos, stopînd înaintarea plimbăreţilor de pe Bulevard, Sînt pîrpoliţi nişte „rimaţi" suspecţi, înfăşuraţi în plastic... Ne înghesuim la mesele cu vopseaua scorojită, pe nişte scaune şchioape şi reci ca gheaţa. Motiv pentru noi, fetele, să ne instalăm pe genunchii prietenilor noştri. Dan Petru *(Don Pedro)* se preface nemulţumit, a- poi face glume pe seama căldurii ce o degajă Magy. Numai Laurenţiu Gavrea şi cu Roxy nu aud şi nu văd nimic, plutesc în altă lume, îmbătaţi ca de haşiş. Trică ne priveşte cu condeşcendenţă, ca şi cum ar spune: Sînteţi nişte copii nepricepuţi". Se hotărăşte să plece, cu Valy, nu înainte de a ne arunca replica lui preferată şi uzata :

— Pe noi alte măreţe idealuri ne animă! Scena de via-
£1 adevărată, ca-n *Decameronul!*

Vad"y niciodată du protestează- Dimpotrivă, chiţcăie de in c in tare.

S-a Inseiat. Plecăm şi moi agate, intr-o tăcere ds-ncepnt de ieat.

Tata încă mai Lucrează ta bagaje. Mama ne prăjeşte cei doi pui. Mety e ptecată la Mflaăiţă, să Învеţe împreună.» (sa- lliope se uită pe geam, prin seara cenuşie, la clădirile de*
colorate şi inegale, apoi Iţi nuxfeâ fmvirea pe crăpătura din poete cămaşă' de la cotresnir,, urmărind păianjenul care a- leargă in jurul admciturii din perete..

Soneria sună lung, strident Intră vijelios domnul Miri c&

— Vecine, sară bună, am o sticloanţă clasa una...

— la loc, coane, şi să consultăm marfa.

Prin uşa întredeschisă văd da ar burta vecinului proeminentă!. care se armonizează: cu înfăţişarea lni robustă, de gigcnt. Cu toată înălţimea lui, fasta pare pe lîngă domnul Mirică, prnrărit. Se aude sărind dopul de la sticlă, o cheamă şi pe mama de la bucătărie, îşi toarnă în pahare:

— Hai noroc şi sănătate, Dumneaeu să dea de toate, bucurie şi bucate!

Fetelor nu vreţi şi voi ? ne strigă vecinul.

— Doar ştiţi-că ele nu beau, îi aminteşte mama.

— Ştiu, dar mi-am făcut datoria.» Nu vă speriaţi, nu stau mult. Mîine plecaţi la practică... Ce chestie I Auzi, dum'le, să pună copiii la muncă, în loc să-i lase să învеţe...

— Muncă neplătită, precizează. mama şi se retrage „la cratiţă".

— Exploatează şi copiii, nemernicii...

Văzînd că tata dă semne de nelinişte, domnul Mirică îl încurajează, mutîndu-se cu scaunul mai aproape de el. A- cum îl văd foarte bine.

— **Fiţi** liniştit» dom' Muşat... Eu nu mă tem de **nimeni,** absolut de nimeni, ce dracu... Lăsaţi să audă şi fetele, că nu stau mult, termin sticLoanţa, *şi* la culcare, fată mare... Să audă cine-o vrea... închipuic-ţâ. dam/le, să-mi fuie mie roata de rezervă... hoţi, dom/le, peste tot numai hoţi—

Loveşte eu pumnul în masă', gâfiie, clipeşte des. ca orbit. Mîinile-i enorme sînt făcute parcă dintr-o scoarţă noduroasă, gata să gituie.

— Nu las eu lucrurile aşa». Oi să aibă. ei de ce să-şi muşte mîinile... la mai ia un păhărel, să ne veselim niţel l'

Şi, înLr-adevăir. veoL»&] *se* mai înveseleşte. I se ascute şi simţul critic.

— Da, dom'le, noi mergem la muncă, prin ploaie, irig, noroi, ţi *ei* acum se ptinbt la căldariră., prin Africa. S-^au dus acok>, *că Jumea* civilizată nu-i mai primeşte— Nu mai e ca attă dată, să-l ia taţi In braţe— ce-or fi găsit la eL.. Aţi auzit, dom' Muşat, n»T» au trecui unii Dunărea înoi Fug săracii cum pot-. Grănicerii trag in ei._ <5ine scapă, ori e trimis înapoi, ori ajunge In occident şi acolo oe crezi că umblă clinii cu colacii în coadă? *Să* nu mai vorbim... Vai de ei şi vai de noi!... Auzi, dom-le, să ajungi să mori de foame într-o ţară cu atîtea resurse naturale... Şi *ei* trăiesa ca *bimbaşa* şi tin cuvîntări că nu mai putem noi de bine... să plătim noi fondul social, că ne dau ei banii la Sfintu-Aşteaptă.. hoţi, jaf, mafioţi...

— Dă-i încolo, vecine, încearcă tata să-l potolească. Mai bine să vorbim despre ceva frumos^.

— Da, dom'le. aşa e_ Să vă spun una bună. Ştiţi ce-i comunismul ? Nu ştiţi ? Vă răspund eu. Comunismul e societatea caje face binele cu de-a sila

Domnul Mirică se prăpădeşte de rîs. Mai dă o duşcă pe gît şi continuă plin de vervă :

— Ascultaţi una şi mai bună. *Ei.*- .Cum se simte poporul român ?" „Excelent, Măria Ta". „Să se reducă veniturile la jumătate!" „Ei, ce mai zice popo'ul ?' „Bine, înălţimea Ta, aplaudă". „Să *şş* reducă raţia la nn sfert 1" „Ce mai zice naţiunea". „Fericită, prea fericită, Erouie*. „Să vină toţi în faţa mea*. Vin, doaa'le, „Să fie spînzaraţi din zece în zece 1 Are cineva ceva de spus Nimeni nu obiectează. „Cum nimeni nu are de întrebat ceva ?“ Atunci unul maa curajos iese totuşi în fată şi întrebă : „•Frînghia şi săpunuri le aducem de acasă *?“*

Torente de rîs pină ia sufocare. Tata îndrăzneşte să-i atragă atenţia că asia n<u-i de rîs. Domnul Mirică e de a- oord, închină ultimul pahar şi promite că, la întoarcerea noastră din practică, o să visă cn~o sumedenie de bancuri trăsnete, să se mai însenineze şi tata. că nu prea arată tone. ***Ln*** plecare £1 Îmbrăţişează, ti sărută, ae strigă ***„bo*** Mi, fetelor*, „sănii raioa, doamnă*, „nu-i Aas *eu* aţa, să-ş< facă de cap. cu mine au încuxcat-o“„.

A «eaift şi *Metj,* Ne pregătim de culcare, faaâste «le a siiage itwmii>rt. «a Irec In furnal aoes*t* „ausaait *poetic" cm* terţ, peatau eonoaie de «palia : „H. amb giadilar. / 13, fulgerul descătuşării / El. marele demiurg > El, numele nos- trxi cucerii / Emblema noastră de glorie" (C. P.) ; „Mai inain» ţe de-al alege, i atria / şi poporul să-i dea cîrma, / Dumneavoastră v-aţi încredinţat cea dintîi / viaţa, acestui Bărbat // Astăzi sinte(i ca şi patria, / patria-i ca Dumneavoastră, *t* poporul, şi el — în seama aceluiaşi / Om !" (I. G.) ; „Şi drept ciiezaş al fericirii noastre / Pe el îl vrem, pe marele Bărbat / Sub falduri roşii, galbene şi-albastre — / Ales între aleşi la

Comunistul sfat" (V. V.) ,■ „Intr-o zi pe înserat *t* M-am apucat de furat / Am furat un portofel, / Repede m-au prins cu el / Portofele, portofele, / Voi sînteţi zilele mele, / Voi mi-aţi distrus liniştea / A mea şi-a lui maică-mea !" (Folclor orăşenesc).

Ascult o emisine la *Tinerama,* unde centrul de gravitaţie a discuţiilor este această „esenţă unică" : dragostea. Poate e numai o pătimire a adolescenţei. Ştiu că nici o fiinţă nu scapă de „foc". Dar, hotărît lucru, zburătorii au predilecţie pentru vîrsta fragedă... O tînără recită cu pathos i „Dragostea e hrana mea, e cerul meu, e respiraţia mea". Seamănă cu ceea ce-mi spune mereu Ana, nedespărţita-mi prietenă : „îmi dau şi viaţa pentru el, prinţul meu, regele meu !“ Sau cum am citit într-un roman de trei parale: „Tu eşti începutul şi sfîrşitul vieţii mele". Sau la *Tinerama* cu pricina : „S-ar putea spune că iubesc fără şansă, deoarece, cu toate că mă cunoaşte, el nu ştie că-1 iubesc şi nici nu am puterea necesară să-mi'înfrîng timiditatea şi să-i spun" r „Am reuşit, în sfirşit, să cuceresc inima de gheaţă a fermecătoarei fete pe care o iubesc" ; „Nu ştiu dacă la virsta mea ar trebui să mă preocupe sentimentele. De fapt, nu pot să spun că mă preocupă, dar... m-am îndrăgostit. Cînd. mi-a spus că mă iubeşte, nu l-am crezut. Gred că l-am jignit, că s-a supărat pe mine. €e să fao ? Nu vreau să am duşman!" i „Sînt un ghinionist total. E o situaţie cam tîmpită. Sînt mai bine de trei ani de cînd mă zbat să pot înfiripa- o legătură de prietenie cu cineva, lucru care a avut de fiecare dată cîte un eşec strălucit: Nu sînt un handicapat, cum se vede, nici fizic, nici psihic, nici urît, nici rău. Şi atunci care-i cauza ?‘‘

In emisiunea asia, sînl şi alte probleme arzătoare ale primăverilor puţine. Tinerii vorbesc de visuri, de întrebările vîrstei, de puterea de a gindi mai bin£, „Cum aţi vrea să fie cărţile care să reflecte viaţa tinerilor 1“ îi întreabă reporterul, redactorul emisiunii. „Să nu ofere soluţii". „Să ne facă să cugetăm, să ne facă să simţim că trăim". „Nici intr-un caz să <nu fie didactice, conformiste, să vehiculeze a- devăruri de suprafaţă". „Aş vrea să fie ca o cameră invizibilă care să ne surprindă fără să ştim". ,,Viaţa să fie văzută în toată cruzimea ei, chiar dacă nu ne place. E de preferat un contact dur cu realitatea, decît o imagine idilizată*. „Deşi ne place autenticitatea, ba chiar umblăm, uneori, ahtiaţi, după (originalitate), ne plac modelele'[1]. „Adolescentul e fistichiu, sucit, trăznit, pidosnic,. dar şi timid, sfielnia, retractil. In ambele situaţii, îi place să imite". „Aş vrea să am o prietenie cu o persoană mai în vîrstă, căreia să-i mărturisesc tot ce am pe suflet". ,,E virsta cea mai plină de tTăiri". .Literatura sau filmul trebuie să surprindă **confliG-** tele cu noi înşine". „Şi conflictele între generaţii". „Am re-marcat o rezistenţă a adulţilor în **faţa** visurilor adolescentine. Nu ne

înţeleg". „E ceva care îmi tine sufletul încătuşat", „în familie, oriunde, adolescentul simte aevoia acută de tandreţe şi înţelegere'[1]...

După încheierea emisiunii, caut cărţi despre adolescenţă în biblioteca noastră destul de dotată. Vreau să-mi desluşesc mai bine „tema[11]. Poate că nu e de ajuns că mă străduiesc să o observ direct Golegii mei îmi stau, la dispoziţie, eu însumi îmi sînt... cobai. Dar şi din cărţi pot culege multe învăţături pentru a putea încerca mai priincio's să mă înfrupt din fructul enigmei... Din păcate, mi se pare că nu prea am acces cu judecata pe acest tărîm alunecos. Cred că sînt capricioasă. „Naivitate", mi-a spus profesoara mea de engleză, *Lady Mary.* .Tu eşti prea ironică şi de fel sent[1]- mentală", mă apostrofează Ana Rebu. Ba bine că nu. Dar nu să plîng. Caragiale numea lacrimile „balele melancoliei" şi nu se sfia să plîngă. Iar ironicul Topîrceanu era de-a dreptul un emotiv. Se zice că marii ironici sînt hipersensibili... Nu, nu-i a bine cu mine. Am căzut pradă panseurilor copilăreşti. Nici o scofală I

Şi totuşi, trebuie să lămuresc o situaţie. Ana, buna mea prietenă^ este un fel de *altei ego* al meu. In definitiv, sînt tot eu într-o altă ipostază. Cînd ne-am cunoscut mai bine, în vara aceasta, parcă m-am regăsit pe mine însămi după o absenţă. E din oraşul nostru, a stat o vreme la Ploieşti. Acum s-a întors la matcă, acasă. Deci ea a existat *aici* şi s-a întors *aici.* Printr-un transfer, s-ar putea zice că m-am rgipt de naime ţi m-aiw re-îipit,, dacă (şf admit cit teati

conving^EeaJ că ea este reversul nrtaBti, fafa itevSsutS a lunii. „Tu e$li prietena nea, i-ffl» spn, în senswî dat dte Zoiom, **cub»** era Efesfim cu Akiaulni cel Mare; Castor faţă ca PoLtaux-.[1]". A sbîns **din** uneiL ,O fi, dacă zici fu". „Nu-i **exclus** ca «o să fii partea *mea* cea *mm* pură, maî an- temtică"'. „Am impresia că te complici*. „Ka, ts eşlff mefan- coffia mea asconsâ. Şî, ca **s3 glwesc,** ee-i **ase** ~~bus~~... aferă **se** vede“ _ ,Jlau cai exagerai, ca **să »ă** ameţeşti". „In schimb tu vorfceşii limpede, (abia- eţelese, pfise **de-®ţelestLrî>.** PO- vcsteştie-rai despre adolescenţa noastră F“

Şî Ama îmi spune toi timpul aceeaşi poveste r de dragoste...

Ama Relow locuieşte cu brinscri ei chiar te spartele bfo- cuMin raostins, intr-o casă particulară, veche, *ew o* mică grada nă amte slrot trei butuci de vie şi osci pomi fructiferi Nici struguri, irici fructe. Doar nncn? ce mai produce multă umbră şi cîteva nuci. Părinţii Anei locuiesc *fa* Becnreşti, eî imtitar, e® fumcţionară nu ştiu pe nude. Vin rar *s-o* vadă pe fotă şÍ, în vacanţe, cifre- o datlă, se duce şî Ana Ia Bucureşti. Duntlr-ai pricină toarte neclară, an orientat-o pe prietena *mea* la du alt liceu din Ploieşti, Sa clasa a XI- a, pentru ca s-o readucă ia baştină acum, în clasa a Xli-a. A stei biata[1] fata un an la snHeiriiat, de era să^şi piardă minfile; Sufletul

yi l-a păstrat intact, 6* seosol că mu şi l-a pervertit. Firește, el, sufletul, a evoluat **îi®** ftocție de virsiă...

Nu ştiu cum să caracterizez eu fata **asta». Sîntem firi** deosebite **şi totuşi ne înţelegem aşa¹ de bine... Probabil ci** ne completăm **reciproc. Ea e mai naivă ffecît mine. nici** nu mai **incape vorbă. Eu îs nai „băiefoasă*, ea, poete, prea fe**minină. **Eu, mai complicaţi, ea mai directă** , **eu mai mult iscodind, ea mai mult simţimd, ea *mm* veselă, ea mai sobră}** eu **am memoria faptelor şi evenimentelor, ea a stărilor şi sentimentelor; eu văd chipurile, ea sufletnrl,- ea este. cum se spune, o introvertită care. însă, paradoxali, simte nevoia ne* contenite) mărturisiri^ ea sSn4** o **extravertită case încearcă să se exprime a5amzmdu.-se de cete mai nalte ori. Pairmle- lismul (două paralele care se întâlnesc tot timpul) poate continua ta: nesfirşit_ Să mai spoD dosi că eu sînt cam prozaică,. ea visătoare; pocfico-raaaotidL Ea «fa»** firui m patru, eu aihuaec mai repede pe sa prefaţa lucrărilor, tmtre-

văd iasă, din zi to zi, traiectorii ciudate: .plutirea ei are o direcţie dnijdtS de «tracta nam T3eeapicioarele mele inflpte în plsetnt snat tot mai nralt impulsul desprindem, doimi Oevîtaţâei. Nuaaai şl numai paradoxuri...

Ca în ffafizMH, îmi deapănă o poveste hangă-tungă, pe c*re « început-o tacă de «stă-var2 şi irn se ştie cînd o va termin. De fapt, episoade snflefteşti, ieşite în viaţa cea de toarte «ileie. De-o inocenţa înduioşătoare. De--o banalitate stranie. AtosoUut nimic meroaîrărnt, nemaiauzit. Aş zice chiar că simplismul poveştilor le poale lesne descalifica în fata vnor poftîdMJşi <de întiraiplări mai colorate.

— Anim o să-ti amintesc, în treacăt, despre acel tînăr, Cornel, mai ţii minte... îocfcîgnieşte-'ţî, era pentru prima dată cind cineva îmi aducea flori. Nu-ţi mai spun ce se petrecea în sufletul meu. Dar ce] mai mult resimţeam diferenţa de virsta, care mi se părea enormă, deşi nn era decît de cinci ani. Dai aşa e ia şaisprezece ani şi jumătate, o persoană fre •d'oraOTecî şi dos de ani ti se pare in vîrstă, un „Treme' ... La cămin, stăteam opt feie in cameră. De toate nuanţcte, un fel de serniproml9c*Qitate. Dar nu asta contează... Cum spun, Comei era primul care îmi aducea flori ca un îndrăgostit. î «cercam să conştientizez, dar îmi reuşea foarte puţin chestia «sta. Nici si poetizez nn pnteam. pentru că «ram prea dezorientată. Pe atunci, acum un an jumătate, mă miram tie orice san mă închideam sat ..tjlo'bu! de stidă", code simţeam adeseori că mă sufoc... DaT iarăşi nn despre asta vrean să vorbesc... Pe atunci suferam oTea rnuTt... A- num rra m-am desemsîbîlwat, dar experienţa...

îmi era, in ptîtb'ul fînd., frică de băiatul ,tra -de bărbatul «cela, îl vedeam ca pe o persoană -dintr-o altă Tjeneraţie cc un alt orizont, tm străin. Porneam disruţiite totdeauna cu teamă şi Tăceam mari eforturi să ou par o puştoaică ig- ■K-rantă, aroncată in mare fără s3 ştie să înoate... Cornel era la o şcoală .de ofiţeri — raS urmărea desSi-rral.^pesemne —, preda sau cam aşa ceva, nu prea-mi dădeam «cairo ce-î tm «L Cu ţ&nt olbrişHnnrtiă <oi vâlittarii, dar din se părea oel pu- *ţm* nan ţ^saeraJ care ne siăbâciuxA ţaentni nn «grad inferior şi «fce-altiS oooKBnţle sncio-aDiaUL.. **Era** un tâţ> 'sansaMl şi co bm .srnnţ, lai dau seana nai natt acam decît «trasaai. Descope- «w„ dosi, qb snzfrinderş, c9 mi place ca adevărat, ca m **iei de pane abia sOptatiti. paft» cn caicaiîaS® dafeoritil ianiaafiri .«ale nalHare.** Şi **mai** otaerva**an,** cici *sam-mâ* **ţ*er- duxn ffis-ea «i *mâtS* anus *wm mi-o fieri, tM* ae $n\oiffla de *s-** cpndentul viislei. Discutam mai mult despre literatură, unde nu strălucea. în sinea lui, îmi recunoştea superioritatea in domeniu şi de aceea imi ceda iniţiativa. îmi făcea **pe plaG,** ca să nu mă mai simt stingheră... Atunci am schimbat piaca. Mi-am zis că mă place pentru stingăcia mea, pentru tine6re-2ţea mea neştiutoare, fragilă ca un. lujer de primăvară... Privită din

perspectiva de acum, situaţia altfel arată. Un tînăr de douăzeci şi doi de ani nu are o astfel de motivaţie... Lui i-a plăcut de mine — şi asta-i tot.

Eu n-am reuşit .să mă îndrăgostesc de dînsul. „Vina" este şi a mea şi a lui. Nu mai spun de ce. Eram numai foarte curioasă ce se va mai întîmpla, cum evoluează o astfel de relaţie...

Prima oară l-am văzut la un coleg acasă, la unul Anto- nescu. unde ne-am dus mai multe fete şi băieţi... Toţi au început să fumeze. Eu mă nimerisem lîngă Oornel. Mai mult tăceam. Făceam, cum se spune, notă discordantă în gălăgia de acolo... El m-a întrebat dacă mă deranjează fumul şi i-ara răspuns că nu, fără să-i dau atenţie. Dar imediat mi s-a părut că-i ceva în neregulă, că ne aflam afară şi fumul nici nu venea spre mine. Atunci l-am privit mai cu luare-aminte. Avea o figură tipică de neamţ: blond, cu ochii cenuşii... nu albaştri, cu trăsăturile dure şi cu bărbia voluntară. Capul său viril nu se potrivea cu trupul mic... In orice caz. tipul acesta de bărbat nu mă atrage... Dar eram curioasă... Apoi am dansat. El, numai cu mine. Ghiar mă gîndeam, cu un fel de amestec de orgoliu şi ciudă, că ceva ciudat se Lntîmplă.., M-a condus, arătînd o mare delicateţe în gesturi. Naturale, dar cam anacronice. O politeţe de modă veche. Am aflat că bunică-su fusese avocat cu lavalieră şi batistă albă în buzunarul de la haina ponosită... De la bun început, am simţit un fel de incompatibilitate. Nu ştiu ce ar spune psihanaliza In acest caz...

A doua zi, m-am întîlnit la autogară cu el. Eram navetişti pe aceeaşi rută, exilaţi în acelaşi oraş... M-a întrebat de adresa căminului şi mi-a spus cS o să mă caute, dacă n-am nimic împotrivă... Nu mai ţin minte dacă am zis ,,da“... M-am dus liniştită la şaoală, apoi la cămin şi după-amiaza mă trezesc cu el. Nu precizase că va veni chiar în ziua a- ceea şi m-a luat prin surprindere. O elevă de serviciu m-a anunţat: „Vezi că te caută un valet de caro". A trebuit să mă îmbrac, să cobor şi să-l caut prin toată curtea imensă, întortocheată plină de clădiri. Nu-1 vedeam pe „valet". Mi-era teamă că am fost păcălită... El se dăduse la poartă drept un văr de-al meu, îşi căutase un loc mai strateqic, să nu fim in vederea oricui... Nu-mi convenea deloc că a venit aşa de repede, fără să-mi . dea puţin răgaz, să-mi fac şi eu o socotească, cum să reacţionez... Mi-a spus că, din întîmpla- re, are după-amiaza aceea liberă şi că s-a gîndit că ar fi bine să vină să mă vadă... Abia acum îmi dau seama că ei venise special în ziua aceea, a aştepţat să-mi termin cursurile şi. apoi, m-a abordat... Oricum, aveam o stare de nemulţumire, mă luase ca din oală. Şi mi-a mai spus ceva care m-a intrigat şi mai tare : că ar fi vrut să ia două bilete la film, dar că nu era un film bun. Cum, adică, să ia bilete la film fără să mă întrebe în prealabil dacă am timp să merg, dacă accept ? [1] îmi trecea prin gînd să-l las acolo şi să plec, dar nu ştiu ce demon mă ţinea pe loc... Era curiozitatea : vroiam să aflu ce

se poate întîmpla mai departe... Mai departe, mi-a dat o tntilnire şi eu am acceptat-o...

3

După trei zile de ploi vijelioase şi după altele destul de pîclişite, azi a ieşit soarele, împrăştiind o lumină aurie şi blîndă. *Cele* trei autobuze cu elevi pleacă din faţa şcolii spre ferma Leapşa. Motoarele gem, suflă din greu, în timp ce noi, dezmeticiţi din pricina hurducăturilor, cercetăm cu muîtă atenţie în jur.

— Măi, zice Gina cu părere de rău în glas, n-au venit nici Sorin, nici Remus, nici Micheline Gavrilă, nici Şoby, nici Andy Tîrlucea...

Bag şi eu de seamă că unii colegi lipsesc şi anul acesta, mai ales anul acesta. Tot ei sînt cei suferinzi, au probabil, certificate de astenie, anemie, gîlci, pînfecoraie şi alte alea.

— Sărmanii de ei, strigă *Don Peclro,* n-au şi ei prilejul să se bucure, aşa ca noi, de binefacerile aerului, ale miş-: cării, au pot şi ei să se desfete tn mijlocul unei colectivităţi attt de nobile...

Smunciturile îl fac să-şi înghită ultimele cuvinte... He. noi am avut noroc cu via, ne vom umfla de struguri, pe clnd ceilalţi din celelalte loturi, merg la „developat" porumb şi la smuls sfeclă furajeră... Cei mai mulţi se bucură că au scăpat dc cursuri două săptămini, dacă nu cumva patru, după cum se zvoneşte...

— Uită-te la ei, îmi şoptească în ureche Tiby, tresaltă de fericire că merg în sinul uriaş al naturii.

— De ce s-o rupi la fugă ? aud glasul lui Lauienţiu Gavrea, zis Laurizzio, că are o figură de macaronar. Doar munca fizică pe care o vom efectua e mult mai sănătoasS decît cea intelectuală... Apoi vom avea şi sentimentul datoriei împlinite. Noi am prăşit, noi am legat via, noi îi culegem roadele...

Buna dispoziţie începe să crească, o dată cu înaintarea în lercn şi cu înălţarea soarelui de pe deal. Autobuzul e pe punctul sa plesnească din cauza vocalizelor noastre. Gfri- tăm cît ne ţin puterile :

Ce *lericiti sîntem, da, da, da,*
***La muncă clnd plecăm, la, la,* la.**

E o improvizaţie, fireşte. Asta ne place cel mai mult. Altfel, ştim să intonăm şi cîntecele consacrate:

fntr-o *lume fără noit de plumb pe cei, tntr-o lume*
lără spaime, fără lacrimi şi dureri...

linii, poate, ar vrea să admire cîmpurile mănoase (oh, seceta!), care se întind de-o parte şi de alta a şoselei} alţii şi-ar

clăti ochii cu mierea soarelui matinal, dar nici nu *se* poate in aglomeraţia asta furai ceaşcă, nici nu se asortează ru pornirea noastră, irepresibilă, de a cînta :

Sîntem *tineri* **român/**
Şl-avem glmfu/i carate.
Pace-n lume *dorim Şf*
visăm libertate-.

— Cară-te naibii I izbucneşte Mugurel Varga.

— Ce-ai, mă hotentotnle ? îl Interpelează domnul profesor Liţă Breescu, aflat în apropierea zonei confltctuale.

— *Bolovan* n-a călcat pe picior, «rtenţioaat a făcut-o...

Pe puţinele scaune stau profesorii însoţitori, admirîn- du -ne energia. „Ce-i cu harababura asta, măi copii, vă comportaţi ca vandalii, stai, domne, ţeapăn, că mi-ai rupt haina, ce nrli ca un jaguar?!*. *Chimicuţa,* profa de chimie, pre numele ei adevărat Elena Râncu, s-a îngălbenit ca lămîia, probabil din cauza hurducăturilor.

— Opriţi l Opriţi! strigă Lady, profesoara de engleză.

— Opriţi! răcnim noi, de-i gata să derapeze autobuzul.

Chimicuţa e scoasă, pe braţe, afară, la aer, unde îşi revine cu greu şi, din nou, la drum, din nou, cîntece in registrul cel mai înalt. Tata s-a învineţit de atîta poluare sonoră. Ne zimbeşte, însă, cu înţelegere. Desigur, lui i-ar fi stat mai bine pe o rosinantă sau, eventual, în vreun salon de prin veacul al optsprezecelea,, decît în autobuzul acesta, care scîrţie din toate încheieturile, huruie la concurenţă cu hărmălaia noastră şi, semn al epocii modeme, duhneşte teribil a motorină. Nouă ce ne pasă ? Am scăpat de şedinţe, de dirigenţii, de informări politice, de „ştiinţe sociale", de istoria contemporană a României pe care domnul profesor Stelian Dăbulescu o .predă" de parcă ar înghiţi untură de peşte...

Un viraj de toată frumuseţea şi o oprire a autobuzului, care e cît pe ce să ne culce. Scoatem ţipete infernale... Am ajuns la fermă, pe un drum în pantă, şerpuitor. *Chimicuţa,* sprijinită de *Lady* şi de *Pantera Roz,* profa de biologie, se refugiază într-un boschet. Le imită mai deoparte, Simona Hauer şi Corina Florea...

Ploaia a făcut urît pe aici. Peisaj lunar, cu poezia lui... De la o vreme, urcăm prin hîrtoape şi bălţi. Abia acum constat că Adrian Popleacă şi-a luat un geamantan în care poate să încapă şi Laurizzio, care are 1,85 cu 87. Popleacă trage ca la jug, să'* plîngi de milă. Din cinci în cinci metri se opreşte, răsuflă ca un buhai, trece pachidermul în cealaltă mînă şi... a rămas în urmă de tot... Trecem printre parcelele de vie ridicată pe palieri, urmînd firul unui drumeag desfundat. Strigăm cît ne tin plămînii : „Hei rup! Hei rup! Cad stînci de fier...'

La barăci se produce o adevărată busculadă. Profesorii se dau de ceasul morţii ca să ne stăpînească. Unii ne fac complice cu ochiul, alţii o" iau în serios. Liţă Brezoi „spor- tologul", ameninţă cu scăderea notei la purtare, domnul Dăbulescu, aprins la faţă, cu ochii ieşiţi din orbite se adresează unei huidume în salopetă > .Măi, Valerică, s-a mutat crama ?“ Indrumătoarea *Scorpena* ne promite un careu de pomină cind ne vom întoarce la şcoală. Sile Scurtu, prof de mate, ne lămureşte cu mai mult tact pedagogic :

— Măi copii, voi sînteţi plini de energie. Ea, energia, trebuie dirijată către un pol pozitiv... Civilizaţia este şi în funcţie de perimetrul originar... Uitaţi-vă ce manieraţi sînt Decebal Brad şi Aurel Bumbăcea dacă îşi au obîrşia în localitate Brebu, unde am avut şi eu norocul să văd lumi-[1] mina zilei..."

Intervine decisiv secretarul Buligă, ne ordonă să ne dispunem într-un careu, sub forma unui arc de cerc în formă de spirală.

Profesorul Bîrzu o pişcă pe Ana Rebu. prietena mea, de lobul urechii, iar pe Alin Torian, de la a Xll-a B, II trage straşnic de hălăciugă... Spiritele se potolesc în momentul cind apare şeful fermei, un tovarăş care ne impresionează prin gabaritul său, prin chelia impozantă, prin mustaţa enormă, prin ochii exomorfi şi prin pîntecul revărsat peste brăcinar. Dar cel mai mult şochează culoarea roşie- vineţie a figurii sale. Ne examinează scurt, rotindu-şi ochii bombaţi, apoi ai se adresează cu voce piţigăiată :

— Bine aţi venit în mijlocul nostru, dragi tovarăşi e- levi şi profesori, pentru a contribui la bunul mers al agriculturii noastre socialiste!... (Urale înflăcărate, aplauze furtunoase, ovaţii prelungite). To'arăşii profesori vă vor împărţi pă grupe dă douăsprezece persoane şi veţi lucra sub directa lor supraveghere. Vor fi şi oamenii noştri p-aci. Veţi primi indicaţii dăn partea lor. Aveţi grijă că nu e dăstul să munciţi bine, ci contează şi cum vă comportaţi: nici un strugure în dormitoare, nimic scos pă poarta fermei... Anul trecut erea voie să iei dăn vie doi-trei struguri. Acum, dăm- potrivă, nu să mişcă nici o bobiţă, că e pericol mare,, caa dă puşcărie pîn sabotaj!... Veţi grimi o pătură, un cearceaf şi o perină... Programul dă cules este între opt şi paisprezece, între şaisprezece şi douăzeci... Fiecare primeşte cîtfi o ladă care va fi umplută dă o sută dă ori pă zi. Înţeles? Spor la lucru, to'arăşii * (Animaţie, vii şi puternice aplauze). la cuvîntul un subaltern al şefului, spre a ne face un scurt instructaj de protecţia muncii s să fim cu ochii în pa- tru, să nu urcăm In bene, să nu circulăm cu remorcile, să nu stăm pe intervale, s-au întîmplat cazuri grave, s-au răsturnat, au fost răniţi în alţi ani, în alte serii, au fost-şi cazuri mortale... Brrrr I Dar nouă nu poate să ni' se întîmple asemenea neplăceri. Noi sîntem nemuritori!... Subalternul.
cam sîsîit şi cu o privire cruntă, ne mai spune că avem nrup sanitar, în curte, este dispensar In sat, la doi kilometri distanţă de fermă, mergeţi numai în caz de forţă majoră, însoţiţi, să nu beţi must, că apucă diareea... Haz mare, băieţii devin, pur şi simplu, obraznici...

Noi, fetele, ne deplasăm cu însoţitoarele noastre către barăcile din stingă cantinei, iar băieţii şi însotilorii lor către cele din dreapta. Ale noastre parcă sînt mai cochete decît dărăpănăturile băieţilor. Le dăm cu „sîc“... Pe pereţii barăcii noastre sînt scrijelite diverse nume de cîntăreţi. artişti de cinema, tenismeni, fotbalişti. Paturile de fier, supraetajate, par nişte reţele labirintice. Le luăm cu asalt, pentru a ocupa un loc după gust. Eu, de pildă, prefer mai în fund, mai departe de geam şi „la etaj"...Îmi iau în primire cazarmamentul... Unele colege, mofturoase, se strîmbă pe diverse motive. Gina Pîrtoacn se sclifoseşte că lenjeria „pute", Ana Rebu se plînge din cauza unei pături rupte, Magy Gîmeaţă şi Roxy Cireşanu declară că, literalmente, nu pot să stea într-un asemenea hangar... Noroc că în „hangarul* celălalt, mai ruinat, mai insalubru, sălăşluiesc cavalerii strălucitelor prinţese, Don Pedro şi Laurizzio... Mai toate feteie fac

nazuri. Atitudinea cea mai sănătoasă o are Dana Tă- nase, şefa clasei noastre şi secretara ufece pe clasă t

— Fetelor, lăsaţi nazurile, că n-am venit aici la Cazinou sau la'pension, ci să facem treabă grea şi importanta pentru ţară...

— Aşa e. o susţine Mihacla Gosmin, căreia noi ii spunem, după împrejurări, *Dama cu camelii* sau *Camelionica.* Aţi vrea cumva apartamente somptuoase, opulenţă, paturi din **lemn** de trandafir mobile de Boule, vase de Sevres, sta- tuiete de Saxa, vaze chinezeşti, atlasuri, catifele, dantele?...

— Şi de ce n-am vrea ? sare cu gura Magy, fiica doctorului Gîrneaţă, prietena lui Don *Pedro.*

— Nu uitaţi, domnişoarelor, ne asigură Dana Tănase, că aici sîntem la Leapşa, în noua revoluţie agrară, nu pe Champs-Elysees, la promenadă ! Rîdem pînă la ameţeală Roxy are chiar un acces de tuse. se congestionează,, dă o- chii peste cap... Trebuie să intervină profa de biologie, *Pantera Roz* domnişoara Dora Duran, s-o aducă la realitate... Dana Tănase are o gravitate de sfinx, Mihaela Cosrmn plînge înăbuşit...

Piua ia masj mai *c* ceva timp aşa *că* putem merge să culegem o parcelă restanţii, din apropierea barăcilor— Sls- bă producţie viticolă anul acesta !... Dar ce ne interesează pe noi ? De iniacat găsim, chiar să ne ghiftuim. Dar nu pa**tern** mîjica mai mult de un kilogram, pe alese, în două ort» Umplem a benă... Ne spălăm la antediluvianul „lavoar" situat afara, lingă cantină. E, de fapt, un uluc de scinduri. ca acelea din care se adapă vitele pe imaş. Scindurile au putrezii, s-au strimbat, au ieşit din rostul lor. Apa, cînd este, Se scurge în toate părţile, udindu-ne pe genunchi, pe încălţări. De altfel, şi ele trebuie spălate de noroiul abundent a- cumulat în vie... Jean-Jacques ar crăpa de invidie să ne vadă cum ne zbenguim în acest peisaj bucolic— Mai puţin idilic e „grupul sanitar", deşi e plasat tot io mijlocul naturii, în spatele barăcii noastre... Nu vreau să spun mai mult decît că aşa ceva nu există J Dar, oare, cine s-ar încumeta să-l descrie ? Gred că nici lui Villon, nici lui Rabelais nu le-ar veni la îndemînă... Nu, e mai mult decît grotesc... *El in Arcadia egoi*

tn sala de mese e curat lună. Cimentul a fost spălat recent. Numai geamurile n-au putut fi debarasate de urmele muştelor...

S-au organizat seriile şi s-a stabilit ordinea intrării la masă, precum şi serviciu] la cantină... Autogospodărirea e şi aici legea fundamentală a civilizaţiei şi prosperităţii... La masă sîntem serviţi cu supiţă de cartofi şi, felul al doilea, mazăre cu slănină. Iarăşi fasoane : în supiţă, unii identifică viermişori albi-gălbui. Bucătăreasa explică, pe îndelete, că sînt din roşii, deci comestibili, fără grijă.

— Poate vreţi, sclifositilor, fripturi şi plăcinte, găseşte de cuviinţă să se pronunţe Li ţS spor Imanul. Cu asemenea meniu faci un banchet, nu practică agricolă... Să le vedem pe cocotoşilele astea ce vor face cind vor termina pacheţelul de acasă şi cînd le va da ghes foamea...

— Chiar, fetelor, ce ne vom face? *se iaqri*orează Si- mona.

— Vine mama o dată *la* două zile şi-mi reîmprospătează proviziile se bagă în vorbă durdulia Valy, al cărei tată e sef la aprozarul din piaţă...

Pentru- că am intrat la masă în seria întîi (lata să trS- iasciiV mai am timp să mă distrez cu colegele taci o orS... Apoi. din bou, la cules. Dar acum nu nai este plăcut ca-* prima parte a zilei. De struguri ne-am săturat Deasupra* soare puternic ,• jos, parotnt clisos care se prinde ca lipiciul de încălţăminte...

Frumuseţea începe după masa de sgară, la care astăzi nu ne ducem. Vioiciunea atinge acum' maximum de intensitate, spre disperarea dascălilor care se agită an timp să instaureze pacea, apoi se lasă păgubaşi, retrăgîn- du-se în „bîrlogul" dumnealor pentru alte îndeletniciri mai adecvate. Din cînd în cînd, trece cfte un sol didactic, tine cîte un mic discurs educativ, mai elevat sau mai terestru, rărnînînînd ca, după retragere» oratorului, noi să ne

continuăm ghiduşiile. Predomină bStaîa cn perne. Urmează aplica-rea de mustăţi, eu cremă şi cu pastă de dinţi, celor somnoroşi. Pe micuţa Corina o legăm cu o sfoară de pat, ca pe un bebeluş şî nu schiţează nici un gest. Simona. parcă e un husar cu mustăţile negre şi cu obrajii vopsiţi in roşu aprins. Cîteva domnişoare descoperă insecte dornice de căldură omenească. Sînt şi ele fiinţe ale acestei lumi. Deqeaba profesoarele ameninţă cu o campanie de exterminare, a doua zi... Dacă vrei să nu ai probleme, ori trebuie să fii de-o generozitate nelimitată, ori, mai bine, să nu dormi. Dar cît poţi să rezişti iără somnul regenerator?.

Cei mai romantici, ori cei din extrema cealaltă, se plimbă pînă după miezul nopţii. Unii şi-au luat păturile şi s-au dus sub butuci şi boscbeţi. Cît de bună detectivă e *Scorps- na,* nu reuşeşte să Ie dea de urmă. Domnul Liţă umblă şi dînsul să vîncze „infractori", are mai mult succes dar şi niţică diplomaţie : se preface că nimic incorect nu se petrece în această parte a lumii, la aceste ore înaintate...

Tiby nu vrea să ţină seamă că în această zonă se află Cerberul, tata, şi mă invită la plimbare, să admirăm natura în miez de noapte. Natura — cifru magic al comunicării, m- sulă de candoare impresionistă şi de volubilitate senzorială I Unde am citit asta, oare?... Nu-i acord lui Tibyşor decît o oră şi-l dezamăgesc iarăşi cu reticenţele mele de „căluqă- rita". Pornirile lui afective se opresc la jumătate, neputincioase ca în faţa unei redute. „Dar şi cazematele, zice el, pot fi pînă la urmă cucerite”... Ul.timele colege se întorc după miezul nopţii, răvăşite de plăcerea contemplaţiei. .Lccţia" juristei a avut, pesemne, un ecou determinant, ireductibil.^ Pe la două din noapte aţipesc. Insectele atît aşteaptă. începe o luptă disperată. Nu se lasă nici ele. nici eu... Din diverse, puncte cardinale răzbat sforăituri mai slabe sau mai rezonante, mai fine sau mai: teJurice... Eu continuu p!v,ijidmul de apărare st, ateyită... Pe la patru aud larmă. S-a trezit Corina cea înlănţuită. Bleastemă ca Prometeu şi ceiu ajutor. Nimeni nu se mişcă. Se aud sforăituri autentice sau prefăcute.

•

Ne deşteaptă profesoarele la şase. La aceeaşi oră, îu baraca vecină, profesorii fac eforturi titanice să-i zburătăceascâ pe cei mai somnoroşi sau pe cei care au făcut qre- şeala să se culce la ore mici... După ce ne ..spălăm'' şi luăm gustarea, ceai şi margarină purcedem la treabă..

Zi splendidă de toamnă... Niciodată toamna nu fu mai frumoasă... Un soare enorm, ca un pepene galben, cantalup. se iveşte de după coama dealului. Am senzaţia că dacă Îh- tind piîna îl pot mîngîia. Răcoarea dimineţii îmi cutremură trupul, ca un fluid electric. Adun boabe de rouă şi-mi umezesc faţa cu ele. Se zice că împrospătează tenul. Frigul mă pătrunde încet, cu o subtilă tactică a insinuării, întîi ca o răcoare fină, apoi ca o baie rece... Fetele mai

plăpînde merg tropotind şi scuturîndu-se ca de febră. Băieţii găsesc prilejul de a le strînge către ei sau de a le smuci. Cele mai ruşinoase — mie-mi spui ? — aleargă şi dîrdîie ca motoarele dereglate... Drumeagul, străjuit de smocurile ierburilor ofilite, şerpuieşte printre coloanele stufoase ale butucilor, o- rînduiţi într-o perfectă simetrie. Uriaşii boscheţi se aliniază cuminţi în nesfîrşite şiruri, desenate de o paletă fastuoasă, pe un fundal ondulatoriu. Spaţiu mioritic, binecuvtntat de Domnul. Din păcate Dionysos. a fost anul acesta mai zgîr- cit... Din loc în loc răsar tufe de măceş pe'ale căror trun-chiuri austere se răsfaţă mărgelele roşii ale fructelor. Ih vecinătate, măceşele brumate şi buburuzele violacee ale murelor desăvîrşesc o cromatică fabuloasă. Flori palide şi descărnate imită parcă tehnica pointilistă. Poetic spus, se petrec aici desfolieri dureroase şi melancolice, în chemări de galben, arămiu şi verde îngheţat...

Neavfnd timp de stilizări, selecţii, artificii, strategii —- într-un cuvînt; de literatură —, să notez cum vine sub **coh-** dei. E şi mai normal să arăt imediat că în momentul cînd soarele e de-o şchioapă deasupra dealului, coi am şi ajuns în sectorul unde vom culege struguri, astăzi... Roua nu dispare pînă la ora zece, aşa că deqer îndeajuns Bilanţul la cules este strălucitor. Grupa noastră, condusă de *Lady, e.*

se pare rău, printre codaşe. Grupa *Chimicuţa,* de fete, şi a tatei, de băieţi, reaiizează cîte două bene fiecare! In acest timp, *padie* reuşeşte să compună o poezie, ca dovadă că munca şi creaţia merg mină în mînă de cînd lumea şi pă- mîntul*.

Imprudenţii, pr-ntre care mă număr şi eu s-au ales cu degete rebegite şi cu deranjamente la stomac... Şi încă o întîmplare foarte ciudată. Se constată, spre seară, că a dispărut Bumbăcea. Unde e? Unde e? Nicăieri. Gaută-1 prin barăci, pe la cantină, prin împrejurimi, nu-i şi nu-i.

— O fi plecat acasă, nemernicul, se zbîrleşte îndrumă- toarea *utece.* La prima şedinţă să fie sancţionat aspru, foarte aspru : vot de blam cu avertisment!

Dirigintele Viju se dă de ceasul morţii, îşi pierde cumpătul

— Nu se poate, n-a plecat acasă fără să spună. Bumbăcea este conştiinţa personificată...

Se fac trei echipe de băieţi, în frunte cu cîte un profesor şi se pornesc în căutarea dispărutului, în trei direcţii... A fost găsit tocmai în „Valea Lupului", la doi kilometri, unde am fost noi după amiază. Culegea struguri, ca un mototol.

— Ge faci, Bumbăcea. aici ? !^u ai văzut că noi am plecat la masă ?

— Ba da...

— Şi atunci de ce n-ai mers cu noi ?

— Am rămas să culeg rîndurile neculese...

N-a vrut în ruptul capului să plece de acolo. Nici rugăminţi, nici ameninţări, nici lămuriri n-au putut să-l urnească. In ciuda protestelor lui Bumbăcea, toţi cei de faţă au pus mină de la mină şi au terminat cele cinci rinduri din norma grupei sale. Numai aşa a putut să fie convins să i

• Poezia tatei este formidabilă, deşi- e prea violent contrastul dintre exuberantă şi dispoziţia elcgiacă.

Cerne timpul boabe mici de soare Pe cortegiu/ de menace şi satiri;
Se preschimbâ-n vis fi elixir.
Pire de nisip din Ceasul mare

Haideţi să sorbim vinul din cupă,
Sd Jucăm In horă cu bacante,
Că-n curlnd citi-vom soarta după
Prima Evanghelie a lui Dante I

vină .acasă'... A reluzat să mănînce porţia de marmeladă, relrăgîndu-se posac într-tm colţ. Dirigintele a rămas să-l supravegheze.

Există un televizor ,,Diamant" în „clubul" fermei, unde, pe lîngă cele trei-patru oficialităţi, au acces şi „corpii didactici" interesaţi. E o sală nucă, în care nu încap mai mult de zece-cinsprezeee persoane, dacă e să stea ca sardelele sau una în braţele altuia. Noroc că nu toţi cei îngăduiţi poftesc spectacolele micului ecran. Prin protecţia lui tata, eu am voie, ba are chiar şi Ana Rebu, buna mea prietenă. Nu mai spun de *Don Petro* şi de Magy, preferaţii profesorului Dă- bulescu, prietenul intim al conducerii fermei, al lui Valeri- că, tehnicianul, îndeosebi. N-aş fi venit aici, să deranjez, dacă nu era să fie transmiterea in direct a deschiderii Olimpiadei de la Seul... Pînă orientează antena ,,pe bulgari", se mai schimbă cîteva impresii, mai vedem cîteva imagini tulburătoare la televiziunea noastră, epocala vizită a geniului carpatin şi o consoartei sale în Africa. Surprindem finalul reportajului. Apoi, ca dovadă de înaltă preţuire, un grup de fetiţe, cu fustiţe scurte, necuviincioase, dansează acompa- niindu-se cu un cîntec • •

Hai să mergem înainte,
Spre un lainic viitor,
Cu al nostru ***Preşedinte,***
Sub aJ nostru tricolor

Nuin«ji buie că am recepţionat televiziunea bulgară... Olimpiada... Ah. dacă televizorul ar fi color J... Dar şi aşa e magnific ! Nu-mi plac efuziunile, ba chiar am oroare de patetism, însă. de data aceasta nu mă pot abţine să exclam i Splendid, strălucitor, vibrant, superb! Să fie oare şi efectul contrastului ? Mai există, totuşi, pe pămint o lume care pare de pe alte tărîmuri. din alte vremuri ? îmi vine să lăcrimez... Anei chiar i s-au umezit ochii... O tăcere extatici in faţa splendorii de pe gazon, de pe pistă din tribune... Numai vocea comentatorului, fondul sonor al incintei olimpice. imnul olimpic, o melodie cerească. Si puzderie de tineri... oameni... oameni frumoşi care îţi inculcă bucuria că exişti, sentimentul nezădărniciei. a] mindriei că eşti om. Nu „om nou", ci pur si simplu om. om cu adevărat, om despre care s-au spus atîtea lucruri'mari... Defilează. în ordine alfabeti-* că, sportivii de frunte ai lumii. Fiecare grup cu specificul lui. cu veşmintele lui — risipă de imaginaţie şi eleganţă —, cu ţinuta lui, cu steagul şi stema ţarii sale. Delegaţii multe, bogate, record de participare.. ®tnd simţim că vine rîndul sportivilor noştri, ne auzim inimile bătind, propriu vorbind... Ge drăguţi sînt r Dar aşa de puţini... poate nu-i „prind" camerele de luat vederi... se întîmplă ceva necurat..

— Unde sînt, dom'le, ai noştri ? izbucneşte o voce nervoasa. Se, ne-am dus numai zece persoane ? l

— Grosul delegaţiei e în tribună, vreo cinci antrenori, vreo zece „oficiali" şi vreo treizeci de „ochi albaştri" şi de „timpane

agere"...

— Noroc că e Daniela Silivaş, luăm cel puţin o medalie de aur...

După zeci de minute parâdisiace, plecăm cu o greutate în suflet, unii cu o cumplită stare de nervozitate... Afară, în întunericul compact după ce ne despărţim, apuc să-l aud totuşi pe *Groby,* profesorul Piţu Câmpeanu, înjurînd groaznic... *Lady* repetă mecanic :

— Minunat, minunat, extraordinar... Păcat, păcat rec)re-'tabil...

•

Astă noapte s-a petrecut ceva şi mai ciudat... Mare boroboaţă ! După ce ne-am făcut noi numerele obişnuite (cele mai plăcute : hoinărerile în grup sau în doi printre arcadele butucilor luxurianţi), ne-am culcat frînte de oboseală, pe la ora unu. Să fi tot trecut vreo oră. cînd auzim vociferări care se transformă numaidecît in tămbălău. Pornirea a făcut-o Inis. fata popii de Ia biserica Sfintul Nicotae. Ea a simţit ceva şi a dat alarma... Imediat am aprins lumina, dacă se poate spune aşa la un bea de 40 de waţi-.. Ud băiat de la „energetic", un parazit **pitoresG** precum Rameau al lui Diderot, fuge prin interval, vrea să iasă, dar fetele **ii** atin calea şi-l imobilizează... In acest vacarm, apar, în cămăşi de noapte, *Chimicuţa* şi *Pantera Roz.*

— Ce cauţi aici. neisprăvitule ?

— Am greşit dormitorul...

— Nu-i **adevăTat.** sare cu gura Iris. E de **Ia** şi **ei slnt** cazaţi la **ferma** 3...

— Aoleu, ce duhneşte a băutură, stiîmtaă din nas *Chimicuţa,* ***Molecula.***

— f-auzi, măi f

— Nici... nici nu-mi dau... seama..., se bîlbîie junele, galben ca un cadavru, de spaimă şi de tărie.

— Ba-ţi dai seama, se înfurie rău Iris. Al venit la Gina. Da, da, asta e. Eu şi cu Simona l-am simţit cum a intrat tiptil şi cum s-a cuibărit lingă Gina...

— Eu n-am simţit nimic*.., se smiorcăie Gina.

— De ce umbli, mă, în chiloţi prin dormitoarele fetelor ?... Unde-ţi sînt pantalonii, mizerabile ? se zborşeşte *Panteza Roz.* Ce-o să zică, mă, direcţiunea, Inspectoratul, Ministerul ? Că o să se audă, mă, pînă sus de tot...

In acest moment, intervine, neaşteptat, emoţionant, Gina /

— Lăsaţi-1, vă rog, eu i-am spus să vină, el m-a rugat...

Tata a aflat de incident (dar cine n-a aflat I), s-a făcut foc şi pară, m-a luat pe mine deoparte, mi-a făcut un instructaj la sînge şi m-a dat în grija specială a lui *Lad*y... Ştiu eu de ce m-a trecut tocmai în custodia ei...

Mama Ginei a aflat surprinzător de repede, a venit după amiază c-o falcă in cer şi cu una ţ>e pământ, a luat-o de par pe Iris, i-a zis cuvinte urîte, a zbierat la noi, „invidioaselor, neam de traistă", a ocărit pe profesoare, că-i ponegrim odrasla, cea mai nevinovată dia cîte s-au fost văzut pe planetă.:. Parcă ar fi spus cineva altfel l... A urcat-o pe Gina în *Dacie,* amenin̦îînd că va informa Inspectoratul, că va scoate certificat de castitate, că va da şcoala in judecată... Şi duşi au fost.

Din nefericire, s-au îmbolnăvit, pe la amiază, Simona şi Corina. Da' rău de tot... „N-o fi cumva holeră ?“, se întreabă profesoarele. Vomă, temperatură... Şi doi băieţi se simt rău... Fuga cu ei la dispensarul din sat! Dar. cum de nu şi-a dat nimeni seama?... Azi e duminică, aşa că o facem noi pe vracii... Fără nici un succes.;. Spre seară, îi duce !a Ploieşti profesorul Corbea, zis *Hercule,* cu maşina lui. de curind cumpărat?,

Seara, la promenadă, băieţii ne povestesc ce mai e şi cum mai e prin barăcile lor. Din grupul nostru absentează numai Trică Brontozaurul şi Valy. Cel mai în vervă este Mugurel Varga i

— Dormitorul nostru, zice el, e ca o cameră de gaza̦re. Cred că numai la Auschvitz să mai fi fost aşa ceva... Şobolanii se simt ca la ei acasă. Se urcă în pat, lîngă tine, intră sub putură, unuia de clasa a noua i-a ron̦ăit urechea, pe cuvint, puteţi să-l vedeţi şi voi, vi-1 ariît mîinp... Acosta

a fost un şobolan mai lacom sau mai glumeţ, altminteri au ce să mănînce la noi. Resturi alimentare, din belşug, ca în containere, cu înfăţişările, culorile şi parfumurile de rigoare, de un simbolism trecut prin piaţa orientală...

— De ce nu faceţi curăţenie ? se miră Roxy.

— Nu prea ne trage inima şi nici nu sîntem prea în-demînatici... Profii ne-au ameninţat că vine Sanepidul, dai noi ştim pe cine amendează, dacă vine...

Se stîrnesc hohote. Mie nu-mi vine să mă amuz, pentru că mă gîndesc la tata, în ce „ambianţă" trebuie să trăiască. Mă gîndesc şi la domnul Game care are o vorbă i .Gu soldatul, cu fotbalistul şi cu elevul să nu te pui". De ce oare tocmai cu aceştia ? Greu de spus, poate e numai aşa o vorbă... Oricum, şi Marin Preda va surprinde astfel de accese de curzime la copii... Se pare că Mugurel a citit *'Cel mai iubit dintre pămînteni,* căci ne relatează cu lux de a- mănunte, naturaliste, „deratizarea" oribilă de alaltaseară. Mă interesează la el ce' talent are in observarea laturii groteşti a întîmplărilor. O vînătoare de şobolani terifiantă... Magy şi Roxy îl opresc să mai continue, simulînd voma, dar limitîndu-se la scuipături abundente... îşi revin, ba chiar capătă un tonus superior în urma energizantelor povestiri ale lui Don *Pedro,* laurizzio şi Ady Popleacă. Nostime, dar cam copilăreşti. Găci cît haz poate să aibă faptul că cei mai mulţi dintre băieţi joacă noaptea cărţi pe sticle de bere şi că norocoşii se fac „cum îi dornul"? Sau ce scofală e cu istorioara despre „pufanul" (?) de clasa a IX-a oare a stins lumina, a fost bombardat cu perne, iar a stins-o, iar a luat scărmăneală, apoi iar s-a stins lumina, au început înjurături scabroase, cu trimitere Ia origine a vinovatului, pentru ca să se constate că la întrerupător era... Piţu Groby, pro- ful de geografie ?... Mai năstruşnic e că acesta era externat şi că a zis printre lacrimi = „Sî-sînteţi nişte... nişte... ja-jâ- piţe... Şi eu vă... vă iu-iubesc", apoi a plecat chitind ceva indescifrabil... Alte bazaconii cu „sticluţele de vodcă" n-au nici un chichirez... De mare efect se bucură, însă şotia cu curca. Nu se ştie de unde pînă unde a apărut un cîrd de curci prin vie. Piţu şi cu maistrul Nene au pus ochii hră-păreţi pe ele, mai ales 'că primul are un apetit pantagruelic, a mîncat şi lăcuste astă-vară, zicind că sînt «crocante", dar nu atit.de foame, cit pentru a oferi un spectacol frapant. Văzînd dar acele păsări ale Domnului, umblind stinghere, şi-au închipuit că au fost special trimise de .Cel de sus[1]* spre salvarea dreptcredincioşilor de la inaniţie. Au făcut un semn discret de atac şi eStfva băieţi aa capturat o invadatoare... A urmat ritualul sacrificării, mai greu a fost cu jumulitul fără apă fierbinte, iar pe înserate au aprins la vie un foc din vreascuri şi au fript orătania. Partea leului a revenit lui Piţu, se înţelege... A fost nevoie de un bidon cu molan pentru a potoli energiile degajate de .friptană".

Treburile merg din zi în zi mai bine. Iată, numai astăzi, grupa noastră a reuşit să-şi facă jumătate din normă. Băieţii se descurcă mai greu. Pe cei mai indolenţi i-au trimis la cules porumb tocmai la vreo *5* kilometri distanţă de comandament. Cîţiva, însă, au dezertat Se zice că unii s-au dus la alte ferme, iar alţii au plecat acasă, cu riscul de a li se scădea nota la purtare pînă la B sau de a fi exmatriculaţi. Dar cu ameninţarea aceasta din urmă ne-am obişnuit. N-au fost niciodată exmatriculări, orice abatere s-ar fi săvîrşit, chiar dacă ai fi dat foc şcolii... Politica ar fi că în ţara noastră nu există copii neşcolarizaţi şi nici needucaţi, de vreme ce destinele învăţămîntului sînt conduse de către genialul conducător şi geniala lui nevastă...

Intr-adevăr, cei mai mulţi şcolari sînt conştiincioşi, muncesc cu drag sub îndrumarea colectivului didactic şi spre mîndria noastră, a tuturor... Unii fac chiar exces de zel, cum e Bumbăcea care iese cu totul din comun, parcă a căpiat, doamne fereşte... Pentru a suplini pe colegii care chiulesc sau care au dat bir cu fugiţii, rămînînd astfel grupa descompletată, s-a hotărît să rămînă în cîmpul muncii toată ziua şi toată noaptea, fără nici o pauză... A trebuit să stea şi dirigintele Viju cu el. Li se aduc porţiile de mîncare (dacă se poate spune aşaj la faţa locului. Bumbăcea mănîncă repede, puţin, în timp ce continuă să culeagă struguri şi bobiţe. Bobitele sînt pasiunea lui. Nu se cunoaşte motivul... Viju procedează la fel, pentru a nu-şi pierde încrederea elevului cu o conştiinţă atît de îndirjită. Tot speră să-l aducă la calea adevărului... S-a făcut rost de o prelată, o foaie de cort mare pentru la noapte. Giţiva băieţi care îl iubesc pe Viju, ori, probabil, contaminaţi de habotnicia lui Bumbăcea, ori, pur şi simplu, vrînd să braveze, s-au hotărît să rămînă şi ei peste noapte, chiar şi atunci cînd li s-a atras atenţia că vor culege struguri atîta vreme cît luna şi stelele îşi vor revărsa lumina lor lividă şi misterioasă peste oastea butucilor aliniaţi în şiruri nesfârşite.

Pe mulţi dintre noi ne încearcă remuşcarea că nu putem da dovadă de aceeaşi abnegaţie. Puţini de tot sînt aceia care nu-şi fac probleme fa acest sens. După un timp, în drum spre cartierul general, indiferenţa pune stăpînire totală pe noi. Uităm de sacrificiul colegilor rămaşi pe baricade şi *ne* dedăm la trebuii dintre cele mai de rînd. Dascălii joacă şah, şeptic. table, beau vin şi fumează pe ruptele, dăscăliţele stau la taclale, discută îndeosebi afaceri didactice, fără a le neglija pe cele de toate zilele : căsătorii, divorţuri, naşteri, înmormlntări, aprovizionare, vestimentaţie... Numai *Chimicuţa,* de la un timp încoace, plînge tot timpul, parcă ar purta cu ea substanţe lacrimogene.

Secretarul Buligă şi cu îndrumătoarea Pleşcaa (alias Scorpena) nu stau tot timpul cu noi ca să ne mănînce zilele şi nopţile. Ei circulă de la o fermă la alta, inspectează, dau indicaţii, trasează sarcini, apreciază dacă-au ce, ameninţa şi admonestează tot

timpul. Merg, se înţelege, cu maşina. cu limuzina lui Buligă, pe la comitetul judeţean de partid şi *utcce,* pe la comitetele orăşeneşti, pe la liceul nostru... E un du-te-vino drăcesc... Cînd mai au, oare, timp să mănînce, să se spele, să se odihnească?... Gurile rele spun că fac *totul* în automobil...

Azi o aduc şi pe directoarea Bărzoi în control. E supărată foc pe noi ;

— De şe mă faşeti de ruşine, drajii mei ? Păi aşa ne-a fost vorba ? Ai, ai, ai, iaca şe spune to'arăşuî injiner, aţi devastat barăşile, aţi distrus cazarmamentul, aţi făcut pră- pădenie prin vie. mai mult pagubă... Oi, oi oi. şe mă fac eu cu voi ?...

— Voi ati venit aci cu o sarcină de partid, foarte importantă, băi to'arăşi, se încruntă ingineru-şef, vînăt-vînât, să nu-1 visăm... Dă aia aţi veniţi Să răspundeţi chemării secretarului general, să răspundeţi programului partidului... Voi ati auzit dă boicot? Voi aţi auzit dă sabotaj? Ştiţi cum se condamnă sabotajul? Deocamdată, pă ziua dă azi nu vă normăm şi veţi avea dă plată mlncarea şi cazarea. Iar pentru toate pagubele pricinuite pînă acum veti avea dă plată mult şi bine".

Profesorii noştri stau plouaţi, directoarea turbează, secretarul de partid şi îndrumătoarea utece se reped In noi, ne vine să intrăm în pămint. Pentru a se soluţiona discordiile

n

şi pentru a pune treaba pe roate, s-a luat hotărîrea să rămînă liuiiyâ printre noi, la timonă... Numai că noi nu prea ne speriem. O să ne sîcîie, dar nu credem că va aduce îmbunătăţiri în procesul muncii şi educaţiei.

Seara uităm de-a binelea. Valerică, tehnicianul, se scuză cavalereşte faţă de profesoara de biologie... Băieţii, ca de obicei, ne dau tircoale, ne conduc pe alei. Alei I Nişte cărări pline de hîitoape... Tiby s-a supărat pe mine. Aseară n-am putut ieşi cu el la plimbare datorită asiduităţii străje- riior met Golac peste pupăză, Alin dintr-a XII-a B, un lungan cu mustăcioară, brunet cu ochi albaştri, reuşeşte să mă scoată pe „Corso*. Mi-a şi spus că a pariat cu Tiby că el izbuteşte să mă scape de sub pază. Şi lunganul a cîştigat prinsoarea I Sînt gata să mă supăr de meschinăria asta, dar Alin e aşa de nebunatic, încît uit afrontul şi apreciez ca fiind foarte reuşită întîlnirea, mai ales că nu s-a prins lady şi, prin urmare, tata e un om liniştit...

ins mă informează in mare taină că *La*dy a aflat de evadarea mea. Tata a venit să se intereseze de mine şi Lady i-a spus ceva, nu se ştie ee, apoi au plecat lent, in noapte, pe Via Appia (cum am denumit noi aleea care duce de la baraca noastră spre „buduoaru!“ lui Valerică şi de aici, pînă departe spre cramă, prin vie). *Lady* însăşi mi-a atras anten- ţia, la modul conspirativ :

— Thalia, ai tulit-o aseară, tatăl tău m-a crezut pe cu- vint că dormi ca un îngeraş, n-a ţinut să verifice, ştii el nu intră in baraca fetelor, a plecat numaidecît mulţumit... Să nu mai fugi de sub escortă, te rog eu mult, iubito, domnul Muşal e în stare să afle şi imaginează-ţi ce poate iesi de aici...

— Promit, my *lady*, şi vă mulţumesc pentru generozitate. şi mă bucur nespus că tata a fost satisfăcut, el, drăguţul care are atît de puţine ocazii norocoase... Am spus aceste cuvinte cu tonul cel mai firesc, ea m-a privit scurt, bănuitor, apoi s-a liniştit cînd a văzut expresia mea de o infinită inocenţă.

Eroii care au rămas la datorie au avut noroc de o noapte luminoasa. Bumbăcea i-a condus către cea mai mare performantă din istoria culesului de strucjuri, în ciuda producţiei aşa de sărace. Şapte persoane au umplut trei bene şi 21 de coşuri I Ne mirăm, ne facem cruce, ne scuipăm in sîn şi ajungem la concluzia că n-are rost să mai practicăm sistemul de pînă acum. Cel mai bine e să rămînă pe poziţii numai cei şapte bravi culegători — „Nici într-un caz", spun in cor entuziaştii de aseară, acum sfîrşiţi de oboseală dar radiind de fericire. „Nu, noi ne ducem să ne culcăm chiar acum!" Şi au plecat fără alte comentarii.

Atunci să rămînă alţi cinci voluntari capabili de devoţiune. Nimeni Insă nu se arală stăpînit de un asemenea sentiment... Se face propunerea să fie desemnate zilnic cîte zece persoane, ca să

fie toţi activi în perioada care a mai rămas pînă la sfîrşituj practicii. Să fie şi Viju înlocuit... A sărit ca ars :

— Nu se poate 1 Nici vorbă de aşa ceva 1... Eu nu mai plec de-aici sub nici o formă... Este cu adevărat extraordinar !... M-am convins că Bumbăcea are perfectă dreptate...

Neajungînd noi la_ o înţelegere, a trebuit să rămînem In continuare la modalitatea consacrată... Tocmai cînd eram Sin plin avînt, se adună deasupra noastră nori grei, începe să huruie, să tune asurzitor şi in cîteva minute se declanşează o ploaie vijelioasă... Unde să ne ascundem ? Sub butuci nu-i chip, iar pe aproape nu se găseşte nici un acoperiş, decît doar un nuc jerpelit... Se aude glasul bubuitor, de stentor, al unei căpetenii :

— Luaţi-o la goană spre barăci I

Startul fiind dat, ţişnim ca din puşcă, noian, spre Ga- naan... Profii rămin în urmă, încercind să-şi sprijine cole- beie. Fuga lor e greoaie, dezacordată. Alunecă, se datina, se împleticesc, cad... Se ridică anevoie, se susţin reciproc, înaintează mimind alergarea, dar se prăbuşesc iar in mocirlă... De sus, se năpustesc stropi mari şi deşi şi reci... S-a făcut aproape întuneric... Tata mă ţine strîns lipită de el, acoperindu-mi umerii şi capul cu haina lui... El nu se prd-vale, are picioare osoase, ţepene. Se bălăngăne numai ciiu- tînd un punct de echilibru... Cel mai rău e că şi-a pierdut ochelarii. Dar sînt eu care văd... Ce să văd. că nimic nu-i de văzut? Totul s-a ascuns sub giulgiul ploii şi al negurii... Gîţiva băieţi mai. mari şi mai inimoşi vin şi ajută la înaintarea doamnelor profesoare... Trecem pe lîngă două moijîl- deţe care se bălăcesc în noroi, încercind să se înalţe, ii recunosc pe Don l'edro şi pe Magy. Ii ajutăm să pornim spri-jinindu-ne tuspatru. Mergtnd mai încet, ne ajung clin urm.! Laurizzio, cu Roxv în spate, Trică *Bronlozaurul,* cu Valy iu braţe, domnul Liţă, înaintând şui prin băltoace, ca la maraton. Ne impulsionează :

— Nu vă lăsaţi! Hop-şa ¡ Hop-şa ; Un doi, un doi, trei |... Face insă o mişcare bruscă şi se prăvale înlr-o surpătură. Patru inşi reuşesc cn greu să-l scoată din smîrc... Profesorul Corbea, *Hercule o* duce ‚în braţe", de fapt mai mult o tî- răşte pe doamna profesoară de franceză, Eliza Pascal (*Pasqualette). Chimicuţa* plînge, să întreacă vacarmul, stihia naturii... *Pantera Roz* îşi pierde pantofii. Popleacă se angajează el să-i găsească... Se întoarce. Sile Scurtu strigă desnădăjduit i

— Stai, Popleacă, nu te întoarce! Dă-i dracului de pantofi !... Şi plouă tn turbare... Trupurile noastre s-au făcut una cu pămîntul milos... Dar cine îşi mai simte trupul?...

Ajungem sleiţi la barăcile noastre. O, ce minunat e aici!... Ne dezbrăcăm de tot ce avem pe noi... Unde sînt formele de altădată? Ne cercetăm scurt şi ne compătimim... Frecţii stăruitoare cu prosoapele... Intrăm sub pături.

Afară s-a prăbuşit catapeteasma lumii... Popleacă a găsit numai un pantof. <=e să faci numai cu un pantof?... A răcit. Are un nas ca o sfeclă roşie şi tuşeşte mai abitir decît un *Trabant* cu vechime în muncă. Iris şi Ana Rebu îi urmează exemplu...

Nu pot să adorm. îmi trec tot felul de gînduri prin cap. Ge-or fi făcînd oare Bumbăcea şi Viju ? Dar mama care umblă toată ziua pe coclaurile agricole? Cum a rezistat ea la încercarea de azi? S-o fi vindecat Calliope? Ge-o mai fi făcînd nefericita Mely ? De ce televiziunea română nu transmite absolut nimic de la Olimpiadă ? De ce numărul sportivilor noştri, la Seul, e aşa de mic?... Bulgarii cîştigă o mulţime de medalii, ca să nu mai spun de ruşi, americani, redegişti... Am impresia că-mi pierd simţul umorului şi uzul raţiunii... Să dorm, să dorm, să dorm... Un somn care nu naşte monştri...

Noaptea, ploaia a stat. Orice început are şi un sfîrşit.. Nd putem merge la cules decît după amiază. Şeful fermei. ***Mastodontul,*** susţinut de Mîbalache Buligă, ne ceartă ca pe nişte infractori, că ne-am speriat de-o ploicică, o nimica toatS, în agricultură e regim special, no se fac mofturi din te miri ce, se lucrează zi şi noapte, fie huia lui cuptor, fie gerul

Bototezei... Buligă admite că e aşa cum zice to'arăşu" ou-mi faceţi mie dificultăţi, că vă ia mama dracului... sie opune cu vehementă „nea" Sile Scurtu, eu unul nu-mi asum răspunderea să scot copiii pe vremea asta prin .balhui“, să aşteptăm să se mai zvinte, copilul dumitale, tovarăşe inginer, am auzit că are certificai medical, stă acasă, iar tovarăşul secretar Buligă n-are moştenitori...

Mulţimea învinge... Abia după amiază plecăm la cules. Gu zîmbetul pe buze, că s-a înseninat vremea. Şi cîntăm *i*

Cred iu tine, *cred* in tine, tinerele, *la*
căldura ce-o *dai viselor,*
<2red în setea, cred în setea ta de viată,
In elanul şi **In** *liberul tău zbor*__

li găsim in plină activitate pe Bumbăcea şi pe Viju. S-au descurcat admirabil cu prelata. Bumbăcea ar fi cules şi în timpul calamităţii, dacă n-ar fi fost beznă... însufleţirea ce* lor doi tovarăşi de competiţie pune stăpînire şi pe noi... Pînă seara, recuperăm mult din pierderile de ieri şi de azi dimineaţă...

La plecare, nu ştiu ce-i vine lui Bumbăcea că se ia după noi. Numai ce-1 auzim pe Viju :

— Bumbăcea, prietene, ţi-a adormit conştiinţa ? Iţi uiţi menirea, omule ? Nu vezi spîldăriile de butuci neculeşi ? Cine să-i culeagă? Comoditatea unora, inconştienţa altora?...

Bumbăcea nu aude nimic. Păşeşte ţintă, în direcţia barăcilor, parcă-i hipnotizat, împins de un resort magic». Scena ne covîrşeşte... Rămîn alături de Viju, care e transfigurai de şocu] primit. Ady Popleacă şi, din exces de zel, Mihalache Buligă.

— Rămîn şi eu, îl aud pe tata lingă mine.

— Ba nu, îi şuier eu. o să mergem împreună la masă, dacă vrei să nu nimeresc în altă parte...

— Unde ?! face el ochi basedowieni. Ce vrei să spui cu asta N-a mai fost nevoie de alte argumente. Deja pe soră-mea Mely a scăpat-o dic mină...

Nu ştiu ce- legături miraculoase s-or fi făcut în creierul lui. de l-au împins în hotărîrea aeea eroic-stupidă... Cred că se simte diiţ ce în ce mai rău. Nu mai locuieşte cu colegii în „cameră", pe motiv că aceştia ori nu dorm noaptea, fiindcă joacă table, cărţi şi şah, ori. dacă dorm. sforăie cumplit... A vorbit cu Valerică şi acesta i-a făcut rosl de un lo« Ja subsolul clădirii unde se află „birourile". Un fel de cer lulă. „Aici parcă mai vii de-acasă, îmi zice el, mai pot aţipi oleacă". Aie acum cearcăne profunde şi-i slab şi tras la faţă, să-l vezi îţi vine plînsul...

In seara asta întîrzie mai mult, cu camarazii săi, la birtul din sat, unde vin de Ia celelalte ferme şi alţi profesori, Ghiţă Balea, George Ciucă, Lae Goga, Lică Stanciu, fraţii Cosmin... S-au săturat de vin, poftesc vodcă *Cristal* sau coniac *Ovidiu.* Zice tata, că-e hipertensiv, că ajută la circulaţie. La fel zice şi Sile Scurtu, toţ în dificultate cu circulaţia — periferică. Din alte pricini, la fel de

temeinică, îl însoţesc Piţu Groby, domnii profesori Dădulescu, Gorbea, Bîrzu şi inevitabilul Liţă... Cu supravegherea maestrului Nane, *Hîrgiogul,* a domnului Gane, *Goliat,* e libertate absolută... Singurul care doarme este Bumbăcea. Tremură, săracul, delirează... Nu vrea să audă de dispensar, unde, de altfel, nu găseşti niciodată pe nimeni.

— N-am nimic, îmi trece... norma... coşuri... bena... Viju.-

E noapte naltă-naltă... Deodată, din mijlocul tăriei, se aud zgomote de luptă care se înteţesc cu viteza unui uragan. Ga din pămînt răsare o ceată de haidamaci, de la „Petrol", în frunte cu renumitul Zacusca, un fel de Terente al speţei şcolare din această zonă. El e de la liceul nostru, dizident, nu vine la şcoală, vagabondează, îşi ameninţă şi îşi atacă adversarii; unii dintre ei profesori, din nomenclatură care va să zică... Zacuscă e na Terente care, însă, face parte din poteră. Ai noştri sînt haiducii. Mai corect e să spunem că ei sînt invadatorii j ai noştri, apărătorii. Agresorii au aflat, se pare, că profesorii întîrzie în sat şi au găsit că e momentul proprice asaltului. înarmaţi cu ciomege şi cu şişuri, dau năvală. Orgolioşi dar şi în avantaj numeric, cei din apărare ies din cetate şi se încinge o bătaie ca-n filme. Scena bătăliei; un platou golaş, cu smocuri de iarbă pălită. Decorul: aceiaşi uriaşi butuci de vie, aliniaţi ca la paradă. Lumină vagă de la eternele surse cereşti. Noi, spectatoarele, bulucite la ferestre şi în cadrul uşilor, admirăm şarjele iscusite ale combatanţilor... Consemnăm prin aplauze şi urale victoria oştenilor noştri, care trec la atac, alungind cotropitorii în afara graniţelor...

Profesoarele n-au gustat defel spectacolul. Se tînguie mai dihai decît troienele, de parcă noi am fi pierdut bătălia, cînd, de fapt, avem numai doi răniţi: unul cu o vînătaie la braţul drept, altul cu o durere suportabilă, la fese... Acum să stăm strlmb şi să judecăm drept. Atîta copilărie — dur3 '

— nici că merită a fi luată în seamă. Dar ce să-i faci daca sînt Intîmplări de ale noastre ? Iar noi — atlt de obişnuiţi, de banali, adolescenţi, toiuşi, cum ar veni.

4

Da. aşa e, după cum am bănuit, tovarăşul secretar Bulicjă *a* jucat teatru, cam slăbuţ, dar teatru a fost, a vrut numai să facă impresie, căci imediat ce noi am dat colţul, a luat-o încetişor, pe de-a dreptul. în sat, unde îşi lăsase limuzina, şi dus a fost... A pretextat că e poftit de urgenţă la comitetul judeţean...

S-a întors azi şi ne-a informat că vine Sanepidul. Să trecem de îndată la făcut curăţenie, lună, să fie ca-n palmă. Pentru început, ne beşteleşte, acompaniat de şeful fermei, două voci, tenor şi alte. Albie de porci ne fac. Animale, pitecantropi, nici în junglă nu 9 aşa... Unii profesori sînt de acord, alţii se cătrănesc, pînă şi tata mormăie înciudat, ca să nu mai spun de „nea“ Sile Scurtu pe care cei doi stăpini îl ameninţă că-1 vor reclama pentru instigare la nesupunere...

Nu-i lucru'curat! Ne apucăm să dereticăm prin dormitoare (îmi închipui ce-i la băieţi), să degajăm împrejurimile de toate murdăriile inimaginabile... Dar cum să faci ordin? ®n haos ?... Gel mai greu e cu WG-urile. Nenorocire, ultima bolgie din infern... Osîndiţii abia mai stau pe picioare. Unii au nevoie de respiraţie artificială... După lupte care au durat -vreo două ore. s-ar zice că teritoriul s-a mai civilizat. Ca faţadă, că fondul a rămas acelaşi...

— Şi-ncă asta nu-i cea mai frumoasă întîinplare, cuvin- tează Buligă arborînd un surîs sardonic în colţul qurii. lîng t ureche. Geea ce v-am spus eu s-a adeverit, ca să vedeţi că eu cînd spun o vorbă, vorbă e, nu rahat... Gredoţi scăpaţi aşa uşor, puişorilor? Nu, tovarăşi, nu, iubiţii mei prieteni ... Vom sta încă două săptămîni aici, pe lîngu cele cit* pind acum. Şi, chiar de nu ne convine vom sta şi cinci şi donTi- xecj şi cinci de. săptămîni, pînă se isprăveşte rnmpnnia a'jri-

colă. Cd n-o putem lăsa neisprăvită 1 Na mai sînt struguri, mergem la porumb» la Griodu___ Degeaba va agitaţi, ordinul no se discută, nu murmuraşi, ştiU cum spune George Goşbua pe care îl citează în magistrala sa cuvlntaie tovarăşul—, n& ştiţi că nu citiţi, degeaba informare politică, degeaba învă- ţămînt politic, degeaba... Nimeni n-are voie să crîcnească !... Ce şcoală ? Asta e adevărata şcoală, a vieţii, a muncii... In procesul de formare a omului nou, a unui tineret care...

Nu-1 mai ascultă nimeni. Mare jale s-a instalat în rîndul unor profesori şi al unor elevi, mai aJes al celor din clasa a XII-a. Mie îmi vine să leşin. îmi şoptesc în barbă că voi trage un chiul cum numai Trică *Brontozaurul* şi *Don Pedro* sînt 111 stare... Unii se bucură că s-a prelungit perioada de pracLirâ. învăţătura e treabă grea. Unde mai pui toate cele- IclU' angarale care te ţin ia şcoală peste opt ore pe zi ?— [di La catedră, ştiu de la părinţii mei, e mai rău decît la ocnă şi în industrie. Norma didactică a devenit insuportabila. . Apoi vin sarcinile .extraşcolare", examenele, şedinţele aproape zilnice, două-trei ore, cercurile, consfătuirile, meditaţiile, Cintarea României, oho, n-am eu spaţiu aici să notez tot re *trebuie*. e *necesar* să facem noi şi dascălii noştri... Dacă la practică n-ai ce mînca, n-ai unde dormi, n-ai.*irm să te speli, *cel* puţin mi trăieşti în temniţă, ci în **naturâ.** niăcar eă natura e uneori atît de vitregă.

A venit Sanepidul. Urmează controlul şi descoperirea Ldptutui că e „o mizerie oarbă"-. Se miră. mai iutii că încă n-am dat ortul popii, apoi se năpustesc, cu o nouă repriză de muştruluieli, asupra noastră. Se referă la lipsa de educaţie, La peşteră şi civilizaţie, la sănătate şi inconştienţă— Ar trebui să ne caute in gură, in urechi, ar trebui să vadă cîţi păduchi şi cît jeg avem, dar nu-i cazul să ne pună ta situaţii penibile.. Amenda o va suporta conducerea fenne*- Niste fripturi în separeul de la cantină, cu ce se mai găseşte pe acolo, şi un portbagaj cu licori gălbui, roze şl roşii.

. S-a prelungit practica şi eu Lungesc vorba. Să aşa este i vorba tragă, sărăcia a mulai. Mi se paze că am cam exagerat cu zăbava. Des-acum vot consemna mai laconic, mei o* mai pierd atlta fxmpt aici nu voi mai înregistra toate nimicurile. O fi el jurnalul *debara.* ladă în care întră de toate,
dar rrici aşa„.

telegrafic. Se aude (ue-a spos doar Mihahcite că an grop de studenţi dât Bncvcşt^ jab conducere» na*
relui poet I. A,, a venit la ferma Grindu, distanţă de 12 Vm. de noi. după ce treci Valea Popilor. Fetele noasUe âu început să trambleze. Băieţii sînt de o gelozie caiaghioejsâ-» Daniela Silivaş a luat trei medalii de aur la Olimpiadă 1 Bravo Daniela 3 Cred c5 urmează telegrama de mulţumire faţă de grija părintească... Bulgarii transmit sece ore pe zi de la Olimpiadă... Citesc dîntr-nn roman mediocru al unui scriitor din Cluj... Conspectez „DamiDismul", fac vreo citeva exerciţii gramaticale şi aîţele cu ablativul absolut.» N-am mai ascultat „Şopîrliţa" de două sSpiSmîni şi nu mai ştiu ce-i în

lumea asta, mai ales că ae aflăm noi acum pe ultimul etaj al miocenului 4in sud-esfcul Europei cum ne-a învăţat Piţu Groby... Domnul Cane prietenul lui tata, ruda de departe cu mama, cu care se potriveşte perfect in ce priveşte orientarea politică, cunoscîndu-mi apucăturile, îmi comunică în mare taină că s-a constituit un comitet european „România", care adună semnături de protest J!) faţă de „anii lumină', organizează demonstraţii în occident, proteste pa la ambasade, contactări ale politicienilor, raportări pe la comisiile drepturilor omului. Bomba *i* între semnatari se află şi Eugen Tonescu] Bundestagul aruncă şi e3 săgeţi otrăvite Sn paradis... Cică ar fi căzut guvernul oolonez... S-an îmbolnăvit Jrei eleve din clasele mai mici.

Doi băieţi au dezerta t_ Nu mă mai plimb pe aici. Efrig .. îmi pare rău că n-am de unde să transcriu un „momeat poetic"

•

Iertăciune, nu mă pot abiine, în momentul de faţă, de lă detalii.

Bumbăcea şi-a revenii, cuib a promis. Cu noaptea-n cap. pleacă la datorie. El a imprimat t> religie, el trebuie sl-î poarte stindardul Deşi, pare-se. sceptrul dirigutor fi revine acum lui Viju. tnij-adevăr. in frunte se află dirigu. !n pofida mişcărilor lente se simte, în modul lui de a reacţiona, an fel de divinaţie care transmite, în jur deopotrivă magnetism şi tentaţia propuisiei_ Şi totuşi Bumbăcea rămîne liderul neîncoronai al Ordinului, nu doar prin faptul că l-a în-temeiat, ci şi prin felul lui abstras şi iradiant prin activismul lui blînd şi mecanic. De altminteri nici nu poale fi egalat în recordul praclic al desprinderii strugurilor **de** pe corzi. *Are o dexteritate uimitoare, efect al unui particular impuls interior, cît şi al exerciţiului înverşunat. Viju n-are încă **experienţă in accst sens şi, pe deasupra, esle mull Drea patetic.** De **aceea patronajul lui este de scurtă durată.**

Mihalache Buligă vrea sâ mai facă o demonstraţie de fată cu noi. Il spulberă pe Viju, acuzîndu-1 de incompetenţa.

— Aici trebe nu -numai elan, tovarăşe, ci şi, în primul rînd, forţă fizică. N-avem nevoie de iluminaţi, avem nevoie de mînă de fier, tovarăşi, de competenţă de clarviziune...

A îndrugat verzi şi uscate, ore întregi, spre satisfactia noastră, care îl ascultăm fascinaţi pînă soseşte timpul de plecare. N-am cules o bobiţă măcar dar am avut multe le învăţat din această opoziţie faţă de Viju. Cineva a numit această situaţie „complexul impostorului" *Pascalopol* (care a sosit de curînd înlocuindu-1 pe Mircea Birzu plecat să-şi susţină un examen) face analogie cu o situaţie dintr-un film al lui Kuorosawa, ceva cu o sosie repudiată care, după ce îşi jucase rol al. vine sS lupte şi *să* mosră alătur; d*[3] foştii lui subordonaţi, numai ca să dea, astfel., cu tifla duşmanilor... Desigur, în tot acest interval demonstrativ şi speculativ Je largă semnificaţie teoretică şi practică, Bumbăcea şi Viju aa lucrat cu osîrdie, în tăcere, ca doi călugări benedictini.

Tot cu amănunte, voi relata şi mult prea strania întim- plare din această seară. Nu ştiu dacă merită într-adevăr, dar mie mi se pare extrem de interesantă tocmai prin caracterul ei neobişnuit.

Mihaela Cosmin ne atrage atenţia că de la o vreme la fermă, noaptea se petrece un fenomen inexplicabil din punct de vedere raţional.

— Cum adică ? Ce vrei să spui ? sărim noi cu qura pe ea, frcmătînd de curiozitate.

— Haideţi să vedeţi, dar în deplină linişte...

Ce să vezi noaptea ! Păi aşa e cu misterul, doar ştiţi versurile : „vraja nepătrunsului ascuns [1] în adîncuri de întuneric"... Să mergem, ce mai aşteptăm *

— Dar, repet, zice Mihaela, să fim cu mare băgare de seamă, fiindcă duhurile se vaporizează dacă.descoperă prezentă omenească...

Ne strecurăm tiptil-tiptil în noaptea cătrănită şi ne pitim în tufişurile de boz... Inima îmi bate în piept, să-l spargă. Ne ţinem respiraţia pînă la sufocare... Pale uşoare de vînt ne înfioară... Mă simt sleită şi-mi vine să dorm... Tîmpla apasă pe umăr...,

— Atenţie! şopteşte *Cameleonica.*

Nu văd nimic. Or fi doar halucinaţii de-ale ei, îmi zic. Ne strîngem mai mult una în alta şi străpungem bezna... lini muşc buza de jos pînă la sînge... Deodată chiar se aude un fîşîit. Apoi, paşi care vin parcă de pe cealaltă lume... Inima nu-mi mai bate. Cad ca într-un fel de somn... Reuşesc să-mi revin, înfigindu-mi unghiile în lobul urechii, pînă la sînge. îmi dau seama că-s vie şi judec. Paşii se apropie de ascunzătoarea noastră... Fac eforturi disperate să străpung pinza de întuneric. Mă ajută o fibră de lumină care se strecoară de la fereastra lui Valerică tehnicianul... Prin faţa noastră, la o distantă de trei-patru metri, identific o nălucă deşirată, un dragon parcă. Merge ondulîndu-se, tot înălţîndu-se ca o cobră uriaşă la cintecul unui fachir. Cînd ajunge în dreptul nostru, îi văd mai bine coarnele şi crupele puternice... Există oare draci de genul feminin ? Căci arătarea are sini care tresaltă în ritmul unduirii... Ajunsă în dreptul fermei vechi, felina alunecă în camera lui Valerică, de unde răzbate o muzică lugubră... Stăm pitite în tufişul .de sub fereastră şi încercăm să desluşim sonorităţi fantasmagorice...

Duminică după amiază nu lucrăm. In primele două săp- tămîni eram scoşi de către vechili, două ore, şi după amiaza, ca să nu ne pierdem reflexele. Am făcut grevă şi am obţinut acest drept, cu riscul ^.de a rămîne datori fermei şi de a fi supuşi unei drastice anchete din partea comitetelor iude- ţean şi orăşeneşti, din partea Inspectoratului şcolar, a direcţiunii noastre şi a altor organe şi organisme. Deci. fiind noi în repaos, plecăm cu maşina lui domnu' Gane acasă, In- tr-o oră şi jumătate sîntem deja en *familie*. Toţi cinci.

— Ce bine-i în bîrlogul tau l se miră tata.

Mama e tot navetistă, vine .deci în fiecare seară acasă. Din această pricină, pentru că nu primesc hrană şi cazare, beneficiază de o zi liberă pe săptămînă. duminica asta lăsată de la Dumnezeu... Acum, pune două cazane cu apă pe aragaz. In vreo trei ore se vor încălzi. Pînă atunci, tata se ocupă de corespondenţă (îi răspunde domnului A. M. din Gluj, scrie „acasă", la Bacău lui „conu Tase"), iar Calliope, care s-a pus bine pe picioare şi pe drumuri, îmi povesteşte cum e „la sfeclă".

— Aici, cu adevărat am sfeclit-o. Nicăieri nu-i aşa de greu, pentru că, fiind această sfeclă cam furajeră, s-a gîn- dit să crească foarte mare, ca-n povestea aia cu ridichea.

Inchipuie-ţi cil de greu se smulge. La unele nici doi băieţi nu pot. Noroc cu doamna Stana Rangu (e profesoara ei de română) că m-a pus în grupa celor sfrijiţi, buni numai pentru cărat la grămezi. Iei o bucată mai convenabilă şi o transporţi la un morman respectabil, cit movila lui Burcel. Aici sint alţi copii care o urcă în remorcă...

Im] spune cu lacrimi în ochi cum l-a lovit remorca pe un coleg de-al ei, de i-a zdrobit piciorul şi şoldul, şi că acum e în spital... Mama i-a atras atenţia să stea la mare distantă de tractor, aşa că ea duce sfecla numai pînă la jumătatea drumului, unde o pasează prietenei - sale Cireşica, o fată foarte îndrăzneaţă, bine legată, vedetă pe la baschet. Ea nu se sfieşte să meargă pînă lingă remorcă şi să arunce sfecla ,1a coş".

Afară-i toamnă, frunză-mprăştială, / Iar viului zvirie-n geamuri grele picuri.,. Oraşul fără copii, toamna, e trist ea
o mînăstirea arsă. Aii dispărut şi zarzavagiii din piaţă, parcă au intrat în pămînt. Se găsesc, în schimb, la aprozare borcane cu mazăre conservată, de cînd bunica domnişoară... Mama este apelpisită, ca de obicei:

— Ce ne facem, frate, în iarna asta că, după cum se vede, toamna nu mai putem de bine ? Pur şi simplu, vom crăpa de foame, în frig şi în beznă... Pe unde umblu eu, pe dealuri şi cîmpii, prin fundături şi răzoare, nu-i decît porumb pipernicit, ce să faci cu boabele, ba mai intri şi în buclue, fiindcă merg cu impertinenţa pînă acolo că te controlează in sacoşă. E o adevărată vînătoare de „hoţi". Copiii care au păsări acasă, sau porc, mai ştii ce, au încercat să ia doi-trei pumni de grăunţe, dar a ieşit scandal mare... Şi ei fură pe ruptele. Miliţienii care stau de pază nu-i văd tocmai pe adevăraţii hoţi... Au fost aduşi cîţiva ţărani să-i ajute pe elevi la strînsul recoltei. Pe aceştia îi caută şi în sin şi în buzunare... Uite, doamna Ţepuş care are gospodărie — ce gro- podărie, cîţiva metri acolo ! — le-a dat fetelor nişte ouă, iar pentru dumneata, boierule, o sticlă de capşunică... Mely, mititica, stă de zece zile pe la piaţă şi pe la aprozare, doar o găsi ceva. Abia a reuşit să ia o plasă de cartofi, cît nuca, mai mult pămînt decît „cartofi".,. Pe-acolo pe unde robotiţi voi, nu se găsesc gogoşari ? Să punem şi noi măcar un borcan... (Sil despre murături, să ne luăm adio de la ele. N-au fost roşii toată vara, de unde să fie murături acum ?... Varză se aude că vor aduce prin noiembrie, prin decembrie, cînd e zăpadă.
De ce aşa tîrziu, nu Înţeleg... Zice lumea că vor veni de prin părţile Sibiului, dar pe-acolo e varză proastă, pietroasă. Mai bine ar aduce carne de oaie şi brînză, ca acum vreo zece-doisprezece ani In urmă... Fasole ne trimite mama de la Flondora, că dacă s-a îmbolnăvit, săraca, nu mai poate veni de Crăciun... La .Ziua recoltei" au făcut nişte standuri uriaşe, cu tot ce vrei. Se uita lumea ca la urs. Expoziţie fără vinzare. După ce s-au expus, dindu-ne cu tifla, produsele au dispărut ca prin minune. In cămările şarlatanilor

— cîr- muirea şi acoliţii ei...

Mama a vorbit două ore fără întrerupere, spre deznădejdea lui *padre.* Are dumneaei un debit verbal cum nu s-a mai* pomenit. Logoreea asta este congenitală, aşa e şi bunica de la Recea, dar s-ar putea să fie şi dobîndită, pentru compensarea unor lipsuri. Materiale... Tata, sperios de felul lui şi mai mult taciturn, se teme de o asemenea pălăvrăgeală „panicardă" ;

— Lasă, dragă, nu mai vedea totul în negru, o să fie mai bine..

— Da, vorba cintecului : „Foaie verdte şi-un dudău, / O să fie şi mai... bine!"

— Eşti tu prea pesimistă, vezi numai partea goală din- tr-o sticlă cu lichid pînă la jumătatea ei.

— încă eu mă refer doar la citeva neajunsuri, că daca ar fi să dau tot pe fată, ar însemna să nu mai termin niciodată şi să se prăbuşească temeliile lumii...

— Spunea cineva că există o impostură a dezolării, şi un prestigiu al văicărelii—

— Ia mai lasă-ne cu citatele şi cu vorbele mari... Nu vezi eă se potriveşte ca nuca-n perete ?

I s-a dezlegat limba şi lui Calliope. Numai Mely tace şi suspină din cînd tn cînd... Ne pare rău de Mely, noi o iubim mult, mult—

Am primit scrisoare de la tanti Catrina. Îmi iau permisiunea de a o reproduce aici şi -de a interveni în ortografie.

Dragii noştri

Am dori ca micile noastre rînduri să vă găsească în *cele mal fericite clipe ale vieţii. Nu ştiu de ce nu ne şerifi că noi nu mai ştim nimic de voi. Noi o ducem bine sîntem sănătoşi ceea ce văjiorim-şi vouă. Vaca a fătat o vifeluşă frumoasă caz iepurii sînt mlncâcioşi şi caraghioşi ne-au* mu-

rit *mai mult de jumătate din găini. Pe la noi n-a plouat toată vara nu s-a tăcut griul nici păpuşoii nici nimic. Via din grădină (restul ne-a luat tot colectivul) s-a uscat parcă i-a dat cineva toc au rămas numai cioatele aşa că maica nu poate să vă mai aducă vin de Crăciun o să aducă numai fasole dacă s-a vindeca s-a îmbolnăvit de nădul plec sîm- bătă cu ea la laşi la Alexandru să meargă la un consult poate o internează. Taica stă toată ziua la taclale* cu moş *To- tleacă şi cumpără vin de la Ochiană vin făcut din* nu *stiu ce 25 de lei kilogramul. Toată pensia de la colectiv cîte 145 lei de persoană o dau pe ţigări şi pe băutură ba mai dau şi ouă. Din cauza asta nu putem cumpăra nimic de la cope- rativă unde nici nu se găseşte nimic* sînt *roiturile g ile goluţe. Am iăcut rost de lemne pentru iarnă puţine şi* scumpe *mai avem şi nişte viţă şi hlujani. Nu ştim ce ne-om tace cu lumina că au tăiat-o iar gaz nu se găseşte nici de leac. Eu am fost la Galaţi* să *cumpăr ceva de îmbrăcat şi de mln• care dar n-am găsit decît pîslari, pantaloni de gaba şi hai n* groase pentru iarnă. Lefter s-a supărat mă gelozeşte*

cică a auzit că mă ţin cu *cineva. I-a spus lui un om care lucrează la Combinat că m-a văzut cu* un *bărbat pe stradă dar eu mă jur pe ochii mei că n-a fost aşa. Turbatul de sol a luat toporul şi a fărîmat maşina de cusut de* nu *mai am acum la ce lucra şi aveam atîta de lucru mai cîştigam şL eu un ban. Umblă tot timpul beat mort nu se mai duce la servici stă cu una văduvă. Cînd vine acasă mă bate şi sparge* fot *ce-i iese în cale cum spune Topîrceanu de urîtul tău iubito şi de dragul nimănui. Din cauza lui şi a lui tăica s-a îmbol-năvit săraca măica. Domnu Căpraru e bine sănătos mai trece pe la noi şi Tache la fel ei au făcut ţuică şi n-au probleme. Mereu întreabă cînd mai vine domnu Muşat acasă că se termină ţuica şi abia au* fdcuf-o. *Contabilul Borşan a ieşit la pensie nu mai face nimic nici la colectiv nici prin alte părţi. Nelu Stan şi-a luat maşină şi a cîştigat cu e/r vii lui concursu judeţean de oină. Cam atît pentru azi.* Vd *dorim multă sănătate şi fericire, dar mai ales sănătate că-i mai bună decît toate.*

Catrina

Trec o oră pe la domnul Marinescu şi-i arăt ce-am mai , lucrat, singură, la limba latină. îmi mal dă cxercitii. mă încurajează zice că am aptitudini deosebite, dar că sînt cam
împrăştiată. Doamna Marinescu, şi dînsa profesoară de română, pensionară, mă serveşte cu dulceaţă, îmi spune ci mama poate fi făloasă că mă are şi-mi recomandă să citesG, pentru înţelegerea prozei, a romanului, *Arca 1ui Noe.* îmi împrumută cele trei volume.

Spre seară, vine în vizită, „pentru trei clipe", domnul Spulber, colegul şi prietenul lui tata, vecin de bloc cu noi. Tot despre practică vorbesc 1 M-am săturat! El, zice, a auzit că practică se va face tot trimestrul întîi. Mama a auzi] şi ea la fel... O fi numai un zvon, fiindcă o asemenea absurditate nici chiar ia noi nu-i cu putinţă... Şcoala unde funcţionează domnul Spulber, o şcoală generală, aflată sus, deasupra Lacului, e mobilizată pe loc, la sortat cartofi în depozitul de la Slobozia... Ce povesteşte domnul Spulber — ţi se face părul măciucă. Praf, mizerie, cartofii — un fel da moloz. Supraveghează eu ochii in patru partidul, uteceul şi miliţia. Tovarăşul Dîrlău de la partid loveşte n>şte copii că „arunca", nu pun cu binişorul cartofii în lăzi. Ii ceartă pe profesori, că nu le-au făcut educaţia, şi porunceşte ca elevii să fie eliminaţi. Auzi, eliminaţi!... El ditamai secretai cu nu ştiu ce vorbeşte de ceva imposibil... Noroc de primul secretar utece care, într-un acces de mărinimie, şopteşte i .Fiţi liniştiţi, tovarăşi, ii vorbesc eu şi-l lămuresc că nu e- xistă pedeapsa cu eliminarea conform indicaţiilor personale date de secretarul general al partidului*. Apoi, cît au fost ploi, am stat sub streşinile magaziilor ca nişte pui rebegiţi... Domnul Spulber mai relatează ceva despre echipa de fotbal locală, al cărei susţinător înfocat este de douăzeci de' ani, că trebuie aduşi jucători

noi, că trebuie schimbat antrenorul, apoi se retrage conştiincios.

La televiziunea română e ceva cu chinezii, nu-mi dau seama prea bine despre ce-i vorba... Apoi se dau secvenţe despre o vizită a marilor noştri conducători la Moscova. Se vorbeşte de o primire, .călduroasă", reprezentînd un nou **Stadiu,** superior, al .relaţiilor **de** prietenie, de înţelegere şi ajutor reciproc avantajos*. In realitate, Gorbaciov nu i-a Intîmpinat la aeroport, iar la Kremlin i-a dat eroului genial o pupătură rece ca gheaţa... Veşnic tînăral Conducător arată şifonat rău de tot. Unde sînt retuşerii să-i înlăture ebîrciturile şi petele urîte, de femeie gravidă în luna a opta Se vor răzbuna ei cînd vor merge, nu peste mult timp. In Coreea de Nord... Acum ni se arată cum s-au întors Et

acasă, cum pe aeroport sînt primiţi de o mulţime entuziastă, cum au fost expediate mii şi mii de scrisori ale oamenilor muncii... Mama de la bucătărie strigă să închidem televizorul, că ăştia mănîncă ciuperci, ori căţaţi ceva la bulgari, *că* acum e gata masa... Nu mai e nevoie să stopăm imaginile înălţătoare, intrucit la ora 21,45 fix, după o oră şi ceva de transmisie, crainica anunţă surizind dulce i

— Dragi telespectatori, emisiunea noastră s-a terminat. Vă dorim noapte bună !

«

Ne-am rugat iui Dumnezeu să dea o torenţială, să nn putem pleca, *acolo,* cu noaptea-n cap... Xi-ai găsit! Cel de Sus tot cu duşmanii noştri ţine...

La ora patru deja sintern în maşina domnului Gane, unde, în afară de dînsul, se mai află şi, profesorul de matematică (nu predă la clasa noastră) Ti ti Pătran, venit de curînd în şcoala noastră, absolvent cu merite deosebite, tînăr şi chipos, se dau în vînt fetele după eL Nici mie nu-mi dis-< place, aşa ca figură, seamănă cu Robert Redford, dar omul e însurat şi dă de înţeles că nu-1 interesează ochiadele ju- piniţelor visătoare... I s-a acordat şi lui un supranume i *Rcre,* iniţialele actorului mai sus numit.» Se spune că e un profesor plin de energie şi ai înt. că nu peste mult timp va lua locul tovarăşei Pleşcan la vitece :

— Nu-mi trebuie mie aşa ceva nici să mă pici cu ceară. Eu am nevastă, am fetită, vreau să fac meditaţii, să-mi iau maşină, vă spun dumneavoastră că vă cunosc de oameni cumsecade... Eu am auzit că Piţu e înnebunit să fie îndrumător utece...

— Nu, precizează domnul Gane, Piţu a jurat că nu se lasă pină nu ajunge secretarul organizaţiei de partid pe şcoală. sau măcar director, dacă nu cumva primar şi prim secretar al oraşului...

Din vorbă in vorbă, la ora şase debarcăm in curtea fermei... Asistăm la deşteptare... Halima, Ţiganiada... E o zi parşivă, dată-n paşte, vorba scriitorului meu preferat. Bate un vinticel rece, numai firul lui... Acelaşi ritual care devine tot mai mult de o monotonie bolnăvicioasă. Am căpătat ticuri, mişcări automatice. Ca nişte somnambuli, fetele şi băieţii se îmbracă, se clătesc cu cîţiva stropi de apă pe miini, intră în cantină şi-şi beau ceaiul leşios, dar care te încălzeşte, Maşinal, îşi iau coşul de la magazie şi se îndreaptă molîu spre ultima parcelă, marginală, unde nu mai găseşti decît bobiţe stăfidite căzute pe jos, sub frunze... Nu cred că mai sîntem jumătate din formaţia iniţială...

încă bate vîntul... Ne ascundem între butucii pe zi ce trece mai golaşi... Tenul nostru s-a compromis în proporţie de nouăzeci

la sută. Al doamnelor profesoare.., să nu mai zic. Mîinile ni-s tumefiate, buretoase, liliachii,' cu cicatrici şi zgîrieturi urîte. Băieţii nu observă astfel de detalii. Nici noi nu băgăm de seamă ţinuta lor care se apropie tot mai mult de cea a Neanderthaiului... Trică şi Valy au dispărut de sîmbătă, or fi plecat acasă, or fi în altă parte, Dumnezeu ştie... Buligă s-a dus la alte treburi şi mai importante,]ăsîndu-l pe Titi Pătran, *Rere,* şef al lotului nostru, pentru că a refuzat categoric această nobilă misiune domnul *Pasca- lopol...* Am uitat să spun că Rere I-a înlocuit pe domnul Sile Scurtu care a fost dus cu salvarea să i se facă operaţie, de artrită, dacă am înţeles eu bine... Corifeii Piţu, Dăbulescu, Liţă, tata, se 'im: ;n vizită de lucru la Cohani, un I.î se află bunii lor colegi George Ciucă, Lae Goga, Grigore Balea e *tutti quanti.* Ziceau că au unele probleme foarte importante de rezolvat... Trai pe noi, ca-n sînul lui Avram ! Cineva a făcui ad-hoc un cîatec pe care-1 intonăm cu mult patos.i

„i\'o; cu *Rere-ăJ nostru-n frunte*
Vom *avea victorif multe,*'
Rere *e un domn frumos Şi*
***muncim* sfînd lot/ pe /os“...**

Pe la ora unsprezece, vîntul încetează, vremea se mai încălzeşte. Grupul se dispersează... Bumbăcea şi Viju umblă năuciţi după bobiţe... Se spun bancuri, se discută şi lucruri foarte serioase :

- Vedeţi voi dealul acesta ? ne atrage atenţia „Pasca-lopol", profui de literatură. îl privim şi îl vedem, îl ştim bucăţică cu bucăţică, tot bătindu-1 de trei săplămini. Dealul acesta, continuă vorbitorul, are o semnificaţie mai profundă. La prima vedere, e pur şi simplu un deal. Pentru mulţij el seamănă cu o Golgotă. Dar noi trebuie să vedem şi dincolo de aparenţe... Iată, pentru psihanalişti, dealul simbolizează înălţimea (mare scofală!-îmi zic in sinea mea), verticalitatea, ceea ce ei numesc „complexul spectacular* sau „complexul lui Iacob*. Toţi rămînem cu gura căscată, nepricepînd mai nîmic... Domnul Telu continuă nestingherit i E aceasta o ascensiune imaginară către înţelegerea de sine.

E un deal sacru I El figurează ruptura de nivel, cum spune Mircea Eliade, trecerea de la un mod Ia altul de a fi... >i credeţi voi că viţa aceasta de vie n-are şi ea sensuri ascunse ? Ea sugerează băutura naturală, lichidul hrănitor primor- • dial. Dealul sacru, băutura sacră... Un filosof francez, Gas- ton Bachelard, care, din fericire, a trăit pe lîngă podgorii celebre, desluşeşte rolul zodiacal al vinului care „înfloreşte la fel ca viţa de vie, elixir al tinereţii veşnice...

Aşa o fi, dar noi simţim nevoia să ne ducem către barăci. Intre timp, unii au şi plecat de capul lor, alţii au ho- tărit de comun acord cu coordonatorii noştri să facă ace[J] laşi lucru, deşi există pericolul să dai peste Mastodont, şeful de fermă, sau peste ajutorul său, Răgălie... Nu ne mai pasă de tărăboiul lor, ne-am învăţat ca ţiganul cu scînteia...

Un grupuleţ, zece-cinsprezece elevi şi dascăli, pleacă la urmă, puţin mai tirziu, pe un drum niţel ocolit. Mai trece din timp, explică *Pasqualette*. Şi e un traseu pitoresc, cu bălării înalte de strajă, cu denivelări care alungă uniformitatea. Uf, ucigătoarea monotonie ! Unde te duci, te intîlneşti cu ea, se ţine scai de viaţa omului... La un moment dat, dăm peste o scenă înfiorătoare, nici în filme n-am văzut aşa ceva... în- tr-o viroagă, cinci zdrahoni urîţi şi bolboşaţi încolţesc o fiinţă în care recunoaştem pe Magy. Ai*fc hainele rupte pe ea, e aproape goală, zgîrîiată şi însîngorată, cu părul răvăşit, zbătîndu-se şi strigînd înăbuşit. Mai într-o parte, linqă un tufiş de mărăcini zace fără cunoştinţă Don Pedro... Noi ţipăm, doamna Eliza ţipă şi mai tare, cei patru băieţi se holbează şi tremură galbeni ca ceara, profesorul Telu-Pri.sca/o- *pol* îşi pierde firea !

— Oameni buni, oameni buni, strigă dînsul. nu se poate, fiţi, vă rog, civilizaţi !

Bestiile aţîţate nici nu ne bagă in seamă... Au despuiat-o aproape complet pe biata Magy, care se zbate tot mai neputincioasă, răstignită la pămînt... Asta a durat cîteva se- cunde. Secunde de groază... Cînd, deodată, se produce minunea minunilor, ceva incredibil dacă n-ar fi adevărat, dacă n-aş vedea cu ochii mei. Profesorul Corbea a pus mîna pe un retevei şi se năpusteşte spre Jhuliqani. Aceştia se desprind de pradă şi-l întîmpină rînjind, două dintre namile scoţind cuţite fioroase. Ceilalţi trei tilhari pun mîna pe ce pot.

— Domuuie Corbea, fii cuminte, că te omoară ! Oameni buni, fiţi rezonabili !„

Noi privim înmărmuriţi. Magy s-a ridicat, s-a acoperi! cu ce i-am dat noi şi-l oblojeşte pe *Don Pedro* care şi-a revenit, dar încă nu-şi dă seama de ce se întîmplă...

— Oameni buni. domnule Corbea...

Mici nu ne dăm seama cum execută *Hercule cel Mic şi Mustăcios o* mişcare bruscă şi, cu bîta, face să zboare cu- lilul din mina unui individ tocmai în mărăciniş. Fulgerător, îl dezarmează şi pe celălalt... Matahalele îl înconjoară, lu- înd poziţie de atac... Pilaf îl vor face! Un ţipăt... închid o- chii pentru o clipă... In secunda următoare, primul care se apropie mai mult de profesor primeşte o lovitură de picior, iu burtă sau mai jos, care-1 culcă îa pămînt, unde rămţne nemişcat, de parcă ar fi murit. In aceeaşi clipă, îl izbeşte pe altul cu joarda peste faţă. Ticălosul îşi duce mîinile la ochi, schiaună de durere şi se prăbuşeşte cu capul în buruieni... Băieţii noştri îndrăznesc să se apropie şi ei.

— Staţi deoparte I le strigă domnul Corbea, în timp ce, ca un cascador, se repede cu capul in pieptul unui nelegiuit, dîndu-l de-a berbeleacul. Băieţii tl (intuiesc şi-l izbesc în gură şi peste nas... Celui de-al patrulea derbedeu domnul Corbea îi întoarce mina la spate şi i-o răsuceşte violent. Un urlet prelung... Ultimul nemernic vrea s-o ia la sănătoasa, dar îl prind băieţii şi-l calcă în picioare... Urmează ceva de domeniul fabulosului. Eroul nostru ii adună pe huligani, ca pe vînat, îi obligă să îngenuncheze şi să ceară, în gura mare, iertare. Parcă-s nişte cîini pentru dresaj. Execută comanda, desfiguraţi. Ca să-i stimuleze, voinicul nostru le scapă cîte un upercut, în timp ce doamna Eliza ii tamponează sin- gele. iar *Pascalopol* stă tot înţepenit. Noi, cu urale victorioase şi cu grijă ocrotitoare faţă de Magy şi de *Don Pcdro.*

— Să anunţăm miliţia... trebuie făcut într-un fel cu ne-norociţii ăştia, e de părere doamna Eliza. Insă profesorul Corbea are o întreagă teorie despre inoportunitatea intervenţiei organului de ordine, un biet miliţian din sat. Rezolvarea legală a cazului este imposibilă. Haiduceşte, ne facem dreptatea singuri. Domnul Corbea Ii doboară instantaneu, intr-o grămadă amorfă, iar noi îi strivim ca pe un aluat murdar...

Cînd am ajuns la bărăci, le-am povestit colecjilor de-a fir a păr nemaipomenitul spectacol. La început, au crezut că fabulăm, că prea e cusută cu frînghie roşie, prea seamănă cu clasicul şi naivul *deux ex machina.* Dar cînd cîţiva băieţi au spus că domnul Corbea, *Hercule cel Mic* 5/ cu Mus- *tctfă,* e şi boxer, karatist şi judokan, n-au mai avut ce zice..» Povestea a stSmit vîlvă toată după amiaza şi cred că va impresiona multă vreme.

Băieţii îl proteguiesc şi îl încurajează pe Don Pedro, noi o compătimim pe Magy. Profesoarele sînt scandalizate la culme. Susţin că agresorii au scăpat prea ieftin. Dar Magy *&* o fată tare

de vîrtute. Şi-a revenit, nu mai plînge, nu mai tremură. Cată chiar să zîmbească r

— Credeam că voi muri... Aţi venit la timp, parcă v-a adus providenţa... Vă mulţumesc... Doamne Dumnezeule mare...

— Şi cînd te gindeşti că puteam s-o luăm pe drumul o-t>işnuit sau să ajungem prea tîrziu la Tocul faptei, remarcă *.madame Pasqualette.*

— Nu totdeauna dramele au şi un *happy end,* reflectează Lady.

Toată lumea cade de acord, că e bine să telefonăm doc-torului Gîmeată, să hotărască dînsul ce se cuvine făcut, s-o ia pe Magy acasă. Ea se opune însă cu înverşunare.

— Tot- se va auzi, Magy, şi vom fi acuzate că am tăinuit, concede profa de biologie.

— Nu, nu, vă rog F...

Noi înţelegem. Magy *trebuie* să' rămină in practică pînă la sfirşit. Pentru că trebuie să rămînă şi *Don Pedro.* EI, din cauză că nu stă suficient de bine cu matematica şi ca fizica, dar şi din pasiune, îşi va încerca norocul la drept. Şi aici se cer referinţe, notă maximă la purtare. Familia Gimeaţă nici nu se gîndeşte la altă facultate decît la medicină, pentru Magy. Adevărata dramă a ei aici se află i vrea să fie alături de *Don Pedro* şi la facultate. Să vedem cum se va rezolva încurcătura, fiindcă Magy se pregăteşte, în particular, la biologie, chimie şi fizică, de trei ani, de cînd a căzut la admitere la liceul sanitar... Altminteri ce credeţi că doctonrt GSrneaţă, dacă n-ar fi refuzat categorii Magy, nu i-ar fi procurat certificat medical odraslei sale, •pentru a o scuti de practică? ^

Mai spre seară, au venit doi oaspeţi de soi : Liviu Mo- raru şi Tino Gonstantinescu, care au progenituri aici, în tabăra asta epopeică. Tot cam în acelaşi timp se întoarce .la vatră“ şi delegaţia noastră, care a fost în vizită de lucru la ferma Cohani. Vine însoţită, pentru contravizită, de gazdele lor de acolo. Acum, foştii oaspeţi îşi ian rolul de amfitrioni. AchialH musafiri an adus, pentru mai multă si- guianţă, două bidoane, dar precauţia e de prisos, deoarece căpeteniile noastre sînt ultradotate.

— Fiţi, domle, serioşi, că vă înecăm în lichide, se laudă inepuizabilul *Lifă.*

— Eu ştiu o vorbi dreapti .* ci şi-i mult nu strici. Ş-a- poi, vorba şeea: poftim pungi lamasi, daci ţ-ai adus de-a- casi. A vorbit domnul profesor Gheorghe Coman, căruia năzdrăvanii de băieţi îi zic *„Jiji Rupi-Creta",* ori simplu *„Gigi",* ori *„Rupi-Cieta",* pentru-că, moldovean fiind, aşa recomandă el cînd creta scîrţîe strident pe tablă. Elevii săi îl iubesc nespus, pentru că e tobă de carte şi are un suflet de aur. Şi o figură nostimă. E scund, capul

mare, îndeosebi urechile, parcă-i Mutulică din *Albă ca Zăpada şi cei şapte pi-_licî...*

Ar fi fost mai rău cu mincarea şi cu tăria, dacă n-ar fi avut grijă de asta domnii Tino şi Liviu, care, cum-necumj au adus udătură şi de-ale gurii ce nu-ţi trece prin minte, pînă şj rom .Havana" şi raci fierţi... Şi se întemeiază praznic serios. *Rupi-Creta* aproape că epuizează repertoriul lui Dumitru Cănănău *şj* al Sofiei Vicoveanca, domnul Tino îi răspunde cu canţonete italiene, intr-un registru mult prea tnalt, Viju îi priveşte descumpănit- Intre cele trei tabere, băieţi, fete şi cadrele conducătoare, au căzut barierele. Dacă in primele săptămâni n-aveam voie să stăm unii la alţii In barăci, acum nu *se* mai face nici o discriminare, nu mai există nici o restricţie. O, nu e vorba' de promiscuitate, ci de liberă circulaţie, ca în cele mai autentice democraţii. B tot o foşgăialîT Piţu vine şi pupă pe cine apucă, lăcrimînd. duios :

— Sinteti nişle._ le-lepre... Eu... eu vă._ vă iu-iubeso pre voi..- -

Domnul Dăbulescu, zis *MSieJu,* joacă fotbal cu cîţiva băieţi în semiîntunericul de afară, care devine încet-încet Întuneric... In hangarul .corpilor didactici" intră şi iese, a- cum, dne vrea...

Şi totuşi a venit doctorul Girneaţă. Cum, doamne, de a şi aflat ? Cu siguranţă, telefonul de la birouri e de vină..j» Sub nici o formă, Magy nu vrea să plece acasă. Ameninţa că, daca o forţează, se sinucide! Doctorul Gîmeaţă rămîne în noaptea asta la petrecere. Lui îi plac romanţele. Şi le interpretează excelent...

Măiestrul Nene, *Hhciogul,* îşi încarcă maşina cu saci de plastic plini cu bobiţe, la care au lucrat în ultimele zile ser-?

9i;

vii săi din clasa a IX-a. Pleacă ia noaptea asta să-şi ducă agoniseala acasă... Numai de nu l-ar prinde miliţia. Nici într-un caz, are geniu în a se fofila. E a patra oară de cînd li' reuşeşte „figura"...

Carnavalul continuă... Mîine, în zori, jumătate dintre noi va pleca la Valea Domanului, cealaltă jumătate, din care fac şi eu parte, se va îndrepta spre Grindu, unde sînt studenţii...

Fiindcă m-am trezit dimineaţă la ora trei şi fiindcă a fost azi o zi atît de zbuciumată, mă simt frîntă şi mă cula mai devreme, pe la unsprezece...

Brrrr — Ce frig e astăzi! A căzut brumă groasă, ca o ninsoare. Mai-mai să îngheţe apa la „spălător". Schimbarea decorului ne încîntă. E interesant să ai nasul jupuit de soare şi de vîntoase şi dintr-o dată să-ţi clănţăne dinţii în gură... Băieţii ne stropesc cu apă apropiată de zero grade şi iese un vacarm de ţi-i mai mare dragul. Ţopăim, tropăim pe loc, cu mîinile în buzunare. De la o vreme, o dăm pel rock. *Don Pedro,* mortul de ieri, se arată a fi, acum, cel mai viguros. O învîrteşte ca zărghitul pe Magy care, vedem noi, sg mai resimte totuşi după şocul suferit... Ana e melancolică. Pluteşte pe alte tărîmuri... Tiby îmi povesteşte ce-a fost aseară, după ce eu m-am culcat. Lui i se par întîm- plări „neverosimile", mie — puerile. Că Bumbăcea a plecat astă noapte acasă, că l-ar fi luat Nene cu maşina... Nene „şi-a făcut plinul" şi nu se va mai întoarce, trebuie să-şi facă ţuica, are cazanul lui... Că înlocuitorul său este maistrul Terlongu, venit cu o cantitate enormă de „aghiazmă*, In butelci şi în propriu-i organism... Că Viju a părăsit cîm- pul de luptă, unde nu mai avea nici zare de inamici, s-a întors la domiciliu, s-a culcat numaidecît îmbrăcat şi, instan- taneu, nu s-a mai auzit nici in cer nici pre pămînt... A venit Zacuscă, să-şi ceară iertare, nu se ştie, că a îngăimat ceva, sau să-i bată pe profesorii Sile Scurtu, care nu mai e aici, şi pe Viju, care e insensibil la astfel de provocări... Numai pe ei a intenţionat Zacuscă să-i înjunghie, şi vreo cîţi- va colegi. Domnul Dăbulescu, *Măreţu,* a vrut să-l dea a- fară, dar Zacuscă i-a spus eu lacrimi în ochi că pe el îl iubeşte cel mai mult şi pe domnul Pietrăreanu... A plecat pe la unu noaptea, nu se ştie unde... Şi, auzi, ce miracol s-a mai petrecut. Fiind frig, „Texanii" au făcut foc mare, de era să plesnească soba... A intrat maistrul Teralongu, tulburat .psihic şi fizic* i .Bauă, nenorocitilor, ce-i fumul ăsta ?... Ce-i dogorea]a asta ?... O să vă asfexiaţi, băăă !... Vă treziţi douăzeci de cadavre, mîine... Daţi-mi o lanternă !.„ Băi, s-aude ?“ Cineva ii dă o lanternă, că bec nu mai există de mult... Maistrul deschide uşa de la sobă, se uită înăuntru, ia toată provizia de apă şi o azvîrle peste

jăratic. Apoi a ieşit boscorodind : .Douăzeci de cadavre... vă treziţi... mii- ne...“ Prea puţini şi degeaba s-au culcat înainte de ora trei. De aceea tragedia a fost azi mai mare decît oricind, deşi trezirea a avut loc tot la ora şase. Teralongu şi Liţă s-au strecurat ca nişte feline pe uşă şi au spus cu glas blînd i .Gata, băieţi, hai deşteptarea!* Neconstatînd nici o reacţie din partea noastră, au dat frîu liber temperamentului lor vul- camr şi, într-un glas, au emis un urlet care ar fi speriat pl- na şi pe un antorpofag : .Sculaaareeeaaaa !...* Dar cum nici îndemnul acesta, care ne înfundase urechile, nu-i deajuns, s-au năpustit asupra paturilor noastre, smulgind păturile şi emiţînd imbolduri vocale cu două octave mai sus...

Vom merge la cules porumb. Cînd vor veni autobuzele, care nu mai vin... Şi ce rău ne pare 1 Rămînem în ocolul' nostru, pe această insulă misterioasă. Şj aşa sîntem datori vinduţi... Intre timp izbucnesc patimi violente. Cine să meargă la Valea Domanului şi cine la Grindu ? Teritoriul acesta din urmă are dezavantajul că e mult mai departe de matca noastră, dar reprezintă, pentru fete, marea ispită de a se în ti l ni cu studenţii... Ostilităţile durează mai bine de două ore. In sfirşit, se ajunge la un compromis i nu se mai tine seama de grupe. Se fnscrie care unde vrea... Trebuia să ne fi gindit de la început la această soluţie. Şi nu ştiu cum se face că rezultă o repartizare echilibrată. Doar cîţiva băieţi în plus, prietenii noştri, pentru Grindu. Căci şi eu voi merge la Grindu, pentru că aici se înscrie şi tata care vrea să-l înlîlnească pe poetul universitar, cunoştinţă bună de la simpozioanele băcăuane...

Bine că nu mai vin autobuzele! In schimb, vin două persoane distinse, parcă din altă lume, în comparaţie ca sălbăticia noastră. Sînt ziarişti I Wn reporter şi un fotoreporter de la presa judeţeană, o foiţă minusculă care apare o dată pe săptămînă. ba cu o magistrală cuvîntare, ba cu a .vizită de lucru", ba cu nişte osanale în versuri şi în proză.

Rareori se acceptă cite o ştire sau cîte un articolaş despre „probleme" din judeţ. Acum, în campania de recoltare, se admite o excepţie, ba chiar se recomandă să se întocmească reportaje, să se ia interviuri la faţa locului. *Rara avisl* Şi. ei sînt emoţionaţi şi noi cotropiţi de curiozitate să vedem la treabă asemenea fiinţe ciudate...

Mai întîi, sînt selectaţi, pe sprinceană, ciţiva elevi. Mai arătoşi, mai bine echipaţi, stîrnind invidia şi mînia celorlalţi. Ziariştii, versaţi, găsesc repede rezolvarea. Să intre toţi în parcela din faţa bărăcilor, care e deja culeasă, înzes-> traţi cu coşuri şi cu alte

ustensile pentru cules. Cei aleşi să stea grupaţi. Către ei se va îndrepta cu folos obiectivul aparatului fotografic. Către ceilalţi numai de formă.

— Nu contează că nu-s struguri, in fotografie nu se vede... Simulaţi că rupeţi struguri! Cit mai firesc... aşa... ztm- biţi, zimbiţi... nu spre obiectiv... aşa- foarte bine.»

Totuşi, pentru operativitate, reporterii apelează la ci- teva persoane mai reprezentative: *Mastodontul,* şeful fermei, profesorii Pietrăreanu şi Rere, profesoara *Pasqualette i* secretarul *utece* pe şcoală, Alin Torian, fiul şefului de sindicat din şcoala noastră , Mirel Palada, Dana Tănase şi eu. Eu, fiindcă sînt viitoare filoloagă şi că am „fler". „Gaşca* asta, cum ne numeşte Laurizzio, trece pe la cantină, prin barăci (la băieţi, catastrofa se află la noi cote), pe la birouri... Imagini — să umpli un album— Cel cu aparatul, o prăjină cu mustaţă, gîngăveşle mai intens decît genialul cîr- maci. E un tip seducător, are un farmec al său, inefabil, in ciuda faptului că prin pantalonii raiaţi se observă bine că-i cam crăcănat. Reporterul e un bărbat mai atrăgător decît fotograful. De talie ţnijlocie, cu un început pronunţat de calviţie, el electrizează prin vioiciunea spiritului, prin subtilitatea observaţiilor. Două mici inconveniente : în expri- marea-i foarte fluentă introduce un „ăăă", apoi din cînd în cînd rîgîie şi zice „pardon*.

— Ei, şi acum, permiteţi- Domnu' inginer, ăăă, cum a- preciaţi perioada de practică agricolă, ăăă, a elevilor, care consideraţi că sînt, ăăă, realizările şi nerealizările ?... Pardon [1]

— Eu am să fiu scurt dă tot. Rezultă din activitatea depusă dă tinerii lucrători că iniţiativa competentă a organelor superioare, la recomandarea secretarului general, îşi arată roadele... Din păcate, mai avem şi lipsuri. Aceşti tineri culegători n-au fost sprijiniţi îndăajuns dă către viticultori şi
dă aceea a ieşit o bălaie dă joc, dă unde şi contravenţiile băneşti care vor fi puse pă seama acestor tineri lucrătorii Dar producţia noastră dă struguri este dăstul dă bogată şi erea şi mai mare, dacă n-ar fi fost abaterile dă care v-am vorbit. Doamna *Pasqualette* arată că sînt condiţii extrem de grele de cazare, un adevărat „ghetou", că şi strămoşii noştri, ai speciei umane, aveau „caverne" mai elegante...

— Am văzut, tovarăşa profesoară, am vă?ut, am notat, ăăăă, se vor lua măsuri, vom publica... Pardon I

— Eu nu ştiu cum vine treaba asta cu producţia, intervine domnul Pietrăreanu, vîrîndu-şi degetele greblă în parul dens, dar în anii trecuţi erau struguri, mai mulţi sau mai puţini, în anul acesta producţia nu-i nici pe sfert... La mine în grădină, la Bănesti, pe un teren moştenire de la socru- meu, din douăzeci de butuci, am făcut mai mulţi struguri decît aici într-un hectar... Să mă

scuzaţi... Elevilor noştri li s-a dat norma pentru o sută de coşuri pe zi, dar struguri au fost aşa de puţini, că ei abia au reuşit să facă zece coşuri... De aceea chestia cu amenda.»

— Da, e ceva de domeniul fantasticului, intervine Re/e. Eu voi face reclamaţie, sus de tot, despre toate fărdelegile care se petrec în această babilonie... Avem voie la critică ?

— Da, e normal ce spuneţi dumneavoastră, ăăă, noi, presa, trebuie să relevăm adevărul, ăăă, să ascultăm ce o- pinie are tineretul— Pardon, Alin Torian vorbeşte de „condiţii bune", de „program riguros", îl apucă tuşea şi nu mai poate continua... Mirel Palada insistă asupra meniului care a fost tot timpul numai margarină, marmeladă, ceai sălciu, mazăre cu „şorici nebărbierit"... Dana Tănase descrie locurile pitoreşti, frumuseţea muncii, adolescenţa fericită, frigul insuportabil din camere, toamna cu bogăţiile ei „inestimabile"... Eu nu mai am nimic de adăugat...

— Toate bune, glumeşte spiritualul reporter, toate bune, ăăă, dacă stai şi nu te gîndeşti prea mult... Căci, în fond, intre gîndire, ăăă, şi acţiune există un raport invers proporţional, ăăă. Nu-i mai puţin adevărat, ăăă, că între teorie şi practică există o legătură indisolubilă, ăăă, dar acestea nu-s consecutive, ci succesive... Pardon !

N-au mai venit autobuzele. Fiecare face ce-i taie capul... Eu conspectez din „paşoptişti" şi termin de citit *Războiul sfîrşitului lumii* de Mario Vargas Lloşa. Excelent! Atîta forţă narativă şi expresivă n-am mai văzut- E un crescendo captivant, la un moment dat cam obositor, pentru ca, mai

apoi, să sc ajungă la explozia finalului. Sfătuitorul, un alt Isus Hristos, e un personaj extraordinar, fabulos. Ieşite din comun sînt şi celelalte personaje... Aşa aş vrea să scriu şl eu, dacn voi scrie vreodată...

Azi nu mă simt prea bine. Lady nici nu vrea să audă de deplasarea mea la porumb... Nu, nu e cazul de dispensar (care dispensar ?), nici de medic, nu, doar ceva odihnă şi nişte ceaiuri fierbinţi. Il lămureşte pe tata să nu facă opoziţie. Ba, mai mult, aranjează în aşa fel, să rămînă cu mine, de planton şi ca soră de caritate. Ana cea blîndă, şi melancolică şi teribil de îndrăgostită... Stau în pat. Ana e la bucătărie, după margarină, marmeladă şi mult ceai. De a- fară se aude zumzetul colegilor. Strigă lozinci şi clntă i

Hai, lele, pe deal* In *sus La
cules de cucuruz...

Apoi se aud dihăniile de autobuze scheunînd, grohăind. Un acordeon le acompaniază. Şi voci care ritmează aprig i

Da, da, muzica
însoţeşte dragostea Da,
da, muzica Ne-ncălzeşte
inima...

Zgomotele se îndepărtează, se aud mai încet, tot mai încet... Linişte-n văzduh şi pace pe pămînt...

Ana mă doftoriceşte. Mă frecţionează pe frunte, pe tîm- ple, pe gît.

— N-am nimic, îi spun. îmi trece... Ai să vezi.

Sorb trei căni cu ceai fierbinte. Nu mi se mai pare leşios. Poate mi l-a făcut special... Ameţelile mă mai slăbesa Simt în tot corpul o nesfîrşită toropeală... Apoi nu mai simt nimic...

Am dormit trei ore. Cînd mă deştept, surpriză. Pe un pat, folosit drept scaun, Tiby. Şuşoteşte cu Ana... N-a plecat la cules de cucuruz, cînd a aflat că mi-e rău şi rămîn .acasă". E şi el „planton" la băieţi. A măturat, a întins paturile şi acum arde gazul. Ana se preface că are treabă şi iese; ca să ne lase singuri. El se aşează pe patul din faţa mea,, îşi trece mîna prin părul meu, îndelung.

— Ce cuminte eşti... blîndă.. moale.

— Somnoroasă, îi spun încet.

Tace. îmi ia o mină între mînile lui şi o mîngiie, ca cum ar vrea să o Încălzească, deşi a mea e caldă, iar aLe lui sînt reci... închid ochii. Nu vreau să-i vadă umflaţi de somn. El îşi închipuie asta ca o invitaţie şi mă sărută prelung, parcă fără oprire. Şopteşte în transă :

— Eşti blajină... cuminte... şi bună... şi catifelată...

ti recomand să citească şi el *Războiul slîrşitului lumii* de Llosa. Am vaga impresie că n-are chef, cu toate că se arată foarte interesat

— Da, da, o citcsc neapărat... Dar cînd ? Aici nu se poate citi... Nici măcar o problemă la fizică n-am putut, n-am avut timp să rezolv...

— Te duci frumuşel, acum, în dormitor la tine şi-i dai drumul... Ai la discreţie pe puţin opt ore.

— Cu alte cuvinte, mă alungi...

— N-ai înţeles bine. Am spus numai că, dacă .viei, îţi găseşti şi timp, oricît de puţin, pentru lectură.

Nu ştiu dacă l-am lămurit, dar a luat cartea, cu o delicateţe ostentativă, şi dusu-s-a. Pînă vine Ana, am timp să-mi adun „hîrţoagele* lingă mine, in patul dur de fier, cu plasă de sîrmă ferfeniţită, sub formă de covată. Dacă s-ar legăna, ar fi ca un hamac... Mă gîndesc că lectura cărţilor de literatură nu prea are trecere la colegii mei. De fapt, prea puţini mal citesc. Şi cînd te gîndeşti că Miron Costin spunea, acum vreo patru sute de ani în urmă, că .nu iaste alta şi mai frumoasă şi mai de folos în toată viaţa omului zăbavă decîtu cetitul cărţilor”... Mi-1 amintesc şi pe Bacon i .Vorbirea îl face pe om prompt: scrisul îl face exacţi iar cititul îl face deplin". Dar, pe semne, că atunci efa într-ade- văr mai multă zăbavă pentru treaba asta, în ciuda războaielor de 30 de ani, de o sută de ani... Iar cărţile erau aşa de puţine... Pentru noi, disco şi tocitul manualelor ţin loc de lectură... N-am văzut nici un film, nici o piesă de teatru In care eroul principal să aibă ca îndeletnicire constantă cetitul cărţilor... ar fi fost o raritate, o premieră mondială... Nici în cărţi nu prea citesc personajele ,• fac de toate, fao orice, numai de citit nu... Ce-ar fi să scriu eu un scenariu cinematografic în care cei doi eroi, pe lîngă muncă, iubire, excursii, dans, politică, drame de conştiinţă... au şi pasiunea mistuitoare a cititului ? Ceva cam fn genul „abaţiei" din *Numele Trandafirului...* Nu, totul să se petreacă numai în- tr-o bibliotecă şl fără devieri erotice, poliţiste sau mai ştiu

C-da 35 coala 7

1
0
4

eu CUIB... Nu mi-e prea clar, in ce fel ar trebui să fie, dai itleea merită atenţie. Mă amuz în sinea mea de ce-i poata trece cuiva p<rin cap cînd e singur şi aiurit...

Ana m-a lăsat o vreme cu .terfeloagele" şi, după aceea, simţindu-mi pulsul, exploalind momentul şi răspunzînd imtoLdului său ele spovadă, a continuat o mai veche poveste. simplu :

— *Era astă-primăvară. O vreme splendidă, total opusă ccici de acum. Eu Încă mă mai simţeam derutată în istoria amoroasă cu Cornel. încă mi se părea anormal ca primul meu prieten mai serios — că avusesem plnă atunci prietenii, cu băieţi de vîrsla mea — să lie aşa de vîrstnic şi aşa de îndrăgostit. Dădea semne, din ce în ce mai evidente, de ardcaie, de împătimiie, nici nu ştiu cum să mai zic. Iar eu imi făceam atîtea scrupule... Plimbările noastre au Iost* fiu-! *moaşe, ne-am dus la Ulm şi la colelărie, dar n-am acceptai sub nici un chip să 'merg la un „ceai" cu el. Atunci cred că şi-a dat seama că sînt un fenomen... Fetele de vîrsta mea, ehei Nu eram dezinvoltă, reacţionam crispat,* ce *mai înco- lo-încoace, nu ştiam ce* e *rău şi ce e bine...*

Odată, ploua foarte tare şi Cornel venise lâ poarta căminului, să ne vedem. Eu avecun *umbrelă şi am ieşit... M-am uitat peste tot, l-am văzut opărind din holul urmi bloc apropiat. In mamenlul acela, mi s-a păiut că* sîntem *într-un film, eu o mică orfelină, el un cavaler atrăgălor. Era în haine de otitei. M-a tulburat. Eram şi intimidată şi Îmi venea să şi rid... M-a sărutat pe frunte, părinteşte. Aşa am avut impresia. Hainele acelea îl făceau şi mai matur. Am simţit şi mai acut diferenţa dintre noi, de vlrsta.„ Mă obseda întrebarea .•* de ce xnâ *caută cu atîta insistenţă ? Căci în fiecare după-a- miază venea la mine. Şi din întrebarea asta, altă întrebare* i *de ce ţine la mine ? Altfel spus: de ce tocmai cu Acum toate astea mă duc cu gSndul la cartea Anişoarei Odeanu* Intr-un cămin de domnişoare. *Intr-un fel, aşa se întîmpla pe vremea bunicii... Plecam cu el, nu-mi făceam probleme că se* putea *să o pun în alertă pe pedagogă, „domnişoara". Bineînţeles că a aflat şi, după ce m-a muştruluit bine, m-a pus sub interdicţie. Au urmat zile grele pentru el. Şi pentru mine. Nu ne mai Sntîlneam decît simbăta cînd noi, internistele, eram libere să mergem la casele noastre sau să ieşim •ăn oraş*

l

Intr-o simbătă după-amiază, am plecat cu el. A plouat tot timpul . Pe el il sîcîia ploaia, pe *mine mă incinta: Ploaia* dansa *împreună cu noi, | Se veselea cînd mergeam amîndoi... mergeam de mină, să avem acelaşi ritm... tn fata căminului, cîteva „domnişoare' se pierdeau în întuneric şi în braţele însoţitorilor, sub răpăiala ploii. Se făcuseră bălţi de* apa. *Comei mi-a propus să mă treacă în braţe. Am rămas o eiipă indecisă, dar am acceptat, curioasă dc ce-o să se în- tîmple.* M-a *luat aşa, cum se trec miresele pragul, şi.* eu rî- *deam şi-mi plăcea cum mă ducea aşa, pe sus... Nu-mi era ţuşine să mă vadă tetele fi băieţii din fata căminului, care nici nu ne băgau în seamă, avînd ei treburile lor personale...*

Începusem să mă -obişnuiesc cu el, îi simţeam lipsa Aş- teptam tot timpul să vină, să mă ia din „garnizoana“ aceea. Eram ca doi militari in libertate. Suferearn şi ne bucuram împreună... Nu ştiu dacă mă îndrăgostisem de el. Vroiam numai să comunic astfel, *cu cineva. Alegeam calea cea mai simplă a regizării unor situaţii nesemnificative, dar mereu mi se părea că el nu înţelege îndeajuns. Şi atunci, fără să-mi fac vreo problemă (şi rău am procedai, trebuia să-mi pun dinainte întrebarea şi să-mi răspund: poale fi asta o cale ?), am început să vorbesc. Dar, de fapt, vorbeam pentru mine. Aveam însă, In acelaşi timp, credinţa şi speranţa ascunsă că măcar o parte din cuvintele mele* vor *găsi un ecou care să nu le deformeze prea mult. Şi pentru că mă întrebam unde greşesc, îmi pot răspunde acum că am greşi} încercînd să pun semnul egalităţii între două entităţi diferite. Şi eram atît de diferiţi, îneît astăzi înclin să cred că numai* o *forţă uriaşă, ilogică, era singurul rost de a ti împreună...*

Ori am obosit eu, ori Ana a devenit incoerentă, ori e prea subtilă, nu mai reuşesc să o urmăresc. îşi dă seama şi amină povestea pentru vremuri mai bune...

■

Chimlcuţa a fost internată de urgenţă la spital. Diagnosticul, după cîte am înţeleşi fibron pulmonar. A dat ochiî peste cap şi s-a prăbuşit. „Salvarea*, maşina domnului Corbea, o transportă la policlinica din orăşelul nostru, tn locul sărmanei profesoare a venit domnul Rupi-Creta de **la** Q>* bani. Din trei motive **a** fost trimis aici i **a** fScut grevS treă zilq, revendicînd mîncare mai bună pentru elevi şi mai mIJţi „carburanţi" pentru dascăli f s-a certat la cuţite cu un tehnician de acolo, l-a îmbrincit şi l-a cam ciufuliţi nu maij are grupă, toţi combatanţii au părăsit frontul, se pare că la sugestia lui, sau asta e varianta bîrfitorilor...

La porumb e mai chinuitor declt la vie. In primul rînd, pentru că stăm toată ziua pe cimp, nu ne mai ducem la cantina noastră, la baraca noastră decît seara tîrziu. Foarte tîrziu., de regulă. Autobuzul are totdeauna cîte ceva deranjat. Rablele astea trebuiau demult trimise la casat, nu să ne facă nouă zile fripte... Şi e greu,

tare iritant, că săbiile a- cestor aspre graminee ne zgiriie, ne scrijelesc, ne taie feţele, mîinile. .Developatul" şi, ruptul ştiuleţilor ne produc umflături şi dureri la Încheieturile calinilor. De aceea cei mai mulţi preferă să care coşuri umplute cu porumb la grămezi sau să încarce in remorci... Şi mai greu e pentru dragii noştri coordonatori care trebuie să ne dea exemple personale şi, mai ales, să ne stăpfnească. Nouă ni-e milă de dinşii, dar de noi ni se rupe inima. In porumb te pierzi u- şor, mult mai uşor decît în vie. Nici nu-ţi dai seama cînd clin grupă s-au vaporizat forţele de muncă.

— Unde e Camelionica ?.

— A terminat rîndul.

— Cum să-l termine, că-i neatins ?

-— Păi nu-i rîndul ei.

— Dar al cui este ?

— Nu ştiu.

— Al cui e rîndul acesta ?

— Nu ştiu.

Sau o altă arie, într-o a'in tonalitate :

— Tu pe care rînd eşti ?

— Pe acesta.

— Văd că e cules...

— M-am grăbit...

— Ia rîndul acesta !

— E Laurizzio pe el. Şi Roxy Cireşeanu...

Bunii noştri magiştri se lasă păgubaşi. Noi o lăsam şi mai moale. Cînd iată că apare vechilul, un tehnician mai viforos decît Cingis Han, şi interpretează aria calomniei. Că sintem nişte lichele, nişte puturoşi, nişte netrebnici... înjură de-i trăsnesc fălrile. Şî are fălci ascuţite ca un bărzoi, că poate lesne să mănînce dintr-o sticlă. *Rupi-Creta* se enervează i *•- — Te bag în mă-ta, mocofani... DupS ci c! ai capu mic lt mai stă şt creierul lejer ln el...

Jandarmul se congestionează, mestecă sudalme apocaliptice şi-şi ia tălpăşiţa, amenlnţlnd că o să vedem noi în* dată ce-o să păţim.

— Du-ti învîrtindu-ti, c-acu pui mîna pi-o jordie...

— Măi, copii, nu vă jucaţi cu focul, încearcă tata să ne aducă pe calea adevărului.

— Eu v-am spus că o să daţi de dracul, se nelinişteşte Uţă. N-am vrea ca din cauza voastră să fie pătat numele liceului nostru. Ia treceţi voi pe poziţii şi — la asalt, înainte marş!

Noi am mai face cîte ceva, dar sîntem prea istoviţi. Ne-a ajuns cuţitul la os. Doar ceva glume mai sîntem în stare să facem. Ne împrăştiem ca potîrnichile. Tata şi lady se duc pînă în capătul celălalt al lanului să vadă cît mai a- ▼em de cules. *Rupi-<Sreta* şi cu *Pasqualette* vorbesc, La două limbi, probabil despre mizeria învăţămîntului românesc, mul* tilateral subdezvoltat. Se pare că el îi spune şi bancuri, cil „franţili" — cum o dezmiardă bărbatu-

său, domnul Pascal
— rîde homeric cu *Le riie* de Bergson în mînă... Admira* toarele lui *Rece* se strîng ciopor în jurul lui, îi sorb discursul despre fărdelegile care se petrec In această babilonie — practica agricolă —, despre reclamaţiile pe care le va întocmi... Fetele suspină de admiraţie, tl privesc cu pasiune şi-l trec în rîndul nemuritorilor Zorro, D'Artagnan, Pardail- lan, Simon Templer. Camelionica împinge afecţiunea la limita maximă. Ii cere voie lui fiere să-i şteargă de pe faţă O'dîră de ţărină. îşi scoate batista albă-albă, special păstrată pentru asemenea tmprejurare, şi zăbovește în actul i* genic, pe bărbie, pe obraji, cu infinită delicateţe în jurul ochilor *gris-fei,* pe frunte... Noi, celelalte adoratoare ne simţim frustrate, sîntem invidioase pînă la lacrimi. Popleacă e mai gelos decît maurul Iris, intr-o pornire nestăpînită, li cere Cameleonicăi să părăsească zona, pretinzînd că mai multe impurităţi, dacă e la o adică, se găsesc, iată, pe blu- ta de trenţng a lui *Rere.* Şi se lansează într-o vie acţiune Ae curăţire. Rere tot spune eă „nu-i cazul* şi că se gîdilă..

O voce ca o sirenă de vapor răzbate pînă hăt departe i
— Ian poftiţ toată lumea in pauzl di masî !...

Scoatem strigăte de atac şi ne repezim la capătul lanului unde avem sacoşele cu merinde, hrană rece i un coltuc de ptine neagră şi crudă, o bucată de salam cu o cu

loare ce bate uşor către verzui, o bucăţică de brinză cu o* gust suspect dar care intră foarte bfue in combinaţie cu roşiile trecute demult prin frig şf brumă, roşii suferinde, ftt- rate de băieţi de pe o tarta destinată aprovizionării pieţei cu murături, dacă le-o mai culege cineva... Cînd ne era firme a mai dragă, se aude bfzîitul unei limuzine care stopează snbit în dreptul nostru. Din ea, coboară bărroiul însoţit de două personalităţi. Il recunoşteam numai pe şefuL fermei, nn omuleţ cam zbanghia şi albinos ca un ou de molie. Al treilea e un tovarăş mai mare In grad, după cum reiese din atitudinea celorlalţi, din aplombul său şi din vocabular ol mai colorat. Tovarăşul, destul de obez, bagă groaza în. noî cu caninii lui de morsă turbată. Ipochimenii, pe rmd sau în cor, ne fac trîntori, obraznici, neruşinaţi, lichele, nenorociţi, mişei, dobitoci, vandali, sabotori... şi alte sinonime'. Profesorii sînt nişte Papă-Lapte, indolenţi, instigatori Ia grevă, conspiratori, subversivi, duşmani ai patriei. CI ef vor informa miliţia, procuratura generală şi securitatea stătu fui...

— Tovarăşi, vă rugăm să fiţi mai decenţi în exprimare, protestează *Pasqualetfe.*

Da de unde! Ocara continuă mai înverşunată... Dacă » fi aici domnul Corbea ***I*** Dar ***Hercale cel*** Mic *şi* cu *Ma&U.* I***S*** rra-i un impulsiv. Ba chiar e sfios. Numai fia cazuri exct |- ţionale, cum a fost cef cu tentativa de viol, intervine eficiet t, însă fără să-şi iasă din pepeni, metodic, ca şî cum ar puie în aplicare o schemă prestabilită. Tot mai ulii se araUS, acum, in asemenea circumstanţe, neînfricatul *Rupi-Creta,* Strîmbă-Jordir, Sfarmă-Sticle. Il vedem cum se inalţă, prune *mina pe* an cabla, se proţăpeşte fn faţa Tor şî tună:

— Dacî nu plecaţ. oumaidecît, vă rup oasfli-n voi f

Nu ştiu ce fel de figura are, că e cu spatele la mine, dar indivizii fac feţe-feţe, lungi de parcă vor să-mptmgă, se dau înapoi bolborosind. *Rnpi-Creta* înaintează un pas, tovarăşa fac ca trenul, stînga-irrprejur, **sus** în'maşină, **buTu-** crmfu-se, ţi pe-aîci li-i drumul.

— Uraaaaa *f*

— Dacă mai steteau o secundă, chrar cî-i păleam pişti bot.

Noi il privim cu nesfîrşită încîntare şi recunoştinţă. Tata e fiert şi mut. Lrţă susţine ca sîntem pierrhiţi, am încurcat-o de tot. Rere promite să le pritocească un memorii o reclamaţi e cum nu s-a mai pomenit vreodată.

— Piui la plinjiri, trebuie scărmănat sl li meargi ful|IL» Păi undi îş închipuieşti ei cî sî aflî i In ţara lui Papurî-Vodî ? Ei, drăşla-dracului !...

Liţă spune că ne-am .repauzat* destul şi *că* e cazul să mai culegem fiecare cîte un rînd, că mai sînt trei ore pînă vine autobuzul.

1 — Haideţi, ultimul dram de energie! luci un pic şi gata ! **0** nde-i tinereţea voastră! Drepţi şi *pas* alergători

9 Abia ne mişcăm. Simt o imensă sfîrşeaJă in tot trupul. Ana

spune că ameţeşte. O frec pe Umple, o iau de mină şi o duc într-un loc mai izolat, să stea liniştită, întinsă pe na petec de iarbă veştedă...

Se stîrneşte un vînticel rece ca gheaţa. Frunzele lungi şi tăioase ale porumbului se zbat nervoase, urzind an fîşlil de fond, trist ca un recviem. Şuieră şi salcîmii golaşi din apropiere. Tulpinile porumbului se zvîrcolesc în neputinţă. Frunzele căzute şi ciurlanii se rostogolesc în dezordine.. Şi-i vînt şi burează... Ne ajută pronia sau ne pedepseşte ? Să ne bucurăm că am scăpat o oră de teroarea culesului, sau să ne îngrozim de ce ne paşte ? Că nu-i pe-aici nici un adăpost.

— Parascovenia mă-si! Băieţ, adunaţi hlujani, să fa- cim o branişti în lăturişul păpuşoilor 1

Şi băieţii cară coceni şi improvizează un campament. Ne strîpgem hainele pe noi, ne înfăşurăm cu tot ce avem, parcă sîntem bandajaţi. Locul dosnic, înseilat la repezeală, ne apără numai dintr-o parte, cea mai ciinoasă. De sus, se năpustesc asupra noastră mici şi dese proiectile îngheţate. Grămezi vinete de nori coboară pînă deasupra capetelor noastre... Burniţa se înteţeşte. Nu scoatem un cuvînt Priviri iscoditoare, îngrijorate, cerşind o deslușire, o soluţie salvatoare.

— Păcatili meii-., ar trebui si vină autobuzul...

Nu vine. Dar trebuie si sosească din clipă în clipă, că s-a Tăcut demult ora d£ plecare, mai e şi timpul acesta zălud... Asa a Intîrziat mereu.„ Aj Fi trebuit acum sS se grăbească. ^

— Să ştiţi că e *mai* bine s-o pornim pe Jos, în Intim- pinarea a uLoflb uzului, e de părere Liţă. Mergînd, ne încălzim. Ne inJăsurăiB bine capetele ţi...

~~Toţi cădem de acord să plecăm. Ş$ convoiul nostru~~ ***me*** ~~miscă pe drumul cleios, ca o hidri cn cina zeci de capete.. Ajungeai io şoseaua asfaltată. tn ambele sensuri Inc na<~ şini mici s ;n mari, speriate, cărora li se văd numai Imninile înceţoşate.

— Mergeţi pe partea dreaplă şi cit mai aproniati...

Nic i un autobuz pentru noi.

— Să ştiţi că-i sancţiunea tovarăşilor...

— Asta e crimă !

De la o vreme, trebuie să părăsim şoseaua pe un drumeag desfundat, în direcţia fermei Pleaşa. Noroc de porţiunile de pietriş şi de pietroaie. Altfel ne-am scufunda pînă la genunchi... Am străbătut jumătate din cale, vreo şapte kilometri. Cineva anunţă că e ora 20. S-a întunecat de patru ore. Nu se vede om cu om. Se aude numai răsuflarea grea, din cînd în cînd, icniluri şi tropăitul monoton, hîrşîit, delirant.

— Intr-o oră sîntem la fermă, îmi şopteşte Tiby.

Calvarul continuă... Beznă, noroi, lapoviţă. Cîteva fete plîng în surdină. Un tablou mai sinistru decît înlănţuiţii împinşi spre ocnă. *Pohod na Sibir /*... Cineva propune să ne îndreptam către satul cel mai apropiat... Înaintăm din greu pe drumul ales. Procesiunea se tîrăşte, ca o fanlomă, cu paşi de plumb, împleticiţi.

Ne amorţesc oasele. Prin muşchi ne trec cuţite şi ace. Dureri atroce... Hainele îmbibate cu apă atîrnă pe noi ca o armură de împrumut.. Nu mai judecăm. Monstrul gîfîie astmatic, îngenunchiază, alunecă inconştient... Halucinaţii. Hipnotizaţi, maşinal, ne tă- bîrcim spre o dungă anemică de lumină. E de la barăcile noastre...

Mă ustură in git, mi s-au înfundat urechile, îmi cur^e nasul. Strănut. Spun tatei că mi-i sete şi-mi face semn să beau. Ameţitoare apă, ce tulbure te datini ! Nu vreau ca lata să bage de seamă că nu-s deloc în apele mele. Şi aşa se paro că el e mai şubred. Numai *Lady,* buna şi marea mea prietenă, mă observă, se frămîntă, mă îmbărbătează... Trei sferturi din cei care am fost la' Grindu ne aflăm in| aceeaşi situaţie precară. Norocoşi au fost cei de la Valea Domanului. Au venit la timp, pe la ora 18, tot pe întunem, dar cu autobuzul, nici n-au simţit lapoviţa. Singurul lor necaz a fost o altercaţie mai dură decît cea de la Grindu. Lui Piţu, un tehnician de-acolo i-a smuls un sfert din barbă şi i-a umflat un ochi. Ostilităţile au avut loc pe terenul tehnicianului. care, în plus, mai deţinea şi avantajul unor labe

de Godzilă. A fost un singur spectator, un paznic de **cîmp,** care era susţinătorul celui mai puternic. Acolo, la Valea Domanului, s-a organizat un fel de *comando* al gazdelor care au atacat cu ferocitate un grup de băieţi plecaţi după apă. Toţi au cîte un semn, ba o julitură, ba o vînătaie, ba o gil- mă, ba un cucui, ba o scrîntitură... Dar cea mai mare durere a colegilor noştri s-a înregistrat cînd au văzut că nu mai venim noi. Se făcuse ora 22, nu găseau nici o explicaţie plauzibilă a {Qtîrzierii şi mai pătimeau şi din pricina interogaţiilor fără răspuns...

Dar azi, în ciuda acestor amintiri nu tocmai roze şr a consecinţelor care se văd şi de-o parte şi de cealaltă (suferim'împreună), avem mai multe motive de a ne bucura. Plecăm acasă ! *Tutti a* casa... Ne facem bagajele, iuţi ca albinele... Mihalache Buligă a adus autobuzele închiriate, mai multe declt strictul necesar. Risipă, tovarăşi! Şi ne-a mai adus Buligă ')-> teanc de gazete, contra cos!, in caie se află reportajul despre noi. Este intitulat Toamna — frumu- *sete, belşug şi lericire.* Din păcate, e publicată numai o fotografie în care se disting nişte tufişuri şi cîteva umbre închipuind fiinţe umane, lată reportajul pe care îmi îngădui să-l transcriu aici :

„E toamnă. Toamna marilor noastre izbînzi al căror arhitect neobosit şi înţelept este genialul nostru Conducător...

Nu mi-a iost dat să vâd niciodată o toamnă atit de splendidă, de mănoasă. Nu sint din fire un bucolic liniştit sau exaltat, dar nu pot să rămîn nepăsător în fata frumu- *şefilor adevărate. Admir, deci, tot ce tace ca sufletul să vibreze. Admiraţia mea merge pînă la acutul sfînt al cuprinderii obiectului adorat în universul miraculos ol cuvintelor. Această tentaţie o cunoaşte orice truditor al condeiului. Chiar dacă uneori imaginea reală apare sărăcită, există şansa de a preschimba extazul pur intr-o întreprindere* activă. *Căci reporterul, acest Argus modern, are, amestecat printre semenii săi, virtutea de a vedea* simbolul în *siera aparent prozaică a cotidianului. Artistul creează demiurg ic lumea, reporterul descoperă poezia lumii create...*

E toamnă mirifică, cu *revărsări policrome, şi îmbelşugată ca un corn al abundenţel... Aţi văzut florile toamnei ? Au străluciri metalice şi culori discrete, de o solemni taie superbă. Au parcă chip de filosof străluminat de acccpta- rea senină a destinului. Galbenul solar al frunzelor creea- za senzaţia de comuniune cu univesul. S-a combinat lumea de aici cu lumea palidă de aiurea. E un timp al aşteptării, împletit cu jubilalia cortegiului uman. „Poemele luminii" visează la tărîmul fabulos al germinaţiei. E apoteoza bucuriei de unde începe graniţa tăcerilor solemne şi meditative. Un vis al semințelor şi un „murmur de neam clntăref", cum spune Blaga, vis al noii revoluţii agrare, al unei lumi mai bune şi mai drepte. Visul omului nou, harnic şi fericit, conceput de mintea genială a Conducătorului nostru mult iubit.*

Pe oameni, dacă vrei să-i vezi în toată splendoarea lor, ii cauţi pe cînip, la culesul viilor, a zarzavaturilor şi fructelor, al sfeclei, al porumbului. Sînt îmbrăţişaţi cu roadele, parcă inlr-o Încercare firească de contopire veşnică cu e- lementele firii. E o frescă imensă, vie, pictată de **un** *artist cu o Înzestrare excepţionali Iată, această toamnă cu* **rever»** *beraţiile ei grandioase, cu belşugul ei fastuos! Cîmpiilz, grădinile, viile dealurile amintesc de viziunile horaţiene, revarsă miros de must şi de pere bergamote. Iată această iloarea sorelui cum nu mai priveşte spre astrul său, ci spre pâmîntul de unde s-a ivit. E vjrsta cînd, plinfi* **de roade cu-getă** *la roadele viitoare.*

...Urcăm pe dealul dw stînga şotelei, oătrunzlnd pe întinsei şi mănoasele podgorii ale fermei Leapşa. Ajungem pe un platou imens unde, deodată, se iniăţişează ochilor noştri lacomi impozantele clădiri ale fermei. Ai senzaţia că-j un centru de cercetări, datorită ordinii, croielii moderne, strălucirii construcţiilor. în plin **cîmp, o** *cetate de basm, cu linii simple* **şi** *luminoase. De pe creasta dealului, poţi admira terasele acoperite* **de** *oştirea grandioasă a butucilor de vie, orînduiţi intr-o simetrie ireală...*

Dimineaţă înrourată. Aenzf curat, aerul tare al înălţimilor pătrunde Sn ***toate fibrele*** *fiinţei noastre, înoculîn- du-rte* ***o nouă viaţă. La*** *orizont,* **Işi face** *apariţia o* ***părticică*** *din discul soarelui, împrăştiind o lumină* **aurie,** *tn imensvf* ***laborator*** ~~al~~ ***natură*** *răsună* ***clinchetul*** *glasurilor de* ***copii ţj*** *melodia intensă* ***a*** *adolescenţei.* ***Sini*** *elevii veniţi,* **cu** ~~ertfa~~ *ziasm,* ***să se formeze la nobila şcoală*** **a** *muncii. Aici* ***te află şi prdesorii lor,*** ~~care~~ **se** ~~folosesc~~ ***de*** ~~un nou~~ ***manual,*** *de car****tea*** *măreaţă* t ***vremurilor*** ~~noastre~~*:* **practica agricolă.** ***Aici,*** **la** ***datorie,*** ~~pe~~ ***baricade, zi şl noapte,*** ~~se~~ *găsesc* ~~lnginerii,~~ ***UthmrienU,*** ~~mnneftorfi,~~ ***animaţi de cele mai înalte sentimente. Va concert*** ~~nafunzf~~ ***tn*** ~~oare~~ ***răsună*** *acordurile* ~~unei~~ ***stm-*** *fonii cempestre. Să răminem aici, printre aceşti prometei ei zilelor noastre. „Lanul nostru, ne comunică tovarăşul inginer Lică Mâstăcan, este realizat sută la sută. La indicaţia şi cu sprijinul Comitetului judeţean de partid, caie transpune în viaţă hotărîrile C. C. al partidului nostru, personal ale Secretarului său General, vom face ca producţia să sporească şi mai mult. Anul acesta am obţinut peste 15 000 kg la ha, depăşind cantitatea planificată cu 1600 kg. Pentru' anul viitor, ne propunem să depăşim planul cu 20 la suia". ₘAvem condiţii excelente de cazare şi hrană. Din acest motiv, elevii lucrează cu însufleţire şi obţin rezultate strălucite", precizcază tovarăşa profesoară Eliza Pascal,* în vocea *căreia se simte hotărîrea dc a munci şi mai mult . „Aşa producţie n-a iost niciodată, intervine tovarăşul profesor Romulus Pietrăreanu, un om cu sprîncene stufoase, care indică voinţa nestrămutată, şi cu un zîmbet optimist în coltul gurii. De multă vreme, mai bine de 25 de ani,* eu *mă a- flu cu elevii pe ogoarele patriei, dar anul acest e o producţie record, dovadă a impulsului dat de noua revoluţie*

im

agrară". Cuvinte de mulţumire, de caldă apreciere, allăm şi de la tovarăşul prolesor Titi Pătran, conducătorul lotului. Acesta tace aprecieri elaogioase Ia întregul context al muncii *agricole de toamnă, mijlocul cel mai eficient-* dc c*ducaţie patriotică a elevior.*

Desigur, au cuvîntul numeroşi elevi, caie fără să înceteze o clipă lucrul, ne vorbesc cu *pasiune despre rolul in- structiv-educativ al muncii patriotice, despre condiţiile minunate, Create pentru buna desfăşurare a activităţii. Alia Torian, secretarul utece pe şcoală. Dana Tănase, secretar ra utece a clasei a XIT-a, Mitei Palada şi Thalia Muşat au ţinut să ne împărtăşească sentimentele lor de înaltă preţuire faţă de grija părintească a partidului, special a Secretarului General, hotărîrea de a munci mai mult şi mai bine, de a nu precupeţi nici un efort pentru a contribui dm plin la strlnsul recoltelor, adueîndu-şi astfel aportul Ia înflorirea scumpei noastre patrii. Tinerii aceştia, ca de altfel toţi tinerii ţârii, sînt minunaţi, după cum spunea Secretarul General al partidului în magistrala sa cuvîntare rostită cu prilejul deschiderii noului an şcolar. Despre toţi, in parte ar trebui să scriu, dar e imposibil. Şi totuşi, toţi se vor recunoaşte în aceste aprecieri. Tinerii ştiu că ceea ce înfăţişăm aici se leagă de numele fiecăruia. Căci,* ***astăzi,*** *destinele individuale se contopesc într-un mare destin al tutu*

rora. Şi această toamnă a împlinirilor şi certitudinilor este cel mai tînăr anotimp. Toamnei de altădată, toamnei baco• vlene, cind roadele pămlntului ajungeau In hambarele şi \/i *pivniţele altora, i-a luat locul un nou anotimp, tînăr dat ţi matur, cel mai* social *dintre toate anotimpurile. E vremea cînd se judecă şi se răsplăteşte munca oamenilor, cînd comorile pămlntului iau calea caselor noastre. A devenit toamna anotimpul cel mai aproape* de *sulletul nostru, ano- Bmpul vremurilor noi, socialiste, în drumul nrnhniut* către *visul de aur al omenirii, comunismul*

V*espasmix i'uiog*

5

Practica noastră agricolă s-a terminat. Şi noi sintem torminaţi. Sînt bolnavă de-a binelea. Tuşesc, mă doare In gît de parcă am tăieturi. In casă e frig ca afară, iar eu, sub' plapomă, sînt lac de transpiraţie. Am febră... Mama mă tratează cu biseptol şi ampicilină, jeluindu-se, anatemizînd... Elevi, şi cadrele didactice de la ţară continuă practica a- gricolă pînă la noi ordine. Mama a refuzat să mai meargă, cu riscul de a fi retrogradată, chiar să i se desfacă contractul de muncă. Aceasta este formularea exactă!

— Să-l desfacă, mă fac femeie de serviciu, că în comerţ nu am trecere. Scap de navetă, scap de umilinţe şi mătur şi curăţ scările blocului... Nu-i mai bine aşa ?

Tata dă semne de epuizare. Pare un om sfîrşit. Cu plă- **mînii** a avut totdeauna de furcă, acum mai mult decît ori- cînd. Noroc că în ziua de azi nu se mai moare din pricina asta. Are fierbinţeli... Dar cel mai rău stă cu nervii, de **tCcmnă,** de primăvară, de toate anotimpurile. Doctorul Eli- zar abia aşteaptă să-l interneze... Suferă şi din pricina mea. Ce mă fac eu cu şcoala, cu pregătirea ? Să ratez şi eu examenul de admitere? Numai cu ţîra de „moştenire" şi co> lecturile mele vraişte, nu fac nimic... Nu, asta nu se poate P In excesul lui de zel şi **fn** dorinţa-i de a mă păstra **io** re!

laţii bune cu invălS*-'® ar vrea '■ă merg în s[->rf5
la^;od:<j \i .mo izi.*iiv neşie .

— Nu eşti sănătos, omule ?! Ştii la ce mă refer... Doamne, Dumnezeule, ia uite cum arată fata. Ta uite cum arăţi şi tu. Trebuie neapărat să te internezi ! Amîndoi, numaidecî! I

— Fugi, mamă, că n-am nimic, se fereşte el, respirîad ca o locomotivă. Şi fata e sănătoasă, vioaie ca o zvîrlugă...
E aşa, o vagă răceală... Ii trece cu ceaiuri fierbinţi, cu ceva piramidon şi aspirină...

Se înăbuşe intr-o luse seară...

îşi fierbe apă într-un ibric şi se bărbiereşte, tolosin- du-se de o oglinjoară, la lumina slabă ce se strecoară prin fereastră. Lumina electrici e întreruptă pentru economie... Pleacă la şcoală împreună cu Calliope, spre deznădejdea mamei, care îi prevesteşte că va muri cu capul pe catedră... Mely, rare a stat de la ora trei la coadâ pentru o sticlă de lapte se întoarce triumfătoare. E pentru mine. Pot să beau lapte fiert...

Mama mă îndoapă cu hapuri, inclusiv tranchilizante, şi adorm ca moartă... Cînd mă trezesc, pe la orele 14, tata şi Calliope deja au venit acasă... Nu mă simt deloc mai bine. Febra a mai scăzut un pic Durerile din gît şi din piept continuă. Mama crede că am viroză respiratorie, amigdalita e sigură, şi că mîine trebuie să mă interne?. Nici nu mai încape vorbă ! Şi tata ar trebui să se interneze, dar el nu acceptă nici în ruptul capului. E de acord să mă spitalizeze pe mine, să pună ţn funcţiune toată reputaţia sa pentru a găsi un loc în spital. Pentru mai multă siguranţă, se duce şi mama cu al să aranjeze treburile, că e vai şi amar. mal. uşor găseşti un loc pentru un voia] în spaţiul extraterestru...

Calliope e dispusă să facă un mare sacrificiu, din cora- pasine : să-mi arate jurnalul ei. De-ar şti, dulcica asta, că nu mai e cazul... Sînt pe punctul să-i mărturisesc nemerni. cia. dar imediat îmi dau seama că, chiar dacă nu s-ar supăra. ar înceta să mai consemneze de-acum încolo, ori, dacă ar continua, ar introduce ucigătoarea autocenzură. Ca su-mi facă totuşi plăcere (ştie hoţomana că asta îmi face plăcere). îmi istoriseşte cum a fost redeschiderea. *Rata. Hipopotamul* şi Scorpena (în!r-adins le foloseşte poreclple ca să mă înveseleascâ) s-au năpustit asupra elevilor, că în practică ne-am comportat mizerabil. în primul rînd, zic ei, noi, navetiştii, am fost la promenadă, ba ne-nin f.lrut şi de ruşine cu conduita dezmăţată. Voi, care aţi lost în deplasare, n-aţi Tăcut altceva decît boroboaţe, aţi devastat barăcile, aţi distrus cazarmamentul, aţi mmcat mîncarea de pomană... In fine, am făcut şcoala de rîs. Vom plăti, cică, din punga noastră, sume mari, că şcoala n-are de unde_ Apoi directoarea a trecut la tradiţionalele ei referiri privitoare la ţinută. Să nu vă prind **cu** chică, **cu** cămăşi tărcate, fetele să-şi împletească părul în două codiţe, să dispar-ă bretonul şi vopselele şi să apară pamblica albă şi matricola-, Buligu 3 cuvintat despre grija statului şi a partidului faţa dc noi, de condiţiile create, de manualele gratuite pe care trebuie să le păstrăm ca pe ochii din cap, să le recondiţionăm, altfel le plătim la sfîrşitul anului cînd va trebui **să** le restituim... Şi dă-i cu citate din magistrala cuvîntare a Titanului, nu, mai ştiu care cuvîntare... *Scorpena* s-a axat asupra problemei deşeurilor, maculaturii,

sticlelor şi borcanelor, Sarcina fundamentală, a spus ea, *a* diriginţilor şi a organizaţiei u- *iccc,* esle aceea a fondului social, ce-o mai fi însemnînd şi asta... Directorul adjunct Lăpuş a stăruit asupra practicii ia atelierele şcolii şi în uzină. Ăsta, zice, e obiectivul princi-* pa] in condiţiile dezvoltării învăţămîntului actual. Din pâ^ cate, a subliniat dînsul, la acest capitol sîntem la pămint* Avem un plan de nu ştiu cîte sute de mii şi noi am **făcut** nu ştiu cîte zeci de mii... A mai glăsuit dumnealui despre asigurarea unei discipline de fier, a unei discipline liber, consimţite... Tata stătea ţeapăn ca o santinelă în posL Doamna Stana Rangu avea un surîs melancolic şi **o** privire albastră neliniştită. Piţu îşi făcea rondul, cu mîinile atirnînde, **toi** repetînd **„nu** fiţi lepre, **nu** fiţi japiţe"... Calliope turuie, turuie, cum nu-i obiceiul ei. Mely găseşte de cuviinţă sŞ intervină s

— Tuţy (aşa **o** dezmierdăm noi), las-o-n pace, c-o oboseşti.

Trec în mare **grabă,' să mă vadă,** Mihaela GavriTă, **Mi- *ehei ine,* şî Mihaela Cosmîn, *Ccmeleonica.* Îmi spun că jumătate** din **clasa noastră e bolnavă pe parcursul Tungnlul drum** al **zilei către noapte. Simona** şl Corina **s-au** dns, a- **cum, la Ana Betou, care e bolnavă, la pat, răcită— O mai supără şî apendicita. Prea puţini au fost mal xezistenJL Unii n-au venit la şcoală fiindcă vor să se refacă două-trei zfle< Viju a înnebunii. Zice că trimestrul acesta e ratat, ce pa tem face fnir-o lună de zile, cînd materie este peutni tre} hnri. Unde mai pal tezele... După săptămîna asta, cojiî<jra,**

graficului, intiăm două săţatămini in practica industrială.- Azi nici au s^au ţinut ace,, a trecut timpul eu dLscitr sărite şi cu. îngrijorările^ Şi nici rvai cu cine face ore.- *Chimicuţa* Sile Scurtu,, *Pasqusdette* şi *Pascalopot* sînt bolnav^ *Heieuie* e la. un concurs judeţean, Măre/u*n-a venit, ca-i navetist şi azi n-au circulat autobuzele din lip6ă de motorină... Noi e- lam. in clasă,, zece negri mititei. Poftim de mat fă ore in* asemenea condiţii...

Mama şi tata s-asu întors tii2tu. Att fost la doctorul Grădinarii, apoii la doctorul Gimeaţă. Aceştia an jurat ca mina pe inimă că n-au nici o poâbibtate să mă interneze. Absos- lut mci una. No rac de doctorul Pane in care a zis cir ar putea el să facă rost de un loc, dar no în condiţii tocmai tm- ae~. Eu rtu mă bucur, fiindcă-. am oroare de spital. Aş 5 preferat să *zac* acasă, adică să mă vindec aici, în cămăruţa moafitră, cu medicamputaţia prescrisă de mama..

încerc să ies din starea mea şi să intru Intr-o altă staie şi aceasta se tmmeşte jupîniţa Calliope din „ju.mahil“ ei. Puştoaica mă Incintă cu candoarea-i şi mă surprinde cu ve- leităţile-i poelice. Ştiam despre Calliope că este muza poeziei epice, dar dumneaei, soră-mea, e lirică pînă in măduva oaselor... Jurnalul e început dini iun te. Dragoste recentă^ im- pmesii proaspete, poevie ete*o3 r

„Ultima, ord *am avut* M-Q-M. *ta pauză am* văzut că cei dc *la clasa a X-ll-g au spart. Am* aşteptat *la* un geam *să-l văd pe Sorin în pantaloni scurţi, dat a-a* ieşit... Cum l-am *cunoscut“ ? Am la&t slmbătă* eu Moaica ia reuniune *şi l-am văzut că se uita aşa la taine-Tocmai ieşeam să beau apă, cînd începuse ua* blues Ce *faci,* nu *dansezi ? Cum să* au_ *Mă ţinea la depărtate* In *timpul dansului. Nu înţeleg* de ce, *eram tare tîstîcită. M-am uitat tot timpul departe, peste timarul lul... La un moment dai, a plecat. Nu l-am mai văzut un timp... A treia* zi, *l-am zărit la şcoală. Mi-a zvîcrut inima.*

Aş *vrea sti se apropie de mine„* să *mă întrebe ceva... Dat nu cumva sînt ptea mică să am un prieten ? La* reuniune *am dansat cit ei după melodia* „The *power oi* tawe" a *lui JennMer Rush. tmi sună şi a/cum in urechi* ***fi***–parcă ***mi*** *ye taie picioaeelc.-. Nc-am rntîlnit ta tabloul* cu *orarul şcolii şi cu repartiţia claselor. A vrut să-ati spună* ceva* *dar tocmai alunei venea profa de engleză şi* a *trebuit sâ plec*

la oră... Nu ştiu cum *m-aş lj dcscurcal clacă... După aia mi-a părut rău toată ziua că nu am putut să stau de vorbă cu* ei. Oare ce-a *vrut să-mi spună ? Monica îi. cunoaşte mai de- mult. Zice că* e *băiat bun...* Mi-e *teamă să nu mă îndrăgostesc. Dacă ar şti Thalia* | i Mejy, *ar rîde de mine. Nici* el au *treouie să ştie că (in la el...* The perfect Eden. The perfect day. Ca *niciodată, simt o intensă bucurie. Ireal îmi pare totul. înţeleg cum grădinile oraşului îşi pierd farmecul in faţa grădinilor Raiului. Soarele stă atîrnat pe cer, protejat de o privire divină. Norii ascunşi* undeva, *zăgăzuiţi, ţinuţi*

în friu tot de o mînă nevăzută. Linişte. Linişti cît să te doară urechile. Aer cit să nu-ţi simţi respiraţia ta, ci şi pe a ccluilalt de lingă tine. Cum am putut îndura atîta fericire i Cum ne-a fost îngăduit atît ? Aş vrea să *se repete. Am suiletul strîns, nu îndrăznesc să cer o a doua oară. Mă tem că ar ii prea mult. Aş vrea, aş vrea... Dar nu,* nu *pot. Oare nu e starea de la începutul lumii,* in care nu *încăpeau nici vecini, nici prieteni, nici părinţi, ci numai noi ? Oare nu seamănă a insulă pustie pe care ne-o dorim atît ? Oare pasărea aceea cu aripi largi* nu *este simbolul libertăţii totale ? Haide, fa un miracol să mai fie o dată ce-a fost...*[m]

Abia mă mai ţin pe picioare. Am ameţeli pînă aproape de leşin. E chemată numaidecît, să nu plece la serviciu^ doamna Iosipescu, îmi ia tensiunea şi ne dă speranţe. Opt cu cinci e cam mică, chiar foarte mică, dar trece, vâ dau eu o pastiluţă, dacă n-aveţi cafea... Tata aleargă* să facS rost de o maşină, un prieten, dacă mai găseşte pe cineva... Trebuie să lipsească de la primele ore, îi dă un bileţel Cal- liopei pentru adjunctul Lăpuş. Să nu afle tovarăşa directoare sau tovarăşul Buligă. Dar mai cu seamă să nu afle tovarăşa îndrumătoare Pleşcan. Mely s-a dus iar cu noaptea în cap să facă rost de lăptic pentru mine. Mama se tîn- guie peste măsură. Eu o consolez spunîndu-i că mă doare în piept, dar nu să strig, nu e cine ştie ce, ferească Dumnezeu de mai rău. După două ore, îşi fac apariţia tata şi nenea Dinu Spirache, inginerul, lunganul, l-a luat de la servi-, ciu, el e şef de secţie, a putut să plece. Cu *Dacia* lui roşie, nou-nouţă,. ajungem în 15 minute la spital. Pe jos, cum sînt eu în stare să merg acum, am fi făcut o oră, poate şi mai mult, dacă n-aş fi deraiat pe Iraseu. Cu * a'utobuzul, nu se poate circula din cel puţin două motive : ori e snpraîncăr-

cat, ori vine cînd pofteşte... Dar aşa, vij pis la linie, vlj pe la sta* dion, şi iată-ne în faţa cabinetului unde oficiază doctorul Panciu. uhoi de lume, pentru consultaţii. Să vezi aici şi strîmbi şi-ologi, Hristos să-i miluiască... Mama mă ţine mai mult li braţele ei vînjoase. Tata face tot felul de manevre, pînă reuşim să intrăm pe o uşă dosnică. Un cabinet mic, parcă-i o chilie. Seamănă, totuşi,-a cabinet, prin mirosul înţepător de iod, clor şi alte alea, prin halatele albe ale medicului şi asistentei. [4]

— Luaţi loc... Ce-ai păţit, domnişoară ? Se poate ? Noi sîntem tineri, am fost în sînul naturii, munca reconfortează, fortifică.

Curtezan recunoscut,'mă mîngîie a încurajare, îmi iă două tablete şi, după un timp, îmi mai revin, pot să rămin lucidă... Tata dă semne de agitaţie, îşi cere scuze că se retrage, mai prinde măcar o oră... Nu mai e nevoie de el aici. Poate la internări... Doctorul Panciu mă consultă meticulos. Are mîini fine. Şi zîmbeşte galeş. Ridurile puternice îi înfrumuseţează chipul, îi dă un- aer de noblеţe.

— Aveţi fişa psiho-pedagogică de la şcoală ?

Eu nu înţeleg ce spune, mama e uimită

— Domnule doctor, aşa ceva nu mai există în şcolile noastre de vreo cincisprezece ani. Erau cindva. nici nu-mi aduc aminte, nişte bagatele.

— Him !... Nu-i nevoie. Ne trebuie o radiografie...

Fără intervenţia lui directă, n-am fi realizat această radiografie nici într-o săptămînă. El a trebuit să ofere filmul şi în vreo trei ore l-au şi developat.

— Doamna profesoară, domnişoară., treaba-j bună. Nu trebuie să ne alertăm, dar nici să stăm cu mîinile în sin... Vrem noi să fim sănătoşi şi frumoşi ca un trandafiraş ? Vom scoate aceste cocoloaşe roşii din gît. E aici la mătăluţă in guşiţă un focar de infecţie. Microbul reumatismului stă aici ca la mama lui acasă...

— O mai dureau picioarele din cînd în cînd, se bag;* mama în vorbă. Dar acum, după prartica asta de o lună şi ceva se simte rău de tot... Acolo a fost frig umezeală ₃ răcit...

— Aşa e... are şi un început de viroză şi pxistă, mai neplăcut, riscul reumatismului poliarticular... Vrem noi s5 ajungem o băbuţă cocîrjată ? Nu vrem... Fii liniştită, draqă, ce te sperii aşa, din nimic? Am qlumit Eşti tînără şi viguroasă. vom merge noi Îs o staţiune, ne tratăm... Eforie, Fe-

1
2
0

Ibc. Călimănești, Căciulata, Lacul Sărat... Ui Le, chiar acum, In vacanţa de iarnă, la Căciulata-. Asta-i, dacii vrem să ne vindecăm, Mens *sana în cotpoie sana,* asta-L.

Ne ajută doctorul Panciu şi pentru internare, că «gogoloaiele" trebuie imediat înlăturate. E o operaţie uşoară, ne asigură dînsul. Iar doctorul Sorescu, cu care a şi vorbit, e un maestru. Le scoate cît ai zice peşte... Eu şi cu mania trecem în celălalt corp de clădiri, la Internări. Şi aici e coadă mare, miros de spital, inecăcios. Şi frig. Asistentele au pe de-asupra halatelor albe, alte halate de monton. Şi tot cu mâinile vinete de frig. Nici năsucurile n-au culori prea ispititoare. Cei care aşteaptă pentru internări .{ac o impresie jalnică. Sînt şi bolnavi şi neajutoraţi. Pe noi ne recunoaşte şi asistenta cea roşcată, ne favorizează.

— E greu, e foarte greu, doamna Muşat... Să-i caut eu ceva mai de soi, să fie singură Intr-un pat...

Noi ştim că locul e deja găsit, dar îşi dă şi frumoasa roşcată interesul— Spitalul, uriaş, poartă semnele civilizaţiei contemporane, clădire cu trei etaje, care se lungesc şi se adună în formă de U. Sub scările spiralate, un lift mare. Acum, nu funcţionează din cauza luminii oprite. Urcăm pe scăn, în timp ce un bolnav este coborît de două persoane valide, într-un cărucior. Ajungem din urmă un alt bolnav dus de subsuori cu picioarele tîrîş. Dintr-un cabinet, se aud ţipete, ca şi cum s-ar face o operaţie fără anestezie... Semne ale cutremurului din *'77.* Spitalul însuşi seamănă cu un bolnav. Sau, mai curînd, cu o staţie deşirată, căzută jde pe o altă planetă, cu toate articulaţiile dereglate... Salonul 25 de la etajul al treilea, secţia O.RL, are şase paturi în loc de patru. Cu mine vom fi opt persoane. Intr-un pai. donă bătrinele micuţe, iar în altul, două copile de gimnaziu. In timp ce eu îmi ocup locul, o doamnă tînără şi drăguţă, cu părul lung şi buclat, care o cunoaşlc pe mama, îi oferă cîteva informaţii cam alarmante, poate şi cam exagerate. Încă nu funcţionează caloriferele — am băgat de seamă —, aoia pe la mijlocul lunii e posibil să Ic «dea drumul", di-mineaţa şi seara. Vor fi călduţe, ca la noi acasă, soare cu dinţi... Acum e suportabil, dar trebuie să mai aduceţi o pătură de acasă... Medicamentele, de unde o să facă mama rost, că aici nu se găsesc decît .pe sub mînă'\ la un preţ de te apucă pandaliile... Mîncare să-i aduceţi fetei de a- casii, că „zoaiele" de aici nu-s comestibile...' Vizita e la ora 10. Lenjeria e schimbată la cerere, daca dai 50 de lei, pen~ **tru că aici se perindă multă lume şi nu mai pot spnlatorpJ sele să acopere necesarul—**

Mama îmi aşează lucrurile. Eu, din pat, mă uit la o tazS jucăuşă ce pătrunde pe fereastră. Mă uit cu discreţie (pentru că mai mult ele mă examinează pe mine) şi la colocatarele mele. In patul alăturat, o tînără doarme. Se văietă prin somn. Doamna grasă, cu un neg mare şi vinăt pe obrazul stîng, împleteşte ciorapi. In partea opusă, o femeie micuţă cît un ghemotoc, .cu cap de papagal. Frumuseţea buclată tot sporovăieşte. Zice că acesta este

cel mai curat salon, că le face ea scandal infirmierelor şi sorei şefe. dacă nu mătură în fiecare zi, că de spălat nu se poate, plimbă o cîrpd. fleaşc l fleaşc ! prin toată camera timp de zece secunde. Dar e bine şi aşa. La bărbaţi, e .tragedie cu moţ*. îl are acolo pe cumnatu-său se operează de hernie...

Se lasă întunericul. Cineva aprinde un bec chior. Tî- năra s-a trezit şi mă cercetează cu inţeres. Doamna cu negul tşi încetează lucrul. Vrea să-şi facă unghiile, dar lumina e prea slabă pentru operaţiunea aceasta... Mama mă încurajează, mă sărută şi-mi zice noapte bună. Mîinc va veni să-mi aducă pătură şi mîncare.

Gemete, oftaturi, vorbe. Unele sinistre.

— Auzi, au dus-o la morgă pe femeia aia cu chirota- jul ilegal. Şi pe bătrînul ăla asfixiat. Dar cel mai cumplit e cu tînără aia, nici douăzeci de ani nu avea, pe care au găsit-o în pădure, violată, ştrangulată si— doamne. Dumnezeule Atotputernic...

— La maternitate, a murit şi astăzi un nou născut...

— Dacă întrerup, doamnă, lumina cînd nici cu le .aştepţi... acum în noiembrie, cei din incubator n-au nici o scăpare..

Mie îmi vine in minte un roman al lui Thomas Marin, *Muntele vrăjit,* ţi mi se pare că sanatoriul acela era uo fel de Mamaia sau Miaami. Dar, firește, nu așa .se pune por- blema. Una e romanul, alta e Auschwitz-ul, alta spitalul .nostru*. Cel mal rău, puah, e să fii bolnav incurabil... Noi, csele din .camera 25. sîniem. pare-se, bolnavi trecători- Cit ti privește pe tineri, noi idei au vrem să ştim că mergem de-a pururi spre *soare* **apune**

— **Trebuie bnnă,** *cânte,* **lapte, pentru a «« mai *fi* tia bolnavi, o and pe doamna cteiiontatfi.**

— **Vorbiţi de tacturi MB»**

1
2
2

Şi eu îmi amintesc că am citit nu ştiu unde cum un medic-american a mers, mai demult, la un congres de ştiin(e pojilice şi social-economice, unde a cerut, nici mai mult, nici mai puţin, decît să se schimbe orînduirea, pentru a limita îmbolnăvirile... Un om înfometat, nu e nici liber, nici sănătos...

Privesc paturile, figurile chinuite, fereastra mare fără perdele, tuburile spinzurate pe pereţi, linoleul gri... Amig- dalita şi alte de astea — fleacuri, faţă de'cîte suferinţe indescriptibile există... ReuşeSG să notez în jurnal, spre surprinderea colegelor de salon, dar cînd să citesc din cartea pe care mi-am adus-o, *Jurnalul* unei *scriitoare* de Vir- ginia Woolf, îmi dau seama să nu pot... Un vînt rece parcă se s^ecoară tn încăpere. .Se Invlrteşte salonul cu mine...

•

.Cind voi fi liniştit, voi scrie un vers", Asta-i situaţia, nefericitule poet!... Cînd îmi vin în fire, scriu şi eu în jurnal. Cu greu mă apuc iar de povestea asta. Am Fost tentată să mă las păgubaşă. Nu pot să ţin ritmul, în momentele de faţă, şi din ce In ce am senzaţia apăsătoare că nu merită micul efort. Îmi dau seama că trec prin această stare de abulie din cauza durerii, a locului unde mă găsesc. Numai lucruri triste observ, numai gînduri negre mă cutreieră. Iar acestea nici nu cred că ar trebui consemnate într-un jurnal de adolescenţă. Dar, apoi, stau şi mă întreb, nemulţumirile, neajunsurile, dramele mici şi mari nu sînt ale vieţii şi adolescenţa nu-i şi ea o părticică a vieţii ? Se spune chiar că e cea mai problematică... Nici nu ştiu cum s-o dau s-o nimeresc...

Mă scoate din impas lectura' *Jurnalului de scriitoare* al Virginiei Woolf. Ea *lady* Virginia, afirmă că autorul capătă obiceiul de a consemna o anumită stare de spirit — să zicem bunădispunerea, fericirea — şi de a nu scrie nimic In jurnal atunci cînd este într-o dispoziţie contrară. Portretul este, în acest caz, clădit pe o singură dimensiune, adică neveridic, ba chiar caricatural. Mai aflu, tot de aici, textual: .Frînturi, resturi şi fărîme, cum am spus în *Conacul Poyntz* care este în plină efervescenţă. Mă joc cu cuvintele şi cred că datorez o anumită dexteritate exerciţii- lor pe care le fac în acest jurnal". Un jurnal, cum se vede şi cum se ştie, de *scriitor.* în primul rînd, dc scriitor!... încerc să visez că.... Mi-e jemi să notez aiurelile astea ridicol de îndrăzneţe. Sînt atit de intime şi de caraghioase... »B drept că ia vîrsta noastră nu-i ruşinos să închizi ochii şl să te vezi alături de un prinţ, într-o lume.-<ie basm, ori numai răspunzînd strălucit la matematică, lăsind profesorii mască, înconjurată de admiratori, jucînd într-un film împreună cu... Să te închipui pasăre zburînd, o albiniţă cu un ac miraculos care poate,

printr-o simplă înţepătură, să inoculeze sănătate suferinzilor, bunătate răilor, înţelepciune > proştilor. Sau albinuţa să aibă un ac otrăvit, să se apropie de balaur, să-1 înghimpe şi să scape cetatea de pacoste... Chiar, ce-ar fi să descoperi o substanţă într-o plantă neştiută de nimeni, să iei cîteva picături din decoctul.ei şi să devii inviziBil ? Să faci ce vrei, fără să te vadă nimeni |l Şi cînd ţi-e să revii la normal, să iei cîteva picături dintr-o altă plantă...

Acum mi se năzare că o să fiu ca Virginia Woolf... Ei, nici tocmai aşa I N-am eu ce avea ea. Să fim serioşi I Ho- gart House, Asheham House, în Sesşex, numai pentru week- end-uri şi vacanţe... şi Aldous Huxley, E. M. Forster, Phy- lip Morell, T. S. Eliot... N-am ce avea ea, frumoasa şi talentata *lady,* dar ea îmi şopteşte să nu mă dau bătută. Şi asta contează I Să-mi fie numai *model.* Noi, adolescenţii, ne-am prăpădi fără modele. Ele ne fac cu degetul, vino încoace, nu te lăsa, fii mai frumos, mai bun, mai valoros... Nu zic ei. aşa ceva, dar îi simţim noi că ne cheamă către lumea lor mirifică... Teoria sincronismului I

.Dar să notăm frînturile", spune strălucitoarea *lady.* Să notăm !

A venit, acum trei zile', asistenta cea mare şi roşcată i

— la, te rog, pastiluţele astea. Da ?...

Am altă cale de ales? Ştiu ei ce trebuie să facă pe a- cest tărîm unde sînt stăpîni. Mi-am permis, totuşi, după ce le-am înghiţit cu greu, să întreb ce rol au aceste minuscule buline amărui.

— Aşa, pentru încurajare... Mi-a zimbit dulce şi a plecat grăbită.

M-am gîndit la Ana, care boleşte şi ea, la surorile mele şi la... Tit>y. Cred că băiatul şi-a găsit o altă prietenă. Iris e păcătoasa I Nu-mi pare rău de altceva decît că eu trebuia să fiu prima care să-i dea papucii... Bată-1 păcatul de orgoliu !... Aş vrea să mă plimb să-mi tîrăsc picioarele prin puzderia de frunze moarte, multicolore. Fîş I fîş I fîş !

Fiş I se deschide uşa salonului şi reapare roşcata.

* — Domnişoară, vino cu mine, rogu-te I

Mă ridic şi ml tan după <ffnsa, neştiind încotro, dav mirosind ea ceva, ceva. IntrSm fntr-un cabinet din apropiere. Un scaun ca la stomatolog, un reflector puternic şi medicul Sorescu, care îmi face semn să mă aşez i

— Aşaaa... Acum o să-ţi fac cfte o injecţie în fiecărei din bestiile astea... Gura mareeel

Mă înţeapă cu tm ac foarte lung. Simt că mi se umflă; gîtul, limba, că se pietrifică, amorţesc.-

— Te-a durut *1* Numi! închide ochii Aşaaa.

Ţac! ţac * face foarfeca. Gnra mi se umple de sînge cald, sărat-amar.

' — Scuipă! Nu te speria ! Atenţie să nu te îneci !... Respiră I... Aşaaa.

' Tac 1 ţac I ţac I... Se face întuneric. In parc e seară, a- por noapte, fără lună, fără stele.

— Ce faci, domnişoară?! Leşini ? Dacă leşini, îţi fac o injecţie. Nu pot să-ţi dau palme, să ştii...

Mi-am revenit. Chiar mă gîndesc că mama n-a venit pînă acum cu mîncare şi cu pătura... Ce surpriză va avea cînd mă va găsi gata operată.

— Gata! Eşti ca nouă J... Să-ţi fie de bine!... Următorul !...

Drăguţ, doctorul Sorescu operează de parcă ar scoate o măsea. Asistenta mă ia de brat Şi mă susţine. Plutesc... Am ajuns, navigînd, în pat şi am adormit instantaneu. Să fi leşinat ?... Cînd m-am trezit, mare durere în gît. O văd pe mama priveghindu-mă. Tot corpul e încleştat. In piept, apăsarea mă sufocă. • Gîtul, o rană cu zgîrieturi profunde.. De la o vreme, mi s-a făcut sete. N-am voie să beau apă.' Simt in gură o căldură moale, amestecată cu uscăciunea istovitoare a setei. Am încercat să vorbesc, dar am renunţat. O privesc pe mama surîzînd, zîmbeşte şi ea vag...

— Uite, ţi-am adus bunătăţuri, lapte, ceai, biscuiţi, compot, ouă" fierte, proaspete, le-am luat de la o femeie de la ţară. Am să-ţi aduc şi supă de pasăre, tata cumpără o găină de la Gogolia...

N-am putut pînă după-amiază să înghit nimic. Atunci am băut puţin ceai şi trei picături de lapte, cît un şoriceii Setea nu mi-a trecut. Mă chinuie de parcă aş fi în deşertă îmi mai rămîne să .am halucinaţii. Gîtul mi se umple cu cenuşă. N-am mai rezistat şi am golit un pahar plin, cu un, fel do îndîrjire şi voluptate. Ameţesc de parcă aş fi băut alcool... Apoi mi-am revenit şi-am început să văd totul din ce în ce mai limpede.

Mama a stat toată ziua cu mine.

A doua zi, m-am trezit aproape vindecată. Am renunţat la îdeea unei plimbări pe palier. M-am dus numai la' toaletă, sprijinindu-mă discret de perete. Miroase sufocant şi puturos...

La vizita medicală, mi se spune că am temperatură.

— Iţi trebuie antibiotice. O să mai rămîi la noi.

Pe la ora 11, apar mama şi tata. Calliope şi Mely mă vizitează mşine. cind e zi de vizită. Vor veni şi cîteva 'colege.

— Lasă că mă-ntorc eu acasă, ce-i atîta mişcare pentru nimica toată...

Tata îi mulţumeşte doctorului Sorescu.

— Acum, se bucură el, ai sa vii acasă, ai să mergi la şcoală...

— Da, în practică, îl corectează mama. O să se mai o-dihnească şi ea, că doar n-o pieri uzina aia din cauza ei.

Tata se frămîntâ. Nu-i convine. Cum, adică, dacă s-a rezolvat problema cu gîtul, nu se cuvine să intru în program ?!

— Doar ştii ce curent e prin halele acelea.

Tata nu a mai scos un cuvînt. Dar ţtiu ce gtndeşte i „Poţi să stai într-un colţ mai ferit, doar nu eşti la răscruce de vinturi". Mama a discutat cu asistenta cum să procure antibiotice. Are o prietenă farmacistă, că altfel...

După ce ei au plecat, am ciripit cu doamna brună, cîr-lionţată. E secretară la .Petrol', îmi cunoaşte profesorii, ti „bir fim", fl ştie pe tata de la nn revelion al cadrelor didactice organizat de sindicatul învăţMmînt în frunte cu tovarăşul Clamp. Shakespeariana doamnă brună e veselă, glumeaţă şi misterioasă, de bună seamă. Nu Înţeleg ce sufeV rinţă are. Una dintre cele două bătrîne s-a externat. Le întreb pe gimnaziste, care răsfoiesc revista mea', ce cărţi le place să citească. De dragoste, dar nu an timp...

Observ şi azi că temperatura nu-mi scade. încep injecţiile cn moldanun împotriva durerilor leniudlice». Din sa* lorraS vecin se aude o tuse chin irită, indeturajată, acompaniat! de horrinell. Osci minute ascnltSm deri&xţuirea... **A-** poi, o ltaişte materială. Aştept încordată 58 mai «d ceva, libera, lai ţhite Percep geam respiraţia odor dia alea. Deodată, răzbat trompetele acete«şi trase ronvnUtae.

r»

Din nou, tăcere profuniă. Rămin cu privirile fixate în plafon. După cîteva minute, paşi pe coridor. Vine roşcata. îmi iace injecţia. Are chef de povestit. Un funcţionar de la bancă a fost adus, azi, cu o ciroză avansată. Medicii încearcă marea cu degetul, n-a mai duce mult. In stare şi mai gravă e profesorul Stănescu cu cancer la pancreas. Cel cu prein- farctul a scăpat ca prin urechile acului, dar nu mai e om ca toţi oamenii de-acum încolo. Ne descrie pe cei doi accidentaţi, soţ şi soţie, cum s-au dus ei cu maşina la Braşov şi., nu mai ascult ce urmează, o descriere cu lux de amănunte, macabră. Despre morţi e mai simplu: azi au murit două persoane. Dumnezeu să-i ierte f Şi, un final în coadă de peşte, pentru a ne drege gustul i

— Marţi, la Casa de cultură, are loc un spectacol ex-traordinar, cu Stela l opescu, cu Arşinel... Merită văzut.

Timpul se scurge plicticos. In urechi, un ţiuit intens. Pe sub piele, puncte usturătoare. In picioare, înţepături puternice. îmi zumzăie capul ca un stup...

Am trecut, o săptămînă, prin infernul suferinţelor fizice, fiind nu numai spectator, ci şi actor. Acum, cînd sînt! in convalescenţă, îmi convine să-mi las gîndurile să vaga-' bondeze. îmi trec tot felul de năzbîtii prin cap. Asta înseamnă să stai în nemişcare, sub plapomă, Îmbrăcată cu două* pijamale, singură în cămăruţa rece. Tata şi Calliope s-au dus la şcoală. Şi mama şi-a reluat naveta. Mely ţine un loa la coadă. Se aude că .bagă* la *Big* oase. Bine bărbierite, dar iese o supă din ele, să te lingi pe buze. Colegii mei sînt în practică industrială. Au făcut cîteva ore de raTte. Vorba cîntecului i

***Viata* noastră *unde* e ?**
Viata noastiă. ce-aţi lăcul cu ea t~.

Mă las în voia gîndurilor răzleţe. Cum ar spune Nadia, poeta, mă scufund într-o baie cu arome şi narcotice. înot dezlînat, copilăreşte, fără un farmec presupus,• atît cît mă pricep. Şi eîţ se cuvine, in urma unei experienţe trecute, dar, mai mult, sub puterea unor lecturi puţine şi în devălmăşie. La vîrsta mea, între 17 şi 18 ani, livrescul nu-i un beteşug, ci, hotărît lucru, o binefacere. Experienţa trăită? Asta, în primul rînd, dar e minimă. Experienţa lecturii ? *De'* unde* ! Atunci să facem o sumă şi iese o cifră niţol mai ma-ţ

re, însă tot destul de prizărită. Poate că puţinul acesta, ba cu un dram de fantezie, ba cu nişle reflecţii cam puerile, să' fie semnul distinctiv al unor pagini scrise de un adolescent despre adolescenţă... Şi încă ceva ; nimic din ceea ce este omenesc nu mi-e străin. Am mai spus asta, într-un alt con* text, şi-mi face plăcere s-o rfepet.

Dau, cum zic. întîietate celei mai recente .experienţe"... îmi amintesc de o tînără de la .Interne', clorotică, de o paloare care o făcea ireală, cu capul scufundat în perna mare şi moale, cu figura trasă, sculptată din ceară albă. Se spunea că n-o mai duce mult. Cu respiraţia gîfîindă şi copleşită de slăbiciune, ea mi-a spus că. în vară, va da încă o dată examen de admitere la drept. Concurenţă mare. Nicăieri parcă nu-i aşa. Să facă pregătire cu tata la socialism şi economie. Nu o doare nimic. O fi într-o stare de eut» hanasie?... O altă femeie, între două vîrste. are cancer la sin. îşi făcea planuri pentru o excursie în-munţi, după Anul Nou. E foarte interesant să observi cazuri de acestea. Trebuie însă un ochi subtil şi o pană mai bună decît a natu- raliştilor. Cam ca aceea a doamnei Hortensia. Că de *trăit* ca bietul Blecher nu i-aş dori nimănui de pe lumea asta. Indiferent că ar rezulta o literatură formidabilă.

Şi încă o dată: una e boala pasageră, benignă alta e durerea fizică îndelungată şi devastatoare. Dar eixstă boală fără speranţă ? Nu cumva condamnatul la moarte, aflat sub ghilotină, tot mai crede într-o minune? Sînt, firește, şi bolnavi incurabili, conştienţi, de fatalitate şi-şi acceptă destinul necruţător cu neliniște, cu spaimă, ori cu o resemnare adîncă, impenetrabilă... Ccimil Petrescu, care a văzul moartea cu ochii, un odios carnaqiu, spunea că durerile spiritului sînt infinit mai mari decît cele ale trupului. Dureri deosebite, cu intensităţi deosebite... Există — Blaga ni-e martor — .o boală in lume, fără obraz, fără nume". Şi fără] leac ?

M-aş fi războit ou mult şi bine cu asemenea rjindnri incoerente, dacă n-ar fi năvălit „tătarii". Curg pe rînd, unul cîte unul, fiecare cu chipul lui, cu problemele lui. Tata îşi ascunde neindemînatic un zbucium, jucind rău scena dezinvolturii. Calliope radiază. Bănuiesc că nu din cauza şcolii^ Mama face sforţări să mă proteguiască, dar ii „văd" furtunile din suflet. Mely năvăleşte cu o sacoşă de ciolane. A- vem oase! N-avem zarzavaturi... La noi la bucătărie, rise-
le şi bucurie. Că uncle-i dragoste şi pace, şl lui Dumnezeu ti place. Bucătăreasa frumoasă face înfocarea gustoasă ? Aşa scrie, cu amici, pe niște dreptunghiuri de piază, din cuhnia bunicii de la Flondora... Vorba vine. De tu>de atîta bucurie ? Afară e un ger amar, cumplit. înăuntru nu e prea mare diferenţa. Titanul a dat ucaz, sub amenințarea ca chinurile iadului, să se facă economii drastice de energie. Slujbaşii opresc gazele -şi apoi le dau drumul noaptea, abia pflpîind. Nu înţeleg raţionamentul. Gospodinele îşi fac menajul **fn** miez de noapte, către dimineaţă. Se întîmplă tragedii din această pricină. Au Tămas ochiurile de la arag az

deschise cînd au fost întrerupte gazele, ziua, şi s-au pornit noaptea. Aşa a murit un cunoscut ai lai tata, cu soţia, joi noaptea. A murit asfixiat cu,gaze şi colegul Melpomenei, Mugur Po- pescu, student la Bucureşti. Era singurul copil la părinţi, fost elev al lui tata, un tînăr cu minte limpede şi de o sensibilitate rară. Era la o mătuşă, la etajul zece, frig, răceală... Doamne Dumnezeule mare! Ieri l-au îngropat Colegii din C. l-au însoţit pe ultimul drum plingind cn toţii, de au rupt inima oraşului. Ce să mai spun de nefericiţii părinţi...

Am timp să mai răsfoiesc trei reviste .de cultură". Sărmană cultură! Reţin că Marele Cîrmaci a tăiat aţa ia Tîr- gul Internaţional de la Bucureşti, unde se oglindesc extraordinarele realizări. Eroii s-au preumblat prin China şi a a fost luaţi acolo drept nişte zeităţi, cum n-au mai văzut chi- taii nicicînd în milenara lor istorie. Cică Geniul Carpaţi- lor ar fi promis că se mijeşti veş te să ne mai dea ceva curent electric şi încă o oră de transmisiune la televiziune, să se facă trei ore de osanale, ca nu erau de-ajuns două. Intre timp a clocit un decret, de care pomeneam, *care* impune nişte restricţii înspăimântătoare-. Premiul Nobel pentru literatură a fost atribuit egipteanului Naghib Mahfuz. Nimeni nu se aştepta. Se gîndeau la Llosa. Octavio Paz, Carîos Fu- entes. Cîţiva dintre danubienli noştri au purces la ua joo de societate, găsindu-i nimeriţi pentru acest premiu pe Paul Anghel, Mihai Beniuc, O. R. Popescn, Ioan Alexandru., fn mod deosebit, lini place sS citesc rubricOe spoit, pentru ă aici publiciştii se poarfS f&ri ţflalS, au otffadfne, poleraî- sează *şi, de* «ceea» le functîaneazS. *de* regulă, şi stOul Se âiKuâ acum oi înfocare victoria echipei noastre naţionale **«s^ia foraaţfel «isllare « Greciei, ia preliainriile caai-** pionatului mondial de fotbal, Italia 1990. Trei bobite te-am servit prin. Mateuţ» Hagi şi Sabău.

.Şoplrliţele" ne trimit şi altfel de veşti decît cete care **piimesG** bilet de voie .de **sus".** VintUă Horia. un bărbat serios, acordă **un** interviu, tot să<-l asculţi. Ce-om avea **noi'** oare **cu** emigranţii aceştia atît de valoroşi ? La Bienala de la Liege sînt invitaţi zece scriitori români, pe cheltuiala organizatorilor. Nu li se **îngăduie** să părăsească ţarcul. Nici pentru două bunse de studiu, acoidate de Penelub. nu se deschide uşa celulei. Alinierea, băi tovule, ca te ia mama, dracului*!* Şi totuşi, exodul intelighenţiei noastre nu poate fi stopat- La Frankfurt, mare tirg internaţional de carte. Cel mai grozav din lume: 340 000 de titluri, 7 970 de case editoriale, 95 de ţări, între care şi Libia, Etiopia. Papua i(53 000 **de** profesionişti ai Galaxiei Gutenberg; 70 **de** scriitori italieni, şi Umherto Eco. România — absentă! Ubu tri**umfă !**

Moment poetic. „Iar Cirmaciul inlelept, in frunte. / Ceauşescu, în veghea ţării, munte" (M. B.) ţ .Ceauşescu este ceea ce nu i se poate lua poporului, / Ceauşescu este unde a ajuns poporul şi nimeni nu-1 mai poate întoarce" (I. Gh.); .Tu urci străbuna coloană- a demnităţii, / Cîmpit, livezi, Carpaţii te desluşesc într-una / De la-

nceput te-ai contopit cu sufletul cetăţii / Aşa cum a visat Mihai Vitea- zul — Una" (L. C.) ; .Uniţi-vă cuvinte, cu toată, bucuria, / Cu forţa, cu tandreţea, cu gîndul tuturor. / Trăiască Libertatea ! Trăiască România! / Tiăiască Ceauşescu! Şi bunul .lui popor I" (A-P.); ,E Omul — Ceauşescu Nicolae *t* Iubit ca steagul nostru tricolor, / Ca steagul roşu, limpede văpaie, / In zborul liber către viitor* (A. A.) ; .Din anii tinereţii avintate / Pentru destinul ţării a luptat, / Cu nimbul luptătoarei comuniste / Ea patriei credinţă i-a jurtat /*f* Alături de Eroul Naţiunii, / Elena Ceauşescu, suflet cald, / Soţie, mamă şi savant de seamă, / Slujeşte azi al ţării vis înalt" (V: C.) ! .Pentru împliniri de gînduri, / Drum de soare şi de dor / Lingă-Acel ce este ţării / Viaţă dreaptă, viitor, // Din tăria ei de veacuri, / Din adîncul sufletesc, / Ţara că doreşte astăzi / Mii de visuri româneşti" (alt V. C.) j .Ţara e o inimă uriaşă / bătind In pieptu-i // Congresul ideLlor

— iată-1 / pe fruntea proeminentă // Cea mai albă hartă *f* e sufletu-i dăruit // Mamă pentru milioane •' de ¦suflete..." (V. M.); „Te-am iubit, puştoaică, > Te-am iubit cu foc, ,| Te-am iubit de mică, / N-ai avut noroc... /*f* Na, na, na, puş-

toalca mea, / Tu eşti pankista mea, / Tu eşti viata mea" (Folclor). „Nu eşti bărbat ca toţi bărbaţii / Ghinioane, Ghinioane • Faci copiii cocoşaţi ! Ghinioane, Ghinioane / Şi-n- că doi, trei ani de zile / Umpluşi lumea de cămile / Ghini-. oane, Ghinioane". (Idem)

•

M-am făcut bine. Poate reuşesc să văd iarăşi lucrurile cum îmi place mie să le văd şi să fie : vesele. Sînt aptă de mişcare şi de muncă, ivfama a făcut eforturi titanice pentru a mă întrema. A cumpărat, de la ţară, ouă şi cîte o „ga- lină" la preţuri fabuloase...

Plouă... Apoi, dă o ninsoare. Şi apoi, un viscol ca-n toiul iernii... Mely mi mai stă la coadă. Vreau să'spun că nu mai stă doar ea. Acum trebuie să împărţim supliciul. Nu mai merge să abordăm această îndeletnicire cînd şi cînd, pentru că sacrificata era predestinată. - A sosit vremea să ne mai reglăm ganglionii; *tout est pout les mieux.* Ne o- rientăm după pricipiul : gîndeşle-te ca aT putea fi mai rău şi atunci devii mai optimist...

Mely e funcţionară I Laborantă la „Petrol". A ajutat-o mult profesorul, directorul, romancierul şi folcloristul Lae Coga. Omul nu-i de prin părţile astea, are un suflet de ardelean sadea: generozitate, omenie, bună-cuviinţă, spirit justiţiar. Ciudat, are şi umor domnul Goga. Adică te bine- dispui cînd îl vezi. E deajuns numai să ţi-1 imaginezi şi te şi cuprinde o stare de înveselire. El totdeauna glumeşte, e pus pe „şăncălănie", cum însuşi apreciază, şi această străduinţă specială îl face nostim. Concură aici şi fizionomia sa, contrastul, ca să zic aşa, între subţirimea spiritului şi vînjoşenie, între înălţimea morală şi statura scundacă... O mînă bună de ajutor pentru încadrarea lui Mely pe post de laborantă a dat-o adjunctul Cireşeanu, om să te ungi cu el la suflet, fire blîndă care i se citeşte pe Faţa acoperită de ochelari şi de mustaţă.

Domnul Cireşeanu, care deţine toate şansele **de** a ajunge **directOT** plin, e tatăl colegei mele Ro- xafta (Roxy), prietena lui *Laurizzio...* Nu se punea problema **de** pilă, Gi **de** consens între mama şi tata, dacă se **cu-*** vine sau nu ca Mely **să-şi** ia slujbă. Apar în această chestiune, mari discordanţe, unele obiective, altele izvorînd din simplu orgoliu. Fata profesorilor Muşat si **fie** o amploiată ? Să nu uităm că orice muncă îşi are nobleţea ei. Ei, nu chiar oricare! Munca îndepărtează din noi trei mari rele: urîtul, viciul şi nevoia (Voltaire). Vezi să nu se pricopsească. Şi-a* poi Mely are şi aşa prea mult' de lucru. Cînd să se pre-, gătească ? Pentru că familia n-a renunţat la ideea facultăţii. Numai CJ < remnţat la medicină şi a orient t-o Mely spre biologie (mama), spre arheologie (tata), spre drept (eu şi Calliope). Mama, cînd aude de Facultatea de drept, să plesnească. Să memorizeze fata economie politică (şi ce e- conomie politică !) şi sociaiism ştiinţific căruia i se spune .Filosofie" ? Să ajungă în halul tovarăşului profesor Tache Muşat ? Nu, că e mai bună biologia, unde nu memorizezi nimic, te joci cu broaştele şi ajungi navetistă la Mărginenii de Jos ! Da, mai bine să umbli pe toate coclaurile, după toţi bolovanii, cu handralăii prin corturi. Vai, ce orizont deschis avem !...

Disputa a avut loc in absenţa lui Mely şi a fost mai bine aşa. Ce] mai mult m-a surprins faptul că, paradoxal, controversa n-a avut nimic exclusivist în esenţă. Toţi am căzut de acord că Mely nu trebuie să .ia serviciu". *Tata* i Avem cu ce s-o întreţinem. Mama : Nu aşa se pune problema, că, de fapt, nu prea avem cu ce să o întreţinem, nici pe ea, nici pe noi. *Tata* i Nemulţumitului îi ia Dumnezeu darul. Mama : Care dar ? Şi ce-1 bagi pe Dumnezeu aici? Ce legătură are el cu satrapii, cu grangurii, cu profitorii... *Tata* î Taci că te aud fetele!... Ai-s*o încurci tu o dată şi o dată... Mama : Fetele au treaba lor, iar eu n-am s-o încurc niciodată, că doar nu-s o cîrpă cum sint alţii... *Tata :* Hai să ne întoarcem la oile noastre. Mama , Da, ne întoarcem. Nu facem fata simbriaşă ! *Tata :* aşa am zis şi eu... Mama: Dar nici să stea zi de zi la cozi: *Tata:* Aşa zic şj eu... In fine, .în urma intenselor dezbateri, s-a ajuns ia concluzia că. va fi aşa cum vrea şi Mely. Iată o încheiere mai cu cap. Consultată, sora noastră mai mare a spus că ea face cum e mai bine. Şi aşa a ajuns laborantă la „Petrol". De data aceasta, .pionul" a avut şi el an cu- vînt de spus. Mă bucur un pic, deşi- aş fi vrut ca ea să se fi opus. Dar nu-i stă în fire. Suportă orice cu stoicism. Numai Mihai n-a mai suportat-o pe ea. Nu ştiu ce discuţie au avut, că firul s-a rupt. Mi-a spus numai atît; „Totul s-a, sfîrşit. Nu mai vrea.să audă de mine.:. Şi l-am iubit atît de mult..." Mama a vrut chiar să meargă la familia Lăpuş. A. fost iarăşi o îndelungată contrazicere cu tata, în această privinţă, de-au ieşit seîntei. Mi-a căzut greu la inimaă. Nu i-am spus lui Mely despre polemicile asloa. Cu siguranţă,

aş fi rănit-o, că nu-i insensibila, draga de ea, ci numaf extrem de blajină. Ne menajează ? Sau o fi o lipsă de voinţă ieşită din comun,__ care contrazice teoria Ini Schopenhauer.

Buna Mely, frumoasa Mely e nevoită să stea opt ore la şcoala respectivă. Cară de colo-colo nişte eprubete, mulaje, planşe, diafilme, fără nici un rost... Nici măcar nu e laborantă te adevăratul sens al cuvîntului, ci un fel de slujnică. O protejează directorii, dar sînt unii sadici care 0 exploatează ca pe o sclavă. Nu ea mi-a spus asta. Am observat eu, cînd am fost ieri la ea la slujba.

In schimb, Calliope e fericită. A luat un patru la matematică şi un trei la fizică. Nu se întîmplă nici o nenorocire. însă mama i-a tras un perdaf, iar tata a declamat ca un actor tragic ; „M-ai făcut de baftă!* .Lasă că o repar eu. Promit că o să iau cel puţin nota opt şi la fizică şi la matematică". In felul acesta, mulţumirea s-a instalat in sinul familiei noastre. Iar giupineşica notează în „giomalul* său :

.Astăzi mi s-a intîmplat ceva extraordinar. La ora de male, Monica s-a trezit să-mi şoptească ■

— Ştii că lui Sorin îi place de tine ? Zice că vrea s£ fiţi prieteni...

Am crezut că se răstoarnă pămîntul şj m-am prins ca miinile de bancă. Nu ştiu care a fost expresia feţei mele, pentru că domnul Scurtu, profui de mate, m-a întrebat 1.

— Ce-i Calliope, n-ai mîncat azi-dimineaţă ?

Mi-am revenit cu grea, adică nu mi-am mai revenit.

— Te-aşteaptă după ore, mi-a mai spus Monica. N-am .mai putut să fiu atentă la nici o oră. M-am speriat, asta el'

Sorin m-a condus pînă acasă, s-a străduit tot timpul să întreţină o conversaţie, pentru că eu nu am fost tn stare să spun nimic. Mama fmi atrage atenţia că dacă vorbesa cu băieţii de pe acum, neglijez şcoala şi peste un an dan treapta a doua... Dar en na cred că îmi pierd timpnL Şi nici nu mai sînt chiar aşa de mică. A trecut vremea jocului cu păpuşa» Inri pare r-ăn că im sînt mai frumoasă. De ala mi-e şi Mea să-l privesc pe Sorin direct k ochi. Mă gîn- desc că n-o să-i mai placă de mine, măcar că el spune ctf am o figură foarte plăcută—

De unde vii ? Uode te duci ? Nuferi cresc fu sufletul tău? Nu sînt oare nimfe fi fauni in lumea ta? Na poiţi cununi de lauri 4 togă tivită ca fi de aarî Poate că м, ea lori închipui ci da... Aş vrea si te vtfn aşa. Ay vrea

1
3
2

s*-ţi ştiu mîinile albe, aş vrea să-ţi ştiu ochii adîuci şi tainici, ochii caie au mint, aş vrea să-ţi ştiu gura curată, gură care nu ucide, vorbind!. Aş vrea să ştiu că ai colţul de suflet In caie toate gînduiile de bine, de înalt, de nobil şi de frumos — se stilng, unde ta însuţi îngenunchea spre rugă — pentru tine însuţi, ruga ta. Colţul de suflet unde să păstrezi chipul unei nimfe, al unei zeiţe care să te vegheze sfînt, atît cît eşti un tînăr zeu...”

6

Am primit scrisoare de la tanti Catrina, trimisă din Iaşi, unde e cu bunica la spital. Unchiul Alexandru nu vrea să scrie misive, nu concepe să scrie nimic. Mai bine îl pui sa sape canalul Bahlui-Cacaina decît să înşiruie cîteva cuvinte pe hîrtie. Şi totuşi rămîn la convingerea că unchiul e o fire de artist, fie şi numai în sensul aşa-numitei dezordini creative. In tot cazul, e un personaj de excepţie, cum nu de multe ori poţi întilni într-o viaţă. Probabil că de aceea am o slăbiciune specială pentru dînsul...

Am apucat să afirm, dacă nu mă înşel, că fratele tatei are o mulţime' de însuşiri. Numai că nu se prea poate lăuda cu frumuseţea. Aşa zic răuvoitorii, aşa susţin şi prietenii săi, cunoştinţele, şi în acest spirit îi stimulează însuşi .subiectul". E drept că nu suferă de frumuseţe, dar, cum să zic, mie mi se pare extraordinar de simpatic. Dar ce, la un bărbat contează frumuseţea ? Şi el e un bgrbat în toată legea, nu o aşchimodie, o piticanie dintre acelea care îţi fac milă sau greaţă. Dacă mi-e permisă analogia, el e un urît frumos, cum s-a spus despre Belmondo. Seamănă, totuşi, mai mult cu Aznavour, combinat cu Fernandel, Bourvil şi Louis de Funes, ca să mă lireitez numai la francezi şi numai la actori. Căci, pentru că veni vorba, şi unchiul are preocupări teatrale, a fost multă vreme în formaţia de amatori, unde a deţinut roluri secundare (nu poate să memorizeze mâi mult de’ cinci-şase propoziţii) şi negative. Cu toată această pasiune a lui, mistuitoare, pentru teatru, a fost nevoit să se retragă din viaţa artistică... Vicisitudinile vieţii l.

Bănuiesc că povestea asta cu aşa-zisa hidoşenie a unchiului, Întreţinută asiduu de el, este o exagerare dictată de un spirit jucăuş. Tanti Lily, nevastă-sa actuală, Il alinţi cu apelativul M*onstruleţ*. Cineva din Iaşi, care nu-1 cunoştea pe bunicul, un om cu o înfăţişare normală, l-a zis astă* vară în, prezenţa noastră, unchiului i .Mă Alisandri, da’ urîl tată ai mai avuţi” Altcineva, că ieşenii sînt palicari, i-a spus că e frumos ca strămoşul caprei...

A avut o copilărie şi o adolescenţă cam agitate, cum reiese din evocările lui. Aceste vîrste sînt cele mai neîndurătoare cu

abaterile de la. firul obişnuit al naturii. Fiindcă, zice unchiul, în vremurile de demult era într-adevăr .naş- parliu". Nu ştiu dacă a suferit, pe atunci, din cauza deriziunii semenelor. El spune, acum, că nu-1 durea nici in tlrtiţă. N-a fost nefericit nici cînd îl snopeau în bătaie dascălii, la şcoală, în colaborare cu familia... Dacă a avut ceva neînţelegeri cu viaţa, acestea s-au limitat la „crăpelniţă", că, zicea dumnealui, a suferit adeseori de foame de-i ieşeau ochii ca la melci... Şcoală a făcut slavă domnului, vreo douăzeci de ani. Totdeauna rîde de tata, care n-a învăţat decît şaisprezece ani. El n-ar fi stat nici o secundă în şcoală, dacă n-ar fi fost învăţămînt obligatoriu şi dacă bunica n-ar fi vegheat asupra studiilor sale, cu bîta. Pe la douăzeci şi şapte de ani, a terminat cu învăţătura şi bunicii cu resursele materiale...

Cînd a venit vremea de însurătoare, — încă mai era la studii — deja dobîndise unele trăsături care au rupt inima multor reprezentante ale sexului frumos. Acestea au dat năvală peste el, iar el a dat iama în ele... A fost însurat# temporar, cu acte sau fără, de atîtea ori că nu mai ţine minte numărul consoartelor. Au rezultat din această competiţie doi băieţi şi- o fată, pentru care a plătit pensie alimentară pînă la ultimul 'eu din soldă. Pentru ca să poată supravieţui, a trebuit să recurgă la tot felul de .mişchiv-loanţe“. Mai întîi, a fost nevoit să se fixeze asupra unei singure soţii, pe care o deţine şi în ziua de azi. Se parei că tanti Lily s-a prins cu dinţii şi cu unghiile de el. Cum-, necum, sînt împreună, fericiţi,' au şi un băiat, pe Avelin, rezultat în luna de miere, căci. după aceea, tanti Lily n-a mai vrut să doarmă în aceeaşi încăpere cu unchiul, din mat multe pricini. Intie care dînsa a menţionat .grohăială" 4in somn şi faptul că soţiorul ei doarme cu ochii deschişi, ochi enormi, fosforescenţi.

Pe Avelin, unchiul l-a crescut cu grave carenţe educaţionale. L-a ţinut pe palme şi i-a inspirat oarecare aversiune faţă de şcoală: .Ce să faci cu învăţătura ? Vrei să ajungi ca unchiul Tache? Iaca, eu am învăţat douăzeci de ani şi nu-mi slujeşte la nimic. Noroc că sînt descurcăreţ. In viaţă trebuie să fii descurcăreţ, să ai iuţeală de mînă, să ştii să manevrezi «butoanele», să fii isteţ, că lumea asta geme de proşti..." Unchiul se ocupă cu tot felul de afaceri: cumpără orice, vinde orice, adună ce au părăsit alţii de pe la imo-bilele dărîmate, face rost de usturoi, de ceapă, mălai, fasole şi altele de pe la ţară şi le vinde .la negru" în oraş, face grilaje pe la casele oamenilor, la cimitir... După cîte am înţeles eu, îşi foloseşte şarmul, încă, pentru a suci minţile slujitoarelor lui Eros, care vor, în văduvie, să trăiască slobode...

Ca urmare a acestui spirit întreprinzător, a reuşit să-şi ia motocicletă cu ataş în locul motoretei, apoi un Vartburg în locul motocicletei... S-a mutat la bloc din .bojdeuca" şuie, care era mai la vale de bojdeuca lui Creangă, pe Scăricica în jos, tocmai pe malul rîului Cacaina. Aici, în această vizuină, în sensul propriu al

cuvintului, au locuit ei vreo şapte ani, pînă în vara trecută... Am fost şi noi de mai multe ori în ospeţie la dumnealor, mai ales că părinţii mei s-au şcolit în dulcele tîrg. Nu exagerez cu nimic dacă afirm că Irinuca avea o cocioabă mai arătoasă. Dar, fiind vară, nu se punea problema locuinţei. In faţa coşmeliei aveau o baracă din *peîele* scorojit, unde eram noi găzduiţi, pe jos. Alături era un coteţ cu cîteva păsări, iar dincolo de coteţ, o cocină cu un purcel, pe cît de jigărit, pe atît de scandalagiu. Imediat în faţă, W.C.-ul din carton gudronat... Dar nu se punea problema dormitului, că umblam prin oraş, pe la Ciric, la Grădina Botanică, prin Copou, prin Parcul Expoziţiei, pe la Bucium, pînă noaptea tîrziu, cînd veneam .acasă* şi înte- meiam in .curte", la lumina unui bec spînzurat, o masă ca-n poveşti. Am pus cuvîntul curte între ghilimele, pentru că nu prea corespundea cerinţelor minime ale noţiunii. O fîşie In pantă, cu un simulacru de grădiniţă la intrare de patru metri pe trei, o .masă* din scînduri prinse pe patru pari înfipţi în pămînt, cu laviţe de jur-împrejur. Ne simţeam, în afară de tata, excelent. Chiar şi astă-vară, după ce Mely căzuse pentru a doua oară la medicină. S-a lansat cu rîsete, chiuituri, cu două găleţi de bere. Campionii distracţiei erau unchiul Alexandru, fireşte, Avelin şi eu. Avelin tocmai dă- duse treapta întîi şi intrase cu media 2,35. Unchiul a spus că asta-i o performanţă neaşteptată. „Dacă ar fi luat nota zero, poate nu-1 admiteau şi-l făceam om, dar nici acum nu-i prea tîrziu*. S-a făcut mult haz, pentru că prietenul cel mai bun al unchiului se numeşte Tîrziu. Cum ii turcul, şi pistolul *t* cum îi sacul, şi petecul j spune-mi cu cine te în- tîlneşti, ca să-ţi spun cine eşti. Dacă unchiul e un fel de' Yeti, nea Tîrziu aduce cu Quassimodo... Tata i-a explicat că nu există nota zero, decît într-o piesă de teatru, că se acordă un punct din oficiu. Avelin a rîs de s-a auzit pînă în vîrful Şorogarilor, la Aroneanu. Cică, se laudă el, ar fi dat tezele albe, şi la română, şi la matematică...

Ne culcam pe la două noaptea, cînd începeau să urle cîinii de credeai că-i sfîrşitul lumii. Tata, care are de felul lui insomnie, era demolat Nu peste mult timp, începeau cocoşii, în frunte cu cei doi chiar de lîngă baraca noastră. La urmă, pe la orele cinci-şase, se dezlănţuia guiţatul jalnîc al jigodiei de porc...

Scrisoarea e scurtă :

Dragii noştri,

Dorim ca micile noastre rînduri să vă găsească in cele *mai fericite clipe ale vieţii. Aflaţi despre noi ca* sîntem bine sănătoşi ceea ce *vă dorim şi vouă. După cum ştiţi eu am venit la laşi* cu *mama la spital. Am dus-o la* consult am *internat-o a făcut analizele. Doctoriţa zice să are ceva la inimă şi la rinichi i-a dat medicamente şi a făcut un tratament. Acum au eliberat-o din spital*

şi se simte mai bine e trasă la fată şi nu mai vorbeşte cum vorbea înainte ştiţi voi cum îi turuia gura. Ne ducem mîine acasă la Flondora cu trenul nu vrea să ne *ducă Monstruleţ cu* maşina că *şi-a luat una mai bună o Dacie grena, stă cîte cinci ore sub ea îţi facc impresia că doarme acolo. Zice că n-are supape bu- jie că s-a strîmbat bara de direcţie. Cine ştie ce-o ti la Flondora* acasă cu tata, cu *moş Toflecică, Apostel, moş Ianca, Lefterică al meu, ştiţi cum se adună ei cînd nu sin- tem noi acasă. Dar nu mi-e de ei ci de Ghiocel că-i în* prac- *ticâ ci nu fac trimestru întîi cîne îi dă lui demîncare cind îl culcă.* Mama vă *trimite sănătate şi Ie sărută pe fete i-e tare dor de ele. Vrea să vină de Crăciun la C. la voi*. Vor*

beşte cu *un docloi de-acolo de inimă cu acela care te consultă şi pe tine Grădinaru parcă ii ziceaţi. Alde Alexandru s-au aranjat bine* In noua *locuinţă adică el a lăcui totul numai că trebuie să-şi cumpere de toate, mobilă bufei de bucătărie şi cîte altele.*

Vă pup vă pupă şi maica l-am rugat şi pe el *să scrie măcar un tind. A cerut pentru tata trei sticle cu bere Si dau poate* se *otrăveşte cu pişoarca asta de la Iaşi care cică-i bere.*

<3atrina

Veniţi la noi de Anul Nou şi să fiţi isteţi că tara asta geme.

Alexandru

•

Iarnă ca toate iernile. Gerul Bobotezei. Şi abia siulem la mijloc de noiembrie... In sfîrşit, funcţionează caloriferele. O oră dimineaţa şi una seara. Dar nu ştiu ce anume circulă prin ele, că nu izbutesc nici să se dezmorţească. In cameră, cîteva grade peste zero. Ni s-a făcut recomandarea, de la cel mai înalt nivel, să stăm îmbrăcaţi în casă, ca şi cum am avea altă soluţie... Da, unii mai ingenioşi, se baga îmbrăcaţi cu şubele sub plapomă. La bucătărie, în micuţa celulă, se poate trăi fără plapomă. Mai vine ceva şi de la aragaz, cînd sînt gaze.. Lumea a prins obiceiul să se plîngă. Lasă discreţia la o parte, nu se mai teme de Cooperativa .Ochiul şi Timpanul' şi se jeluieşte de frig şi de foame. Se tînguie şi turnătorii, care or fi aceştia, că se zice că unul din trei merge la raport. O fi numai o sperietură : fiţi blînzi, că noi vedem şi auzim totul, fără să băgaţi de seamă. Ca soacra din povestea lui Creangă... In ce mă priveşte, nu-mi convine deloc treaba cu lumina electrică. Aş vrea să citesc seara pînă mai tîrziu. Nu de puţine ori (i)responsabilii cu electricitatea uită să mai dea drumul la curent. Se defectează mereu cîte ceva...

Ninge şi plouă... Măcar dacă ar ţine-o numai pe ninşoare, că mie îmi place la nebunie ninşoarea... Trebuie să merg la datorie, altfel îl pun pe tata intr-o situaţie penibilă. I-a şi spus directoarea : .Şe, dragul meu, dacă sîntem oameni al muncii în această unitate, să ne faşem de cap? Noi trebe să dăm exemplu şelorlalţi*. Padre era să plesnească de ruşine. N-a făcut infarct U gîndul că zilele acestea *Raţa* va fi schimbată. Şi*a trăit traiul, şi-a mlncat mălaiul. Marele Cirpaci a dat o foarle bună dispoziţie : să nu se mal prindă şefii cu fundul de scaune, să fie la patru ani schimbaţi directorii, mahării. Nu ştiu dacă In alte sectoare e aşa, dar în Invăţămint .rotaţia cadrelor" — parcă aşa se numeşte — funcţionează aproape corect. Aşa că, Nemuritorul a instalat o sabie a lui Damokles deasupra capetelor directoriale şi rezolvă două .obiective* dintr-o dată', pe de o parte, sugerează că are drept de viaţă şi de moarte asupra pristavilor săi, care din această pricină îl slujesc cu mai mare abnegaţie, iar pe de altă parte creează impresia de democraţie.., Poporul ştie dinainte cine va fi

căpetenie. De pilda, la liceul nostru va fi aleasă In unanimitate tovarăşa profesoară Marilena Perdea. Din două motive : corespunde indicaţiei preţioase de a fi promovate tovarăşele merituoase, profesional şi ideologic, în munci de răspundere şi tovarăşa este soţia secretarului de la Comitetul orăşenesc de partid. Acesta e prieten cu tata din mai multe motive: au aceeaşi viziune politică, sînt suporterii aceleiaşi echipe de fotbal, iubesc revista *Săptămîna,* ei singuri reuşesc să rămînă pînă la ziuă, cînd merg la banchetele de sfîrşit de an ale elevilor, sau ta alte asemenea împrejurări... Tata iese triumfător din scărmăneala Băr- zoaicei. O şi vede la catedră, scremindu-se...

înfofolită, mă strecor printre proiectilele aruncate generos din ceruri şi mă îndrept către uzină. Pe traseu, mă inlîlnesc cu colegi în salopete şi halate, cu cuşmele trase pînă la refuz pe ţeste, încălţaţi cu bocanci sau cu cisme. Parcă mergem în Alaska, ori în-mine prăbuşite, cum am văzut eu într-un film, de n-am putut să dorm toată noaptea.- Se repetă ritualul. La intrare, arătăm legitimaţiile. Maistrul cînd e aici şî nu vine mai tîrziu, ne face acelaşi instructaj de protecţie a muncii i

— Atenţie să nu vă accidentaţi, că vă ia mama dracului ! Eu răspund de voi... Nu vreau să ajung în puşcărie.- Şi, cu toatea acestea, au avut loc mai multe necazuri. Pîii să le recapitulăm numai pe cele din clasa noastră. în- tr-a noua, lui Tîrlucea i-a sărit un şpan în ochi. Parca tl văd şi acum însîngerat. Credeam că rămîne orb, dar este în orăşelul nostru un medic oculist, Cojocaru, care face minuni. A rămas băiatul numai cu un semn, o albeaţa. Ob, Isuse Hristoase, dacă se nimerea în ochiul unei fele! Nici nu vreau să-mi mai aduc aminte. în clasa a zecea, Cameleo- nica şi Popleacă au scăpat mai uşor, cu trei degete zdrobite. Acum nu mal au decît nişte cicatrici. Cel mai înfiorător a fost In clasa a Xl-a, cind Bumbăcea şi-a pierdut degetul mic şi inelar de la mîna stingă. Tot dintr-un exces de zel. Acum are două cioate... Şi astfel, pentru că au fost doar aceste uşoare defecţiuni, maiştrii Nene, Teralongu şi blondul Nedea au scăpat de pîrnaie. Dar să fim drepţi, 'maiştrii n- au nici o vină, au făcut tot ce-i omeneşte posibil. Pe deasupra, mai sînt şi simpatici. Mai multe semne au ei, dobîndite In decursul vremii. Nene a fost lovit de două ori în cap, s-a debarasat de-o unghie şi de sfîrcul urechii. Teralongu are o zgaibă la gît şi o roşeaţă pe frunte, parcă-i indiancă. Blondului Nedea nu-i creşte barba pe o bună porţiune din obrazul drept Ii lipseşte o bucăţică din nare şi buza de sus tot în partea dreaptă. Cînd n-are timp să se bărbierească, se observă foarte bine...

In curtea foarte mare a uzinei sînt înşiruite grămezi de zgură, moloz, nisip, benzi înguste, îmbîrligate, de tablă... Cînd nu plouă sau nu ninge şi dacă mai ai şi norocul să bată vîntul, zgura şi nisipul se răscolesc şi iese un praf de nu se vede om cu om... Acum e potolită bestia. Nu suflă sub pojghiţa subţire de zăpadă

apoasă. îmi vine să-i dau cu „sic“ scorpiei nesăbuite. Grămezile însă n-au stat cuminţi, la locul lor, nici sub controlul ploilor şi al ninsorii. S-au împrăştiat prin curte, pînă la oul-piciorului... Trecem prin- tr-o hală imensă, cu maşini care orăcăie infernal. E o serenadă care ar mai putea fi suportată, dacă nişte ciocane pneumatice n-ar izbi obsedant, zguduind din pace-adîncă ale lumii începuturi. Ai senzaţia că totul se va dărima de zgîl- ţîiturile şi huietul monştrilor antediluvieni. Deasupra, an pod rulant hirîie strident, cablurile metalice scrîşnesc violent, troncănind încărcăturile gata să fi se prăbuşească tn creştet şi să te strivească, să te pulverizeze ca pe o gîn- ganie sau să te înhaţe cu tentaculele lor şi să te mistuie. Atelierele lui Vulcan cred că erau chilii monahiceşti pe lîngă apocalipsa de aici. Noi ne-am obişnuit, ba chiar ne amuză cînd ne strigăm, ca de pe un pisc pe celălalt i „Băăă, Remus, băăă I*. .Eşti scîrţar, băăă I" „Tocilaruleee 1“ .Ginaaal* .Daaal" .Mă iubeeeşti ?* Nu înţeleg ce spui, măăăl* Se vede, dacă te uiţi, o gură mare, deschisă. Mimică schimonosită. De auzit, ioc... Muncitorii, bărbaţi şi femei de fe- lurite vîrste, execută mişcări sacadate, ca nişte dirijori frenetici. Au o dexteritate impresionantă. Trag, împing, ru

lează, coboară, ridică, rotesc, lovesc... Rapid, parcă-s tn priză, nu ca scamatorii care fac gesturi largi, domoale, insinuante... Pe jos, pîrîu de ulei, motorină, amestecate cu praf, pilitură, şpanuri... In secţia unde sîntem noi repartizaţi, zdrăngănitul maşinilor, a strungurilor, frezelor, ni se pare un cîntec de leagăn. Aerul, Îmbălsămat » cimentul uleios şi negru, o mochetă de Buhara. De afară, braţele ameninţătoare ale macaralelor vor să ne răpească şi să ne'' sfîşie„. Singurul lucru nemulţumitor — privirile cam ostile ale muncitorilor, pe care ştim că-i deranjăm, ne-au spus-o verde în faţă. Ar mai fi mers şi asta, dacă unii nu ne-at fi bruscat, ce dracu nu vă vedeţi de carte şi ne încurcaţi pe noi aici. Altminteri sînt oameni cumsecade, unii -ude, cunoştinţe, vecini. Corina chiar 11 are pe tatăl ei aici, macaragiu. Tot la uzina asta lucrează şi domnul Mirică, vecinul nostru, dar el nu stă prea mult în interior, umblă prin ţară, e un fel de merceolog...

Cei mai tineri ne curtează. S-au înfiripat chiar amoruri în toată legea. Gina Pîrtoacă, cea mai ademenitoare dintre noi, a ajuns vedetă, spre disperarea brunetului frezor cire vrea s-o ia în căsătorie după ce termină liceul. Am mai remarcat că Iris l-a dezamăgit pe Tiby. Acesta face eforturi să mă recucerească, dar eu deja am primiţ propunerea de prietenie din partea lui Alin Victorian, brunetul cel cu och* albaştri, din clasa a Xl-a B, care demult îmi tot poartă simbetele...

S-a vindecat şi Ana. Ii fac o vizită. Arată destul de bine. îi povestesc şi-mi povesteşte cum a fost la spital. Ea, însă, preferă mai mult „Spitalul Amorului". Ştiam dinainte că aşa o să se întîmple. Nu mai pomeneşte de Cornel. Final deschis, cum s-ar zice. Sau fără final. Poate chiar că-i[1] mai interesant aşa. îmi dau seama că despărţirea n-a fost o catastrofă. Şi mai ştiu că Ana nu-i o uşuratică. Ea, cău- tind întîlnirea cu dragostea, caută să se cunoască pe sine. Cu alte cuvinte, problematizează fără să o facă intenţionat. Asta e felul ei de a fi. De naturaleţea ei nu mă pot îndoi* nici o clipă. Mărturisindu-se, Ana se autoanalizează, întreabă lumea, încearcă să disceamă... Sufletul ei nu se lămureşte lesne, ţie aceea e cam nebulos, de unde şi exprimarea incoerentă, deşi proiectul din adIncuri are, desigur, o logiciL Mereu o ascult fără să o întrerup, fără s-o aprob sau s-o contrazic, ori să cer lămuriri..

— *m...A ti împreună! Ce-o ti* inse/nni/id această *înlrl- gurată căutare a* „două *culori ce nu s-au văzut niciodată'' t Oare ce drqcuşor fine cu tot dinadinsul să ne lege şi să* ne *dezlege ? Numai pasiune, acel ceva unic...*

1mi aduc aminte că inconfortul pe care îl resimţeam dureros îmi impunea să caut mijloace de anihilare. Un fel de antidot, pe semne... Şi asta mă finea *legală de Mircea cu fire tainice. Alunei, la*

film, am vrut să-l lovesc, dar am preferat să plec... Cînd m-am intors şi l-am văzut cum mă aştepta, credeam că din momentul acela nimic nu ne mai poate despărţi... Asta insă n-a putut dura. Şi eu am fost prima care am a\wt curajul să propun finalul. Dar cît de fericită am tost cînd a mimat (ştiam că se preface, dai chiar şi asta tn-a umplut de bucurie): „De ce? Nu trebuie. Eu nu vreau 1" Dar nu asta are *importantă acum, cînd şi de ce am greşit. Am s-o spun mai pe larg şi mai limpede la locul potrivit. De fapt, vreau să precizez că nu numai starea „specială“ în care mă allam m-a făcut să-i vorbesc* lui *MJrcea, ci şi sentimentul că in urma mea se adunaseră* d- *teva evenimente cărora, însă, nu le găseam firul coordonator. Şi, fără să vreau, căutasem să-l aflu, suprapunînd asta pentru ceea ce mi se întîmpla în acel moment, cu atît mai tulbure, cu cît făceam tot mai multe confuzii intre ceea ce fusesem pînă atunci şi ceea ce încercam să devin.* ***în****cercam o salvare, cu sentimentul acut că ea nu este posibilă. Aici a fost greşeala* : *trebuia ori să* nu *încerc, ori să cred cu toată puterea că ea* este *posibilă. Pentru că altfel, s-a întîmplat ceea ce s-a întîmplat, adică am începui sâ-ml bag singură bețe în roate, ca să înceteze o dată toată chestia asta stupidă. Răul ar ti fost mult mai mic dacă* nu *aveam acele momente in care îmi părea rău de ceea ce tac şi aş ti vrut să schimb totul...*

Imi vine să vorbesc mereu despre *asta şi pentru că e cea mai neclară problemă, şl pentru că este cea* mai *apropiată in timp. Şl încerc* ***s-o*** *explic... Dacă ar mai trece ceva timp, poate s-ar* ***clarifica,*** *dar* ***atunci*** *nu* ***m-ar mal*** *interesa aşa* ***mult,*** *aş* ***uita-o. Coborlnd la*** *intensitatea* ***et reală, na ştiu unde ti va U locul.. Aş ti putut***–începe cu ***stîrşltul. ca*** ln ***unele romane moderne,*** *dar* ***structurile***–l*ncă* nu ***s-au aşeza! şl nu vreau să risc o lnjustiţie. Nu mal***-vreau ***să rtso*** *după* ce *atita vreme nu ml-a păsat de asia. Doresc ca totul să curgă lin şi clar, in aparenţă, dar sub cristalul de deasupra apei, să se zbuciume viitori, să se răstoarne talazuri_*

Nici nu ştiu precis ce s-a Sntimplat cu *mine in vacanţa de vară, după ce ne-am intilnit noi, mai (ii minte- ■A tost fără mari evenimente, dar săpînd pe nesimţite un alt chip al individualităţii mele. Pentru că, văzlnd* eu *că roata carului a pornit bine, am început să consider că n-am altceva mai bun de tăcut decît să-i urmez drumul fără prea mari eforturi. Şi, lăsîndu-mă eu pe o astfel de tînjală, am început si mă gîndesc şi la condiţia mea feminină. Căutam să mă cunosc cunosclnd pe alţii. €u Gezar* am *tost la filmul ₘ Undeva, cîndva..." A început să mă enerveze pentru că vorbea de tamilie şi de situaţia lui intr-un tel din care eu am înţeles că este al băieţilor care vor să se însoare, pentru simplul fapt că sînt complexaţi şi cred că nu mai găsesc altă tată declt aceea pe care au pus mina... Am mal întllnit, tot In vară, un băjat de la Academie, care* suferea de *dragoste intr-un mod tare comic, vorbind fără oprelişte, trăncănind verzi şi uscate...*

Au început să-mi placă, în vremea din urmă, micile ex-*perienţe-focuri, care să mă scoată din starea de semisălbă- ticie de pe vremea cînd il* cunoscusem pe *Cornel. Am devenit mai degajată. Pînă acum, simţeam că eram pur si simplu bătută in cuie. Asta şl din cauza imaginii milită- roase a lui tata, pe care o simţeam totdeauna urmărindu-mă din umbră. Acum ridic capul, incet şi prevăzător. Curiozitatea mea nenansivă a început* 'd se *amplifice* în *mod natural...*

Primul lucru pe care îl facem la întoarcerea in şcoală e să continuăm pregătirile pentru a merge la judeţ să-i fn- timpinăm pe marii noştri Conducători care ne onorează meleagurile cu o vizită de lucru. Sintem instruiţi în toate chipurile de către o mulţime de organe. Tronează ochiul vigilent al tovarăşului .de sus". Il secondează tovarăşii Oprea şi Dirlău de la comitetul orăşenesc. Comandanţii şi inslructorii noştri par isterizaţi, mai ales Buligă, *Scorpcna* şi Piţu... Facem obişnuita şedinţă utece de maximum două ore, în^timpul căreia ies scîntei şi fulgere. S-a făcut selecţia, rîî nu va merge toată şcoala. Au fost aleşi cei mai .scuturaţi", mai rhipoşi, ca să se vadă cum arată .bravul nostru tineret", .mîndria ţării"... In tot cazul, vreo şaptezeci la sută din elevii noştri participă la această acţiune de un înalt patriotism. Stima noastră şi mîndria !... Se mai coseşte însă cîte un scut, care tulbură apele cu întrebări anapoda : „Vom veni în şorturi ?' «Nu, vii in pielea goală, mucilaginosule". .Păi nu facem piramidă, ca la 23 August?" .Nu, faci pe dracul ghem, nătăfleaţă". .Mergem în uniforme, sau...“ .Nu, mergi în togă imperială..." „Ne luciii şi umbrele ? Dacă plouă, dacă ninge ?..." Dialoguri dc qenui acesta se înmulţesc o dată cu apropierea momentului culminant. Nu-i nici o glumă, sîntem îngrijoraţi i dacă scenariul nu decurge .ceas", cum vor tovarăşii...

Liţă şi Buligă ne pun să batem „pas de front" o oră şi jumătate. Tovarăşul Oprea le atrage atenţia că nu-i cazul, că nu vom defila. Organizăm tot felul do „dispozitive", fiecare cu locul lui, cu rolul lui. Unii strigă lozinci, sînt solişti, iar noi ceilalţi reluăm în cor. Fetele trebuie să agite eşarfe şi steguleţe. Alţi băieţi au menirea de a purta steaguri mari, desfăşurate, unii sînt purtători de pancarte şi de portrete, portretele lor imense.

Facem repetiţie de zeci de ori, pînă la epuizare...

Ne deşteptam la ora 4. întuneric dens. Mergem pe jos pînă la gară, 3 km. Şi-i frig !... Noroc că nu plouă, nu bate vîntul. Mizgă pe jos, ne facem de ris încălţările. Ne ţinem unul de altul, în şir indian, să nu ne răLăcim şi să nu derapăm. Foşgăială în obscuritate.

— Ţineţi dreapta ! Ţineţi dreapta ! comandă Buligă care îşi rostogoleşte pe lîngă noi ccle 120 kg.

— In ordine! In ordine J îl acompaniază *Scoipena.*

Pe la şase, încep să mijească zorile. La această oră, sînţem

deja în „garnitură" — trenurile destinate special pentru acest transport... învălmăşeală mare, tenebroasă, ca dracii pe fundul iadului. Ţipete, busculadă, încercări disperate de a obţine un loc în sectorul hărăzit, împreună cu cei mai apropiaţi... Concurs de urlete. Noi, că sîntem mulţi şi înghesuiţi, însoţitorii — să ne potolească energiile dezlănţuite... începe să se crape de ziuă. O smucitură, care ne împinge şi mai mult pe unii în alţii, provoacă chiuitul fetelor şi sugerează plecarea trenului... Nu ne mai este frig, ba ne simţim chiar bine în „vlog“, în „năloagă", cum auzim că spune domnul I ae Moya, aflat lingă tata, cu creştetul

lai la subsuoara lui - Din păcate, ajungem prea repede, in* tr-o jumătate de oră, poate trei sferturi. Nu oprim tn gara mare, ci Intr-un fel de haltă, In est... Ptiu (ce frig e afară f Vizual, nasuri- roşii. Auditiv, clănţănit de dinţi. Dinamic, tropotit, mişuneală. Tactil, ne ţinem de braţe, încerctnd să ne constituim fn coloană... Drapele, stegulețe, cîntece revoluționare la difuzoare, cu rime involuntare 1 Prin portavoce, se dau comenzi... Cu greu, pornim coloana noastră. înaintăm alene pe mai multe străduţe. Ne oprim des, la orice intersecţie, precum carele mortuare, pentru a primi dispoziţii orientative. Organizatorii au un plan bine stabilit, dar fiind ei prea mulţi, se încurcă la un moment dat. Proba labirintului I întortocheate sînt căile domnului! Un labirint însufleţit, balaur sau miriapod. Oraşul a devenit un pîntece vorace, înarmat" cu o gură amenințătoare, dar şi o strungă dificilă, o armonică neliniştitoare, un „virtej" format dintr-un intestin şerpuitor. „Scoica" lui Dedal, unde sălăşluieşte Minotaurul — *le tils de Mjnos el de Pasiphae,* oh Corneille, Comeille I — drumul fără capăt cu lumină a iniţierii ultime. Lume-carceră, In care toate căile încurcate nu mai pot duce niciodată îndărăt, ci numai înainte, tot înainte, spre moarte. Krocodilopolisul lui Amenhotep J

Sîntem ghidaţi pe alt traseu şi ne intîlnim faţă tn faţă cu o coloană străină. Stop I Vociferări, negocieri... Facem stînga-împrejur, dar în loc s-o luăm la dreapta, o apucăm spre stînga şi nimerim într-o fundătură. Executăm iarăşi mişcarea stînga-mprejur, de data aceasta cu ocolire la stînga, manevră care se dovedeşte greşită, fiindcă ne trezim cu avangarda în coasta unei coloane, perpendicular.» Stăm vreo jumătate de oră să se scurgă fluviul de fiinţe umane. E soare, dar nu e bine. Ne-am mai încălzit totuşi in zig-zag-urile efectuate. Acum, aşteptind, băieţii îşi dan ghiont uri, joacă bîza. Ca nişte pistoane vii, Buligă şi *Scor- pena.* Ceilalţi însoţitori se prefac că ne supraveghează, stan de vorbă între ei, în grupuleţe, pe trotuar. Lui *Laurizzio* i s-a rupt drapelul. Un .organizator* observă şi se apropie tiptil, ca o felină, îl înşfăcâ de umăr, hipnotizîndu-1 cu privirea. Interogatoriu i de unde este, ce este, cum îl cheamS, cine e conducătorul lotului, unde se află...

— BagS de seamă, tinere... îl avertizează feroce specimenul organizatoric, un geniu în materie...

Tata e neliniştit Dator să ne vegheze, el e solicitat, tn primul rînd, sS converseze ca colegii i Gogu, Dăbulesca,
Scurlu, Balea, Detcu... După unele tratative cu „organizatori" mai importanţi, Buligă ne bagă intempestiv în şiragul unor muncitori şi muncitoare. De fapt, nu mai e lanţ, ci o aglomeraţie informă... Pătrundem pe Bulevard... Lume, lume, ce de lume 1 Clocot, megafoane, difuzoare, formaţii de muzică şi de dansuri, coruri, îmbulzeală... înaintăm pe Bulevard vreo zece metri, apoi staţionăm... După vreo trei sferturi de oră, ocupăm o bună poziţie in Piaţa mare a Palatului Administrativ; Oamenii de ordine se reped la un sera- list de la Plopeni şi-l determină să desfăşoare

steagul. Drama e că nu-i cu putinţă aşa ceva, coada drapelului fiind ruptă, pentru că a dat cu ea după nuci^ (la vremea asta !). Noi, fetele, fluturăm eşarfe şi steguleţe, băieţii etalează pancarte, steme uriaşe, portrete enorme ale celor doi Ctitori. Se descurcă greu. Le-au înţepenit mîinile, le sprijină pe bordură, de copaci, de stîlpi. Trică şi Popleacă au părăsit tabloul savantei şi scena. Nu se ştie încotro au apucat-o. După cîteva minute, le urmează exemplul *Don Pedro* şi *Lau- rizzio.* A băgat de seamă *Scorpena.* Il trimite pe Piţu în căutarea fugarilor. Caută acul în carul cu fin !...

S-a făcut ora unsprezece şi *Ei* n-au apărut încă... Bulevardul a fost eliberat, mulţimea e orînduită pe trotuarele largi şi prin spaţiile libere din frumosul parc-piaţă care străjuieşte .Casa Albă". Aşteptăm, comentăm, privim în direcţia din care trebuie să răsară soarele şi luna... Viermuială, colcăială, invazie de lăcuste, imagine primară, care psihanalistului, in schema lui peiorativă, ii dezvăluie animalitatea, multiplicitatea care se agită bezmetic, în ciuda cîntărilor patriotice şi a versurilor înălţătoare recitate în microfoane de către interpreţi locali... Domnul Lae Gogu şi-a luat cîţiva amici, s-a sustras vigilenţei paznicilor şi s-au făcut ne-văzuţi... I-a povestit lui tata, la întoarcere, cum grupul de dizidenţi a pătruns într-o biserică din apropiere, unde a vegheat un mort, reculegîndu-se la căpătiiul nefericitului necunoscut. Apoi, dreptcredincioşii au încercat să se pripăşească la barul „Prahova", unde au fost descoperiţi de către oamenii de ordine şi aduşi .în careu". La interogatoriile fulger au scăpat multe date eronate, însă Piţu zice că ar fi cazul ca recalcitranţii să se teamă de urmări...

Dar ce e zumzetul acesta, ce e fiorul acesta care cutremură oceanul omenesc, ce e curentul acesta care zguduie toată suflarea ?...

— Vin ! Vin ! Iată-i că vin I

Steaguri, steguleţe,- eşarfe, portretele lor, urale, aplauze, chiuituri, gemete, rumoare, aclamaţii, ovaţii, osanale disperate, emoţie sufocantă... Ajung şi in dreptul nostru şi-i vedem de-aproape, pe viu. Ce frumoşi sînt! Ce măreţi!, Nici Zeus şi cu Hera, în faeton daurit, n-ar arăta aşa de strălucitori. Au creştetele nimbate, respiră miresme care se împrăştie deasupra noastră ca un miracol al vindecării şi al nemuririi. Dau din mîna care-au ţinut sceptrul, binecu- vîntîndu-ne zeieşte. Surîsul Lui ne învigorează ca un balsam. Ea nu zîmbeşte şi nici nu-şi flutură mîna. Stă ţeapănă ca a statuă de Praxiteles, cu figura ei dantescă. Pare supărată pe noi că sîntem prea mici, prea puţini, prea urîţi, prea flă- mînzi pentru splendoarea lor. Noi, .viermii", le profanăm monumentalitatea:.. Şi Cezarul nu-i deloc adîncit în gînduri. Palid e, ba chiar, să-mi fie iertată vorba proastă, e destul de şifonat. Zlmbirea-i nu arată prea deşteaptă, privirea-i se cunoaşte că citeşte texte de cuvîntări scrise cu litere de-o şchioapă. Dar mîna, mîna Lui ce ne poartă destinele salută .cea grupă zdrenţuită" şi

înnebunită de iubire. Poporul loo îi face urlînd şi fericit. Parcă e mugetul strămoşului totemic în comemorarea unei jertfe... Difuzoarele enorme contribuie la amplificarea cosmică a euforiei. Unii sînt toropiţi de în- cîntare, alţii ar vrea să aibă un trup ca al munţilor, ca al mărilor să-şi descarce nebunia în plin, cum spune poetul.- Centrul lumii, acum, aici e şi El — punctul de sprijin, cauza cauzelor, vîrful mîndru al celor ce apasă, primul între nimicuri, Unicul, Sublimul > mai popular spus i buricul pă- mîntului... Dar cel mai mult ne impresionează, pînă la epuizare, cele două animale sfinte, enorme, cu figuri cinomorfe. Tovarăşii Corbu şi Sharuna. Sînt Cerberii de la poarta infernului ? Anubius în dublu exemplar ? Hecate, ea, bicefală, sau dulăii ei ? Echidna şi cîinele Gerion care s-au împreunai să-l zămisleascâ pe Sfinx ? Vecinii cei mai apropiaţi ai Cocit-ului şi al Styx-ului ? Bestiar alchimist, arhetipuri de-voratoare, culme a ostilităţii? Simboluri vii ale botului înarmat cu dinţi ascuţiţi, gata să sfarme şi să muşte, guri cumplite, sadice şi devastatoare...

La coborîre, un tovarăş special angajat îi conduce pe cei doi căpcăuni cinocefali într-o încăpere străluminată... Alaiul imperial pătrunde în sediul judeţenei de partid... Aşteptăm înfrigurati vreo oră, timp In care bubuie lozinci înălţătoare, mai mulţi cunoscuţi se evaporă, soarele lunecă spre asfinţit... Momentul paroxistiq. Au ieşit Ei la balcon, El ea mîinile pe sus, Ea cu mîinile pe Jos. Extremele se atinn..j Urmează magistreia cuvintare, pe care o cunoaştem, n-o ascultăm, ne lăsăm numai purtaţi pe valurile ei ameţitoare.

*

In sfîrşit, azi încep şi eu cursurile propriu-zise! Ce bine-i la şcoală... dacă ar mai fi şi cald... Adică, nu cald... să fie tolerabil, să putem să ne scoatem şubele de p» noi. Aşa, cu ele, parcă sîntem manechine umplute cu paie .. Şi, de la un hun început, nu ne place să cintăm imnul, e şi prea dimineaţă pentru cintat, şi nici starea psiho-fizică nu-i prielnică pentru o asemenea îndeletnicire. I ersonal, nu suport versurile imnului. Las la o parte conţinutul şi admir numai cum cad accentele, ca ideile genialului, numai pe de lătiiri : .In luptă triumfător" » Străbunii noştri eroi* t ,Vrăjmaşii-n luptă-i zdrobim"... Duduia Scorpena nu-i deloc vesGlă. In fiecare dimineaţă, apare, zburătăcită, să ne mobilizeze la cîntat. Cred că din afacerea asta o să-i plesnească pipota într-o bună zi. Interpretarea noastră, jalnică, o scoate din sărite, punind-o pe punctul de pulverizare...

Profesorii vin la oră şi mai îngheţaţi. Cancelaria e ca un depozit, un fel de hală imensă, garaj pentru un lot de maşini. E mai cald afară decît înăuntru... Aşa ne spun toţi dascălii noştri şi le dăm crezare văzîndu-le mîinile şi chipurile învineţite. Ora de chimie n-o facem. *Chimicuţa* nu s-a vindecat încă, dar se aude că

va veni în curîiid. Bumbăced lucrează de zor, imposibil de ştiut ce. probabil la matematică. In pauze, băieţii joacă fotbal pe terenul de handbal şi handbal pe terenul de baschet, să se încălzească. Terenurile sînt minuscule, în curte, se întind din peretele şcolii pînă în gardul bisericii. Vecinătatea lăcaşului sfîr.t are cel puţin trei avantaje : escaladarea lesnicioasă şi ocrotitoare a gardului, dangătul clopotuJui în timpul unor ore, acompa- niindu-ne discursurile pînă la totală acoperire, şi, *last but, not least,* porţiile de colivă la multele parastase de peste anin pauza de la 1-0, Mihaela Gavrilă şi Valy dolofana, fiica responsabilului de la (f) alimentara din centru, fac schimb de pacheţele cu gustări, Simona şi Corina le imită, schimbînd între ele, ca nişte ştafete, acelaşi soi de biscuiţi. Cîţiva băieţi comentează meciurile de fotbal din cupele europene, că Dinamo s-a. calificat în dauna echipei Dundee, că Lăcăluş a înscris spectaculos, din întoarcere, in poarta lui Dasaev, pe un teren din Moscova, ca un patinoar... Secretara Rozalia Comeanu, Bombonica, ne aduce matricole noi, iar soţul ei, secreta(u)rul-şef, Vasile Corneanu,
le ia date băieţilor în vederea recrutării. Ii privesc pc cei doi soţi, ea cu vreo zece-cincisprezece ani mai tînără decît el^ frumoasă ca o cadră, şi mă întreb cum de se înţeleg aşa de bine, avînd în vedere diferenţa de vîrstă şi de înfăţişare. El are pîntecele peste haremurile în vigoare şi un nas ca un corn — probabil de aici i se trage numele sau cornul i-a crescut ca să-i justifice numele. Cred că şi *Bombonica* se străduieşte să-i îndreptăţească numele. Au reputaţia că se iubesc ca doi porumbei. Sigur însă e că sînt foarte harnici. Vin la ora 7 în şcoală şi nu mai pleacă acasă pînă la ora 20.

Ana, tot cu poveşti de-ale ei :

— Thalia, să-ţi spun una nouă. In recreaţia trecută, ai văzut, ies eu să trag o gură de aer şi, ce-mi văd ochii, cineva postat lîngă gazeta de perete, îmi surîde tandru şi graţios... Ştii cine era ? Vreau să văd dacă ghiceşti... Era Ma- nolescu, ăla de la .Energetic", îl ştii şi tu... Vine şi mă a- pucă uşor de umăr încercînd să sfarme barierele temporale caro ne despărţiseră : „Ce mai faci, Ana ?“ „Bine, Mano, am ieşit şi eu puţin în pauză*. «De cînd nu te-am mai văzut'... Am discutat despre şcoala lor, despre liceul nostru... Ştii ce mi-a spus, dintr-o dată, cu glas parcă de ge altă lume ?

— Că te iubeşte...

— Nu, nu a fost totuşi aşa brusc. M-a invitat după-a- miază la film.

In zadar i-am spus că am prieten, nici n-a vrut să audă.

— Mare scofală!

— E, fiindcă a zis că nu plcacă de-aici pînă nu accept Că nu se mai duce la şcoală, nici acasă. Aşa că în pauza următoare — el stă la uşă — îi spun „da". Nu vreau să-t am pe conştiinţă... *

latră profesorul de istorie Dăbulescu. Domnul *Mărefu* nu-şi merită supranumele. Cred ca i-a fost dat în mod ironic. Categoria muscă, părul lung, parcă-i Rasputin — de unde conflictul

ireconciliabil cu tovarăşa directoare —, nasul ca al lui Nae Lăzărescu, mă mir cum de nu-i stau ochelarii pe o asemenea coamă, de şi-i tot împinge spre frunte, cînd cu dreapta, cînd cu stingă, fie că trebuie, fie că nu. Dă din mlini în continuu, parcă dirijează. Cred că-i un tic... Cînd se plimbă printre bănd, foloseşte pentru deprinderea

lui o singură mină, pe cealaltă ducînd-o la spalc. napoleonean. Şi perorează:

— In afară de faptul că istoria e un obiect obligatoriu din programa şcolară, cunoaşterea ei este un act de cultură şi, cînd vine vorba de istoria României, reprezintă un act patriotic. Or, pe lîngă faptul că programa de învăţămînt nu acordă decît o oră pe săptămînă, şi această singură oră trebuie consacrată numai actualizării... Domnul Dăbulescu se opreşte, face ochii roată, mişcă din buze parcă s-a fript şi

' schimbă vorba:

— Cine nu cunoaşte trecutul nostru este un infirm... Ştiţi ce spunea Grigore Ureche: „...să nu să înece a toate ţările anii trecuţi şi să nu să ştie ce s-au lucrat, să să a- samene fiarălor şi dobitoacelor cele mute şi fără minte*.

In clasă e rumoare, băieţii se acuză reciproc că nu şliu istorie, iar domnul Dăbulescu îşi continuă pledoaria :

— Iar valoarea educativă a cunoaşterii istoriei cronicarul o afirmă răspicat: „am lăsat izvod pre urmă şi bune şi rele, să rămiie feciorilor şi nepoţilor, să le fie de învăţătură, despre cele rele să să ferească şi să să socol^s- că, iară de pre cele bune să urmeze şi să să îndirepteze". Ne mai citează din Cicero, Goethe, Schiller, Hegel, din Mi- ron Costin, din Bălcescu. Am reţinut, că mi-a plăcut mult, spusa lui Kogălniceanu : „După priveliştile lumii, după minunile naturii, nimic nu este mai interesant, mai măreţ (la acest cuvînt, clasa izbucneşte în rîsete prelungite), mai vrednic de luare aminte decît Istoria... Nu ştiu ce i-a fulgerat prin minte *Măreţului,* că parcă nu-i convine ceva şi se schimbă la faţă.. Apoi îşi revine şi ne spune -că şi secretarul nostru general a arătat rolul istoriei în educarea tinerei generaţii în spiritul... Nu are citate, dar le va aduce data viitoare... Ca să iasă din încurcătură, ne spune nişte glume, cam slăbuţe. Că Vlad Ţepeş a fost născut în tren de o mătuşă de-a lui *s* că un ii e- levi sînt atît de dezinteresaţi de „obiect", încît n-au ştiut să răspundă nici la întrebări de felul : Unde a avut loc bătălia de la Rovine? In ce an a izbucnit revoluţia de la 1848? Cît a durat războiul de o sută de ani ? Cineva cică ar fi spus că epoca de aur, la noi, urmează după epoca de bronz, iar altcineva a afirmat, *mot-ă-mot,* că „cel mai lung secol a fost secolul luminilor"...

După-amiază, merg la domnul Marinescu pentru consultaţie. La orice cuvînt, la orice propoziţie îmi spune poveşti din antichitate, cunosc loale amănuntele în legătură cu războaiele lui Cezar, cu discursurile iui Calilina şi Cicero. Asta imi place cel mai mult : Cato cel Bătrîn, supranumit Censorul, amintindu-şi cît a suferit Roma de pe urma războaielor cu Cartagina pe vremea lui Hanibal, se alarmase văzind cum Cartagina se reface, înfloreşte şi devine iarăşi o primejdie pentru romani. De aceea, după ce bătrî- nul

Censor s-a întors din Africa, în orice discurs al său, indiferent de subiect, introducea încheierea : *Ceterum cert- seo Carthaginem esse delendam!* (Dealtminteri socot că trebuie distrusă Cartagina!). Aşa a rămas vorba *Delenda Carthago,* semnificînd o obsesie... Abia acum îmi dau seama de ce uneori profesorul meu de română, domnul Telu, murmură ca pentru sine : *Carthago delenda...*

Acasă, pun la punct comentariul unei poezii, cu care voi participa la concursul „poemul comentat", -organizat de revista *Astra* din Braşov. Apoi, apăs pe butoane. George Bush a fost ales preşedinte al Americii. Să fie într-un ceas bun ! Cică de la 1 ianuarie intră in pîine. „Al nostru" pluteşte pe aburii lălăielii orientale, de parcă s-ar fi născut Mesia' Osana ! Osana ! slavă ! slavă I sfînt eşti ! sfînt! Asta înseamnă că noi ne pregătim să întîmpinăm actul istoric de la 1 Decern)rie... Din păcate, a murit Vlad Georgescu, un istoric strălucit şi un mare patriot- Adio, domnule Georgescu!... Ecoun cu ocazia împlinirii unui an de la marea demonstraţie d.mcomunistă şi anticeauşistă de la Braşov. E- xact acum un an muncitorii de la „Steagul Roşu“ au ieşit în stradă. Pe bulevard, li s-au alăturat alţi cetăţeni, au strigat „Jos dictatorul şi ticăloşii", au cîntat „Deşteaptă-te, române", au cerul „mîncare*, au pătruns in sediul comitetului orăşenesc de partid, au aruncat pe geamuri scaune, telefoane, dosare, tablouri, — le-au dat foc... Poliţia a intervenit după trei ore. „Păi ne credeau, pe semne, proşti [1] Să-şi joace hopa-tropa..." ; „Cînd foamea ne va răscula, / Hristoşi să fiţi, nu veţi scăpa [7] Nici în mormînt! “ ; „Deş-teaptă-te, române, din somnul cel de moarte, / In care te-a-dînciră barbarii de tirani !“... Au urmat arestări, deportări, detenţii,- dispariţii. Tot pe atunci aveau loc alegeri, cu e „victorie zdrobitoare" a tovarăşilor, deşi peste 25 la sută din populaţie refuzase să voteze. Poeţii cîntau de se prăbuşeau microfoanele şi se zvîrcolea sărmana hîrtie ca-n ceasul morţii, în satele maramureşene oamenii spărgeau maga- rinele goale, alungau miliţienii şi propagandiştii... .Ajută, doamne, ţara-i în răscoală[1'] !

Acum, după un an, nimic nu s-a schimbat. Şi totuşi... Mari agitaţii In Lituania i avioane militare sovietice Ii bombardează, din greşeală, pe tovarăşi în Afganistan i îndoieli cu privie la „perestroilca", totuşi Rusia şi-a schimbat direcţia vizibil *(The Observei*); invazia maghiarilor în magazinele din Viena ; la Ziirich şi Miinchen, manifestaţii împotriva vieţii noastre minunate ; ziariştilor străini li se interzice să vină în ţara noastră, pentru a nu orbi la vederea ep ucii-lumină; românii tug din ţară, din raiul acesta nemaivăzut i Letonia e nemulţumită de amendamentele din constituţia sovietică, privitoare la secesiune... De toate, pentru toţi

: *Copiii din Arbai,* de Anatoli Rîbakoy, la emisiunea .Cartea pe unde" ; Sergiu Celibidache, ia Moscova ,. im;.-ii- niroa unui sfert de veac de la asasinarea lui John Reune- dy ; a murit Christina Onassis şi i-a lăset fetitei sale, Alena. louă miliarde de dolari, două maşini personale, un îant, şapte case în şapte oraşe, pline cu jucării...

Doamne, parcă s-a întors maşina lumii !... Prea mare frig pentru un înrepijt de decembrie! A îngheţat apa în calorifere. La şcoală, circulă zvonul că vom încheia trimest i ul înainte de termen... Profesorii se năpustesc asupra noasira, parcă sînt nişte maşinării infernale, dezlănţuite, iar noi păpuşi mecanice, stenografi automaţi. *Pascalopol* ţine să ne atragă atenţia, cu o uşoară notă glumeaţă :

— Ce sînt eu : dictator ? Şi vos. copişti ? Literatura nu se învaţă tocind comentarii. Lectura inauite de toate ! Ş, -.â fiţi in stare să luaţi interpretarea pe cont propriu. Aşa cum procedează, de exemplu, colega voastră Muşat Thalia.. | A- oleu, ce jenă mi-e, mai ales că băieţii şuguisc pe terna că eu reprezint o-excepţie care nu anulează regula...)

In tot cazul, profesorii îşi închipuie că se află la campionatul mondial de atletism : curse cu obstacole, sprinturi, lupta cu secundele, sărituri derutante, în înălţime, in adîncime. Le merge gura ca o morişcă, ne bombardează --u tot telul de probleme fbaşca lozincile), umplu tablele cu scheme, cu formule, se căznesc să le politizeze, sS'le facă legături, obligatorii, cu rea'itatea concretă... Minune, rh ■. ar şi la matematică, şi la fizică, de unde, cum Întorci coperta,
Iţi surîde Inteligent Cel Mai... Unii colegi i-au făcut coarne, mustăţi şi cioc. Urechile n-a mai fost nevoie să i le lungească... Pentrn că pe manuale nu se disting prea bine blacheurile de pe cravată, năzdrăvanii l-an înconjurat cu desene personale repezentînd blazonul Cîrmaciului Cîrpaci— Buligă şi cu *Scor pena* vin să ne controleze manualele chiar la acest capitol, pentru -că an aflat ei de profapare. Se înverzesc, dacă ar avea pistoale, le-ar pune în funcţi une i

— Neruşinarel Măgărie! Nesimţiţilor, nu vă daţi seama ce faceţi! Asta e batjocură, e criiimăăă! Auziţi, mă, cri-mă 1 Păi, măi băiete, puşcăria te mănincă şi pe tine şl pe tat-tu ! Pe toată familial Popleacă Adrian, Iurea Trică, Petru Dan, Gavrea Laurenţiu, Baiaş Remus, Voinea Sorin, poftiţi cu noi la sediu!... Marş, am spus l

Băieţii protestează, dar nu se înţelege ce argumente invocă, pînă cînd Remus, cu vocea lui de stentor, încearcă să limpezească lucrurile:

— Tovarăşe secretar, nu noi am făcut chestiile astea...

— Dar cine, bă, tata, bunica din cer ? Spune, mă, ne-norocitule !

— Aşa am primit manualele de la generaţia anterioară.

Politrucii rămîn blocaţi. La asta nu se aşteptau.

— Cum... cum ?... O, bebeluşilor, nu mă-toarceţi voi pe mine ca la Ploieşti. Descopăr eu şi cîte măsele aveţi în gură. Şirloc Holm e un ageamiu pe lîngă mine... la poftiţi, tovărâ- şeilor, la cabinet să' daţi cîte o micuţă declaraţie.

Cei numiţi se duc. Ştim că nu se va întîmpla nimic râu. Buligă şi *Scorpena* îşi fac damblaua. Cine vrea să devină public acest nevinovat sacrilegiu ? Dar noi am piedut ora de engleză. *Lady* e deprimată. Pleacă lăcriirtînd. Mă duc cu Ana şi, pe culoar, în drum spre cancelarie, o consolăm cu vorbe mîngîioase. *I'm sorry } Be happy f*

A murit domnul Grigoriu !... Prieten bun cu tata, deşi intre ei e o distanţă de peste douăzeci de ani. *Padie* suferă un şoc. Plînge în hohote, la fel ca in primăvară, cînd a murii domnul Gică Gbeorghiu de la Recea. Dacă mama n-ar fi la sfînta datorie, l-ar aduce repede la realitate. Pe jumătate, îl liniştesc eu. Calliope e la întilnire, Mely e la serviciu...

Tata se duce la domnul Ciucă, să meargă împreună !a priveghi... .

Sărmanul domnu' Grigorlu 1 Il cunosc de cînd eram mi. eă. Ne aducea bomboane, dropsuri. Mai târziu, a început sS ne ofere cite o cărţulie foarte frumoasă, ieftină ca braga, cu dedicaţii lungi, poetice, scrise Intr-o grafie impecabilă.» Din povestea vieţii şale — o aventură nemaipomenită — reţin cîteva episoade, cum le-am auzit printre picături şi cum le-am putut eu înţelege. Abia cu timpul am început să pricep cîte ceva...

Domnul Grigoriu, în ultima vreme, arăta ca un bătrî- nel mic, slab, să tot fl avut vreo 45 de kilograme. Dar ce păr înalt, ca un panaş, coliliu! Ce ochi vioi, scînteietori ! Numai cînd „întrecea măsura" i se înceţoşau, căpătau o culoare cenuşiu-apoasă. Să tot fi avut acum vreo 63 de ani. Spunea, făcînd o demonstraţie însufleţită, doctă, că va trăi 77 de ani. Şi aducea argumente antropologice, cabalistice, teozofice, magice (*mageia*, spunea dînsul), vorbea de M-m- dala, de misterele universitare, pronunţa o mulţime de termeni nemaiauziţi, indieni mai cu seamă. Il adora pe Mircoa Eliade, pe care l-a cunoscut personal. De altfel, făcea referiri la personaje ilustre cu o familiaritate respectuoasă, ca şi cum s-ar fi întîlnit şi ar fi conversa^ cu toţi. Povestea ore în şir. Auzeam, in trecere, nume ca Jaspers, Jung, Spengler, Kirkegaard, Keyserling, Bergson, Dilthey, Simmel, Berdiaev, Unamuno, Papini, Lucian Blaga, Nichifor Crainic, Nae Ionescu, Vasile Băncilă, Paul Sterian, Emil Cioran, Mir- cea Vulcănescu şi încă alţii pe care nu-i mai ţin minte. Eu nu cunosc nimic despre mulţi dintre aceştia. Şi nu înţeleg de ce-i evoca aşa de patetic. Tata spunea că vrea să-l convertească la o „nouă religie", la o ideologie mai umană, in care să-şi facă loc fideismul, spiritualismul, ezoterismui... »Eu, replica tata, rămîn ce-am fost î un cartezian, un raţionalist". In gîndul meu : .Un marxist". Cam bănuiesc eu unde bătea domnul Grigoriu, că am început să aud cîte ceva despre Grice Parain, Jacques Maritain... Acasă, tata e, totuşi, mai altfel decît la şcoală. Ne mai scapă cîte ceva filo- sofie în sensul normal al cuvintului. Nu mai mult decît as- tă-vară mi-a ţinut adevărate **prelegeri** despre stoici, fenomenologie, Husserl, **HeideggeT.** Aşa mai **vii** de-acasă, nu ce ne spune el la şcoală...

Dar fenomenalul domnu' Grigoriu a murit I El care era sigur, sută-n sută, că va trăi 77 de ani. **Ii** spunea lui «ceva* cifra 7 şî încă repetată. O **înmulţea** cu 3 şi rezulta 21, ziua' lui **de** naştere şi onomastică, în luna **mai** care **are** 3 Litere

M?

şi e luna a 5-a a anului, căreia dară Ii scazi 2 răm'ne 3, iar dacă-i adaugi 1, rcvultă 6 care este 2 de 3... Şi, cu toate acestea, de două ori a încercat să se sinucidă, o dată să se înece in baie, altă dată şi-a tăiat venele de la mină cu lama. Doamne, ce om ciudat I Şi ce optimism, un fel de frenezie tinerească. .Generaţia frenetică, i s-a

spus generaţiei mele, eram patetici şi neguroşi, abisali si tragici, enigmatici şi vitali. Instictul, sentimentul, misterul, metafizica ! As? a-i tinere Oscar Wilde!" Aşa îi spunea dinsul lui tata, nu-mi dau seama din ce motiv. Se preţuiau mult, măcar că. erau pe poziţii diferite. Poate că tocmai acest contrast să-i fi apropiat pe cei doi .filosofi*. Oricum, aveau cîteva puncte comune : pasiunea pentru literatură şi filosofia mare, iubirea de Bachus, capacitatea de a se asculta unul pe altul, de a se preţui reciproc... Domnul Grigoriu a făcut Litere şi Filosofie. Fe la sfîrşitul războiului era profesor chiar la liceul unde învăţ eu acum, pînă l-au .încălţat* — şi dus a fost. Şaisprezece ani de puşcărie a făcut I A. venit îmbătrînit, scofîlcit, numai pielea şi osul... A fost schimbat de la un loc de muncă la altul, slujbaş pe la I.L.F.. I.C.R.A L„ I.G.O., I.P.T., A.C.C., I.R.A., U.M.C., B.A.P.S. Ieşise de cu- rînd la pensie, ultima staţie fiind uzina .Neptun", unde era curier. Nu mai putea să mai reziste. Il plăteau de formă, cu o sumă care nu-i ajuiigea nici pentru ţigări. Fuma cîte trei' pachete pe zi, „Mărăşeşti", pînă au dispărut, trecînd apoi la „Bucegi*. Tuşea de te apuca mila şi groaza. Organele au stat tot timpul cu ochii pe el, l-au avertizat să nu facă un pas greşit, că se întoarce imediat de unde a venit. Să nu crirneascâ în front, că s-a zis cu el ! De două ori pe lună trebuia să meargă *acolo,* să semneze condica şi să dea a mică declaraţie. S-ar fi lămurit ei că inamicul nu mai prezenta nici un pericol public. Era ca eroul celebru al lui Pa- pini. Duşmanul de clasă nu avea decît un singur amu o singură legătură: tata. Domnul Grigoiu a recunoscut la vreo cîteva ori că primejdia planează numai asupra lui. a profesorului Muşat, care se intîlneşte şi gînqureşte cu un individ compromis politic. Acelaşi lucru i-au spus lui ta a toţi factorii de conducere, *secu,* de la biroul comitetuiui >- răşenesc de partid, B.O.B.-U1 pe şcoală... L-au pus pe frigâ- ruie. Domnul Grigoriu a refuzat să se mal întîlnească şi să mai converseze cu tata. O adevărată dramă a sciziunii. Impulsul atavic de autoapărare n-a mai funcţionat. Muşa- tinul l-a implorat pe bătrînul filosof-curier-portar-paznic să revină la vechile habitudini. S-a întors, iar tata a intrat a- dine în sfera de interes a băieţilor cu ochi albaştri.

Şi, iată, acum, domnul Grigoriu s-a dus în lumea celor drepţi. Dacă ar fi să (ac unele speculaţii cu cifre fatidice, aş observa că omul împlinise 63 de ani (3 de 21 ori, care 21 e format din 3 de 7). Azi e 7 decembrie, luna fiind a 12-a din an, 12 fiind un număr format din 4 de 3... Adio, domnule Grigoriu !

Merg cu Alin la filmul «Priveşte înapoi cu mînie*. Un fel de cinematecă organizată de către directorul cinematografului din C., domnul Stoian. Inimos om! Şi cumsecade. E prieten cu tata, care

mai face cîte o prezentare de filru, şi ne oferă două locuri «de onoare". Lumea bună a- oraşului, cu abonamente. Sînt mîndră de atenţia ce mi-o acoroă domnul Sloian. Alin e şi el impresionat şi mă tratează cu un surplus de respect...

N-am să fac aici cronica filmului. Voi spune numai că e după o piesă a lui John Osborne, în regia lui Tony tU- chardson, cu'Richard Burton şi Claire Bloom. O imagine cenuşie a unui oră^e[1] da provaicie. Revolta unui tînăr împotriva monotoniei exasperente Tiniiui idealist, hipersensibil, se torturează pe el şi pe ceilalţi...

Alin vrea să mergem acasă la *Don Pedro,* să ne distrăm. Rezist tentaţiei, nu vreau să-i supăr pe „babaci*, deşi nici nu suport supuşenia. Mie îmi dictează conştiinţa că e bine sfi merg acasă. Un act de voinţă, de încăpăţînare sau ae egoism ?

Citesc din cartea *Eseu despre lumea lui Caragiale,* Da, marea trăncăneală I *

Notez aici un «panoramic* mai mult politic. Moldovenii de peste Prut îşi cer dreptul la folosirea limbii lor şi a alfabetului latin. Yaser Arafat pofteşte să cuvînteze în faţa sesiunii O.N.U. ‘Americanii nu vor să-l vadă la ei şi cer să se mute această sesiune la Geneva. Silviu Brucan vorbeşte despre necesitatea pluralismului, cum a fost el prin America, prin Anglia, prin Uniunea Sovietică şi cum se va întoarce tn ţară. La Roma, demonstraţii Împotriva regimului totalitar al «celei mai odioase dictaturi*. Val ce urtt ti sptfn epocii de aur I Valery Giscard d'Estaigne, fostul preşedinte al Franţei, cere guvernului francez sS intervină pentru apărarea poporului român. Pacepa acordS un interviu Intr-un jurnal american, cu leit-motivul agravării situaţiei In România, unde s-a instalat o teroare nemaivăzută. Bernard Shaw ere- dej că sint trei popoare sortite tragediei i Israelul, Polonia şi n-am mai înţeles care. Ar fi adăugat, acum, şi România. Se spune că ar fi pe meleagurile noastre trei milioane de informatori. Au, chiar aşa de mulţi?! Tot aici, pe-un picior de plai, pe-o gură de rai, satisticile înregistrează cel mai mare număr de sinucideri din lume. Auzeam cîndva că Ungaria ar fi campioană la acest capitol. I-am luat-o înainte? Despre cultură — să nu mai vorbim... Ruşii au încetat bruierea posturilor de radio străine. Numai Bulgaria şi Cehoslovacia se mai ocupă cu treaba asta caraghioasă. Ţările Baltice sînt In tot mai mare agitaţie naţionalistă. La Ere van şi Baku, conflicte şi mai acute. Forţele de opoziţie din Afganistan cer retragerea imediată a tovarăşilor. Naveta a- mericană .Atlantis" a fost lansată cu cinci oameni la bord, să vadă, de sus cum mai e cu milităria pe Planeta albastră. Lch Walesa discută, fără cenzură, la televiziunea poloneză, cu şeful sindicatului oficial. In Pakistan a fost aleasă tn

funcţia de prim ministru o femeie : Benazir Bhutto, care a- nunţă un program democratic. Sexul slab la putere I Ana Blandiana a noastră, In schimb, e trecută pe linia moartă. De unde se vede că într-un popor vegetal carnivorii fac ravagii... Gorbaciov, la tribuna O.N.U. produce senzaţie. Propune limitarea armamentului strategic, se angajează să înceapă dumnealui, cu reducere de soldaţi şi tancuri, cu destindere, cu reforme, cu pacificarea lumii postbelice. Dar un cutremur face prăpăd în Transcaucazia. Se declară doliu naţional. Glasul victimelor de sub moloz, ca la noi în '77, deşi intensitatea seismului a fost, aici, la Erevan, mai mică (6,9 pe scara Richter). Premierul Râşkov, la fala locului. Vi. ne şi Gorbaciov, amînînd vizitele In Anglia şi Cuba... Saha- rov şi Walesa, la Paris. .Simt respiraţia grea a lui Stalin-, suspină polonezul. Delegatul olandez la conferinţa post-Hel- sinki condamnă .dezastrul roşu* din zona nord-danubiană. La televiziunea belgiană, se spune, au apărut imagini cutremurătoare ale epocii de aur...

Antologia neruşinării i .Poporul simplu numele-i, rosteşte / Din mari oraşe-n cel mai mic cătun / Azi, Ceauşescu, spus. pe româneşte ^ Înseamnă Cel Viteaz, Cel Drept, Cel Bun* (N.D). i .Eşti lumina noastră cea de totdeauna / A acestui paşnic şi cinstit popor / Visul ce de veacuri l-au visat străbunii / Patriei române drept conducător- (V. C.)»

.Nimic nu m-a impresionat / dintre toate momentele poli- tice / ale ultimei perioade / aşa de mult ca momentul im care ‘la tribuna Parlamentului român, / preşedintele NU colae Ceauşescu / a ridicat ochii de pe hîrtiile (...) şi ca un erou din antichitate, / ca un înţelept cSrula spiritul / divin al poporului său ⁾ şi bunul simţ universal ti dictau si spună, / s-a adresat, / cutremurat şi cutremurător, / ţărilor lumii..." (A. P.) *i* .Iar numele Său — cu mtndrie — / alături de Ctitorul drag, / Azi — cupa-nchinăm, — să ne fie — *f* Lumină în viaţă — şi-n prag l * (1. P.); .Poporul care naşte' o astfel de FEMEIE, / Poporul care naşte un astfel do(BĂRBAT / Este menit să aibă un viitor de aur / Coloana infinită să urce ne-ncetat" (1. V-P) *t* .Femeile-ntre femei cea mai de seamă/E pentru ţara-ntreagă ca o mamă/Sub paşii ei înmugureşte ţara / Şi floarea împodobeşte primăvara (M. B.) i „Figura-i luminată de ochi ce văd departe, / un dai frumos al harnicei naturi, / şi blinda energie ivită-n trăsături, / E un model perpetuu pentru arte, // Iar forţa ce emană din nobila-i fiinţă» / şl concentrarea care se aşterne In» priviri, / materiei să-i afle secrete pîlptiri, / rămtne un model pentru ştiinţă" (V. T.) | „Hop aşa şi tot aşa, / Dă-i cu trăncăneala ta, / Să se-ntindă ea pelteaua, / Să prospere mu- haiaua !“ (Folclor); „Ţucu-ţi bade ochiul drept / Şi insigna de pe piept" (Folclor) i .Şi-ai o dambla la viaţa ta / Să iubeşti pe cine-ai vrea / Şi-ai o dambla la viaţa ta / Să iubeşti toată lumea" (Folclor).

Azi ninge abundent Parcă nici nu mai e aşa frig tn clasă, deşi temperatura e aproximativ minus 17 grade. Ca- loriterele sint numai de formă. Da, trimestrul I se Încheie cu zece zile mai devreme. Predare în galop, verificări -orale, extemporale, teze... Adevărată tornadă.

Situaţia cea mai ingrată mi se pare că o are domnul profesor Muşat, *Muşailnul,* Muşeţel cum II dezmiardă elevii. La ora iui de .filosofie" colegii mei se arată total indiferenţi. Şi i-am spus de-atîtea ori să mai lase .programa", pe care o invocă mereu, dar dumnealui se teme de inspecţii. de plrlcioşi... Cum s-a Intimplat cu domnul Dăbulescu. Nu ştim cine a .răsuflat" şi *Măreţii* a fost chemat la interogatoriu. Ştie toată şcoala. Cred că şi prin tirg s-a răspln- dit zvonul. Cum sS nu, că e mic şi se află totul cu iuţeala fulgerului! Locotenentul care se ocupă cu şcolile se aude
că l-a stors ca pe o l?1mîie pe simpaticul Istoric. *A* hiat declaraţii de !<i conducerea şcoiii, de la colegi, de la elevi, nu ştim care. Aceştia, cică, au fost determinaţi, cu mijloace :iu tocmai ortodoxe, să scrie negru pe alb că la orele de istorie, orice se face, numai istorie adevărată nu. Că profesorul recurge la aluzii tendenţioase, că ocoleşte istoria prezentă, iar cînd se referă la cea îndepărt.ită, o

discreditează, face bancuri proaste şi alteie şi altele...

Tata se ştie cu musca pe căciulă, ca urmare a prieteniei sale cu răposaiul domn Grigoriu. Nu vrea să mai greşească şi la catedră. Unde mai pui că obiectul său poate fi atît de lesne interpretat... De aceea tata manifestă o prudenţa inhibantă şi, în ultimă instanţă, caraghioasă. Colegii n-?.u mila, nici eu nu. vreau să-i găsesc circumstanţe atenuante I Şi el e nefericit. îşi dă seama că nu procedează cum trebuie..-.- Auzi, dumneata, programă de filozofie : .Lupta dintre materialism şi idealism" » „Materialismul dialectic şi istoric — concepjia despre lume a clasei muncitoare"; .Matei iaiis- mul dialectic şi istoric in confruntare cu principalele curente din filosofia burgheză, contemporană* i .Materialitatea lumii" i .Principalele categorii ale dialecticii marxiste* ,• .Concepţia materialistă asupra istoriei* *;* „Masele populare şi personalitatea în istorie"; „Clasele şi lupta do clasă"; „Statul socialist" ■, „Conştiinta socială" ; „Conştiinţa socialistă". Punct şi de la capăl. „Tot pe ioc, pe loc, pe loc, / Să răsară un diplodoc!"

Rareori mai scapă tata cîte ceva despre filosofic în sensul propriu al cuvîntului şi atunci numaidecît o întoarce .actualizează". Cade ca nuca-n perete, nimereşte cu oiştea-n gard. Dacă vrea să definească filosofia, imediat ajunge *a* formula obsedantă : „după cum arată.. " Auziţi ce tîmpenie : „In raportul la cel de-al XII-lea Congres, secretarul general al partidului spunea : «Insuşiţi-vă, dragi tineri, cele mai înalte cuceriri ale ştiinţei din toate domeniile de activitate, aşezaţi la baza cunoaşterii concepţia revoluţionară despre lume — materialismul dialectic şi istoric^. Materialismul dialectic şi istoric constituie baza teoretică a activităţii politice şi ideologice a P.C.R., exprimată în mod strălucit ‘n Programul de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism, în celelalte documente ale partidului nostru, în operele secretarului general [...], a căror cunoaştere şi însuşire temeinică constituie un obiectiv principal al studierii filosofici marxiste, al în

tregului proces de instruire şi educare comunistă a tinerel generaţii". Mi-am pierdut suflul. Ce hal de frază ! Un car ie lemne I Un vagon!... Unul strănută, aitul tuşeşte, majoritatea tace mîlc, - unii scriu la diverse obiecte, alţii bîzîie discret. Curat instruire şi educare comunistă! înţeleg, asta e programa, dar ce fel de profesor e acela care nu-şi asumă un dram de libertate ? Nu e tata omul riscului prea mare. Laşitate, oportunism? Mai curînd, o frică boluăvicioasă. Dar fricoşii sînt şi oportunişti. Numai interesul poartă fesul. Ii este frică mai cu seamă pentru noi, der cred că se gîndeşte **şi** la sine, că l-am auzit o dată că el nu suportă interogatoriile, cu atit mai puţin bruscările. Are, vorba unui cronicar, blănii de iepure la spate...

Dar ce vorbesc eu de bietul *padre,* cu firea lui ftcigilă... Mai bine să-i vedem şj pe ceilalţi care ori sînt absentişti, ori colaboratori de nădejde. Unii merg după principiul „capul plecat sabia nu-1 taie', alţii adopta deviza „fă-te frate cu dracul pînă treci puntea". Piţu e cel mai înverşunat. cu puntea asta. A devenit foarte activ, ca să pună mînă pe un os nun acătării şi fundul pe un scaun mai moale. I s-a năzărit sau o cloceşte demult să ajungă prima dată îndrumător u- *iece* şi, apoi, din ce în ce mai sus. Unii, de pildă *Hipopotamul şi>Scorpena,* se află, cum se spune, in elementul lor ca broasca în apa. şi tot precum acest batracian e plin de păr, şi ei sîiit plini de înţelepciune şi de nobleţe sufletească... Dar există şi oameni serioşi care parcă au dat în mintea copiilor. Nu spun de diri<|in'i care totdeauna pornesc, nu se discută, cu o informare politică, pentru a ajunge la muştmhi-ialâ. Nu spun de invăţămintul poliţie utece. Dar cine îi o- bligă, ori îi controlează pe profesori, de .ştiinţe exacte" să vină cu probleme care conţin astfel de exprimări : „La un G.A.C., în sectorul zootehnic, lucrătorii-au...", „Intr-o uzipă, la prelucrarea pieselor prin aşchiere.„Pe un şantier au fost repartizate...", „Patru echipe de muncitori au obligaţia să execute...", ... au depăşit planul cu..." Aşa că sărmanul Muşatin... Cine l-a pus să facă facultatea de filbsofie? Ironia soartei ! Unii. puţini, recurg ia o rezistenţă tacită, li vezi cum se zbuciumă, sărăcuţii de ei, şi de noi... *Pascalopol* are ceva mal mult curaj. Cam imprudent uneori. Nu se sfieşle să ocolească „teme" ca *Partidului* de N Labiş, *Şoseaua Nordului, Ştafeta nevăzut o, Pămînt însorii, Publicafii conduse de P. C. R. In perioada dintre cclc ttouâ rp?botiie mondiale* etc... In rest, toţi se tem de .colimator \ bineînţeles in afară de lucrStorii .I.P.T.-ului“ (întreprinderea de Piese Turnate). Se băsmuieşte că ar ft anul la cinci persoane. Aşa o fi sau e numai o sperietură ? Te văd, **te-aud,** te laud şl te clnt... Dascăli! noştri sint aşa de timoraţi sau aşa de prinşi in joc, Incit nu ne permit să le spunem .domnule profesor”, «doamnă profesoară". Liţă Bre- zoi mereu ne corectează

i .Tovarăşe profesor, nu domnule I Domnii sînt demult la puşcăriei* Cel puţin comenduirea face crize la auzul cuvîntului .domn* care vine de la a domina Mihalache Buligă a spus că ne bagă pe gît decretul prezidenţial în care se arată dar că nu mai este voie să se folosească acest termen. Domnul Telu-Pascalopol ne-a lămurit că o asemenea interdicţie reprezintă o aberaţie, fiindcă intr-o limbă nimeni nu are dreptul şi puterea să introducă sau să scoată cuvinte prin decrete. Eu, în jurnalul meu, îmi îngădui să folosesc oropsita vocabulă, cînd vreau şi cînd se cuvine.

Brrrl... A încetat să ningă şi cade un fel de măzăriche, pe care o spulberă un vînt rece. In clasă, ne băgăm gîtul între umeri, ridicăm gulerele şi ne suflăm în mîini...

Aflu cu nespusă incîntare, de la tata, fireşte, că, in astă seară, vine la cenaclu nostru, ca invitat, scriitorul meu preferai, Ştefan Guneş. Imi place pînă şi numele său, străjuit de cele două consoane şuierătoare... E un mare prozator, şi la propriu şi la figurat Pentru proporţiile sale, fineţea gesturilor apare ca un paradox. Poate că nasul face oarecare^ notă discordantă in acest ansamblu armonios. E puţintel cam borcănat Mă impresionează, cu deosebire, ţinuta lui de o eleganţă firească şi vocea de o perfectă limpezime. In ansamblu, o apolinică distribuire a liniilor, o figură clasică, precum se spune. B. B. deschide întrunirea cu tradiţionalele cuvinte i .Ne simţim cu deosebire onoraţi, In această seară, să avem în mijlocul nostru pe ilustrul scriitor...* O. Nilă' (care a depus eforturi speciale pentru a-1 aduce pe mult preţuitul scriitor) face o scurtă introducere, povestind despre dificultăţile pe care le-am traversat despre imensa generozitate a maestrului. Domnul Constantin Telu-Pasca/opoJ trece fn revistă opera invitatului nostru, apreciindur-i valoarea excepţională în contextul literaturii române actuale. Ii vine rîndul maestrului. O, ce glas dumnezeiesc I Şi clntec istoveşte. Este extaziat de cenaclul nostru şi onorat de **a** fi fost
Invitat... Lectură scurtă, două tablete amuzante. Mătăsoase;, ar spune domnia sa... Ne explică, apoi, într-un dialog liber, viu, geneza unor opere ale sale. O. Nilă i-a făcut portretul, vrea să citească un fragment din cartea lui, în manuscris, despre Haşdeu şi familia sa, dar e refuzat cu delicateţe de către toată asistenţa. Monografistul nu se supără, promite că va citi în şedinţa viitoare a cenaclului două capitole, ar fi dorit acum să asculte şi maestrul, care spune că nu se pricepe la monografii... Domnul Zubaşcu recită cinci poezii despre cai, fiind dînsul din aceeaşi zonă campestră cu reputatul nostru oaspete. Epigramiştii îl asaltează cu catrene. Reţin numai unul : .întâlnirea minunantă / Echitabil s-a

soldat : / Ne-a dat proză concentrată, / Ii dăm vinul diluat !* Maestru se distrează şi le-o întoarce cu două versuri populare :

Pregătiti-vă cu ***vinul,***
C-astă scară tăcem plinul!

Risete in paradis... Cine a spus oare că ochii sînt oglinrte sufletului ? N-a greşit nici o iotă. Citeşti în privirea maestrului seninătate, blîndeţe, inspiraţie. Poartă, ca poeţii, pifte distribuite în şuviţe şerpiforme... Fentru că îl văd pentru prima dată de aproape, îl studiez ca pe o fiinţă de pe altă planetă. Mă aflu chiar în faţa lui şi îl cercetez insistent. Marele prozator mă observă şi-mi surîde catifelat, cu o melancolie nepămînteană. îmi caligrafiază autografe lungi pe toate cele cinci cărţi ale sale pe care le am eu şi le-am adus cu mine. Celorlalţi le scrie rapid cîteva cuvinte şi semnează.

Intr-adevăr, o seară de neuitat...

Eu vin cu Nadia acasă, ea nu se teme să meargă pfin oraşul dormitând în beznă. Pe strada principală, cîţiva ochi palizi ai ferestrelor. Pe străzile lăturalnice, preqeneză: «Căci era un întuneric ca o mare făr-o rază* .Că-ndărătu-i şi nainte-i întuneric se arată*. Maestru Ştefan Guneş, idolul meu, s-a dus acasă la domnul Zubaşcu, poetul octogenar. Aici îşi va face .plinul* şi se va odihni în noaptea asta. Ii însoţesc domnul Balea, zis *Corbul,* B. B. Deleanu, O. Nilă, *Pascalopol,* Lae Gogu şi tătîne-meu, Tache Muşat...

Pater vine după miezul nopţii. Se pare că-i cam chitro- fonisit. O aud pe mama ţinîndu-i un discurs împotriva metodei.

In şcoală au avut loc mari mutaţii. Ne-am deplasat toţi, grămadă, în partea dinspre calorifere, de la care nu vine nici un strop de căldură, dar ni se crează senzaţia cS e, că, adică, de aici trebuie să vină căldura, ca lumina de la Răsărit. Dacă pui mîna pe .elementi", constaţi că intenţia există. Lipseşte numai efectul... Aşa e peste tot. Tanti Ce- celia, soţia domnului Lae Gogu, n£ spunea că la ei la «Forestier* atmosfera nu-i nici „călcîie*. „Şi la noi e domoală, precizează domnul director Goga, ardeleanul. In vremea din urmă, nici nu s-a mai încropit. O să ţîpăm copchii acasă înainte de scopot".

Ne iau scuturăturile parcă sîntem apcucaţi de ducă-se pe pusln, însă nu ne dăm bătuţi cei care încă n-am depus armele. Am rezistat eroic pînă la 10 decembrie, cînd, intr-adevăr, s-a adeverit, punem capăt calvarului de la şcoală şi ne vom mărgini numai !a cel de acasă... Ne-am încotoşmă- nat ca la Polul Nord.

— Mihaela Cosmm şi cu Popleacă au venit la şcoală cu sania trasă de cîini, remarcă Tiby, care niciodată n-a strălucii prin umor. Mă priveşte să vadă cum reacţionez. Mă prefac că n-am băgat de seamă. Prin nu ştiu ce fel de resort, mă gîndesc la Alin Torian, la ochii lui albaştri şi la mustăcioara-i demonică...

Alte mutaţii. Cuierul a fost trecut în.extrema stingă, in locul mînerului de ia uşă a rămas o gaură, geamul de la vitrina cu imagini s-a făcut ţăndări. Cine l-a spart ? Coman- dirovcă la cataramă, cum spune tovarăşul Teodor Victorian, profesor de rusă, responsabil cu sindicatul pe şcoală, om cumsecade, tatăl lui Alin. Am aflat că soţia îl oprimă, din motive de gelozie. Nu-i dă voie să vină decît la şcoală, unde El supraveghează personal > sau prin Alin care nu vede, nu aude, absolut nimic rău, doar că taică-su stă numai în şcoală in poziţie de drepţi. Nici nu-şi poate îndeplini atribuţiile de responsabil sindical, adică să-şi tnal însoţească prietenii şi colegii la un şpriţ, ori să lupte pentru interesele lor socio- economice. Se limitează la rolul de curea de transmisie, în- tocmind conştiincios informări politico>-ideologice. Acasă se ocupă numai cu ■ *Pravda* şi cu cele şapte găini şi un cocoş. Numai cînd merge la banchetele elevilor, la sfîrşit de an. In altă localitate, o evită pe madam Victorian şi el, ca un' evadat, îşi potoleşte enorma sete de libertate... CoinandirovcS.

Adică anchetă aspră. Toată noua nomenclatură sare pe noi i directoarea Marilena i erdea *(Balerina* îi zic băieţii, pc motiv că are picioarele subţiri), directorul adjunct Mihalache Buligă, secretara *pecere* Veronica Pleşcan — *Scorpena,* îndrumătorul *utece* Piţu Cimpeenu. Cum se vede, rotaţia cadrelor s-a făcut. Adjunctu] Anton Lăpuş, zis *Suru,* a rămas numai cu naveta la Breaza. Directoarea (ex) Barzoi a trecut la catedră, unde nu face altceva decit să ofteze din greu: .Oi, oi, oi, şi şe bine merjea treaba I... Drajii mei, mai aveam numai un an pînâ la pensiie... Oi, oi, oi, şe mă fac eu acum ?...'

Nu mai povestesc ce tărăraie a fost cu geamul de la vitrină. Tovarăşa directoare Perdea propune să se scadă cîte un punct la purtare la toată clasa. O face numai de formă, pentru că în clasă există două nepoate de-ale dînsei, tiei copii de cadre didactice, patru odrasle ale notabilităţilor... .De unde să vă mai scădem, că un sfert din clasă au (sic) note de '4a 2 la 4, iar alt sferl au note de 5 şi 6, din cauza absenţeloj de la practica agricolă. Media minimă de promovare este 6. Să vedem pe unde scoateţi cămaşa". Tovarăşul Buligă propune să fie aduşi clinii de la miliţie. Tovarăşul Piţu e de părere că tovarăşii de la securitate se descurcă" mai bine decît potăile alea. Tovarăşa secretară Pleşcan crede’ de cuviinţă că cea mai bună pedeapsă ar fi să cîntăm de o sută de ori imnu] de stat şi să memorizăm toată poezia; marelui bard publicată în *Flacăra* pe patru pagini... Nici uri fel de ameninţare nu conduce la demascarea infractorilor» Nimeni nu ştie nimic. Taina aceasta va rămîne veşnică...

totuşi cologii mei, aceşti frumoşi adolescenţi, sînt puşi pe şotii chiar şi în asemenea împrejurări dramatice.

— O fi plesnit din cauza gerului..,

— Fii solemn !

— *Don Pedro,* te-ai făcut geamgiu...

— A căzut Trică Iurea cu inteligenţa lui ascuţitei peste geam...

— Ba l-a spart Tîrlucea cu ţurţurii de la nas !

— Faceţi glume proaste, conchide Dana Tănase, şi uitaţi că instalaţia a plesnit, că trei colegi de-ai noştri s-au îmbolnăvit de pneumonie, iar. doi au degerături de grarlul doi. Credeţi că dacă e aşa frig în clasă, se prinde ceva de capul nostru ? Şi dacă acum nu prea băgăm de seamă, cu timpul nu vom suporta consecinţele ?

Băieţii fac .hai*, Dana scînceşte, Trică Brootozaurnl fi Va>y dolofana Înscenează un dialog memorizat special peu- tru d înviora atmosfera:

— .Sinii tăi sînt asemeni turnurilor, corpul tău, aidoma cedrilor din Liban, pîntecul tău, aidoma unei cupe de fildeş şi in buricul tău este mierea albinelor din Cârmei... Vino, iubita mea, săruiă-mă cu sărutarea gurii tale !...*

— Vino, iubitul meu, inima mea te aşteaptă... Sărută-mS cu sărutarea gurii tale!..."

Incepînd de azi, urmează o vacanţă binemeritată. Sin- te: i tericîţi, primul trimestru al acestui an şcolar se in- che.e cu succes. Şi totuşi succesul nu-i chiar atît de strălucitor. Din cauza notelor la purtare. Clasa noastră, spre df os?bire de altele, mai are de suferit şi handicapul' unui punct scăzut pentru geamul spart de la vitrina cu. imagini ciiii activitatea • internă şi internaţională a Conducătorilor nu;Jt iubiţii Dar fiecare clasă cu păcatele ei. A lui tata, profil construcţii,. e formată In proporţie de nouăzeci la sută d iiî fete. A tunat şi le-a adunat. De fapt, nu prea se adună la şcoală, nici pe acasă nu prea trec. Cică au locurile lor speciale pentru cazare. Tata 6 admonestat straşnic de către conducerea şcolii. Directoarea Perdea, *Balerina,* nu mai poate să-l rabde, ba chiar face aluzii străvezii :

— Cum e dirigintele, aşa e şi clasa. Munca educativă lasă mult de dorit. Cît stăm noi în mijlocul elevilor? Le transmitem noi din experienţa noastră? Ne ocupăm cu aite alea, cu cenacluri, cu simpozioane, iar clasele rămîn de izbelişte. E uşor să le scădem nota la purtare, mai greu e să le facem educaţia în spiritul moralei comuniste. Tovarăşul Muşat mai e şi profesor de socialism ştiinţific şi dînsul umblă cu poeziile. Au venit părinţi la mine şi s-au plîns răi tovarăşul Muşat le pune întrebări elevilor despre Flaton, Aristotel şj nu mai ştiu care, apoi le trînleşte cîte un patru de pomană. Ce

ne facem cu principiul docimologic? Nota trebuie să fie un stimulent, nu o sperietoare. Părinţii au dreptate. Noi trebuie să ne facem un proces de conştiintă, să mai punem mîna pe metodici, pe pedagogii... Au dreptate părinţii să ne facă de două parale...

Balerina are mistica părinţilor. Pentru un părinte, dacă mai are şi o funcţie grasă, e în stare să sacrifice trei profesori. Simte ea cS mărirea-i e In tainS legată de acesti.

Cind **o** auzi, are **pe** lirabS .comitetul de părinţi", .lectoratul cu părinţii*, .şedinţă cu părinţii*. Tata se simte un microb In acest angrenaj. Domnul *Pasealopot* spune că-i demagogie stupidă... Dar nu mă interesează pe mine mărunţişuri de astea. Eu ştiu că azi colegii mei se agită teribil in legătură cu Consiliul profesoral care are loc. Murim de curiozitate să ştim ce-i In cancelarie...

Şi vom afla amănunte de la dirigintele Viju, de la colegul nostru Palada care asistă la Consiliile de la sfîrşitul trimestrului. El şi incă alţi doi elevi. Aşa e democratic. Deşi mă gîndesc că dacă n-ar fi ei acolo, spectacolul s-ar desfăşura in toată naturaleţea lui. O cameră de luat vederi, neştiută, ar fi formidabilă. Eu mai am avantajul că mai pot smulge nişte informaţii de la padre. Le coroborăm şi asllel aflăm aproape tot filmul... Bătălia de la Termopile, de U Vaslui, de la Trafalgar, bătălia pentru Hemani! Nişte fleacuri faţă de ciocnirile din Consiliul profesoral. Mărul discordiei, bineînţeles, notele la purtare. *Scorpena,* Piţu şi Buligă cer scăderea notei la purtare la doi pentru toţi, indiferent de cîte zile au lipsit de la practica agricolă. Cei scutiţi medical nu intră în discuţie.

— Ba intră, că mulţi dintre cei scutiţi n-au nici pe dracu, susţine Liţă. La sport sînt primii!

— Ce, tovarăşe, te pui cu actul legal ? Ce-ar spune părinţii în acest caz ? Nu-i cazul să intrăm în discordie cu părinţii...

— Nu e just să-i băgăm pe loţi în aceeaşi oală. Să se scadă nota în funcţie de zilele absentate. Pentru o zi, un punct.

— Dar cei care au lipsit douăzeci de zile sau mai multe ?

Directoarea Perdea dirijează altercaţiile ca un strălucit comandant de oşti. Ea susţine că cel mai corect e să nu ne ridicăm părinţii în cap. Are un glas ca de trîmbiţă:

— Tovarăşi, nu cumva vina principală o purtăm chiar noi ? Ne-am gîndit, oare, cît ne revine nouă din delict ?

Se congestionează şi începe să ridă în hohote. *Chimi-* cu*{a* se sperie şi plînge ca la mort... Combatanţii aruncă în luptă ultimele forţe. Cînd, deodată, explodează bombă lansată de *Pascalopol:*

— Ce mai atîtea vorbe în vînt I Elevii noştri sînt exploataţi, nemilos şi n-au primit nici un fel de recompensă. Muncă neplătită, ca în sclavagism. Copii-iobagi pe latifundiile opresorilor. Cer să fie sancţionaţi acesti stăpîni haini.

Niciodată să nu mai profite de elevii noştri care na au de*

cît o singură şi sfîntă dalorie: de a învăţa carte)

Directoarea Perdea a încremenit ca o mumie, i-a pierit graiul, tovarăşa Bârzoi bîiguie : .Oi, oi, oi, şe-a ajuns şcoala ai asta I Şi cind te gîndeşti şe bini şra pînă mai ieri... .Scor- *pena* s-a înălţat şi a început să se văicărească şi să urle ij

— Asta-j diversiune, rebeliune. Tovarăşul Telu este un duşman -al poporului şi va da socoteală de atitudinea lui duşmănoasă. Gata, pînă aici i-a fost, nu-i mai tolerăm nimic... în loc să se prăbuşească pe scaun, se răstoarnă alături, dozvr-lindu-i-se formei*.- sî;ijitte, împachetate, cu ciorapi de lină ş. cu pantalonaşi de noton. Piţu se chinuie să o recupereze, Buiiuă încearcă să o aducă pe calea adevărului:

— Tovarăşa, tovarăşa, staţi s-o luăm metodic;

Ii ia, pînă una-aita. pulsul, îj frecă tîmplele, Piţn aleargă după oţet şi după doctoriţa Prie. *Balerina* îşi recapătă flexibilitatea şi se tînguie :

— Dacă ne-?ir vedea părinţii în ce hal ne comportăm^.

..După alte trei ore de 'ezba+eri, au aranjat treburile ce:r cu'i!c Toată lu'r-e* •T-uitum't* şj cu lacrimi pa c. • . . No . elevti, intrăm într-o vacantă binemeritată. Sin- **tem ioriciţi !** '

7

Ce bine e **în** va-antă ! Mai corect: ce bine ar fi In vacanţa. dacă **n-ar** fi trig **in** apartamentele noastre, iriră ar exisUi lumină electrică, ceva apă caldă şi mîncare cit să trăiască omul civilizat. Am mai spus şi nu mă sfiesc să repet că eu n-am aplecare spre reflecţie. Mie îmi place >ă observ, nu să despic firul în patru. Cîteodată. totuşi, ca în clipele de faţă, mă apucă, vorba ceea, cîte-un gînd. Şi nici nu-mi place să mă lamentez. Decît ieremiadele, prefer să scormonesc derizoriul, poate găsesc cevâ mai bun în străfundurile sale. Trebuie văzute nu numai marile .teme*' ale vieţii, ci şi acestea mai neînsemnate, mai comune, mai prozaice. Altfel spus, sa accedem la subiectele grave, foarte importante, prin via mărunţişurilor numite mîncare, frig,

electricitate. A zis cineva o vorbă mare . Mîncarea . uueşte trupul cu sufletul. Dînd importanţa cuvenită celor ale trupului, implicit avem o precupare de suflet şi de minte. Să nu cădem în plasa înţelepciunii celui mai mare gînditor ! Acesta şi propagandiştii lui ne tot vorbesc de ameninţări ale unor instanţe abstracte sau *extra muros,* ca să nu mai băgăm de seamă balaurii de lîngă noi, de printre noi...

Savanta ne urăşte de moarte că mîncăm. .Viermi" ae zice, „viermi nesătui". Ura ei fată de .lăcomia" gîngăniilor înfometate merge pînă acolo, încît ar fi în stare să ne strivească sub talpele ei, sub şenilele tancurilor, ar da ordin să se tragă cu toată artileria în noi. O opreşte, cît de cit, tîmpenia potrivit căreia dacă genialul Cîrmaci tot e pedepsit să conducă un popor prost, atunci să fie ceva mai numeros. Aşa s-a născut celebrul decret al înmulţirii ţarcului de sclavi... Şi noi tot la foame ne gîndim ! Nu, nu vrem să ne îmbuibăm, tot ei se ghiftuiesc, adună ca hîrciogu, trăiesc ca şi în ceruri, n-au timp nici de-a muri. Noi rîvnim pîinea noastră cea de toate zilele, uleiul şi zahărul de obşte, cîteva ouă şi niţică brînză, un salam comestibil şi puţină căr- niţă pentru o supiţă şi o tocăniţă. Asta-i pohta ce pohtim I Vrabia mălai visează şi calicul praznic. Nu, nu jinduim huzur, luxură. Nici măcar atîtea cîte am enumerat *Minimum minimorum!* Veţi zice că nu-i acesta un .subiect" feminin, tineresc şi serios ? Dar te poţi consacra unor idilice reprezentări sau unor meditaţii grave cu maţele tresăltînd ? Cînd este periclitată însăşi fiinţa noastră biologică, cum să diva- ghezi despre nobilitate şi să crezi că foamea e o chestiune grosieră, ce ţine de spiritul primar ? Rudimentară o fi reveria înghiţiTii de dragul înghiţirii, dar .unirea trupului cn sufletul" e prin excelenţă un act uman. După cum chiar ben- chetuiala carnavalescă, îmbelşugarea ospeţelor gargantue- lice semnifică ceva mai mult decît dorinţa omului de sărbătoare. Chiar acum citesc o carte a Jui Bahtin despre Ra- belais, şi bine le mai spune rusul despre ospăţ ca triumf al vieţii asupra morţii, despre hrană ca resort al *cuvlntului* şi al *adevărului* vesel. Nici mai mult, nici mai puţin, pentra fiinţa umană bucatele reprezintă „deliciile intimităţii regăsite" (Durând).

Veţi spune că şi frigul mă obsedează dintr-o pornire prea terestră, sau, poate, din impulsuri simboliste. Nu, încă nu am stări depresive, *spleen* de iarnă, nevroze delirante.

Nu, pentru mine frigul nu-i un moiiv litejar, ci o realitate tristă... Prima propoziţie a maestrului Ştefan Guneş, cind a venit la cenaclul nostru, a fost aceasta : .O, dar la dmnr neavoastră e mai frig decît la noii * Şi, apoi, ca pentru sine • .Ne prăpădim, domnule 1* Jinduim, de cînd ne-am fost ivit pe lumea asta, calda intimitate. Bachelard a spus-o clar i .Piin căldură totul devine profund, căldura

e semnul unei profunzimi, sensul nnei profunzimi". Şi tot francezul ne reaminteşte că în aprinderea focului a învăţat omul să cinte. Frumos şi adevărat] Ah, oul mitic al lumii, ah, focul prometeici...

Veţi spune că ideea mea fixă cu lumina miroase a patologie. Că străbunii n-aTeau lumină electrică. Dar nici nn vroiau să vadă un film, nici n-aveau de ascultat un disc* de pregătit examene de bacalaureat şi de admitere la facultate. Romanticii se mulţumeau, ba chiar adorau lumina nocturnă, vara desigur, că nn ştiu cum ar fi contemplat luna la temperaturi sub zero grade,.. Zi, limpezime, azur, rază, lumină, viziune, puritate, grandoare, strălucire, făclie, lampă... Lumina şi înălţarea — mină In mină. E spiritul care cată sus, tot mai sus. Rectitudinea! Lumină din lumină. Dumnezeu adrvărat. Ne cheamă, necontenit, către ea, sfinta pereche : cerescul şi luminosul. Mă simt în pielea sacrosanctului BemaTd, căutătorul Graaiului luminos— Trăim în zodia tenebrelor, căreia minciuna sfidătoare îi spune epoca- lumină. Epoca întunericului, Ţara Neluminăriî, Caverna, Grota, MorminVul îngropaţilor de vii...

Sînt ahtiată după spiritualizarea prin lumină, după sublimarea prin căldură, după o cură de adevăr. Cum? Unde? E bine în vacanţă. Am timp să citesc mai mult* să reflectez- cit mâ ţin curelele fragile. Mai bine zis: să mă joc cu sear- băda închipuire... Să văd unde se ascunde adevărul, de ce minciuna este împărătească. Se lăfăie minciuna în pernele de puf. Are aură existenţială, „ţncai ţăranii zburdă pe la sate*. Paradisul e o bagatelă pe lîngă minciuna aurită şi strălu- minoasă...

Vreau o boare de adevăr. Nu-i pot întrezări decît, firav, strivit în marea de noroi-a trăncănelii... Eram pe punctul de a renunţa definitiv la jurnalul acesta. Să distrug şi ce am scris pînă aici. Dar iarăşi mă amăgesc că voi putea întrezări în stele, printre peşti, Adevărul... Boala minciunii In boala „fără nume* şi in boa/a ce poartă an nume d&t de marii gflnditorij .visul deaur* , iarsă a botezului, răsturnare carnavalescă... Ori an e vindecare prîn Cnvfnt? Ca- ▼lntui — părtaşul luminii f lumina — soaţa cuvintuhii răz- bătător dureri! şi întunericului. Cine posedă literele ninice posedă lumina şi puterea *Fhrmen — Brahman* •— .formula sacră". Logosul magic supune universul. Cu vîntul- care zideşte, Cuvlntul care ucide...

Ninge cu fulgi mari, apoşi. Merg la filmul „Corabia nebunilor “, tot cu Alin, tot cu loc de onoare, oferit de omul *norocos.* Aşa-i spun eu In sinea mea domnului Stoian. H invadat de păr ca o pădure tropicală de liane, ca Pampasuri de> ierburi. Şi axe ochii negri — smoală» E un film de Stanley Kramer, metaforic, fără să fie criptic. E vorba de o amar nitate în derivă. Nelinişte, criză, eşec, moarte. O corabie a Mi Noe inversă. Aceea mergea spre salvare, asta se îndreaptă spre primejdie, ca Intr-o poezie de

Lennontov. Cu Vivien Leigh (de nerecunoscut), Simonne Signoret, Lee Mar- win, un Wemer (in rolul doctorului de pe corabie) formidabil şi un pitic monumental...

Nu mai ninge şi ce-a nins s-a topit. Alin mai face o încercare să mă ducă Ia Andy Tîrlucea, de data asta, sau Ia Gina Pîrtoacă, mai chemăm cu telefonul şi alţi colegi care stau in apropiere. Trică şi Valy, *Don Pedro* şi Magy lat*, *rizzio* şi Roxy... Ce naiba, sîntem in vacanţă! M-a convinsa Deşi tare mi-ar fi plăcut să fac *cţ* vreau en. Bunăoară, să mă plimb. Dar cum să te plimbi pe fleşcăraia asta ? In cît an pot să mai spun o dată cu genialul Mor om ele: Eu, domnule, toată viaţa mea am fost un om liber...

Ana, cea născută pentru iubire, traversează încă **JMJIS-** tiul, neabătindu-se de la drumul ei drept. Se confruntă acun cu spiritul mărunt, chiar primar, căci meschinăria îşi caxstă cuib şi pe aceste ptomontorii. Micile sau marile maculări pîndesc din toate ungherele. Şi, negreşit, infestarea e cnai odioasă clnd se petrece pe terenul unde trebuie să domnească sfinţenia. Oricît de mică ar fi impuritatea, ea pr oii* fereală cancerigen. Să trişezi tn dragoste e monstruos. Impostura ori inconştienţa tot profanare se cheamă...

— .Nu ştiu ce mi-a venit să mă duc La discoteca asta mizerabilă. A insistat Florina, că vine Cătălin al ei ca HB prieten şi vom dansa împreună. Intr-adevăr, acest .(Kieiea*
Toni, e ceea ce se numeşte un bSiat prezentabil, mindru de făptura lui. Mi-am dat seama numaidecît că-i un fanfaron, dar nu mi-am arătat pe faţă dezamăgirea, din contra m-am amuzat tot timpul de bancurile lui inepte. In sinea mea li spuneam. .tîmpiţel*. El, îmi Închipui, credea lucruri şi mai grave despre mine. Afişa, totuşi, o condescendenţă de persoană superioară. După dans, m-a condus, ţmîndu-mă proteguitor de după umeri. Nu-mi făcea nici o plăcere. El, nici vorbă, socotea că-mi acordă o mare favoare. Mi-a povestit tot felul de fleacuri de pe la facultatea de biologie, unde este el student în anul al doilea... La un moment dat, se opreşte şi, hodoronc-tronc, dă să mă sărute. Eu iam întors capul, să mă feresc. .Ce-i cu tine, fetiţ-o?" Nu i-am răspuns. A continuat să flecărească. După un timp, se repetă figura. Mă scoate din sărite: .Ce naiba, tu crezi că ţi se cu- vine totul, numaidecît? Nu ţi se pare că te crezi prea grozav şi că nu-ţi stă bine deloc'?* A rămas descumpănit. „Nu te credeam aşa aprigă*. A vrut sS spună : primitivă, înapoiată. .Trebuie să te obişnuieşti cu treburi de astea*. Şi-şi continuă pălăvrăgeala, dar cu mai puţină spontaneitate. Cind să ne apropiem de sfirşitul plimbării — iar I Şi mai insistent. .Nu înţelegi, domnule, că nu vreau ?“. S-a fîstîcit. A început să-şi piardă semeţia. .De ce nu vrei ?“ .Nu-mi place de

tine, pur şi simplu". S-a clătinat. Nu-şi credea urechilor. Cred că l-am ambiţionat. A încercat să schimbe strategia. Că n-a vrut să mă supere, că o face din sinceră simpatie. A jurat că n-a mai întîlnit o asemenea fată pe cît de Frumoasă, pe atît de îndărătnică. „Multe experienţe vei. fi avînd... Eşti destul de tînăr. Iar eu nu-s, cum crezi, o gisculiţă*. N-a vrut să cedeze. „Nu mi-am dat seama că eşti *altfel".* Văzîndu-mă că plec, nu putea să conceapă un asemenea afront şi eşec. Tot mai spera că poate s-o dreagă i .Ana, trebuie să ne mai întîlnim, să-ţi explic,..* „Nu mai vreau să te mai văd niciodată", i-am aruncat eu din mers...

Eram sincer indignată... I-am povestit bunicii. Ea a rîs de mine. Mi-a spus că nu-i bine să cad pradă uşoară, dar. nici să mă opun ca o catîrcă, din moment ce situaţia, după cite îşi dă seama dumneaei, nu impunea o asemenea reacţie..,

Şi atunci m-am hotărît să aflu dacă asta are sau nu vreo consecinţă asupra mea. Căci nu lucrurile importante sînt importante, ci acelea pe care lo considerăm noi a fi aşa,, atunci cînd urmărim să aflăm ceva flespre noi înşine. Îmî

propuneam deci să aflu dacă să te săruţi cu un băiat are • semnificaţie aşa de mare sau nu. Şi m-am comportat incorect, adică am făcut în aşa fel încft individul căruia m-am hotărît să-i răspund la sărut să fie pur şi simplu un manechin, să nu mă intereseze dedt pentru acest scop şi apoi să scap cît mai repede de el... Totuşi aceste planuri nu le fă* ceam atît de explicit, dar dnd l-am ales, cam astea au fost criteriile plus încă unul i să-mi placă orişicit... Era un tînăt de 20 de ani, care lucra la braserie, picolo. S-a arătat foarte incîntat de mine, cu toate că n-am scos nici un cuvînt. Mi-a spus de la bun început că mă place şi că o să-mi cumpere - un lănţişor, cîştigă el foarte bine, are relaţii solide, pă. rinţii lui lucrează in cooperaţie. Asta, Stănel, în loc să fie mai dezgheţat, că, vorba ceea, e picolaş, vede atîta lume, călca numai în străchini. E drept, şi eu mă simţeam şi încă mă simt vinovată, in fond tot un fel de trişoare... Stănel, nerodul, era bizar prin viteza cu care s-a îndrăgostit de mine, dacă asta se poate numi îndrăgostire... După ce-a cîntat, în italiană, m-a sărutat foarte scurt, ca şi cum ar fi executat un ordin militar. I-am cerut să prelungim sărutarea. El « rămas stupefiat, eu am avut în continuare iniţiativa... Nu-ţi mai spun despre dezamăgire... La despărţire, m-a rugat să ne întîlnim cît mai repede, că mă caută acasă, la şcoală, oriunde... L-am asigurat că cel mai bine e să-l sun eu, la un telefon pe care mi l-a şi dat numaidecît...

Intr-o nu de mult zi, cînd să ies pe portiţă, cine crezi că mă aştepta ? Toni... Miles Gloriosus. Era spăsit nevoie mare. Nu se prefăcea, cred eu. N-avea nici un rost să afişeze evlavie de vulpe. Mi s-a părut o smerenie autentică. Prea şi-a arătat „arama*, ca să mai recurgă acum la trocuri - ieftine. Să-i fi priit, oare, lecţia mea ? Să se fi vindecat el tn cîteva zile sau imediat după acel duş ? „Aaaa 1 Sînt foarte surprinsă că nu m-ai uitat*. Tace. Şi iar mă-ntreb : Să fi pornit superbul Toni aşa de repede pe calea sincerităţii ? Să fi renunţat dumnealui la prefăcătorie şi inconştienţă? I-am servit şi o zicalăs „A fi domn e-o întîmplare, a Ii om e lucru mare*. Şi tace, trist... Au început să mă cuprindă remuşcările. Vagi regrete. Dar tot nu m-am lăsat: „Ei, care-i problema ?" Chiar aşa l-am întrebat • .Care-i problema ?*, ca un medic pe un pacient. Adică : trebuie să te doară ceva, dacă ai venit să mă vezi. Oare astea zece zile te-ai gîndit atît de intens la mine că te-ai îmbolnăvit? Ţi-ai dat seama că sînt „altceva* şi ai venit să-ţi ispăşeşti vina ? Să-ţi salvezi sufletul sau sS încerci, altfel, recucerirea, prin căinţă ? Şi (u crezi că voi fi mişcată, îmi voi pierde firea, şi voi cădea ca un biet fluture pe lampă 7 .S2 ne mai tatflnim", a murmurat...

E bine în vacanţă. Pentru tata, mama şi celelalte cadre didactice concediul e mai limitat Aşa că ei mai continuă activităţile

o bună bucată de vreme. Pînă cînd va veni sorocul. de pildă, mama face cum ştie (autobuzele nu mai circulă) să ajungă la şcoala din satul acela ciudat — clnd reuşeşte — şi participă la repetiţiile în vederea festivalului naţional .Cîntarea României". E coristă. Trebuie să fii ceva. Mama n-are voce, dar mai rău stă cu jocurile populare şi-i absolut incapabilă pentru teatru. Dlnsa e o fire mai tranşantă : cei în guşă, şi-n căpuşă. Pentru recitări sau brigadă, nu poate sau nu vrea să memorizeze texte. In schimb, la cor mai are şi avantajul că nn trebuie neapărat să clnte, simulează numai, poate chiar să murmure ce vorbe vrea ea, de regulă cam unsuroase. Căminul cultural e o magherniţă, un grajd dărăpănat, ll închiriază pentru nunţi, care ţin, ca-n poveşti, cîte trei zile şi trei nopţi. Pentru că .salonul* este neîncăpător în vederea unor asemienea spectacole, nun- taşii-fruntaşii i-au spart un perete şi au construit, în continuare, un cort lung. cam tot cit Căminul de mare...

Tata e la brigadă. El n-a putut să aleagă, i s-a impus.

— De ce n-ai cerut să fii la montaj, că acolo te-ai fi potrivit ?... îl tachinez eu cu delicateţe.

— Ştiu ei mai bine unde mă potrivesc, ripostează el nervos.- Sînt bun de conferenţiar la Cabinetul de partid, tip conferinţe... Tovarăşul Piţu a fost numit lector, mai mare decît mine, are în subordine .studenţi* la Universitatea de partid. Treabă foarte importantă, este exact ca la universitate, cursuri, se- minarii şi peste doi ani le dă diplomă de absolvire, ce-or fi făcînd cu ea nu ştiu. Vor fi propagandişti cu diplome... universitare. Mie, ca profesor de filosofie şi conferenţiar, îmi dau zapisul din oficiu. Cea mai bună studentă este tovarăşa directoare Perdea şi cel mai bun student, tovarăşul maistru Nedea. Tot un astfel de curs conduce şi profesorul Stăncic de la „Petrol", îl ştii, ăla înalt cît tumul din Pisa, om deştept. nu glumă, îi ia pe toţi în tărbacă. Are o fată în clasa a Xl-a, seamănă cu taică-su... Se zice că Stăncioc vrea să ajungă director în locul lui Gogu sau cel puţin în locul domnului Chirică, la bibliotecă, dacă nu cumva ajunge prim secretar la utece...

Tata e, in general, un .mutălău", aşa-i spune mama. Uneori, Insă, îşi dă drumul la gură, parcă deschide un robinet. Se defulează, probabil. Dar mi se pare că numai în prezenţa „febleţei" sale, subsemnata. Sînt tare curioasă ce discută cu Lady, literatură engleză, Robert Owen, Buras, Crom- well, Adam Smith, David Rocardo, Dârwin, Beatles, * Lau*- rence Olivier, Norman Windsor, Margaret Thatcher... Mi se pare că şi doamna Rozalia Corneanu a pus ochii pe el, sau o fi numai o falsă impresie a mea... Nu-i exclus, prea mult stau de vorbă şi ea, frumoasa, cochetează, îl ameţeşte. Iar el, stingherit, o ascultă, dar nu ştiu dacă o şi priveşte în ochii prevăzuţi cu ochelari ultima modă, de

vedere, prin ochelarii săi primitivi, cu lentilă groasă. Domnul secretar nu-şi face problema, întrucît scumpa lui soţie se joacă numai, ca o zgîtie. Ştie cît de mult îl iubeşte pe el şi, fiind om dezgheţat, îşi dă seama că doamna Rozalia flirtează la modul gratuit, se joacă de-a pisicuţa şi şoricelul... Dar de ce se joacă dumneaei tocmai cu *padie ? E* simplu de dat un răspuns. Femeile, cu instinctul lor matern, simt numaidecît cine are nevoie de ocrotire. Şi tata inspiră sincer un sentiment de afecţiune proteguitoare, de cordialitate neprudentă.»

Uf J iar m-am luat cu vorba... Mă refeream la brigada 4n care tata îşi exercită vocaţia actoricească... Au pierdut mult timp cu textul. Două săpătămîni s-a dus tata acasâ la profesorul Clampă, de la .generală 2*. I-a ajutat şi doctorul Teodoru care e foarte pricepu la partea comică a textelor şi o are şi pe soţia sa, doamna profesoară de geografie Poesis, artistă la brigadă... Din îndelungul lor proces de creaţie. ştiu că tata venea cu ochii înroşiţi de efort, de transfigurare, de imixtiunea nărăvaşului Dionysos pe tărîmul artistului Apollo... Spune tata că doctorul Teodoru, uriaşul acela blînd şi frumos ca un zeu, e o comoară inepuizabilă de glu* me, unele preluate de la vestitele brigăzi ale studenţilor din Cluj, unde au făcut soţii Teodoru facultatea... Tata e cu versificările şi cu articularea artistică a textelor, iniţiativă sprijinită, parţial, şi de către *Pascalopol.* Tovarăşul Clampă se ocupă cu indicarea .problemelor care trebuie să fie abordate, ce trebuie să fie criticat, cft şi cum, şi mai ales cine şi cum să fie elogiat. Subiectele liubave sînt predilecţia sa. De pildă, ţine cn dinţii ca momentul brigăzii să se deschid! cu nişte versuri înălţătoare, strigate în cor, pentru Marele

m

Ctitor. Tata şi cu domnul doctor Teodoru susţin că versurile propuse sint frumoase, nimic de zis, dar că locul lor e mai potrivit la montaj. Tovarăşul Clampă nu se dă bătut. Zice că la spectacol vor participa figuri importante de pe plan local şi judeţean... Pun pariu că tov. Clampă va ajunge director la .generală 2'...

E dus şi tata la repetiţii. Aici, sala Casei de cultură e frumoasă, spaţioasă, friguroasă şi întunecoasă. Se fac repetiţii pe scenă, marea scenă a festivalului, unde, cu cîntec, joc şi voie bună, cu paltonul sau cojocul pe tine, poţi să şi transpiri... Ii cunosc pe artişti. In fiecare an sînt într-o îndelungă emulaţie şi au succese mari pînă la faza judeţeană. Cei mai buni dintre cei mai buni: fosta mea învăţătoare, doamna Vlădescu, la cor, doamna Stana Rangu la montaj, Emil Tomoioagă şi Carolina Drugan la teatru, doamna Teodoru, Milică Şanta şi Jiji Rupi-Creta la brigadă. Printce rei mai inoportuni, In acest mare spectacol al lumii, adevărate antitalente, domnii profesori Sile Scurtu, Miron Viju, Mir- cea Bîrzu, în frunte cu tata. Instructorul dansatorilor este domnul Dăbulescu, care pregăteşte de zece ani aceleaşi jocuri olteneşti. La căluş, e rîsul lumii... La aceste spectacole, elevii îşi cumpără invitat", oricît de scumpe sînt, pentru a-şi încuraja învăţătorii şi profesorii' şi pentru a se prăpădi de rîs. Oricît ar fi rolurile lor de serioase, se dezlănţuie hohote, numai la o simplă deschidere de gură. Asta se întîmplă aici, pentru că-i cunosc învăţăceii care fac nişte conexiuni de ei ştiute. La judeţ. însă, fiqura lor serafică sporeşte buna impresie a juriului şi, bineînţeles, nunclaiul formaţiilor din care fac parte...

Noi, elevii, facem repeiiţii in primăvară, cînd se încălzeşte vremea. Din vacanta de iarnă nu îndrăznesc să ne mobilizeze... Eu am reuşit să mă fofilez, am fost lăsată în pace de cînd, la recitări, am ţinui să spun partea a doua din *Scrisoarea III:* „Veacul nostru ni-1 umplură saltimbancii şi irozii...". Nici cu *Noi vrem pâmlnt* de George Coşbuc n-am fost acceptată. Şi atunci m-am retras din activitatea artistică şi i-am condamnat pe toţi la mii de succese pe marea scenă a festivalului naţional „Cîntarea României".

De toate pentru toţi. **Mix.lum compozitum. Tutti Irutti...* La domnul Marinescu sînt servilă, pe lîngă latina propriu- zis<i. cu dulciuri şi cu poveşti despre opulenţa românilor, a patricienilor, de bună seamă... Avem şi noi patricienii noştri. Vile, tablouri de Aman, de Griqorescu, Răpirea din Serai, garaj, limuzine, birouri capitonate. Cîrnăţari, bovinarzi, troglodiţi, manglitori de după tejghea, bădărani cu ecuson, vechili cu harapnic. Nomenclatura, cocoţaţii pe cadavre, mincăii, impostorii, escrocii, prigonitorii, torţionarii, delatorii, chivernisiţi!, corupţii, oportunişti: „Unii plini de plăcere petrec a lor viaţă, / Trec zilele voioase şi orele surid. / In cupe -vin de ambră — iarna grădini, verdeaţă, / Vara petreceri, Alpii cu frunţile de gheaţă — / Ei fac din noapte ziuă ş-a zilei ochi

închid*... Deformări ca în picturile lui Goya, Daumier, Bosch... Domnul Marinescu îmi vorbeşte despre democraţia română. E ca girafa pe care au văzut-o ţăranii aceia, la grădina zoologică, şi despre care au spus i jşa ceva nu există ! Democraţia muncitorească-revoluţionară, unică în felul ei. „Muncitorii" care l-au pălit pe muncitorul Topală... Dacii liberi ? Libertatea cu ştreangul de gît ! spunea cineva. Birocraţia *milHans!* Sistemul ! închisoarea! Balamucul [1] Şui şi **nemuritOT** !... Domnul Balea joacă .la sistem", poate cîştigă mărar o sută de mii. Mulţi ling balamalele sistemului, putini cîrîie împotrivă-i, în gînd sau mai pe faţă, expunîndu-se vigilenţei „băieţilor"... Şoferul prezidenţial (sau a] savantei, n-am înţeles prea bine) a „rămas" *acolo.* Şi redactorul şef de la revista „Viaţa economică*. Şi... Vietnamezii promit ră se retrag din Cambodgia. Sianouk cere conciliere naţională. Ma^i speranţe pentru pace în Orientul Apropiat După zece zile de la **cutremurul** catastrofal din Transcaucazia, a mai fost găsii, un supraA'ieţuitor sub dărt- im'turile de la Leniankan, o femeie de 62 de ani! Iată, minune mare, şi azi a fost dezgropaţii o mamă cil un copil mic. Copilul a supravieţuit cu sînge din buricele degetelor în-ţepat de mamă ! Citesc o interesantă nuvelă a lui Bulgakov, *Viată* de *cline.* Voga lui Gorbariov nu se stinge. P-erestroika e in floare. Nici voga Genialului nu scade. De peste tot se cer sancţiuni împotriva condiţiilor noastre minunate şi a indicaţiilor sale preţioase. Am ajuns vestiţi în lume pentru absenteismul de la acţiunile culturale europene. Riblioteca americană din Bucureşti e păzitn de miliţieni. Un belgian a făcut un film, „Dezastrul roşu", despre tragedia românească. Şi tot celebri sîntem ! Jaruzelski ţine un discurs în care declară **că** sînt necesare schimbări fundamentale în Polonia (şi nu numai aici) pentru democratizarea vieţii şi pentru progresul economic şi social... S-au întors pe Terra cosmonauţii ruşi, Vladimir Tifov şi Musa Manarov. după mai bin^ de un an în spaţiu,, rec ord mondial. Ba au f.icut şi o ronjuuc- ţie „pe sus“, pentru prima oară, cu un occidental, francei Albanezii îl sărbătoresc pe Stalin ! In avionul prăbuşit în Scoţia a fost pusă o bombă, de către iranieni, zice-se, murind 120 de persoane, plus 15 de pe pămînt, unde au căzut fragmente din avion. In Polonia, Ungaria — mari transformări, desfiinţarea comisiei centrale de planificare, introducerea pluralismului politic ! La noi, cîntecul la modă, din cauza frigului din locuinţe: .Iubeşte-mă, dar nu mă dez-brăca" !

Tata e chemat mai devreme la şcoală. Vine femeia de serviciu, astmatică, gîfiind ca o locomotivă din cauza urcării scărilor, şi-i spune că-i poftit de urgenţă de către tovarăşa directoare şi nu mai ştie dînsa cine... Se face alb ca varul, clipeşte

nervos, mîinile îi tremură imperceptibil.

— Ce-ai păţit, frate, a dat sanca în tine, se alarmează mama, văzîndu-1 răvăşit. Fii bărbat ca toţi bărbaţii, doar n-ai omorît pe nimeni şi nu cred că eşti invitat să te pună pe scaunul electric...

— Noi... noi avem şedinţă... azi, dar... dar peste două ore...

— Probabil că s-au hotărît s-o facă mai devreme, că-i vacanţă, ca-i frig, să scăpaţi şi voi mai repede...

Padre nu se linişteşte. Se îmbracă precipitat şi pleacă, sumbru, ca la înmormîntare... Ne-a strecurat şi nouă în suflet impacienţă şi curiozitate. Ce poate să însemne o chemare atît de imprevizibilă ? Totdeauna poţi presupune un motiv, dar acum există precizarea aceea nefastă, tulburătoare t .vă aşteaptă numaidecît tovarăşa directoare şi încă tui tovarăş, nu-1 cunosc". Mister şi *suspense.* Cît e mama de tare o simt că-i intrigată...

Calliope Muşat e la plimbare. Ea s-a îndrăgostit pentru totdeauna de Sorin Voinea. Melpomene Muşat s-a împăcat cu Mihai Lăpnş, aflat şi el acum în vacanţă. Au plecat împreună la Predeal. Eu mă pregătesc (fac un comentariu la o poezie de Geo Bogza) să merg la Braşov, unde slnt invitată pentru festivitatea de premiere a cîştigătorilor concursului de comentarii literare. Tata a fost încîntat ca asupra de măsură pentru performanţa mea. Şi Laurenţiu Gavrea, colegul meu, se numără printre Învingători. Vom merge împreună la Braşoy. Alin m-a ameninţat că ne însoţeşte. B plin de farmec Alin, din păcate cam superficial. Nu mS pot

îndrăgosti de el, ca-n roniane. Ne bucuram unul de prezenta celuilalt E, totuşi, prea copilăros, în ciuda faptului că-i cit bradul. Mai are şi el, ca şi mine de altfel, două-trei (uni pînă la majorat. Se pare însă că băiatul se maturizează mai anevoie. Noi fetele, în genere, ne coacem mai repede decit .bairamurile'', excursiile. Şi mie îmi surid drumeţiile', o, băieţii. Şi lui Alin îi place aşa de mult disco, .ceaiurile", chiar foarte mult... Mama investighează magazinele de stat... la coadă (degeaba), (ser) viciile publice... Citesc cîteva pagini din *Toamna patriarhului,* nu mă captivează, un stil cam greoi, sau n-am eu chef... Ce-o fi făcînd tata, sînt patru ore de cînd a plecat. La Pick-up, Concertul brandenburgic numărul 6. încerc să mă las furată de efluviile muzicii. Nu reuşesc... Mă gîndesc că vine bunica la noi, cu tanti Catrina.„ Avem unde să le culcăm. Noi, fetele, la locul nostru, în dormitor, mama şi cu tata în patul de campanie de la bucătărie şi musafirii pe recamierul din sufragerie... Bunica de la Flondora, mama lui tata, e o femeie zdravănă, vioaie, cum de s-o fi îmbolnăvit... Ii place să trăiască, să vadă, să audă, adoră soarele, copiii, mişcarea... Hi, se mai îmbolnăveşte şi omul, unde mai pui că e şi vîrsta. Dar se mai şi însănătoşeşte şi cred că bunica, vitalitatea ei, va Sirui. Ea o să ne mai povestească multă vreme întîmplări adevărate — are un talent cum rareori întilneşti —, o să ne facă vizite de Crăciun, de Paşte, o să ne primcască în vacanţa de vară, cu braţele deschise şi strigînd să audă vecinii pină dincolo de uliţă : .Au venit felili! Mînca-le-ar mama de porumbiţe ! “ Acum bunica se simte rău, are .năduf", vine, cum îi este obiceiul, de Crăciun şi Anul Nou, dar, de data asta, speră să o ducă tata la doctorii Teodoru, Grădinaru, Panciu... O şă poată, oare, dormi cu tanti Catrina în acelaşi pat ? Cum să nn... Ea e învăţată cu greutăţile...

Au venit, între timp, şi mama şi Mely şi Calliope... Şi tata n-a mai venit... O fi pus să facă muncile lui Hercule, ori să ridice pietroiul lui Sisif, o fi în patul lui Procust, răspunde la întrebările Sfinxului, trece, fără firul Ariadnei, prin Labirint, l-o fi îmbrăcat comenduirea cu cămaşa iui Nessus...

Intr-un tîrziu, apare dărîmat, dar cu o licărire ciudată în ochi. Ce-o fi însemnînd asta ? Agonie şi extaz ? Pare a spune: .Sînt istovit, dar am renăscut". *Virtus romana* re- *diviva ?* Ce i s-a întîmplat oare de arată *alti*ei decît pînS
acum ? Se prăbuşeşte într-un fotoliu vechi de cînd păMîri- tul şl ne priveşte ca şl cum ne-ar datora ceva. .Mă vedeţi ? Am trecut prin infern şi am învăţat ceva. Nu •jtiu precis ce“. Ii vorbesc ochii şi gesturile infime. Cere un pahar cu apă şi Calliope îl serveşte cu promptitudine. Il soarbe lacom. Mama îl ajută să-şi ia costumaţia de interior, domestică. Văzîndu-1 că încă tace, nerăbdarea îmi dă ghies i

— Ei, cum te-ai descurcat ?

— Lasă-i, fato, să mănînce, să se odihnească şi ne povesteşte mîine. Nu ! Asta nu se poate I Cum să aşteptăm pînă mîine cu taina nedesluşită ?I Vreau să ştiu de unde vine acest amestec straniu de sfîrşeală şi înviere, ce vrea să zică lumina aceea din privire ? De ce e secătuit şi eliberat de frică ?... Trebuie făcut orice pentru a-1 provoca să povestească *acum!* Nu e nevoie, căci simte el impulsul de a se mărturisi, de a se elibera. Mai ales după ce ia cîteva îmbucături şi un pahar cu vin roşu. Deocamdată, îşi freacă tîmplele, respiră adînc, îşi frămîntă buzelfe. Mă sîcîie tragerea asta de timp. Ce mai vrea? El simte nevoia să spună, noi abia aşteptăm să-i dăm ascultare. O fi un ceremonial pregătitor, numai aşa ca să ne aţîţe ? în sfîrşit, omul vorbeşte :

— M-au chemat mai devreme ca să-mi facă un instruc- caj. Dar, de data asta, nu şi-au mai găsit fraierul... Erau în sediu patru tovarăşi : directoarea Perdea, adjunctul Buligă, secretara Pleşcan şi Dîrlău de la Comitetul orăşenesc... M-au luat tare: „Hai, tovule, ce te mişti aşa greu! Aştepţi invitaţie specială ?“ Era să-i zic eu una, dar m-am abţinut. Asta e o exprimare mitocănească. (Are dreptate. Am spus eu că se petrece cu el ceva neobişnuit. Dar de ce nu a ripostat ?) Apoi m-au luat pe departe, văzînd dînşii că mă ţin tare. Că a murit prietenul meu Grigoriu, > că de unde îmi ridic eu acum nivelul ideologic, că poate a sosit momentul să mă orienteze mai clar către politica înţeleaptă... (Da, e clar, tata încearcă să-şi depăşească frica aceea de animal hăituit). Auziţi, ce-mi spun ei mie, va trebui să foloseşti mult Dero ca să-ţi speli petele, tovule... Şi parcă asta nu era de- ajuns, viermele ăla de Dîrlău îmi face nişte apropouri de m-au data gata. „Tovule, zice, n-ai fost cumva la întîlnirea cu scriitorul acela — nici nu ştia cum îl cheamă — la cenaclu?..." Am înlemnit. „Am fost, zic, şi ce legătură ara asta cu chemarea mea aici ?" Cînd m-au auzit colegii din conducere ce curajos mă comport, au făcut ochii cît cepele. (Nu se vindecă tata aşa de uşor, chit că a suferit, probabil, un şoc. Are şi va mai avea multă vreme reminiscenţe a. supuşeniei). „Are legătură, tovule, zice Dirlau, peniru cu de la cenaclu v-aţi dus la tovarăşul Manolache Zubaşcu şi-ati început să consumaţi alcool şi să vorbiţi tot felul de prostii împotriva regimului, a cuceririlor noastre revoluţionare"... „I-am ripostat hotărît: .Mai întîi că n-a fost abordat un asemenea subiect, s-a discutat numai despre literatură, în al doilea rînd nu sînt eu acela care să...“ (Tata face nişte gesturi caraghioase cu 'mina, e stingherit, pare că nu-i mulţumit de ultima parte a replicii)... Am vrut să spun că eu, de felul meu, sînt mai rezervat... „Lasă, tovule, că ştim noi totul. Organele noastre nu doarme, e totdeauna pe fază. Mai bine bagaţi-vă minţile la cap... Ai trăncănit, ai ascultat, tot puşcăria te paşte. Ce

te bagi dumneata, profesor de socialism ştiinţific, membru de partid, cu familie.» Iată chiar azi vom discuta un asemenea caz foarte grav. Căzui tovarăşului Topală. Te-am convocat şi pe dumneata, ştim că eşti prieten cu el, vă întreţineţi ca doi fricoşi, aveţi pesemne de pus ţara la cale...* Aici chiar că m-a pus în mare încurcătură, deşi eu cu Topală nu riisdut decît chestiuni de cultură generală.

— Dar cine e Topală ? Nu-i fochistul vostru de la liceu ? se interesează mama, mirată de situaţie.

— Da, sărmanul om... A făcut şcoală serioasă pe vremuri, a fost secretar, contabil şi administrator al liceului, înainte de a a veni noi aici. Ca să i se dea aceste funcţii, a devenit membru. Şi ce minunăţii a făcut în liceul ăsta aşa„.de prestigios pe vremuri, internate, cantină, ce nu vă trece prin minte... Nea Topală e un erudit, să te cruceşti. Nu-i rezistă nici profesorii, are şi lecturi bogate şi, desigur, o disponibilitate a lui, o capacitate mai rară de asimilare. Nil ştiu ce-a făcut, a fluierat în biserică, a fost retrogradat la cererea muncitorilor... Ne mai întîlnim şî mai schimbăm cîte o vorbă. Chiar că am avut ce învăţa fie la această enciclopedie ambulantă. Niciodată, însă, n-am discutat probleme politice ..

— Şi ce crimă a săvlrşit acum omul ăsta ?

— Staţi să vedeţi... (Ce-am zis, eu, ceva se răstoarnă în conştiinţa lui tata, dacă e dispus să relateze tot, să-şi descarce oful, să se defuleze ; e un moment de răscruce, altădată n-ar fi povestit amănunte de accstca ; încearcă acum să se izbăvească prin istorisire : povestirea Îl consolează, îl linişteşte, are, ea, im ofert teropoui ir, purificator;
povestind cu înverşunare, tata speră Intr-o mîntuire pe* a- ceastă **cale**; caută şansa de a se sustrage umilinţei **şi** agresiunii). Staţi **să** vedeţi ce spune tovarăşul Dîrlău: Te-am' convocat, aice-, să iei atitudine fermă împotriva aibaterilor grave săvîrşite de respectivul Topală.-” Trebuie să precizea că revolta cole^loc mei,, a tovarăşilor care erau de faţă* m mai **putea:** fi stăpîmită. Mîrîiau, **scrîşaeaAi** din dinţi, oftau, schelălăiau, făceau gesturi de reprobare, le venea să mă stiîngă de **gît,** parcă eram un răufăcător, în tot cazul ou sprijinitor **al** răului. Mie îmi trecuse frica sau nu-mi mai dădeam **seama,** imi spuneam fie ce-o fi... „Ne-am înţeles tov. profesor ? Iei cuvîntul din partea membrilor, mai ia şi alţii, spui că-1 înfierăm pe respectivul, că trebuie aspru sancţionat, pentru că denigrează efortul poporului ecţetera, ecţe- tera“... La **şedinţă** s-au adunat toţi membrii, a lipsit numai bătrînul Pastor dintre pensionari, e bolnav, nu ştiu **ce-o** fi avind. A **făcut scandal** tovarăşul Dîrlău, că trebuia adus **■bîtrînul" pe sus.**

Să vedeai ce lecţie ne-a dat nea Topelă, Ştiţi, el e un om

pirpiriu, suferind de silicoză, de cînd lucra la o mină In Ardeal. Numai pielea şi osul... S-a dat dispoziţie să fie singur într-o bancă din faţă, ca într-o boxă. Noi — cu ume- riâ plecaţi, de ruşine, de indignare mocnită, alţii să nu li se citească păcătui pe faţă. Nea Topală stătea drept, na ostentativ, ci, pur şi simplu, ca un sapăens vertical. Nu citeai pe chipul lui decît o linişte creştinească, poate ceva dezamăgire şi perplexitate stăpânită. Atunci am prins eu şi mai mult curaji şi am privit nai îndrăzneală împrejur... Toata tă-răşenia a durat vreo ti ei ore. S-a. prezentat um material luingt-lung$_k$ în care s-a vorbit despre- unitatea de monolit a poporului oostruu in jiuimk partidului şi a cel Bă mai iubit fiu a] naţiunii, despae geniala sa viziune, despre psestigial ţăirrî noastre în llmaev datcwită mesajului de pace şi prietenie, despre- politica: înţeleaptă promervadă ecţeteaa, ec- tetera, va*t>a tovarăşoikii Dîrlău... A trecut, apoi,, la manifestări duşmănoasei, lia tentativa cercărilor reacţicoiaae de a discredita realizările noastre revoluţionare, despre daito*- ria noastră de a demasca şi condamna atitudinile calomnioase ale imperialiştilor.. Ni s-a atras iaxSşi atenţia să na purtăm; discuţii eu sfo5mu$_v$ sau dacSt întrmplător, aceştia în*- cearcă să me tragă de Ernbfi, noi săi mergem să informăm organele, după mm giăieşte na decret.. S-a prezentat, ckopS aceea, .cazul* tovarăşuloC TopaEL care. pe Ia cozi $i pxEn

m curtea şcolii, se ţine numai de clevetiri. Există declaraţii sigure in această privînjă. A urmat stigmatizarea. O săpu- neală grolescă. Patru tovarăşi şl-au exprimat dezaprobarea şi au cerut sancţionarea aspra a vinovatului. Şi-au luat angajamentul că ei nu vor cădea nidodată într-o astlel de greşeală. Nu vă spun numele cuvîn'tătorflor, pentru că Ielele sînt eleve, înţelegeţi, nu că mj-ar Ti Ipcă... .Tovarăşul Muşat are ceva dc spus ? " .Am de spus că eu n-am auzit de la tovarăşul Topală niciodată vreun cuvînt de ponegrire". Au rămas interzişi. Nu numai .„organele", ci şi ceilalţi colegi care nu m^au văzut nlclclnd a^a de recalcitrant. „Bine ! a zis, scrîşntnd, tovarăşul Dîrlău. Stăm prost cu auzul şi cu conştiinţa şi stăm bine cu cîxdăşia". La aceste cuvinte, chiar că m-a apucat un tremurici... I-aş fi spus eu că stăm prost tru libertatea de exprimare, dar m-am abţinut. Cine ştie ce mă aşteaptă. Mi-e să nu le facă fetelor rău... Nea Topală a spus că n-are pentru ce să-şi ia angajamentul, că n-a făcut nimic împotriva conştiinţei sale şi a adevărului... 1 s-a ■dat vot de blam cu avertisment şi s-a cerut să se ia măsuri ţi pe linie administrativă...

•

Aei, în sfinta zii de Moş Ajun, trebuie să vină bunica de la Flondora, însoţită de tanti Calrina. Ţaţa le aşteaptă în gară la acceleratul d«e 10,45... Pe la ora 13 se întoarce tata sdmgtoj, posomorit, parcă i s-an înecat corăbiile. Nu-şi poate explica de ce n-au sosit musafirii dragi :

■— S-o fi agravat boala mamei...

— Te gîndeşti numai la rău.... încearcă mama sa-1 liniş-teasca. Poate că s-aia iriagindit—

— Nu, .aSta nici îmtr-un caz, doar ştii, ar fi făcut orioe să ne a nuanţe, iniei nu se discută varianta asta...

— Poate m-a pornit amtflcbuzud ;pe frigul ăsta...

Mama se duce la doamna Preda, la Dida şi la fina Flory, să facă nişte cornuleţe şi checuri... Tata, care a dewnit un mic erou după jpojaiţia temerară din şedinţa *pecete,* e pe ipunclu) de a-şd pierde virtutea, (de necoc. Nu se abţine. Insă, de la vehemenţe la adresa mi j toacelor de transport in comun. Era aşa de sigur că vin flondorencele îneît şi-a luat îngăduinţa să-i imite la noi pe donnrîi Halea, Gogu şi Ciucă, să-i cinstească pe amici cu ţuică şi cu vin de buturugă... Dezamăgire generală. Eter pentru că tot s-au înfăţişat dumnealor să degusteze îTdride'le rurale, ajung la înţelegerea să cinstească totuşi ceva, ce s-o găsi, in această zi sărbătorească... Iau de jos, din Alimentara, coniac *Bachus* care duhneşte de la o milă. Stau la bucătărie, n-aud decit frînturl, fără să vreau. Nici nu mă interesează...

Am primit invitaţia de la revista „Astra*. pentru 15 ianuarie, cu ocazia zilei de naştere a lui Eminescu... Citeso chiar o carte despre marele poet, scrisă de Svetlana Paleo- logu-Matta, *Eminescu şi abisul ontologic,* tipărită la editura »Nord“ din Aarhus. Tata a făcut rost de raritatea asta. A luat adresa de la A. M., i-a scris în Elveţia doamnei Svetlana şi dumneaei i-a expediat-o prin poştă. .Amicii" tocmai află de carte, tata mă cheamă să le-o arăt. Domnul Balea se minunează şi glumeşte :

— Cum, ilustre, corespondezi cu occidentul şi primeşti cărţi subversive ? Ori eşti .colaborator*, ori ţi se tolerează ca să devii...

— Ce crezi că toţi sint locotenenţi ca tine ? i-o întoarce cloinnul Gogu,

— Nu, monşer. maior f specifică domnul Balea şi-şj bate' umărul cu două degete. Fiti atenţi cu cine aveţi de-a face, că eu vi-s naşul !

Mă retrag şi continuu lectura... Din bucătărie se aud discuţii în cor. Nu desluşesc decit elogii la adresa bravurii lui *padre,* decizia de a mai cumpăra o sticlă de tărie pînă nu se termină. Apoi, răzbat fragmente de cîntece interpretate, mai întîi, de domnu] Balea cu vocea lui baritonală i

Hai. laţo, ***peste ocean,***
In iadul american...

Nu mai aud decît crimpeie dintr-o baladă sfîşietoare i «Intr-o grădină... o priviqhetoare...”, apoi un comentariu, aşa cum fac corifeii, şi iar vocalize şi un cor pe patru voci...

— Torna, torna, fratre I- răsună îndemnul domnului Balea, care adaptează sensul acestor vorbe la necesităţile de moment.

— Toarnă, turnătorule, şi eu o să-ţi recit versuri măreţe. ce ştiţi voi... Transilvania... suferinţa... muma... glia... Se aud hohote de plîns amestecate cu versuri i

Prea devreme-am revenit acasă.
Muma-/ *poate-n Vinchelău la lin.*
Risipeşte brazdele la coasi.
Ea, *nădejdea tatălui băl rin.*^

E acoperit. însă. de glasul tunător al domnului Balea i

Coto-n *vale. la portița,*
Sade calul lui
Oheorghită Priponit de-
o *gatoliti.*
Garoilta s-a uscat,
Salul Iul Gheorghe-a plecat—

— Auziţi, monşerilor ? .Priponit de-o garofiţă* I For- midabilă imagine I Şi repetă „imaginea" de vreo zece ori.

— Ţurai, măăăă ! se ambalează domnul Gogu cu glâ- suciorul lui de *pick-hamer.*

Din învălmăşeala de ghiersuri, se înalţă, cristalin, timbrul muşatin i

Pe *mine m-m omorlt,*
Dai cu calul ce-al avut *i*
(Salul mă ducea călare
Pin' la casa dumilale...

Tocmai in acest moment apare .harpia*, mama, întrerupe concertul şi-i zburătăceşte pe coreuţi. Amicii îl iau pe tata, împotriva opoziţiei înverşunate a mamei, şi pornesi ca la asalt i

„

— Sus ! Sus I La Parapet!

Parapetul e braseria care, fiind la etaj, i se mai spune şi .Prispa înaltă*. Cîştigă tot mai mult teren numele dat de domnul Balea : *La Parapet...*

Pe la ora cinci se înserează. Burniţa se înteţeşte. Vin colindătorii. Copiii din bloc şi alţii jigăriţi, mici cerşetori, predominînd coloraţii. Toti intonează acelaşi „colind" i

Dragă domnişoară, '
Ieşi pul in afară,
Dă-ne un covrig, I
Gd *murim de Irig,* j
Dă-ne şi o *nucă.*
Să ne vedem de. ducă I
La anul şl la *mulţi ani I*

După ce ne saturăm noi de ascultat acest colind, ne înălţăm sufletele cu altele, mal de soi : .Cine n-are ţară-a oase **/** Să se ducă, să ne lase **/** Lor şi altora ca **el /** Pul de tîrfă, nu de lei, / Care latră pe afară / Fiarbă-lp inima-a ceară / îndrăci-i-ar ciorile / Şi spînzurătorile / Şi-om cin.ta cu guri de rouă / Florile dalbe / Pentm ţara noastră noufi/
Florile dalbe / Pentru-al ei Partid viteaz / Florile dalbe / Ce ne-a adus pînă azi / Florile dalbe / Pentru scumpe coi reiaţii / Florile dalbe / Care-au fost uimit Carpaţii / Florile Inibe /Şi-am urat, mări,

ura / Florile dalbe /' Pentru omul ca o stea / Florile dalbe •' Să trăiască, să-nFlorească / Florile dalbe / Sldva noastră românească / Florile dalbe / Preşedinte şi strateg / Morile dalbe / II cinsteşte-un neam întreg / Florile dalbe / Om al Păcii pe pănrînt / Florile dalbe / Vajnic ca un jurăminL/ Florile dalbe / Să îi fie viata lină / -Florile dalbe / Argintată cu lumină ■' Florile dalbe / Mult noroc şi spor în toate f Florile dalbe / Şi-un Ceahlău de sănătate * Florile daJbe / Fericită vîata-i fie / Florile dalbe / Lîngă mîndra lui soţie / Florile dalbe / împreună tot mereu / Florile dalbe / Şi la bine şi la greu [1] Florile dalbe..." (Colindător t V. T.)

•

In oraş e-mare ghetuşca, adevărat patinoar. Urmarea directă a acestui fenomen a fost prăbuşirea domnului Balea care şi-a fracturat piciorul. L-an dus. amicii pe braţe la spital, doctorul Papahagi i T-a pus numaidecît în ghips,, apoi a fost expediat acasă, din lipsă de locuri. Tata, domnii Pos- *calopol,* Lae Gogu, Detcu, Chirică. şi alţii fac. de straj,â la căpătîiul victimei, incuraiîndu-l şj încurajând u.-se* Aai se află tot acolo pentru a discuta ultimoT mare eveniment al oraşului. La Casa de cultură, în alarS de repetiţii Ia festivalul naţional „Cîntarea României®, avu loc o întrunire mai deosebita, urr proces pnblia intentat alocatului Garin, ieşit d? enrînd la pensie. Se spune că T-a turnat unul dintre prietenii de .canastă[11] şi de „pietre". Se adunau la doctorul Dicu de două ori pe săptămînă, seara, şi, pe lîngă preocuparea lor cărturărească, mai făceaţi şi comentarii neprincipiale în legătură cu cele mai înalte piscuri pe care am a- juns. Mai guraliv dintre toţi cică ar fi fost acest avocat, pe care eu l-am văzut de cîteva ari în compania lui tata ! Căci nu ştiu ce fel de lipici are babacul meu (precaut de felul lui, rezervat mai mult decît se cuvine, şi *tăcâloi,* cum ii, zice domnul Gogu, .mutulache", cum îi zice mama) că se prind de el clămpănitori de aceştia, Ti apreciază, poate, tocmai discreţia efe care ei nu-s în stare, îl socot ei ca pe uit copil to vîrstă, nepericlrl'os, un duhovnic iideal. Cel mai mult, desigur, îi captează sensibilitatea lui de artist şi bruma de? filosofie pe care o cunoaşte... Nu-mi dan prea bine seama cum vine treaba sla. Şi mă mai întreb : cum îl văd dînşii acum de cînd a mai prins *CAV.*a aplomb ? Alai că-mi vine să-i dau dreptate viteazului nostru şef de trib. Prietenia cu figuri atît de - suspecte^ precum răposatul domn Grigoriu, fochistul Topală ţi avocatul Garin, 11 poate coste scump. Şi ar fi o tirapenie, un non-sens...

Pe domnul avocat cel cu gura spartă l-a înregistrat cu magul uu tovarăş de rummy. Acesta, conştiincios şi binevoitor, a prezentat banda la secu. Ce bucluc a ieşit, Doamne Dumnezeule! Tot oraşul vuieşte. Cel mai formidabil spectacol cunoscut pe aceste meleaguri tn epoca de aur—' Omul justiţiei a fost supus

rigorilor justiţiei, cu proces în toată legea, ca la Nurnberg— M-aş fi dus şi eu, dar nu ne-au dat voie nouă cîrlamlor. .La şedinţă niece cu voi f" le-a zis un aprod unor „boboci" care intenţionau şă intre. Eu ştiu numai ce-am auzit de la tata care a fost mai zgircil cu ştirile decît ne aşteptam după transformările suferite in ultima vreme. Cred că iar a pus frica stapînire pe el— La proces erau judecător, procurţ>r, martori. Apărător a fost însuţi acuzatul. Sentinţa : izolare totală, achitarea cheltuielilor de judecată şi, la prima abatere, «piţigoaica* (cuvîntul domnului Gogu).

Cum spuneam, tata e **la** dezbaterea cazului şi la privegherea domnului Balea. Mama şi doamna Minică fac salată *boeut* la bucătărie. Mely întocmeşte nişte tabele cu materiale didactice. Calliope scrie, probabil, *ars amandi.* Eu ascult, la „Shop", o emisine despre Pasternak, Soljenitîn. Aii- matova* Mandelştam, Bulgakov... Cînd, surpTiza-surprizelor, ne pomenim cu bunica şi cu tanti Catrina, pe **la** orele 20. Sînt împachetate **paTcă-s** nişte mumii.

,— Doamne, ne minunăm, cum de-ati putut călători pe 0 vreme ca asta de la o distantă aşa -de mare *1*| ■

— Bine am călătorit, se grăbeşte bunica să răspundă, cu glas tiTTÎit, abia tinîndu-se pe picioare. O văd eu că e la capătul puterilor, măcar că ea vrea să dea de înţeles că au călătorit «bini*. Şi ce femeie viquroasă a fost bunica la viata ei... Nu VTea să se culce, zice să a înviat văzîndu-ne si CB îl aşteaptă pe ,băiet*, adică pe tata. A adus doamna Mirică un reşern mare şi le-am jras pe drumare la dezgheţai, între timp, despachetează o mulţime de bunătăturі i două găini tăiate şi ..gi+jite', o pungă de fasole, alta cu mălai, turte subţiri, înmuiate in sirop de zahăr, presărate cu mi<*z de nucă, tmlion şi frunze de viţă murate, pentru sarmale, seminţe de floarea soarelui, să le prăjim şi să le ronţăim,

cîteva bucati de slănină şi do cîrnaţi, puţin şorici date îa di!: ! i.iţci lo^na, care a avui un puro-lu.-,.... Lui tatii, se iu;e- legu, i-a rezervat un bidon de molan şi două sticle dc rachiu. Imbelşugare ! Ce bine-i în vacanţii, de sărbători ş; cu două rude apropiate alături!

Bunica nu arată rău, după trecerea prin spital şi prin încercările de ieri şi de azi. Căci de ieri au vrut să vină, cum a fos vorba. „Că doar noi nu vorbim cu picioarele. Că vorbeşte nea Ton, că şi el e om. Că vorbeşte nea Vlad. că-i şi el din sat. Că vorba ce zboară odată nu se mai întoarce şi vorba de clacă nu e folositoare..." Şi bunica ne lămureşte cum stă treaba cu o promisiune pe care o faci şi pe care trebuie să o respecţi. Aşa că au făcut ce-au putut şi au venit... Din relatarea lor reiese că nu a fost deloc „bini", ba chiar au trecut prin scirbe mari... S-au sculat ieri noapte pe la ora trei, să prindă rata de cinci, care pleacă ori mal devreme, ori mai tîrziu. De dormit, n-au lipit geană de geană. Aveau totul pregătit de cu seară, aşa că la trei erau în picioare, iar la patru „în staţie", sus. în deal la Neamţu, vizavi de Largu. Beznă, să-ţi bagi degetele în ochi. Şoferul, Gheorghe Mazilu, suduia amarnic, stătea sub autobuz, care n-a vrut să se urnească nici în ruptul capului. Au dîrdîit şi-au îngheţat bocnă, n-au mai putut sta. S-au întors acasă şi s-au apucat de alte treburi.

— Gheorghe Mazilu mi-a spus. spre seară, că a reparat maşina, că a doua zi, la aceeaşi oră, putem pleca. L-am întrebat eu care oră, conUnnn tanti Dri*» ztnd a rîde, iar el a zis că „ora exactă", tntr-adevăr. re-am pornit cu noaptea în cap. (Bunica o aprobă sau *o.* corectează, cască şi se freacă la ochi, coro)oşindu-se sub papomă, dar retuzînd să doarmă sau să ne lase pe noi să ne retragem în camera noastră). Maşina — îşi urmează tanti povestirea — hîrcîia din toate încheieturile. Noroc de în- ghestuială că n-a crăpat Firea în noi de frig. Cu chiu, cu vai, i-am găsit mamei un loc, jos, pe o boccea... Unii tinerî nici im ţin cont de cei mai în vîrstă, s-o strivească pe ma-> ma. Ne-a hurducăit hudubaia de-a scos sufletul din noi. Am trecut de Negreşti, de Recea,»de Slobodeni şi pe la Catargiu, hîr, hîr, ne-am împotmolit. Dati-vă Jos, avem pană... Mai prinde trenul de şapte şi un sfert I Cei care se pricepeau, l-au ajutat pe Gheorghe să schimbe cauciucul... Dar ti-ai găsit Să se urnească ? Unii făceau haz, spuneau cS de cîte oii repară Gheorghe maşina, îi mai rămîn piese, că acum a strîns atitea incit, cu ele, ar putea să facă o maşină nouă... Ce să mai spun, am ajuns la Gulaţi pe la ora zece... Am lăsat-o pe mama în autogară lingă bagaje şi m-am dus In piaţă, in hale, să. văd ce mai e pe-a colo, poate găsesc peşle proaspăt, mă rog, oraş de la Dunăre... Da de unde! Nu erau decît ridichi negre, bulion, mărar uscat, varză murată, sfeclă roşie... şi-atit. (Mă paşte un gînd diabolic : nu cumva tanti s-o fi dus in oraş doar-doar îl va intîlni pe poetul cel măsliniu şi cu ochii verzi ?). M-am întors în autogară, să

stau la dos, cel puţin acolo nu bate vîntul. Dar şi în autogară e mai rău decît afară, geamuri sparte, uşi rupte. Aşa că ne-am mutat în gară, ne-a rupt mîinile calabalîcul...

Tanti Catrina, ajutată şi de bunica, relatează cu lux de amănunte cum au aşteptat în gară pînă la ora 15, la accelератul de Bucureşti, cum, chiar de la plecare, acesta a în- tîrziat vreo jumătate de oră. Apoi, peripeţiile cu trenul, n-au avut loc, au stat turtite pe culoar, fără lumină, curent, umezeală. Şi ce-a fost la coborîre, în Ploieşti, cum au ajuns la autogară... Povestea, palpitantă, ţine pînă cînd apare tata către miezul nopţii. Rămîne perplex cînd le vede. Bunica e topită, îl îmbrăţişează, îl mîngîie, îl „bate" pentru că lace excese şi-l sfătuieşte să aibă grijă de sănătate, s-o mai lase cu întîrzierile, că după cum arată... e păcat de fetele astea frumoase ca nişte boboci de trandafir... Aţipeşte fericită.

Ce mai scrie duducutci Calliope?

„Azi nici nu vreu să mănînc nimic. ,\'u *put. Bine că nu observă mama. Cred că numai Mely a băgat de seamă, dar ea e discretă... Ieri Sorin a trecut pe lîngă mine cu bicicleta iâră să mă vadă... Nu cumva s-a prefăcut că nu mă vede, ca să mă necăjească, sau pentru că am început să-l plictisesc ?... Cînd a dat colţul s-a auzit un claxonat. Mi-a fost teamă să nu fi păţit ceva şi-am alergat să văd dacă nu* cumva s-a *întîmplat ceva rău. tmi închipuiam că o tortă supranaturală vroise să-l pedepsească fiindcă mă păcălise.* Nu *era nimeni după colţ... Dacă şi-a găsit alta fată, să-i fie ie bmel Doar n-am s-alerg eu după el... Aş vrea să-i spun, fără sfială, tot ce simt... Sorine, tu m-ai smuls din singurătate şf mi-ai arătat că viaţa e frumoasă, m-ai Snvătat să iubesc. şi-apoi m-ai trimis înapoi în braţele tristeţii...*

Dc fapt, nu-mi dau prea bine seama dacă el este băia- ttif pe care l-am aşteptat. Oricum, simt ca sînl cajxtb;'u de o dragoste foarte mare şi depinde de *el dacă va puteu să*
0 descopere în mine. Deocamdată, aştept. Cu Sorin nu-j nevoie să stau foarte mult timp, Îmi ajunge numai să-1 văd o clipă şi după aceea sînt liniştită... Acum, poate că totul s-a sfirşit...

Sorin nu mă văzuse cînd a trecut cu bicicleta. Mi-a jurat. Acum m-am liniştit cu totul... Am fost cu e] pe Bulevard la plimbare şi m-am împiedicat pe scări. Am căzut şl mi-a fost foarte ruşine. N-a insistat pe întîmplarea asta şi mi-a trecut. A fost tare drăguţ şi a cumpărat cornuri. Le-am mîncat cît am stat pe bancă...

Ştiam că mama şi cu tata nu-s acasă şl l-am invitat la mine să-i arăt albumele de picturi.
1 se uscaseră buzele de *Irig, aşa că i-am dat nişte Pelamar să se dea pe ele. Thalia făcea tot felul de file, dispărea, apărea pe neaşteptate. A făcut-o intr-adins, ca să ne necăjeas-* cd. *Dar lui nici că i-ă păsat, f-am dat* să-mi *rezolve problemele la matematică, domnul Sile Scurta ne-a dat mull de lucru in vacanţa asta...*

Stau ascunsă în S{)atele paietei mele de pictor ne talentat şi încerc să zugrăvesc cu ochii minţii ceea ce se întinde dincolo de mine. dincolo de zare... îmi place mai intîl haina tremurătoare a copacilor şi siluetele lor zgribulite, ce se profilează pe un cer alb. Gol. rustiu... Un mesteacăn cu trunchiul de aburi unduie tînguitor în vînt... Văd, mai departe, *dealurile* .les *fauves sont des grands peintres*[m]*... Intru intr-o* pădure. Să taci. *Duc degetul la gură şi* cu *un gest firesc te iau de* mîna. *Ne plecăm captele, ca* nu cumva să *ne* lovească mînia mocnită a copacilor din jur, cu crengile ,or *noduroase atîrnînd ameninţătoare înspre noi. Frunze urcate. Foşnetul paşilor noştri nimeni nu-i aude. Eu zîmbesc. „Nu mai* rîde", îmi spui tu. *Fiindcă ţie* fî-e *frică şi ai* vrea chiar să *ne întoarcem... Tu ai vrea ca întodeauna să* îngenunchez*/ şi să-mi faci o destăinuire, să-mi ceri iertare... Am ajuns Intr-un luminiş... Vreau să scot din buzunar o carte. Cafl* razele *soaielui peste chipurile noastre, ca într-o ploaie O ploaie de aur... Stai. As!a-i visaie... De fapt*, *m-am împiedicat de un bolovan. M'iinile mele* au *degete verzi, fosforescente... Cum te cheamă, Sorin* ? „Eu *sînt domnul Sorin*[0]*. Bine, domnule Sorin, pe mine mă cheamă Calliope. fjl place numele meu ?“* [m]*Nu*[a] *„Atunci spune-mi cum viei". „Bine, A- ma“. „Sorine,* eu *te iubesc„Ce înseamnă asta ?" „Aşa. Lasă-mă să te* sărut". „Te iubesc. Aura". „Eu am *mul li ani, mulţi de tot, dragă domnule Sorin, dar bâtrînă n-am să fiu niciodată**. *„Te iubesc, Aura“. „Bine, domnule Sorin,'şi eu la* fei*. „Te *iubesc. A u r a „ T e iubesc*..."

Tfeta l-a plîns şi deplins pe domnul Balea (care iar i-a avertizat „să-şi mai ţină cJeampa", dumnealui n-o să răspundă de ce-o să se întîmple) că şi-a fracturat piciorul şi, din pornire confratemă, a alunecat, a căzut cu coasta întt-o piatră şi şi-a deteriorat-o. N-a mai putut să respire, s-a aus ia Policlinică*şi i-au făcut o infiltraţie cu un ac enorm, spune tata că aşa ceva numai la cabaline s-ar mai potrivi... Sta in pat, geme, nu mănîncă, nu vorbeşte... Dar asta ar fi floare la uteche, pe lîngă gripa care l-a năpădit. Nouă ne-a trecut (a fost benignă), la el a avansat vertiginos şi periculos. Se îndoapă cu

biseptol, piramidoane, antinevralgice, cercuri. Tuşeşte sec şi are sinusul blocat. Temperatura, cam alarmanta * 33,/...

Pe bunica n-a putut s-o interneze. Au zis medicii — cunoştinţele core îl aprovizionează pe tata cu ce-i trebuie acum — că nu-i cazul de internare. In spital, poate muri de frig. Nu, mai bine să stea „acasă* şi ei o tratează ae minune, cu rindul, şi doctorul Elizar, şi Gîmeaţă, şi anciu, şi Teodoru... E ceva nesemnificativ pe la inimă, îi trebuie dipinclamol, nifedipin, diazepam, clonidinâ şi nefix. Şi linişte.* Acum, medicii il doftoricesc şi pe tata. Intervine şi dotnnui M:ncă, vecinul, care, in «ifară de zona cu ccas.a paradită, îi face o frecţie cu spirt, de-1 scoate din ţîţîni şi-i mâi spun= şi un ca' ele anecdote lata nu poate să rîdă din cauză câ-i este râu 51-1 înjunghie coasta...în schimb, ride domnu M.rică pmiiu toti.

— Auzi, dom' Muşat, să plesniţi de rîs, nu alta... Ştiţi cum ii spune invăţămîntului românesc în limba arabă ? *„Harâ Babura!"* Hă. hă, hă ! Dar ştiţi cum îi spune *ei* in limba chineză ? Nu ştiţi ? Hă, hă, hă 1 *„Toan Ta".* la auziţi cum ii spune Marelui Pitic în limba japoneză: *„Ygoura Kahnuru"* ! He, he. be, hă. hă, hă 1 Dom' Muşat. cică economia noastră multilateral- dezvoltată e ca o maşină a cărei forţă de propulsie este consumată numai dc claxon! Ce ziceţi ? Hă, hă, hă I

Tata se scriveşte sub palmele cît nişte lopeţi, barosanul sclowşte pesle Dînlece, peste frunte, îşi şterge lacrimile Cii ('osul in linii şi-şi continuă speech-ul:

— Bruneţii sînt chemaţi să defileze. „Dar să aveţi lozinci şi să le strigaţi cînd ajungeţi în dreptul tribunei oficiale!" îi sfătuieşte un organizator de entuziasme. „Strigăm, mînca-ţi-aş, strigăm 1“ Cînd ajung ei în dreptul tribunei, se pun pe strigat, ca vînzătorii, că ei sînt negustori de felul lor : „Aaveeem lozinci I Aaaveeem lozinci! “ Nu-i bună ? Hai că-i grozavă ! Hă, hă, hă 1 încă una, dom’ Muşat, şi gata I învăţătoarea, asistată de inspector, întreabă pe copii: „Cum puteţi voi, dragi elevi, să definiţi perioada anilor lumină, de cînd Genialul se afla la cîrma naţiunii ?* Nimeni nu reuşeşte să .răspundă. „Cum e posibil să nu ştie nimeni?!* Atunci se ridică Bulă şi zice t „Această epocă poate fi numită *La belle epoque*.* „Foarte bine, Bulă,, se entuziasmează dăscăliţa, dar explică şi celorlalţi colegi, să priceapă şi ei*. „Da, răspunde Bulă, de douăzeci şi trei de ani, *labele — poc !*[m] Hă, he, asta e mai grea, dar e bună dom'lel... Ultima, şi te las cu sănătate, dom' Muşat... Şeful a plecat pentru multă vreme după pace şi pretenie. L-a lăsat pe Bulă în locul său şi i-a spus : „Bulă, ai grijă să rezolvi problemili capitali, care sînt patru: alimentaţia populaţiei, locuinţili, paşapoartili şi cultili I* Zis şi făcut. Cînd se întoarce Marele Gîngav în tară, află că într-adevăr Bulă rezolvase totul excelent Ce făcuse? „Am dat populaţiei tot ce se exportă şi-am dat la export ce mînca populaţia i am dat paşapoarte la toti cei care au solicitat şi au

rămas atîtea locuinţe, de n-avem ce face cu ele ; am pus portretul dumneavoastră şi al coanei în biserici şi n-a mai călcat picior de creştin pe acolo" !

Bineînţeles că Babanul se sufocă de rîs, dă nişte explicaţii, pentru- a lămuri unele neclarităţi, apoi se retrage, promiţînd că, imediat ce se face tata bine (pînă mîine, tun !), vine să ne povestească ce a păţit dînsul în ultima „excursie" şi mai aduce şi alte bancuri cum n-am auzit noi de cînd mama ne-a făcut...

Noi, damele, am ocupat bucătăria, facem sarmale şi improvizăm prăjituri. Bunica e cu „răcitura*. Mai ascultăm şi o poveste de la tanti Catrina. Ea o să plece la Iaşi, la unchiul Alexandru, va face Revelionul acolo şi va rfimîne la el pînă se lămuresc lucrurile cu bărbatu-său care s-a ticnit cu totuL

— Trebuie băgal Ia balamuc sau mă despart de smintit. Nu se mai poale trăi aşa...

Aflăm, în rezumat, că „zăludul" a venit de inai muJie ori beat acasă, cu mintea zob, a dărîmat şi a sfărîmat tot ce i-a ieşit în cale. Rămîne în urma lui ca după un taifun. Loveşte în dreapta şi in stingă de parcă e pe front, nu la un domiciliu în vreme de pace. Cată, mai ales, către fiinţe umane, ţinta preferată fiind tanti Catrina. O face cum îi vine la gură (tanti nu ne poate reproduce), cel mai des haimana — şi mai rău —, iar el, Lefter, a stat o vreme la una din sat, iar acum s-a mutat .la Galaţi, în „apartament" cu o vădană. Cară tot de a'casă, găini, ouă, făină, vin. Ba cumpără caş de la nea Marin Ţuică şi ţuică de la nea Neculai Puică şi le cară şefilor săi d:n port, ca să-l ponteze fără să meargă la serviciu. Acum zece zile în urmă, cînd s-a dus totuşi o zi la slujbă, a fur st o remorcă de materiale, în înţelegere cu şefii, şi acum e pe mîna procuraturii...

— Ghiocel şi cu Catrina s-au mutat la noi, peste drum, ne informează bunica, vînturînd zeama pentru piftie.

— De la dement i se trage mamei năduful... Las’ că nici cu tata nu mi-e ruşine. Parcă a dat strechea 'în el, se înfurie tanti Catrina. A cărat tot vinul, şi aşa era puţin...

— Ei, de el nici că-mi pasă... M-am învăţat ca ţiganul cu seînteia... Mai rău e cu Dumitru Toflecică, cumnatul. De cînd a murit Safta, tot umblă să se însoare. Auzi,- om de aproape optzeci de ani şi vrea însurătoare ! Au căpiat cu toţii, au dat în mintea copiilor, dar asta încă e bună... Şi unchiu-tău, Ueano, — se adresează ea mamei — umbră cu limba scoasă după muieri. S-au luat de mînă amîndoi şi hă- lădu escvce flăcăii pe la Recea, pe la Cuhalm, pe la Blă- jeni, pe la Negreşti, Slobodeni, Călmaciu. Dumitru a găsit la Cuhalm una, vai de ea săraca, le face mămăligă cu ouă prîîjite şi ei beau ţişmoagă cîtu-i ziulica de mare. Şi Gher-

ghina, şi Săndica s-au făcut foc şi pară, nici nu vor să-l mai vadă. Unchi-tău Ispas de. la Recea încă nu s-a procopsit cu baba, măcar să a stat două sptămini cu una la Călmaciu. N-a vrut Tudorel, fiu-său, nici să audă de aşa ceva, că vroia s-o ducă acasă cu alai... Şi Ştefan, alt cumnat, după bunică-tău, vrea să se întorlocheze cu una de la Negreşti. Să-l vezi, becisnicul, cum se imbăţoşează, se ghiloseşte ca un mire, ia rat9 şi tuleo l la Negreşti. Mano- lache, fiu-său, e cătrănit rău din această pricină...

Şi bunica povesteşte-povesteşte cum e cu bătrinii, cu viata lor, cu însurătoarea, cu alde fiu-său j cum e cu morţii, că s-au (lus, s-au prăpădit şi mama Vasilica, şi mama Lina, şi raoş Costaehe, şi mama Aniţa, şi moş Simion, ba chiar şi unii de cei foarte tineri, cum s-a întîmplat cu Va- siie Coroga, Gicu Brici—

•

încă puţin şi vine Anul Nou cu bucurie I E momentul din an care îmi place cel mai mult Am senzaţia de bunăstare, că toată lumea e veselă, că se intîmplă ceva neobişnuit, că va veni un an cînd poate, se va petrece o minune. Şi mai avem şi oaspeţi dragi, în frunte cu bunica Mânuţa, Cii tanti Catrina a plecat la Iaşi să facă revelionul cu unchiul Alexandru, cu tanti Lili, cu Avelin, cu Ghiocel. Lefter e cu amantele lui şi cu procesele. Să-i fie de bine, dacă n-are „glagorie“...

Bunica de la Recea ne-a trimis un colet cu o găină, nişte ouă care s-au spart, un kilogram de brînză frămîntată, de la putină, şi vreo zece pere bergamote, mari, galben-roş- cate..:. Mama şi cu Melpomene au făcut rost de patru pungi cu „takamouri", gheare, balast, gunoL.. Tata, care s-a nai întremat ascullînd un fragment din lucrarea lui *Onilă,* găseşte sirop de cireşe şi cîteva pîini mai deschise la înlăţi- şare. Apă minerală n-a mai apucat, tot încearcă de trei ziie. Vo;n folosi apă de chiuvetă. Numai că năzdrăvanul de finul Petruşcă, zis *Caisă,* are Biborţeni, i-a adus cumnată-sa de la Poiana Braşov.

— Avem şi cinci litri de Murfatlar, zice el, ăsta nu ridică tensiunea. Cei care sînt hipotensivi, naşa, fetele, Flory, Mirică beau vin roşu adus de naşa bătrină.

Finul e dotat şi cu ţuică şi cu coniac albanez, tot de pe la cumnată-sa, sora finuţei Flory. Madam Mirică e- specialistă in prăjiturele, Mirică ID rachiu, bunica în sarmale, naama în piftie. Vom face revelionul împreună...

Alin mă invită să facem o plimbare pe Muscel. Acolo e zăpadă, îţi creează impresia că te afli pe Clăbucet, fără teleferic. Ne însoţesc Calliope şi Sorin, *Don Pedro* şi Magy, *Lcuiizzio* şi Roxy. Am auzit că Gina Pîrtoacă a plecat cu brunetul eî, frezorul, nu se ştie unde. Iris, Andy Tîriucea, Trică Iurea, Valy dolofana, Popleacă,

Baiaş, cu- nişte fete de pe la alte clase, au şi plecat să facă revelionul la cabane. Le dă mîna. Noi ne mulţumim cu Muscelul nostru, an deal uriaş la marginea oraşului, înlre Voila si Fîntîna cu Cireşi. Ca să putem urca, ocolim tocmai pe la Satul de vacanţă, Cîteva barăci părăsite. Pe aici urcuşul e posibil. Zăpada n-a fost spulberată, nici nu s-a topit, aşa că avem plăcuta senzaţie că ne aflăm într-un peisaj hibernal. Ne batem cu bulgări de zăpadă. Băieţii se lasă loviţi, dar se mai şi „enervează", ne prind, şi ne bagă cu capul în nămeţi. Sîntem îmbujoraţi, ies aburi de pe feţele noastre. Către vîrf, zăpada e maî abundentă, ne scufundăm pînă la pulpe. Băieţii sînt nevoiţi să tragă de noi. Eu şi Roxy cădem. Alin şi *Laurizzio* ne tîrăsc ca pe sănii. Lăsăm urme adinei în zăpadă... După vreo oră de suiş, ajungem tocmai în pisc, unde este o cazemată de pe vremea celui de-al doilea război mondial. Arbuştii şi boscheţii sînt golaşi. Improvizăm sănii din scoarţe de copac, din bucăţi de nylon sau ne aşezăm de-a dreptul pe zăpadă şi ne lăsăm în voie să lunecăm pe pante abruptă care duce pînă 1a primele case de la marginea oraşului, unde locuiesc familiile Pârvu, Stroie, doamna Despa, directoarea de la „generală 7", cunoştinţe de-ale noastre. Chiuim cit ne ţin puterile, alunecăm vertiginos, ne rostogolim, ne împotmolim...

Tata a cumpăr al presă multă, plină de copleşitoare omagii la adresa conducătorilor mult iubiţi, cu prilejul zilei Republicii şi a \ nului Nou. Cele mai înalte expresii ale bucuriei şi ale dragostei neţărmurite au, acum, chipul luminos al pluguşoareJor. Mă decid să nu consemnez aici nici o asemenea înălţătoare ofoţie, din motive de spaţii şi — de ce să n-o spun ? — de timp. Avem altele de făcut. Putem, bunăoară, dacă ţinem neapărat să obţinem un scurt contact co lumea, să întoarcem butonul. Aşa, să mai aflăm ce se maî întîmplă, cu adevărat, pe mapamond, către sfîrşitul anului acesta. In locul unui cîntec mai încăpător decît foşnirea mătăsoasă a mărilor cu sare, ori lauda grădinii de îngeri, aflu, din păcate, voci duşmănoase, cobîtoare, care îi trec pe cei mai iubiţi fii ai poporului prin mlaştini de urdori si miasme. Auziţi ce calificative iresponsabile se găsesc, in clipa de faţă, prin presa capitalismului muribund : terorism, barbarie, dezastru, sălbăticie, catastrofă, sinistru, calamitate, primitivism, bestialitate, mascaradă, tembelism, megalomanie, dementă, paranoie; „tîHaărie politică", .debandadă economică" ; .E greu de imaginat o situaţie mai jalnică" ; .Distrugerea unei naţiuni" („Dezastrul e suportat de populaţie* *t* .Deteriorarea drastică a nivelului de viată" ; „Fata reqîmu- lui, deşi ascunsă de ruşine, nu scapă ochiului" .• „Viată de ocnaşi".i „O groazimâ crizii" ,• „Se trăieşte in această ţară mai rău decît oriunde în. Europa" ; „Catastrofă economică şi morală" *i* „Suferinţa sau moartea prin friq" *i* „Mai rău decît moartea"

„Oriunde s-ar fi produs o revoltă populară împotriva unui asemenea satrap" *;* „Pe măsură ce paranoia acestui dictator avansează, se agravează şi viaţa milioanelor de oameni" *(The Financial Times, Le Monde, Liberation, New-York Times, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Corriere, della sera, Le nouvel observateur)...*

Au plecat cu oastea şi n-au mai venit: un prozator, un poet, un fotbalist, toţi tineri, ca să nu mai vorbim de alţii. Din nou, România este numită „marele bolnav al Europei*, «obiect internaţional de scandal". Belgienii se agită pe seama Doinei Cornea şi Anei Blandiana. Se zice că A. D. M. şi-ar fi aruncat carnetul roşu. La Geneva, punem beţe-o roate (!) Românii de dincolo de Prut impun româna ca limbă oficială, cu alfabet latin ! Scriitorimea moldovenească, în primele rin- duri : Vieru, Drută, Dabija, Lari, Matkovschi. Supremii noştri cică a? fi, nu mai încape nici o îndoială, dereglaţi mintal !... Se aude că Hagi şi Mateuţ ar fi fost desemnaţi pe locul "întîi şi Lăcătuş pe locul al doilea în topul fotbaliştilor români pe' anul acesta. Daniela Silivaş e situată între primii zece sportivi ai anului, în iume! îmi place...

Primim felicitări, prin poştă, de la rude, de la prieteni, de la cunoştinţe. Tata e cel mai încintat de atenţiile doamnei Svetlana, ale lui Tase Căliman de la - Bacău, Remus Stroiu de la Iaşi. chir Ion Eparhu, Constan Temporaş. Ti- nescu şi Yelicu de la Galaţi. Dar cel mai mult ne-a impresionat felicitarea primită de la unchiul Alexandru. Face a- cest efort numai o dată pe an, între Crăciun şi Anul Nou. Pe lîngă imaginea cu un moş Gerilă de culoare roşie stind ţeapăn în dreptul unui brăduţ, a scris şi cîteva rînduri pe o hîrtiuţă.

„Dragii noştri, aflaţi despre noi că o ducem bine cu sănătatea, Lili se simte puţin mai rău după operaţie, i-au uitat ceva înăuntru doctorii. Sîntem foarte fericiţi, ceea ce vă dorim şi vouă. In noul nostru apartament am făcut modificări substanţiale. am dărîmat un perete ca să facem sufrageria mai mare, iar peretele de la bucătărie s-a dărîmat singur, că dulapurile suspendate de mine au fost ram grele, sau din cauza fiarelor pe . are .e-a.c. bătut pentru susţinere. Maşina trebuie s-o repar, c-am intrai cu ea incr-o basculantă şi s-a făcut zob, eu am scăpat cu viată, am numai fata jumulită rău, asta-mi mai trebuia, nu mai pot ieşi In lume nici în casă nu am voie să umblu pe unde vr.?eu eu, mai jles noaptea. Nătîngul de Avelin zice — şi nu-i a şaqă — că după Anul nou mă dă în judecată să-i plătesc despăgubiri pentru că se simte nevrozat din cauza urîţeniei lui pe care cică o moşteneşte de la mine. Auziţi

voi ce tîmpenie, mă acuză că trebuia să mă gîndese îbainte de a da naştete.unui copil care va suferi toată viaţa din pricina urîţeniei. Noi vă la mulţi ani, sărbători fericit? si mult3 minte că ţara asta geme, Alexandru".

Aş fi vrut ca azi, in ajunul Anului Nou, să ningă, dar s-a încălzit aşa "ls tare. rte ciezi că-! Paştele.

— Asta-j vremea săracului, naşule, remarc! finul Pe- truşcă.

E mare animale, cele trei familii pun mînă de la mînă ca să iasă treaba bună. Tata ne anunţă că, după ora douăsprezece. va veni şi domnul Balea, burlacul. Are el o .creştină", dar nu stă toată noaptea cu ea. Către ziuă. vor trece pe !a noi, Lae Gocju cu tanti Cocilia şi *Onilă* cu nevastă-sa... Da; ă ar ninge, cu fulqi mari, cît palma, să acopere totul cu o pelerină groasâ şi albă... Dar aşa... Gheţuşca s-a topi! s., pe stradă, curcie apă murdară, pînă la bordură. Numai dacă ai rizme de cauciuc, ca tata şi ra finul Dan, poti să circuli prin oraş. Urătorii umblă şi fără cizme, cu picioarele mu- ra;o. puhave... Pluguşoare. învăţate de prin almanahuri, pline de simţire, emoţionante : .Am venit la dumneavoastră / Noi cu bucuria noastră, / Bucuroşi de viaţă plină / De belşug şi de lumină / Hăăăiii! / In decembrie, pe ninsoare, / Vă rostim de sărbătoare / Noi cu Ei contemporani / Să trăim întru mulţi ani l" Noi, cei din clasa noastră, mergem la cîţiva dascăli cu un plugîlşor adecvat, compus special de către Mthaele, *Laurizzio* şi subsemnata. Urăm pe domnul Constat** tin *Telu-Pascalopol,* pe dirigintele Miron Viju, pe domnii profesori Sile Scurtu, Radu Corbea, Mircea Bîrzu, Titi Pft- tran şi pe... marele Muşatin. despre care elevii au aliat c& şi-a schimbat optica asupra lumii... Ajunşi acasfi la noi. colegii mei îşi umflă piepturile şi blagoslovesc pe Muşatini cu patos. Lui lata i se umezesc ochii, bunica plînge de-a bi- nelea. Tata e pus pe şotii, ne citeşte din ultimile cugetări ale maestrului A. P., de un umor irezistibil: .Pentru a nu pierde timpul, mişcaţi — în mers — ambele picioarele din-i tr-o dată". Nu înţelegem, dar hohotind, ca să-i facem plăcere, tătîne-meu. .Domnişoarelor cu coc le stă mai bine cu părul desfăcut, celoT cu plete le stă mai bine cu coc*. Tata, să leşine. Finul Dan îl priveşte nelămurit, mama ii cere să înceteze.

— Mai am una şi gata : .Era o vacă atît de slabă incit viţelul li stătea ca o cirjă sub uger ca să o tină să nu cadă".

Din respect, noi elevii aplaudăm frenetic. Domnul Mirică scapă o înjurătură. Finul ne serveşte cu vin, fina Flory cu prăjituri. Noi sîntem sătui pînS-n gît, că doar nu ne aflăm la prima casă, ci la ultima. „Rămîi, gazdă, sănătoasă, / Că noi ne pornim spre casă..."

Alin se întoarce *(in ginochio)* la mine, să facem revelionul împreună pînă la miezul nopţii... Mely e la Breaza cu Mihai. Bunica umblă ca o zvîrlugă, ba la baie, ba la bucătărie, ţi-e mai mare dragul s-o vezi. Finul Dan e bun la toate, ca un *joliy-joker.* Aranjează antena mai bine, că televizorul are .pureci", repară frigiderul, că nu mai îngheaţă, şu- guieşte cu doamna Mirică, povesteşte despre „spionul", un coleg de serviciu, cîntă de se zguduie pereţii :

„Dăşchide, dăşchide fereastra.
Numai o vorbă **s***S-'.i* **spun..."**

E iare nostim finul Dan. Abia încape in casă cu cei doi metri şi zece ai lUi. Fina Flory are numai un metru şi şaizeci. îi vine finului la şold. Dar ce bine se potrivesc. Tocmai contrastul îi face de neimaginat unul fără altul. El are oc^ii negri, ea albaştri, el are un mijlorel de-1 cuprinzi cu inelul de la butoi, ea o talie de-o înlăntui cu degetele mîi- nilor făcute cerc, el are o frunte pînă la ceafă, ea — un păi bogât şi lung pînă la brîu, el buzele subţiri, ea buze ca nişte lipitori mari, roşii. Domnul Mirică ne spune bancuri. Alia. brunetul meu cu ochi albaştri, se simte cam stingherit. EI abia aşteaptă să vină douăsprezece noaptea şi apoi sa cutreierăm lumea. Bunica ne priveşte admirativ, parcă am fi ictorii emeriţi ai unui spectacol apoteotic. E sărbătoare. Trecem Intr-un an nou. Şi cind ne e lumea mai dragă, pe micul ecran răsare Eroul şî se porneşte spre glăsuire. Ca Ia un semnal, trei rnţ'i (mama, finul, domnul Mirică) se reped, să oprească televizorul, pentru a se. mai „răci". **In timpnl** ăsta apare domnul Balea care se arată foarte Intrigat de fap-i tul că nu ascultăm Magistralul mesa]... Ieşim pe balcon, cîţî încăpem, aruncăm artificii, hăulim In cor cu vpcinii, ne Im-* bt-lţişcSm. cîntăm i

. *„La mulţi ani cu sănătate,*
Sd vd *dea Domnul tot ce doriţi:*
Zile **sen/ne ş;** *fericite,*
La mul[L ani, să itäifi! **...**